

PEST

SZÍVE-JAVA

ÉRTÉKEK, SZÉPSÉGEK, ÉLMÉNYEK A
MEGYE TELEPÜLÉSEIRŐL

SZERKESZTETTE:
SÁRI ANDREA

PEST
SZÍVE-JAVA



A kiadvány létrejöttéért köszönet illeti a benne szereplő települések polgármestereit, akik fontosnak érezték, hogy készüljön egy képes-szöveges kordokumentum gyűjtemény.

Köszönet a Pest Megyei Közgyűlés elnökének Szabó Istvánnak az előkészítő munkában nyújtott támogatásért.

*Sári Andrea
szerző-szerkesztő*

PEST SZÍVE-JAVA



PEST

SZÍVE-JAVA

ÉRTÉKEK, SZÉPSÉGEK, ÉLMÉNYEK A
MEGYE TELEPÜLÉSEIRŐL



SZERKESZTETTE:
SÁRI ANDREA



PEST SZÍVE-JAVA



KEDVES OLVASÓ!



Szabó István

Pest Megye Közgyűlésének elnöke



Pest megye az ország szíve, ahol milliónál is több magyar lelt otthonra a síkvidék és a hegyek határán, a Duna két partján, európai léptékű utak keresztútján. Büszkék vagyunk a tájra és a nemzedékekre, akik felépítették és megtartották ezeket a nagyszerű közösségeket. Mindazokra, akik két kezükkel művelték, és szívüket, lelküket adták ahhoz, hogy felépítsenek várost vagy községet, ipart és gazdaságot, hogy újragondolják nemzetiségi és nemzeti örökségünket, megannyi értékkel gyarapítva a magyar nemzetet. Mindannyian itt vannak velünk, és itt élnek a szívünkben.

Pest Megye Önkormányzata majd egy évtizede az első között csatlakozott azokhoz a településekhez, melyek úgy döntöttek, hogy a magyarság értékeinek gyűjtése, megőrzése és megismertetése az egyik legfontosabb feladatunk, hiszen számunkra ez jelenti azt a termőtalajt, amibe magot érdemes vetni, és az alapot, amire házat érdemes építeni. Lelkét adja a vállalkozásoknak, közös nyelvet az itt élő embereknek, nemzeti kultúrát, ami összekapcsol minket. Ez jelenti azt a közös pontot, ami köré érdemes elrendezni a nagyobb dolgokat – a települések és vállalkozások támogatását, nagyobb léptékű fejlesztéseit oktatásnak, egészségügynek és közlekedésnek –, hogy ne csak célja, de értéke is legyen a közös munkánknak. Így szerveztük újra az országot is.

E munkában kevés volt az olyan pillanat, amikor csak egymásra néztünk, egymást kerestük és figyeltük. Éppen elég dolga volt mindenkinek a maga közösségében elvégezni a vállalt feladatokat, és sokkal kevesebb idő és erő maradt arra, hogy a nagyobb közösségben is megismerjék nevünket. És ez rendben is van így, mert ésszerű, helyes és felelősségteljes döntés, hogy első helyen mindenki arra legyen figyelemmel, amire képviselői megbízása szólítja.

Most úgy gondoltuk, hogy érdemes lenne megállni, és megmutatni a városainkat, községeinket. Ideje lenne készíteni egy „tablót”, amiben bemutatjuk őket és megmutatjuk a helyi eredményeket, sikereket.

Nemcsak számokat, tényezőket és körülményeket, hanem az itt élő embereket, kiknek erejét személyes elkötelezettségük és meggyőződésük adja. Ideje volt tehát egy ilyen „tablónak”, hogy bemutatkozzanak, hogy egyszerre és együtt ismerjék meg őket a nagyobb világban, mint egy nagyobb közösséget, a Pest megyei települések közösségét. Mutassuk meg az itt élő emberek sokféleségét, a táj és az épített környezet, a kulturális értékeink és hagyományaink sokszínűségét, ami láthatóvá teszi azt a kisebb, emberibb léptéket, amit a megyei települések megtestesítenek a világváros árnyékában, mint megannyi forrása az értékeknek, és a jóra való törekvésnek.

Meleg szívvel ajánlom az Olvasónak ezt a kiadványt, ami e gondolat mentén készült el a megyei önkormányzat segítő támogatásával. Ez a könyv egy olyan pillanatot rögzít, amikor egymásra figyélünk, és a településeinken keresztül ismerhetik meg Pest megye számos közösségét.

Fogadják szeretettel ezt a kiadványt, mint jelképét egy kornak, egy évtizednek, amikor újjá szerveztük az országot. Az elkészítése egy olyan évben történt meg, amikor rég látott megpróbáltatásokkal néz szembe a nemzetünk, és ami éppen azt mutatta meg, hogy mennyit érnek az erői közösségeinknek. Megóvják a szeretteinket és a sikereket, amelyeket együtt értünk el.

DEAR READER!

Pest County is the heart of the country, where more than a million Hungarians found a home at the meeting of the plains and the mountains, on both banks of the Danube, at the crossroads of European-scale roads. We are proud of the landscape and the generations who have built and kept these great communities. Of those who cultivated it with both hands and gave their hearts and souls to build a city or village, industry, and economy to rethink our ethnic and national heritage, enriching the Hungarian nation with many values. They are all here with us and living here in our hearts.

Almost a decade ago the Local Government of Pest County was one of the first to join the settlements that decided that collecting, preserving, and introducing the values of the Hungarians is one of their most important tasks, as for us it means the fertile soil in which seeds are worth sowing and the basis, what a house is worth building on. It gives a soul to businesses, a common language to the people who live here, a national culture that connects us. This is the common point around which it is worth arranging the bigger things - support for municipalities and businesses, larger-scale improvements in education, health, and transport - so that our joint work doesn't only have a goal but also a value. This is how we reorganized the country.

In this work, there were few moments when we just looked at each other, looking for and watching each other. It was just enough for everyone in their community to do the tasks they undertook, and there was much less time and effort left to make our name known in the larger community as well. And that's okay, because it's a sensible, correct, and responsible decision to have everyone pay attention to what your mandate calls for first and foremost.

Now we thought it would be worthwhile to stop and show our cities and villages. It would be time to create a "board" on which we present them and show the local results and successes.

Not just numbers, factors, and circumstances, but the people who live here, whose strength comes from their personal commitment and convictions. So it was time for such a "board" to introduce themselves, to get to know them simultaneously and together in the larger world as a greater community, the community of Pest County settlements. Let us show the diversity of people living here, the diversity of the landscape and built environment, our cultural values, and traditions, that make the smaller, more humane scale visible, that is embodied by the settlements in the shadow of the cosmopolitan city as many sources of values and effort for good.

It is with a warm heart that I recommend this publication to the reader, which was prepared along this idea with the helpful support of the county government. This book captures a moment when we pay attention to each other, and you get to know many communities in Pest County through our settlements. Accept this publication as a symbol of an age, a decade, when we reorganized the country. It was made in a year when our nation was facing long-seen ordeals, and which has just shown how much our strong communities are worth. They protect our loved ones and the successes we have achieved together.

István Szabó

President of the Assembly of Pest County



ELŐSZÓ



Egy sokszínű, ezer természeti és ember alkotta értékkel rendelkező megye településeinek csokrát tartja kezében a Kedves Olvasó.

Pest megye Szíve-Javát, olyan varázslatos városokat, községeket – a kisebbektől a nagyobbakig – jelenít meg ez az album, melyek történelmi gyökerekkel, gazdag látnivalóval és a hamisítatlan magyar vendégszeretettel várják mindazokat, akik szeretnék megismerni őket.

A kötet létrejöttét az a gondolat vezette, hogy az elmúlt 10-15 évben sokat fejlődtek, épültek, változtak a települések. A kor, a jelen alkotó embere most rakja oda keze nyomát a helyre, ahol él, ezt pedig érdemes megörökíteni, és dacolva a változó világ trendjével: papíron, nyomtatott, maradandó formában.

60 település kért helyet ebben a magyar-angol nyelvű ismertetővel és fotókkal tarkított kiadványban.

Velük találkozhat az olvasó négy-négy oldalon, kordokumentum jelleggel. Minden településről a saját maga által megfogalmazott ismertető olvasható – ki, hogyan értelmezte és szerette volna megmutatni magát –, ezért a kötet nem egysíkú, és nincs benne a stílust, a mondanivalót illető uniformizáltság.

2021 lenyomata, de értékét talán nem is a jelen, hanem a jövő adja majd.

Kívánom, hogy lapozzák ezt a kiadványt érdeklődéssel, és ragadja el olvasóként Önöket az érzés: Pest megye igazi gyöngyszeme Magyarországnak, ahol találkozik a történelem, a természeti sokszínűség, és olyan kellemes elegyet alkot, amit érdemes egy esszenciává gyúrni és tovább adni.

Pest Szíve-Java, Értékek, Szépségek és Élmények a Megye Településeiről – ahogy a cím is szól.

Mi így szeretjük, ehhez ragaszkodunk, és ezt tudjuk megmutatni az ide látogatóknak és persze azoknak, akik majd utánunk következnek.

Sári Andrea
szerkesztő

FOREWORD

The Dear Reader holds a bouquet of the settlements of a diverse county with thousands of natural and man-made values.

Pest megye Színe-Java is an album, that presents magical towns and villages – from the smallest to the largest – with historical roots, rich sights and unadulterated Hungarian hospitality for all those who want to get to know them.

The creation of the volume was driven by the idea that the settlements have developed, built and changed a lot in the last 10 to 15 years. The man of the age, the creator of our present time, is now placing his handprint where he lives, and it is worth capturing this, and in defiance of the changing world trend: on paper, in print, in a lasting form.

Sixty settlements applied for a spot in this publication full of Hungarian and English descriptions and photos.

Our readers can encounter them on four pages each, as a document of the age. The description of each settlement can be read as they wrote it themselves – the way they interpreted it, and the way they wanted to

present themselves – so the volume is not monotonous and does not contain uniformity in terms of style and what to say.

It is the imprint of 2021, but its value may not be given by the present, but by the future.

I wish for you to flip through this publication with interest. and that it captivates you as a reader with the feeling: Pest County is a real gem of Hungary, where history and natural diversity meet and form a pleasant mixture that is worth kneading into an essence and passing on.

Pest Színe-Java, Values, Beauties and Experiences of the Settlements of the County – as the title suggests.

This is how we love it, how we are bound to it, and this is what we can show to visitors coming here and, of course, to those who will follow us.

Andrea Sári
editor

TELEPÜLÉSEK





ABONY

„Sej, Nagyabonyban csak két torony látszik” – szól az idén 150 éves gyűjtésből származó népdal, melyet Kodály Zoltán Hány János daljátéka tett közismertté. A megénekelt két torony mellett azonban számtalan érték található a településen, melyekre méltán büszkék az ott élők, és amelyeket különleges vendégszeretet mellett szeretnének bemutatni az Abonyba érkezőknek. A város egy szép ékszerdobozza Magyarországnak az Alföld közepén.

Abony egy karnyújtásnyira van Budapeستől. Csupán mintegy 50 perces autóúttal vagy akár emeletes vonattal is gyorsan elérhető a település, ahol a 23 egykori nemesi kúriából 12 régi műemlék még ma is megtekinthető. A közelmúltban megújult a város patinás főtere, melyet a Kinizsi Városkapu és a Millenniumi szoborpark, az Abonyi Országzászló egészíti ki. Sok szép szobor, köztéri műalkotás díszíti a várost. Ezek egyike a Kossuth relief, mely Kossuth Lajos 1848-ban Abonyban elmondott beszédének állít emléket.

Nem csupán Abony centrális része kínál izgalmas látnivalókat, hanem a város határában található horgásztavak, a Mikes-tó, a megújult Parkerdő is szeretettel várja a látogatókat. Az abonyiak büszkék termásvízkincsükre. A nyaranta nyitva tartó strand családias hangulattal várja az úszni, pancecsolni és a víz gyógyhatását kihasználni vágyókat.

A múlt emlékei mellett számos szép új épületüket is szívesen ajánlják. Az egyik ezek közül az Abonyi Lajos Múvelődési Ház és Könyvtár épület-együttese, mely a helyi kultúra méltó otthona. Számos program várja a

létesítményben az érdeklődőket, melyek mellett országos szabadtéri nagy rendezvényeknek is otthont adnak. A Tarka Borjú Főzőverseny és az Abonyi Pecsenyeparádé az a program, ahol mindenki megtalálhatja a kapcsolódási lehetőséget korra és nemre való tekintet nélkül.

Abony Városában élénk sportélet folyik; NB I-es kézilabda mérkőzéseket, országos labdarúgó tornákat szerveznek, birkózó, sportakrobatika, triatlonversenyeknek adnak otthont. Az abonyiak büszkék az értékeikre, így a Helyi Értéktár Bizottság többek közt a helyi értékek közt tartja számon az Abonyi Lajos Falumúzeumot és tárgyait, az abonyi kúriákat, a „Sej, Nagyabonyban...” c. dalt, a tarka borjú legendáját, a Bihari János Zeneiskolát, mely az ország első falusi zeneiskolájaként jött létre.

Abonyban kiváló gasztronómiai kínálatokkal rendelkező éttermek és cukrászdák várják a vendégeket, a mostanában országosan is elismert habos ischler is megkóstolható. Emellett igazi alföldi tájételekkel is kedveskednek az érdeklődőknek.

Jöjjön el hozzánk Ön is, sok szeretettel várjuk! Mi szeretjük Abonyt! Megmutatjuk, hogy miért!

Bővebb információk: abony@abony.hu

A település polgármestere: Pető Zsolt

Fotók: Járdány Vanda fényképész és Lőrinczy Veronika

A TELEPÜLÉS KÉPEKBEN:

Városközpont; Mikes-tó; Strand; Abonyi Városi Termál- és Strandfürdő; Löffler Palota; Városháza; Madártávlatból; Harang; Református templom; Ősz Abonyban; Katolikus templom; Városkapu



ABONY



ABONY



ABONY



"Only two towers can be seen in Nagyabony," says the folk song collection turning 150 this year, that was made famous by Zoltán Kodály's song János Hány. However, in addition to the two towers sung about, there are countless values in the town, which the locals are justifiably proud of, and which they would like to show with special hospitality to those who come to Abony. The town is a beautiful jewelry box of Hungary in the middle of the Great Plain.

Abony is at your fingertips from Budapest. The town can be reached quickly just by a 50-minute drive or by taking a double-decker train. 12 of the 23 former noble mansions can still be seen today in the settlement. The old fashioned main square of the city has recently been renovated. It is complemented by the Kinizsi City Gate, the Millennium Sculpture Park, and the Abony National Flag. Many beautiful sculptures and public works of art adorn the city. One of these is the Kossuth relief, which commemorates Lajos Kossuth's speech in Abony in 1848.

Not only the central part of Abony offers exciting sights, but also the fishing lakes on the outskirts of the town, Lake Mikes, and the renewed Park Forest await the visitors. The people of Abony are proud of their thermal water resources. The pool, open in summer, offers a family atmosphere for those who want to swim, paddle and take advantage of the healing effects of the water.

In addition to memories of the past, the locals are also happy to recommend many of their beautiful new buildings. One of them is the

building complex of the Lajos Abonyi Cultural House and Library, which is a worthy home for local culture. Numerous programs in the building await those interested, and in addition they also host large national outdoor events. The Variegated Calf Cooking Competition and the Abony Roast Parade are the programs where everyone can find the opportunity to relax, regardless of age or gender. There is a lively sports life in the town of Abony; They host National League 1 handball matches, national football tournaments, wrestling, sports acrobatics, triathlon competitions. The people of Abony are proud of their values, so the Local Value Register Committee considers among others the Lajos Abonyi Village Museum and its objects, the Abonyi mansions, the song "Sej, Nagyabonyban ...", the legend of the variegated calf, the János Bihari Music School, the first village music school in the country as important local values.

Restaurants and confectioneries with an excellent gastronomic offer await visitors in Abony, and you can also taste the foamy ischler cake, which is now nationally recognized. In addition, they also offer real dishes of the Hungarian Great Plain.

You should visit us too, we look forward to seeing you! We love Abony! We'll show you why!

More information: abony@abony.hu

Mayor of the settlement: Zsolt Pető

Photos: Photographer Várd Járdány and Veronika Lőrinczy





ALBERTIRSA

Ahol a Gödöllői-dombság utolsó nyúlványai belesimulnak az alföldi rónába, ott – Magyarország földrajzi középpontja közelében, Budapest központjától ötven, délkeleti peremétől harmincöt kilométerre – található Albertirsa.

Ezen a néven egy entitásként csupán 1950 óta létezik a település. Múltja azonban ennél sokkal régebbi időkbe vezet vissza: Albertiról és Irsáról, a két elődtelepülésről XIII. és XIV. századiak az első írásos említések. A XX. század első harmadának végére az akkori szóhasználat szerint „ikervárosok” (valójában két falu) összeépültek. Így egyesítésük logikus lépés volt.

A 2003-ban városi rangra emelt Albertirsa lélekszáma közel három évtizede folyamatosan növekedve, napjainkban megközelíti a tizenhárom és félezer főt.

Budapest közelsége és kiváló közlekedési kapcsolatai tovább erősítik a település ingázó jellegét: bérből élő polgárainak közel kétharmada naponta a fővárosba jár dolgozni. Eközben, a legutóbbi néhány évtized során megerősödtek a település legnagyobb munkáltatói. A Faulhaber Motors Hungaria Kft-re gondolok, amely az egészségügyben használatos mikro méretű motorokat gyárt. Ide sorolom továbbá az Aqua Lorenzo Kft-t, amely piacvezető a hazai kommersz ásványvizek világában. Itt kell megemlíteni továbbá a MIRELITE-MIRSA Zrt-t. A cég miközben jelentős tekintélyt vívott ki önmagának a tartósítás, élelmiszerfeldolgozás területén, a földkerekségen a második legrégebbi hűtőipari márkanév büszke tulajdonosa.

A város északi határában található önkormányzati tulajdonú területen szépen formálódik az a sport- és rekreációs központ, melynek hatása már napjainkban is túlnő Albertirsa határain. Részegységei: a két labdarúgó és egy műanyag borítású atlétikai pályát magába foglaló szabadtéri sportközpont, a 2019-ben felavatott városi sportszarnok, valamint a hangulatos környezetben lévő strand. Utóbbiról feltétlenül el kell mondani, hogy 40 C^o-os, minősített gyógyvízre épült, melynek reumatikus megbetegedésekre gy-

korolt pozitív hatása kiemelkedően jelentős.

Albertirsa természeti értékekben kifejezetten gazdag település. A bevezetőben említett két tájegység találkozásának eredménye, hogy belterületétől mintegy három kilométernyire, a Dolina-völgyben sétálva, valóságos hegyvidéki miliőben érezhetjük magunkat.

Itt található Közép-Európa egyik legnagyobb egyedszámú gyurgyalagtelepe. A paradicsommadarak családjába tartozó „gyurgyóka” május elejétől augusztus végéig valóságos szárnyaló ékszerdobozként uralja a Dolina dél-keleti határa melletti löszfal légterét.

Az állat rejtőzködő életmódja következtében kevésbé látványos, ám annál értékesebb az úgynevezett délvidéki földikutya egyik legnagyobb honi populációja.

A két elődtelepülési múltból, s hazánk, benne a Duna-Tisza köze viharos történelméből adódik a város színes etnikai összetétele. Egykori szlovákok (tótok), magyarok, zsidók, németek, romák, délszlávok leszármazottai élnek ma itt együtt békességben. E sokszínűséget kiválóan jelzi, hogy öt templom tornya magasodik a nagy többségében kertés családi házak fölé. Rajtuk kívül az egykori zsinagóga nemrégiben rekonstruált épülete manapság a „művészetek házaként” szolgálja a kulturális programokra fogékony albertirsait és vendégeiket.

Az említett etnikai sokszínűségnek személyében kiváló példája a város egyik legnagyobb szülöttje, Tessedik Sámuel, akinek ereiben cseh és morva vér csörgedezett, s eközben a szlovákok anyanyelvének tekintve, az Alföld népének egyik „lámpásává”, útmutatójává emelkedett. Ez az eredet- és értékbéli sokféleség az egyik alapja annak a befogadásnak, elfogadásnak, amely Albertirsa polgárait jellemzi. Mindez csakúgy megmutatkozik hagyományossá érlelődő városi programjaink, mint hétköznapijaink során.

A település polgármestere: Fazekas László

A TELEPÜLÉS KÉPEKBEN:

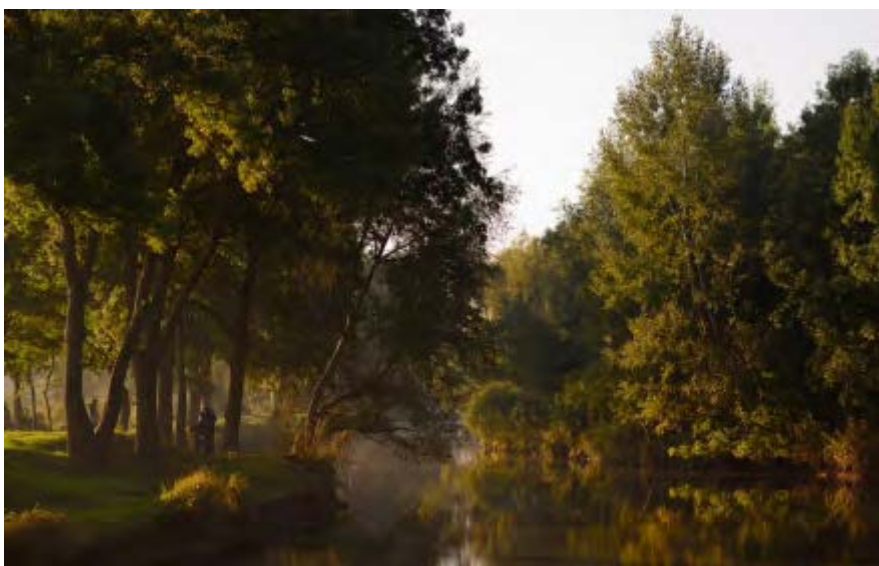
Mirelite park; Római katolikus templom; Albertirsai látkép; Ybl Miklós által tervezett temetőkápolna; A Rudnyánszky család kúriája ; Formálódó városközpontunk a magasból; Dolina-völgy; Tessedik Sámuel szülőháza; Malom-tó; Kocsányos tölgy Albertirsán, a Szoborkertben; Strand; Albertirsai gyurgyalagos



ALBERTIRSA



ALBERTIRSA



ALBERTIRSA



Where the last protrusions of the Gödöllő Hills slip into the Great Plain, lies Albertirsa, close to the geographical center of Hungary, fifty kilometers from Budapest and thirty-five kilometers from its southeastern edge.

The settlement has existed under this name as an entity only since 1950. However, its past dates back to much earlier times: the first written mentions of Alberti and Irsa, the two predecessor settlements are from the 13th and 14th centuries. By the end of the first third of the 20th century, according to the terminology of the time, “twin towns” (actually two villages) have joined. So merging administratively them was a logical step.

The population of Albertirsa, which was elevated to the rank of town in 2003, has been growing steadily for nearly three decades, and now approaches thirteen and a half thousand people.

The proximity of Budapest and its excellent transport connections further strengthen the commuter nature of the settlement: almost two thirds of its employed citizens go to work in the capital every day. Meanwhile, over the last few decades, the municipality's largest employers have strengthened. I am thinking of Faulhaber Motors Hungária Kft, which manufactures micro-sized motors used in healthcare. I also mean Aqua Lorenzo Kft., which is the market leader in the world of domestic commercial mineral waters. MIRELITE-MIRSA Zrt. should also be mentioned here. While the company has gained considerable prestige in the field of preservation and food processing, it is the proud owner of the second oldest refrigeration brand in the world.

In the municipally owned area on the northern border of the town, a sports and recreation center is forming nicely, the impact of which already extends beyond the borders of Albertirsa. Its components include an outdoor sports center with two football and a plastic-covered athletics field, the town sports hall inaugurated in 2019, and a beach in a cozy setting. Regarding the latter, it must be said that it was built on 40 C° of qualified

medicinal water, the positive effect of which on rheumatic diseases is remarkably significant.

Albertirsa is a town rich in natural values. As a result of the meeting of the two regions mentioned in the introduction, we can feel ourselves in a mountain milieu, walking in the Dolina Valley, about three kilometers from downtown.

Here is one of the largest European bee-eater colonies in Central Europe. From the beginning of May to the end of August, the “gyurgyóka”, which belongs to the family of birds-of-paradise, dominates the air of the loess wall near the south-eastern border of the Dolina like real soaring jewelry boxes. Due to the animal's hidden lifestyle, it is less spectacular, but all the more valuable is one of the largest domestic populations of the so-called Southern mole-rat.

The colorful ethnic composition of the town stems from the two-predecessor past and the turbulent history of our country, including the Danube-Tisza area. Descendants of former Slovaks (Tóts), Hungarians, Jews, Germans, Roma, South Slavs live together here in peace today. This diversity is excellently indicated by the fact that the towers of five churches rise above the vast majority of detached houses. In addition to these, the recently reconstructed building of the former synagogue now serves as a “house of the arts” for the people of Albertirsa and guests who are receptive to cultural programs. An excellent example of this ethnic diversity is Sámuel Tessedik, one of the town's greatest natives, in whose veins Czech and Moravian blood flowed, while considering Slovak as his native tongue, he became one of the “lanterns” and guides of the people of the Great Plain. This diversity of origin and value is one of the foundations of the acceptance that characterizes the citizens of Albertirsa. All of this is reflected in our traditional municipal programs as well as in our everyday lives.

Mayor of the settlement: László Fazekas





ALSÓNÉMEDI

A település a Turjánvidéknek nevezett növényföldrajzi kistáj peremén fekszik. A vízviszonyok megváltozása miatt a turjánok jelentősen visszaszorultak, ezért ősi flórája, faunája már csak nyomokban lelhető fel, ennek ellenére a gazdag növény- és állatvilág, a szép környezet – itt Budapest szomszédságában – vonzza a kirándulókat.

A község területét az újkőkorban népesítette be földművelő és állattartó közösség. A rézkorból származnak azok a feltárt temetők, amelyek ismertté tették Alsónémedi nevét (badeni kultúra, szarmata sírok – Nemzeti Múzeum).

Alsónémedi első írásos említését IV. Béla királyunk 1267. évi oklevelé őrzi, hivatkozva az 1067-ben Salamon király által kiállított oklevélre, mely Nywyg-pusztát királyi birtokként említi, IV. Béla adományozza tovább Árpád-házi Szent Margit jogán a nyulak-szigeti domonkos apácáknak. Nywyg tehát az Árpád nemzetség birtokához tartozott, majd az 1300-as években a váci püspökség birtoka lett.

Az első jelentős próbatételt a török idők jelentették a faluközösségnek, Buda közelsége, a vonuló hadak, az ostromló csapatok napi zaklatásai igen kockázatosá tették az életet. A végső csapást a 15 éves háború jelentette, mely során a törökök kegyetlenkedéseinek messze túltevő „felszabadító” európai hadak letarolták, és hosszú időre lakatlanná, úgynevezett „pusztafaluvá” vált. A veszély múltával a lakosság visszatért, és újra népesítette szülőföldjét.

A Rákóczi-szabadságharc idején a fiatalok nagy számban csatlakoztak a nagyságos fejedelem seregéhez, melyet írásos források is bizonyítanak. Itt kell megemlíteni Kecskeméti Lovas Mihály nevét, aki a Rákóczi szabadságharc alatt Alsónémedi református prédikátoraként tábori papként szolgált gr. Károlyi Sándor generális kuruc seregében.

Az 1848-as szabadságharc kirobbanása lelkesítően hatott az itt élőkre. A szabadságharc kezdetén a falu 200 nemzetőrt állított ki Kossuth Lajos

hívó szavára, köszönhető ez az előjáróság elkötelezett hazafiságának és reformszemléletének. A XIX. század végére a község ismét megerősödött, megkapta az országos vásártartási jogot és a mezővárosi besorolást, „Kis-Kecskemét” jelzővel tisztelték meg.

Az I. és II. világháború hatalmas anyagi és emberáldozatot követelt Alsónémeditől, a Szabadság téren és a Dózsa György téren felállított hősi emlékművek őrzik a helyi áldozatok emlékét. A két világháború között a nagybirtokosok parcellázással szanálták birtokaikat, így sokan jutottak földhöz. Szabad paraszti kisgazdaságok jöttek létre, a falu módos településnek számított, és számít ma is. A helyi iparosság is nagy múltra tekinthet vissza.

Alsónémedi Nagyközség Önkormányzata – élén Dr. Tüske Zoltán polgármesterrel – elkötelezett egy patrióta szemléletű, hagyománytisztelő, fiataljait itthon tartó faluközösség megerősítésében, emellett nyitottak az agglomerációba kiköltözni vágyó családok letelepedési szándéka felé. Ennek szellemében komoly beruházások, a faluképet formáló fejlesztések valósulnak meg a településen. A Napsugár Bölcsőde, Szívárvány Napköziotthonos Óvoda, a Széchenyi István Általános Iskola minden igénynek megfelelő szolgáltatást biztosít a gyermekek számára. A nemrégiben megújult Halászy Károly Művelődési Ház és az évenként gyarapodó Községi Könyvtár szép, esztétikus környezetben, változatos programokkal várja a szórakozni, művelődni vágyókat. A gyermekorvosi és a központi orvosi rendelőkben a legkorszerűbb egészségügyi ellátást nyújtanak a település lakóinak. Alsónémedi Nagyközség Önkormányzata folyamatosan bővíti az elérhető szolgáltatások körét, ipari övezetükben egyre gyarapodnak a letelepedő vállalkozások, jól prosperáló cégek. A település épül, szépül, gyarapodik.

A település polgármestere: Dr. Tüske Zoltán

A TELEPÜLÉS KÉPEKBEN:

Platánfasor; Székelykapu a településközpontban; Református templom; Halászy Károly Művelődési Ház és Könyvtár; Úrvacsora kehely 1631-ből; Faluház; Helytörténeti gyűjtemény; Árpád-kori áldoztató rács; Település címere; Római katolikus templom; 1848-as emléktábla; Dr. Tüske Zoltán polgármester; I. világháborús emlékmű és Trianon emléktábla; A védett szarvas bangó



ALSÓNÉMEDI



ALSÓNÉMEDI



ALSÓNÉMEDI



The settlement is located on the edge of a phytogeographical micro-region called Turjánvidék. Due to the changes in water conditions, the Turjans have been significantly reduced, therefore its ancient flora and fauna can only be found in traces, nevertheless the rich flora and fauna and the beautiful environment – here in the neighborhood of Budapest – attract hikers.

The area of the village was inhabited by a community engaged in farming and animal husbandry in the Neolithic Age. The excavated cemeteries that made Alsónémedi's name known (Baden culture, Sarmatian tombs - National Museum) date from the Copper Age.

Alsónémedi's first written mention is preserved in the charter of our king Béla IV in 1267, referring to a previous charter issued by King Solomon in 1067, which mentions the Nywyg field as a royal estate. Béla IV donated it

to the Dominican nuns on the Island of Rabbits by the rights of St. Margaret of the Árpád dynasty. Thus Nywyg was a property of the Árpád genus, then in the 1300s it became the property of the bishopric of Vác.

The first significant test was the Turkish era for the village community, the proximity of Buda, the marching armies, the daily harassment of the besieging troops made life very risky. The final blow was the 15-year war, during which the “liberating” European armies, whose atrocities exceeded that of the Turks, swept the village away and it became an uninhabited, so-called “wilderness” for a long time. With the end of the danger, the population returned and repopulated their homeland.

During the Rákóczi War of Independence, a large number of young people joined the army of the great prince, as evidenced by written sources. The name of Mihály Kecskeméti Lovas should be mentioned here, who served as a camp priest as a Reformed preacher of Alsónémedi during the Rákóczi War of Independence in the Kuruc army of General Count Sándor Károlyi.

The outbreak of the War of Independence in 1848 inspired those who lived here. At the beginning of the war, the village issued 200 national guards at the call of Lajos Kossuth, thanks to the committed patriotism and reform approach of the prefecture.

By the end of the 19th century, the village was strengthened again, it was given the right to hold national fairs and was classified as a market town, and was honored with the designation “Little Kecskemét”.

World War One and Two claimed enormous material and human sacrifices from Alsónémedi. The war memorials erected in Szabadság Square and Dózsa György Square preserve the memory of the local victims. Between the two world wars, the large landowners reorganized their estates by parceling, so that many had access to land. Free peasant small farms were established, the village was and still is a modest settlement. The local industry also has a long history.

The Municipality of Alsónémedi - headed by Mayor Dr. Zoltán Tüske - is committed to strengthening a patriotic, tradition-respecting village community that keeps its young people at home, and is open to the intention of families wishing to move to the agglomeration. In the spirit of this, serious investments and developments are being implemented in the settlement to shape the image of the village. The Napsugár Nursery School, the Szivárvány Day Care Kindergarten, the István Széchenyi Primary School provide services for children that meet all needs. The recently renovated Károly Halászy Cultural House and the Village Library, which grows every year, await those who wish to have fun and attend cultural events in a beautiful, aesthetic environment with various programs. The pediatric and central doctor's offices provide state-of-the-art health care to the residents of the settlement. The Local Government of the Village of Alsónémedi is constantly expanding the range of available services, the number of settling enterprises and well-prospering companies are growing in our industrial zone. The settlement is being built, beautified, and thriving.

Visitors are welcome.

Mayor of the settlement: Dr. Zoltán Tüske





BIATORBÁGY

Biatorbágy a főváros környéki települések egyik legkitűnőbb környezeti adottságú, természeti, építészeti értékekben gazdag városa. A Nyakaskő, Iharos, Űrge-hegy, Peca-tó, Szelíd-tó közkedvelt túrahelyek. Az épített örökségek közül a Viadukt, a Szily-Fáy-, a Sándor-Metternich-kastély, a Szent Vendel-kápolna, a 13. századi Szent Kereszt-templomrom csalogatók a látogatók számára. Réz- és bronzkori leletek bizonyítják, hogy Bia és Torbágy vidéke már az őskorban is lakott volt. A két önálló település egybeolvadását a Budapest – Bécs vasútvonal segítette elő, amelyhez kapcsolódva épült meg a település szimbólumává váló viadukt, amely ma Magyarország egyetlen páros vasúti völgyhídja, és amelynek egyik sín párját az 1931-es torbágyi merénylet során Matuska Szilveszter felrobbantotta.

A második világháború után a német nemzetiségű lakosság csaknem kilencven százalékát kitelepítették, a lakosságcsere folytán székelyföldi és felvidéki családokat költöztettek be az akkor még különálló településekre. Biát és Torbágyot először 1950-ben vonták közös közigazgatás alá, 1958-ban különváltak, majd 1966-tól ismét egyesültek.

A település az 1990-es rendszerváltást követően kezdett felzárkózni az országosan elvárt igényekhez. Biatorbágy az M1, M7, M0 autópályáknak köszönhetően kapcsolódott a nemzetközi közúti kereskedelmi tengelyekhez. 2007-ben a település városi rangot kapott.

A természeti és épített adottságok mellett számos kulturális, sport, szociális, nevelési és oktatási intézmény kínál széles választékot. Az itt élők a bölcsődei, óvodai ellátás mellett állami, német nemzetiségi és egyházi általános iskolai oktatást is választhatnak. 2010 óta a Sándor-Metternich- és a Szily-Fáy-kastélyok oktatási célú felújítása és hasznosítása nyújtott lehetőséget az épített értékek megőrzésére. Mindkét településrészen restaurálták és újraépítették a Szentháromság-szobrokat, az országzászlókat. A város egyik kiemelkedő ékköve a torbágyi Boldogságos Szűz Mária Szent Neve római katolikus templomban található oltár, amelynek felújítási munkáit a

Nemzeti Kulturális Alap és a Magyar Művészeti Akadémia külön elismeréssel támogatta. Az Űrge-hegyi szőlészet és pincesor 2016-ban nyerte vissza borvidéki státuszát. Maig megtekinthetők a pincelakások, amelyek azoknak a környékbeli kőfejtőknek nyújtottak szállást, akik a Parlament építőanyagát bányászták. Az idelátogatóknak érdemes a városban található kisvállalkozásokat is felkeresni, betérni a helyi cukrászdákba, éttermekbe, sörözőkbe, szaküzletekbe, amelyek igazi kulináris élvezetet nyújtanak.

A Juhász Ferenc Művelődési Központ az egykori Bia-Torbágy vasútállomás épületrészéhez épített színházteremmel és gazdag programkínálattal várja a látogatókat. Az intenzív kulturális életet jelzi a város sokszínű rendezvénynaptára, valamint a közel száz civil kör, egyesület és alapítvány tevékenysége. Ez utóbbiak közül jó néhány országos és nemzetközi szintű elismeréssel öregbíti Biatorbágy jó hírnevét, így például a Szakály Mátyás Férfikórus, a Biatorbágyi Népdalkör, a Biatorbágyi Ifjúsági Fúvószenekar és Fűzes Néptáncegyüttes, a Barackvirág Népi Ének Műhely és Gyermektánc-együttes, a Biatorbágyi Fotóklub.

A település legismertebb személyiségei között tartják számon Juhász Ferenc kétszeres Kossuth-díjas költőt, Hantai Simon Franciaországba emigrált festőművészt, Juhász Gyulát, a Magyar Tudományos Akadémia titkárát, az Országos Széchényi Könyvtár főigazgatóját, Szily Kálmán nyelvészt, természettudóst, a Magyar Tudományos Akadémia tagját. A Bolyki család jelentős szerepet vállalt a zenekultúra oktatásában, népszerűsítésében, nevükhöz köthető a Pászti Miklós Alapfokú Művészetoktatási Intézmény alapítása. A Bolyki Brothers Magyarország egyik legjelentősebb acappella együttese. A családnak köszönhetően az Erkel Ferenc Kamarazenekar komolyzenei koncertjei ma már Biatorbágy hangjaként ismertek.

Biatorbágyon egyre többen érzik, hogy „Jó itt élni, jó itt lenni!”

A település polgármestere: Tarjáni István

A TELEPÜLÉS KÉPEKBEN:

Lovasnap; Szüreti felvonulás; Torbágyi katolikus templom; Biatorbágy madártávlatból; Nyakaskő; Viadukt; Bolyki Brothers; Biatorbágyi Ifjúsági Fúvószenekar; Juhász Ferenc-szobor; ArtsMűhely angyalok; Általános iskola a Sándor-Metternich-kastélyban; Majális



BIATORBÁGY



BIATORBÁGY



BIATORBÁGY



Biatorbágy is one of the settlements around the capital with the most excellent environmental conditions, rich in natural and architectural values. Nyakas-kő, Iharos, Ūrge-hegy, Peca Lake, Szelid Lake are popular hiking destinations. Among the built heritage sites, the Viaduct, the Szily-Fáy and the Sándor-Metternich Mansions, the Chapel of St. Vendel, and the ruins of the 13th-century Church of the Holy Cross are attractive to visitors. Copper and Bronze Age finds prove that the area of Bia and Torbágy was already inhabited in prehistoric times. The merger of the two independent settlements was facilitated by the Budapest-Vienna railway line, which was connected to the viaduct that became the symbol of the settlement. It is today the only double railway viaduct in Hungary and which was blown up by Szilveszter Matuska during the 1931 Torbágy assassination.

After the Second World War, almost ninety percent of the German population was displaced, and as a result of the population exchange, families from Szeklerland and Upper Hungary were moved to the then separate settlements. Bia and Torbágy were first brought under joint administration in 1950, they separated in 1958, and then reunited in 1966.

After the change of regime in 1990, the settlement began to catch up with the nationally expected needs. Biatorbágy was connected to the international road trade axes thanks to the M1, M7, M0 motorways. In 2007, the settlement received town status.

In addition to natural and built features, many cultural, sports, social, and educational institutions offer a wide range of choices. In addition to nursery and kindergarten care, locals can also choose state, German nationality and religious primary school education. Since 2010, the renovation and utilization of the Sándor-Metternich and Szily-Fáy mansions for educational purposes have provided an opportunity to preserve the built values. The statues of the Holy Trinity, the national flags, were restored and rebuilt in both parts of the settlement. One of the outstanding jewels of the town is the altar in the Roman Catholic Church of the Holy Name of the Virgin Mary in Torbágy. Its renovation work was supported by the National

Cultural Fund and the Hungarian Academy of Arts with special recognition. In 2016, the Ūrge-hegy viticulture and cellar row regained its status as a wine region. To this day, you can see the cellar dwellings, which provided accommodation for quarry workers in the area who mined Parliament's building materials. Visitors should also visit the small businesses in the town, visit the local confectioneries, restaurants, pubs, specialty shops, which offer real culinary pleasure.

The Ferenc Juhász Cultural Center awaits visitors with a rich program offer and a theater room that was built against the former Bia-Torbágy railway station building. The intense cultural life is indicated by the town's diverse calendar of events, as well as the activities of nearly a hundred civic circles, associations and foundations. Many of the latter enhance Biatorbágy's reputation with national and international recognition, such as the Mátyás Szakály Men's Choir, the Biatorbágy Folk Song Circle, the Biatorbágy Youth Wind Orchestra and Fűzes Folk Dance Ensemble, the Barackvirág Folk Singing Workshop and Children's Dance Ensemble, and the Biatorbágy Photo Club.

Among the best-known personalities of the settlement are the two-time Kossuth Prize-winning poet Ferenc Juhász, the painter Simon Hantai, who emigrated to France, Gyula Juhász, a regular member of the Hungarian Academy of Sciences, the director general of the National Széchényi Library, Kálmán Szily, linguist, naturalist and regular member of the Hungarian Academy of Sciences. The Bolyki family plays a significant role in the education and promotion of music culture, and the establishment of the Miklós Pászti Elementary Art Education Institution can be linked to their name. Bolyki Brothers is one of the most significant acappella ensembles in Hungary. Thanks to the family, the classical music concerts of the Ferenc Erkel Chamber Orchestra are now known as the voice of Biatorbágy.

Biatorbágy's motto: "It's good to live here, it's good to be here!"

Mayor of the settlement: István Tarjáni





BUDAÖRS

Budaörs a Budai-hegység déli peremén fekszik, ahol a megkapó természeti környezet harmonikus egységet alkot a modern építészet remekeivel és a történelmi múlt emlékeivel. Jól megfér egymás mellett itt a kisvárosi hangulatot árasztó belső városmag, a hegyoldalba épült pincesorok, a színpompás emeletes társasházak, valamint a várost körülölelő iparterületek és kereskedelmi központok.

Budaörsre sokszor mért különleges sorsot a történelem. Az elmúlt évszázadokban egymás után kellett szembenéznie különböző járványokkal, elnéptelenedésekkel, kitelepítésekkel, de az itt élők akaraterejének és szorgalmának köszönhetően mindannyiszor sikerült talpra állnia, és mára Magyarország meghatározó települése, az egyik legvonzóbb kisváros lett a térségben. A nyolcvanas évek elején kezdődtek azok a beruházások, amelyek lehetővé tették, hogy Budaörs az évtized második felében városi rangot szerezzen. Az innovatív fejlődésnek és kedvező elhelyezkedésének köszönhetően Budaörs a főváros délnyugati kapujává vált.

Mindez azonban nem lett volna elegendő a város sikeréhez: szükség volt arra a tudatos helyi gazdaságpolitikára is, amely a rendszerváltás után vonzóvá tette a települést a befektetők, vállalkozók előtt. A GfK Piackutató Intézet rendszeres mérései szerint az általános vásárlóerő tekintetében Budaörs mindig az élbolyban végez a magyar városok között, 2020-ban például Üröm után a második volt. Az általános fejlettség terén pedig a KSH rendre a legfejlettebb települések között tartja számon Budaörsöt.

A város egyre vonzóbb lakóhellyé is vált, a lakosság száma mára meghaladja a 30 ezer főt.

Turisztikai szempontból is kedvelt célpont. Számos turistaútvonalon és tanösvényen járhatók be természeti és történelmi értékei. A budaörsiek és az agglomerációban lakók kedvelt kirándulóhelyéről, a festői szépségű Kőhegyről lepillantva az óváros hangulatos utcáit, a múltat idéző egykori borospincéket, a Kálvária-hegyet a felújított stációkkal, a 200 éve épült barokk katolikus templomot láthatjuk. Budaörs több pontjáról is remek

kilátás nyílik nemcsak a városra, hanem a fővárosra is, például a Törökugratoról és az Odvas-hegyről. Az Ótemetőben régi, faragott gótkeresztes sírkövek őrzik a német nemzetiségi múltat. A település kertvárosi részei egyre népszerűbbek azok körében, akik a városi forgatag helyett kellemes, nyugodt lakókörnyezetre vágnak.

A minőségi városi élet egyik sarokköve a 2010 nyarán átadott sportkomplexum, amelynek mintegy 10 ezer négyzetméterén uszoda, sportcsarnok és strand szolgálja nemcsak a budaörsiek, hanem az egész kistérség igényeit. A városképet markánsan befolyásoló lakótelepek is szebb külsőt öltöttek felújításuk után, ráadásul energiatakarékosabban is működnek. A városvezetés kiemelt jelentőségűnek tartja a helyi klíma- és környezetvédelmet: számos intézkedést hoztunk az elmúlt években, amelyek célja az energiamegtakarítás mellett a lakosság környezettudatos szemléletformálása.

Budaörs egyházi kultúrája több száz éves múltra tekint vissza. A katolikus országos hírű rendezvénye a virágszőnyeg és úrnapi körmenet, valamint a német hagyományokon alapuló, nemzetközi hírű Budaörsi Passió. A német telepesek a szorgalmuk mellett ugyanis vallási szokásaikat is magukkal hozták, amelyek ápolása jelenleg is fontos szerepet tölt be a város életében.

A nemzetiségek kulturális tevékenységét – a németeken kívül a görögöktől a szerbekben át a romákig –, akárcsak a kulturális intézményeket és a számtalan helyi civil szervezetet az önkormányzat rendszeresen támogatja. Kiemelt városi rendezvény a Budaörs Fesztivál, amelyet – ha épp nincs vírushelyzet – minden év május első hétvégéjén rendez meg a város.

Látogassa meg Ön is városunkat, szeretettel várjuk!

A település polgármestere: Wittinghoff Tamás

A TELEPÜLÉS KÉPEKBEN:

Budaörsi Animációs Bázis műemlék épületben; Kőhegyi kápolna; Látkép a Törökugratoról a városra; Felújított óvoda; Heimatmuseum; Kálvária-domb; Műemlék borospince épület; Templom tér – Szertár kávézó; Budaörs Városi Uszoda Sportcsarnok és Strand; Városháza; Lakótelep; Sportrendezvény



BUDAÖRS



BUDAÖRS



BUDAÖRS



Budaörs is located on the southern edge of the Buda Hills, where the receptive natural environment forms a harmonious unity with the masterpieces of modern architecture and the memories of the historical past. The inner city core with its small-town atmosphere, the cellar rows built on the hillside, the colorful multi-storey condominiums, as well as the industrial areas and commercial centers surrounding the city all fit well together.

History has often held a special fate for Budaörs. In past centuries, it has had to face various epidemics, depopulation and displacement one after the other, but thanks to the willpower and diligence of the people living here, it has always managed to recover and has become Hungary's dominant settlement, one of the most attractive small towns in the region.

Investments began in the early 1980s that allowed Budaörs to gain city status in the second half of the decade. Thanks to its innovative development and favorable location, Budaörs has become the southwestern gateway to the capital.

However, all this would not have been enough for the success of the city: there was also a need for a conscious local economic policy, which made the settlement attractive to investors and entrepreneurs after the change of the communist regime. According to the regular measurements of the GfK Market Research Institute, Budaörs always ranks at the forefront of Hungarian cities in terms of overall purchasing power, in 2020 it was second only to Üröm. In terms of general development, the Hungarian Statistical Office ranks Budaörs as one of the most developed settlements.

The city has also become an increasingly attractive place to live, with a population of over 30,000 today. It is also a popular tourist destination. Its many natural and historical values can be explored via numerous tourist and educational trails. Looking down from the picturesque Kőhegy, a popular excursion place for people of Budaörs and residents of the agglomeration, at the charming streets of the old town, the former wine cellars reminiscent of the past, the Calvary Hill with the renovated stations, the Baroque Catholic church built 200 years ago can be seen.

There are great views not only of the city but also of the capital from

several points of Budaörs, such as the Törökugrató and Odvas Hill. In the Old Cemetery, old carved Gothic tombstones preserve the German national past. The suburban parts of the settlement are becoming more and more popular among those who want a pleasant, calm living environment instead of the hustle and bustle of the city.

One of the cornerstones of quality city life is the 10,000 square meter sports complex completed in the summer of 2010, with a swimming pool, sports hall and beach, serving not only the needs of the people of Budaörs, but the entire micro-region. Housing estates, which have a significant impact on the cityscape, also look more beautiful since their renovations, and they also operate more energy-efficiently. The city administration attaches great importance to the protection of the local climate and the environment: a number of measures have been taken in recent years aimed at creating an environmentally conscious attitude of the population in addition to saving energy.

The ecclesiastical culture of Budaörs dates back hundreds of years. The nationally famous event of the Catholics is the flower carpet and the procession of the Lord's Day, as well as the internationally famous Budaörs Passion based on German traditions. In addition to their diligence, the German settlers also brought with them their religious customs, the cultivation of which still plays an important role in the life of the city.

The cultural activities of the nationalities – from the Germans and Greeks to the Serbians and Roma people – as well as the cultural institutions and the numerous local NGOs are regularly supported by the municipality. A special city event is the Budaörs Festival, which – if there is no virus situation – is organized by the city on the first weekend of May every year.

Visit our city, we look forward to seeing you!

Mayor of the settlement: Tamás Wittinghoff





MEGHÍVÁS CEGLÉDRE

Vendéget oda szokott hívni az ember, ahol maga is otthon érzi magát. Szereti a helyet, a hangulatot, a kialakult kapcsolatokat. Olyannyira szereti, hogy büszke rá; ezért akarja, hogy mások is tudjanak róla, ismerjék, és ha megismerték, újra és újra vágyódnak oda.

Tamási Áronnál olvashatjuk erről a legszebbet. Az Ábel-trilógia harmadik könyvében az Amerikát járó főhős, egy ugyancsak bevándorló fekete öregembertől kérdezi élete legnagyobb dilemmáját: Mivégre vagyunk a világon? És a tapasztalt öreg azt válaszolja: Azért, hogy valahol otthon legyünk benne.

Tudósok sokasága foglalkozott már e két mondat valódi jelentésének megfejtésével. Mi is az otthon? És talán az a legtalálóbb felelet, hogy az otthon a másik ember. Lehet egyetlen ember is, lehet család, és lehet akár egy városnyi közösség.

Ceglédről szóló soraim hitelesítéséül megvallom, eszembe sem jutott volna elindulni a város polgármesteri tisztéért, ha sejtjeimben nem lenne benne a település, a közösség fontossága. A ceglédiség. Azt vallom, hogy a közéletben résztvevő személyiségek akkor hasznosak igazán, ha nem magukat emelik a város fölé, hanem ők válnak a város szolgálatosaivá.

Van itt mit szolgálni!

Cegléd mindenkor az Alföld kapujának számított, ami az otthonerem-tő gesztusokban is megmutatkozott. Az ország sok más tájegységében is megvolt ez a paraszti szokás, itt azonban kiátkozott lett volna, aki nem tartja be. Ha bármilyen, várva várt vagy váratlan vendég érkezett, úgy kínálták helytel, hogy szeme láttára letörölték az alkalmatosságot, amire leültették.



A legnagyobb és legakkurátusabb tisztaságban is így történt. A város környezetében lévő falvakban és tanyákban talán még inkább így volt. Svábok és az akkori megnevezéssel tótok között ugyanígy.

És ezzel nem egyszerűen az alföldi közösségi szokások sok évszázados meglétére utalok, hanem arra, hogy Cegléd a legviharosabb idők, a Mohács utáni vergődések néhány százfős településéből többek között éppen ezzel a befogadó, a történelmet jól érzékelő magatartásával építette föl azt a mezővárosi jelleget, ami az épületeivel, a történelmével, a politikai és kulturális teljesítményével a magyar mezővárosok élvonalába emeli. Lakosságának száma is harmincöt- és harminchatezer között van. Említett épületei, továbbá köztéri szobrai és emlékművei, amelyekről ilyesmiben járatos építészek azt mondják, hogy Ceglédet jellegadó várossá teszik, egyben jelzik azt is, hogy itt nemcsak egykor zúgott a történelem, hanem ennek a zúgásnak a hangjai ma is hallatszanak.

Kőről, bronzról többet mondhatnak a képek, mint én. De a fotók eligazító szépségéhez hadd tegyem hozzá írásban, hogy nemcsak ez a város kereste a történelmet, hanem a történelem is kereste és megtalálta a várost. Legendák tapadnak ide, és a történelmi valóság is legendásult.

Újabb kori történészek állapították meg, hogy Dózsa György nem mondta el itt szabadságharcának toborzó beszédét, de az emlék mégis olyan mély, hogy ezt kiiktatni a mai lelkekből sem lehet. A parasztvezér egyik legmegrázóbb szoborkompozíciója örökre idézni fogja a talán lefontosabb, a lelkekben lejátszódó történelmet. És Kossuth Lajossal is így vagyunk. Ceglédi beszéde, annak megőrzött helye cáfolhatatlan tény, de Cegléd hűsége a szabadság eszményéhez mégsem csupán ezekben nyilatkozik meg, és nem is a szobrokban, márványtáblákban, hanem az emlékekben, hogy az akkori szellemi előjáró „százak” felkérték a már valóban aggastyán turini remetét, hogy felkérésükre vállalja el a magyar országgyűlési képviselőiséget. Utána több jeles település tett hasonló kísérletet, de maradandó levelezés csak a ceglédiek és Kossuth Lajos kapcsolatából keletkezett.

Úr Isten! Száz egyfelé hajló fő!

Ez a város 1956-ban is ezeket az eszméket élte tovább. Sőt, 1990-ben is nemzeti szív dobbant.

Ha valaki erre a szerény meghívásra most leszáll a vonatról, és átjön az állomás eredetiséget őrző épületén, a város felé eső falon Tömörkény István emléktábláját látja, aztán ha a főtér felé haladva bekukkant a városháza udvarára, némi ámulattal láthatja az ottani emléktáblákból, hogy kik kötődnek, illetve kik tartották életben Ceglédet: országos és világhírű tudósok, olimpiakonok, művészek, politikusok... és Patkós Irma, akinek a színészhagyományait ma róla elnevezett képzőintézet fiataljai tartják életben.

Jó szívvel várjuk az alkalmi érkezőket, és azokat is, akik otthont keresnek, és épp itt találják meg. Remélem, mindannyian megértik, hogy bár a csalogató műltről írtam, mégis a működő holnap reményében.

A település polgármestere: Dr. Csáky András

A TELEPÜLÉS KÉPEKBEN:

Kossuth-szobor a Szabadság téren; Szent Kereszt katolikus templom; Szentháromság tér; Látkép a Kossuth Lajos Gimnáziumból; Városközpont; Kossuth Lajos Gimnázium; Címeres zászlók; Ceglédi templomok; Szent Kereszt Katolikus Templom; Szabadság tér; Földhivatal épülete; Kossuth tér

CEGLÉD



CEGLÉD



AN INVITATION TO CEGLÉD



You usually invite a guest to a place where you feel at home. Where you love the place, the atmosphere, the relationships that have been formed. To a place you love so much that you are proud of it; that is why you want others to know about it, to get to know it, and, if they have gotten to know it, to long for it again and again.

We can read the most beautiful thing about this from Áron Tamási. In the third book of the Ábel Trilogy, the protagonist travelling around America, asks an immigrant old black man about the biggest dilemma of his life: What are we in the world for? And the experienced old man replies: To be at home somewhere.

A multitude of scholars have dealt with deciphering the true meaning of these two sentences. What is home? And perhaps the most apt answer is that home is the other person. It can be a single person, it can be a family, and it can be the community of a city.

As an authentication of my words about Cegléd, I must admit, I would not have thought of running for the mayor of the city if the importance of the settlement and the community had not been in my cells. The „Ceglédness”. I believe that the personalities involved in public life are truly useful if they don't elevate themselves above the city, but they become the servants of the city.

There is something to serve here!

Cegléd was always the gateway to the Great Plain, which was also reflected in the gestures of creating homes. This peasant custom was present in many other parts of the country, but here one would have been cursed if he did not follow it: If any expected, or unexpected guests arrived, they



were offered a place by wiping off the chair on which they were seated in front of their eyes. This was the case even in the greatest and most accurate cleanliness. This was perhaps even more so in the villages and homesteads around the town. Amongst the Swabians and the Tót people as they were called at the time it was the same way. And by this I do not simply refer to the many centuries-old existence of the community customs of the Great Plain, but to the fact that Cegléd built its character of a market town from being a settlement of only a few hundred people after the Battle of Mohács, with its inclusive, well-perceived history, which, with its buildings, history, political and cultural performance, and this elevated it to the forefront of Hungarian market towns. It has a population of between thirty-five and thirty-six thousand. Its above-mentioned buildings, as well as its public sculptures and monuments, which proficient architects, say that they make Cegléd a characteristic city, also indicate that not only was history once roaring here, but the sounds of this roar can still be heard today.

The pictures can say more about stone and bronze than I can. But to the informative beauty of the photos, let me add in writing that not only did this city seek history, but history also sought and found the city. Legends are associated to this place, and historical reality also became legend.

Recent historians have stated that György Dózsa did not give a recruitment speech here for his war of independence, but its memory is so deep that it cannot be excluded from today's souls. One of the most shocking sculptural compositions of the peasant leader will forever evoke, perhaps most importantly, the history of the souls. And we are the same way with Lajos Kossuth. His Cegléd speech, and its preserved place, is an irrefutable fact, but Cegléd's fidelity to the ideal of freedom is not only expressed in these, and not in the statues, marble slabs, but in the memory that the "hundreds" of spiritual leaders at the time asked the ageing Hermit of Turin to undertake representation in the Hungarian Parliament.

After this, several notable settlements made similar attempts, but lasting correspondence arose only from the relationship between the people of Cegléd and Lajos Kossuth.

My God! One hundred heads nodding in the the same direction!

This city continued to live up to these ideas in 1956. Moreover, in 1990, a national heart was beating.

If someone gets off the train because of this humble invitation and comes across the station's building that retains its original form, they will see the memorial plaque of István Tömörkény on the wall facing the city. If they head towards the main square and they peek in the town hall courtyard, they can be amazed by looking at the plaque there, about who is from here and who kept Cegléd alive: nationally and worldwide famous scientists, Olympians, artists, politicians... and Irma Patkós, whose acting traditions are kept alive today by the young people of the training institute named after her.

We welcome casual visitors as well as those looking for a home and might find it right here. I hope you all understand that although I wrote about the tempting past, I did it in hopes of a functioning tomorrow.

Mayor of the settlement: Dr. András Csáky



CEGLÉDBERCEL

Ceglédbercel a Duna és a Tisza közt Pest megyében, Budapesttől mintegy 60 km-re délkeleti irányban található. A falu teljes közművel ellátott, minden utca szilárd burkolatú. A községet 2006 nyarától 3 km hosszan kerékpárút szeli át. 2018 januárjától elérhető a Ceglédbercel Applikáció, amely az első mérföldköve volt az „Okos megoldások, modern falu” programnak. A település „Ceglédbercel, az okosfalu” nevezéssel 2019 júniusában Városmarketing gyémánt díjat kapott.

Ceglédbercel az avar-magyar múltjára méltán büszke, azokra építő és a német nemzetiségi hagyományokat is büszkén vállaló, meghatározó jelleggel kétnemzetiségű település. Az első latin nyelvű okirati említés egy 1281-es határjárásból származik.

A XVIII. században Bercel a klarissza apácák birtoka volt. A rend 1785-ben feloszlott, és II. József 130 német családot telepített ide Hannoverből, 1804-ben Bercel önálló község lett. 1846-ban építették meg a vasútvonalat Pest és Szolnok között. A vasút lett a lakosság legfontosabb munkaadója.

A szovjet csapatok 1944. novemberi bevonulása nagy csapást jelentett a falunak, mintegy 648 személyt hurcoltak el kényszermunkára. Az 1946-os év újra megrázkódtatást hozott a község életébe, több mint ötszáz főt deportáltak Németországba. A Szovjetunióba kényszermunkára elhurcolt emberek három csoportban jöttek vissza. Az első csoport 1946-ban, a második 1947 szeptemberében és az utolsó 1949. november 4-én tért haza. A visszatérés utolsó napja november 4-e, egyben a falu emléknapja is, mely csendes emlékezés a háború áldozataira. A község történelméről részletesen a ceglédbercel.asp.lgov.hu/telepulestortenet oldalon olvashat.

A római katolikus templomot Mayer Jakab esztergomi építőmester tervei alapján építették, 1801. szeptember 25-én szentelték fel Nepomuki Szent János tiszteletére. A református templom, amely közösségi összefogással épült, 2004 pünkösdjén került felszentelésre.

1996 óta várja az érdeklődőket a falumúzeum, jellegzetes berceli ház,

hagyományos bútorzattal berendezve, ahol a helyi lakosok munkái – lyukhímzéses függönyök, terítők, ágycégek –, valamint a régi népviselet ruhadarabjai is megtalálhatóak. A művelődési ház és könyvtár épülete a község kulturális életének színtere, civil szervezetek és öntevékeny csoportok alkotóműhelye. A Napsugár Óvoda és Alma Bölcsőde egy minden igényt kielégítő európai uniós színvonalú épületben látja el feladatát. Az óvoda két nyelvű, a kicsik dalok, versek, játékok segítségével ismerkednek a német nyelvvel. Az Eötvös József nevét viselő általános iskolában német nemzetiségi nyelvoktatás folyik, alapfokú művészetoktatással kiegészítve.

A települést Natura2000-es természetvédelmi terület veszi körül halastavakkal, melyek lehetőséget adnak horgászatra, a kivételes növény- és állatvilág megismerésére.

Ceglédbercel klímája és földrajzi fekvése 240 hektáron teszi lehetővé a szőlő művelését és a kiváló minőségű borok készítését.

A település 2005 óta dinamikus fejlődik, az intézmények mindegyike napelemes rendszerrel ellátott. A fejlesztések minél élhetőbb település létrehozását célozták meg. Felújított, korszerű rendelők állnak az orvosok és a lakosság rendelkezésére. A Ragány család régi kúriaépülete és vendégháza is teljesen megújult. A két épület sokáig bölcsődei és óvodai feladatokat látott el, ma az autizmussal élő gyermekek oktatását és nevelését szolgálja.

A közterületeket Varga Gábor keramikus művész számos műalkotása díszíti. A falu épített környezete maradéktalanul kielégítve teszi lehetővé az utódoknak, hogy részesei lehessenek a település történelmének.

Ceglédbercel – felismerve a felmerülő igényeket és fejlesztési lehetőségeket – készül a falusi turizmus beindítására, a meglévő értékek átadására. A turizmus nemcsak egy adottság, hanem lehetőség, amivel élni kell!

A település polgármestere: Török József

Fotók: Kürtösi Edina, Kollár Bence, Nyíri Krisztián, Ligeti Sebestyén Bendegúz.

A TELEPÜLÉS KÉPEKBEN:

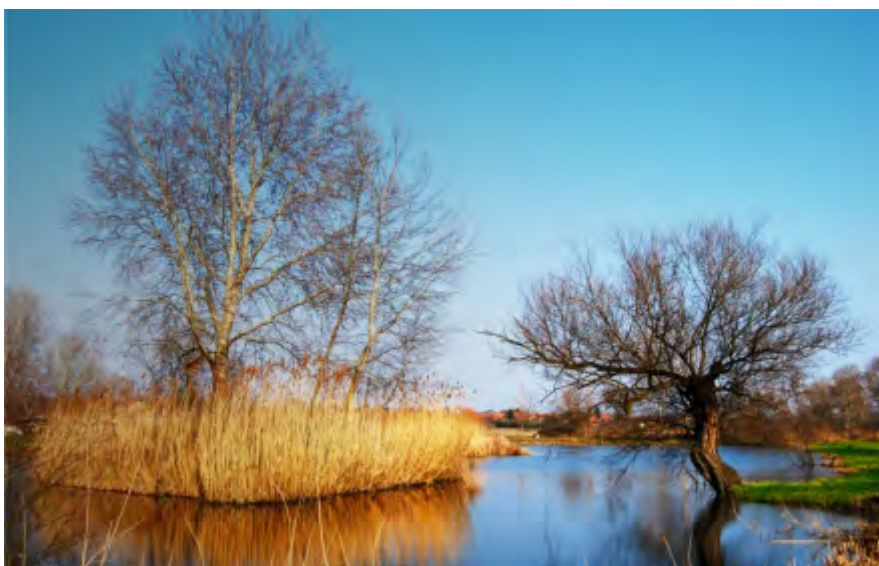
Horgásztó; Kapu a múltba; Az otthon melege; Monogramm-nyomó és a hímzés; Sváb népviselet; Szüretelők az Aranyhegyen; Faluház; Natura2000; Megyeri Fivérek Borkápolna; Római katolikus templom; Református templom; A falura nézve



CEGLÉDBERCEL



CEGLÉDBERCEL



CEGLÉDBERCEL



Ceglédbercel is located between the Danube and the Tisza rivers in Pest County, about 60 kms southeast of Budapest.

The village is fully equipped with utilities, all streets are paved. The village has been crossed by a 3 km long cycle path since summer 2006. From January 2018, the Ceglédbercel Application is available, which was the first milestone of the “Smart Solutions, Modern Village” program. In June 2019, the settlement received the City Marketing Diamond Award, with its entry named “Ceglédbercel, the Smart Village”.

Ceglédbercel is a two-ethnic settlement that is justifiably proud of its Avar-Hungarian past, it is building on that and at the same time is proudly embracing German national traditions. The first documented mention in Latin comes from a border process in 1281.

In the 18th century, Bercel was the property of the Clarisses. The order was dissolved in 1785 and Joseph II settled 130 German families here from Hanover. In 1804 Bercel became an independent village. The railway line between Pest and Szolnok was built in 1846. The railway has become the most important employer of the population.

The invasion of Soviet troops in November 1944 dealt a great blow to the village, deporting some 648 people for forced labor. The year 1946 once again brought a shock to the life of the village, more than five hundred people were deported to Germany. People deported to the Soviet Union for forced labor returned in three groups. The first group returned home in 1946, the second in September 1947, and the last on November 4, 1949. The last day of the return, November 4, is also the day of remembrance of the village, which is a quiet remembrance of the victims of the war. You can read about the history of the village in detail at ceglédbercel.asp.lgov.hu/telepulestortenet.

The Roman Catholic church was built according to the plans of the master architect Jakab Mayer from Esztergom. It was consecrated on September 25, 1801 in honor of St. John of Nepomuk. The Reformed Church, built with community unity, was consecrated on Pentecost of 2004.

Since 1996, the village museum, a typical Bercel house, furnished with

traditional furniture, where the works of the locals – hole-embroidered curtains, tablecloths, bed ends - as well as the clothes of the old folk costume can be found. The building of the house of culture and the library is the scene of the cultural life of the village, the creative workshop of non-governmental organizations and self-active groups.

Napsugár Kindergarten and Alma Nursery School performs its task in an EU-standard building that satisfies all needs. The kindergarten is bilingual, the little ones get to know the German language with the help of songs, poems, and games. The primary school, named after József Eötvös, offers German language education, supplemented by basic art education.

The settlement is surrounded by a Natura2000 nature reserve with fishponds, which provide opportunities for fishing and getting to know the exceptional flora and fauna.

Ceglédbercel's climate and geographical location allow it to grow grapes and produce high-quality wines on 240 hectares.

The settlement has been developing dynamically since 2005, all of the institutions are equipped with a solar system. The developments were aimed at creating a settlement that was as livable as possible. Renovated, state-of-the-art offices are available to doctors and the public. The old mansion building and guest house of the Ragány family have also been completely renovated. For a long time, the two buildings were the nursery and the kindergarten, and today they serve the education and upbringing of children with autism. The public areas are decorated with many works of art by ceramic artist Gábor Varga.

The built environment of the village allows the descendants to be part of the history of the settlement.

Ceglédbercel – recognizing the emerging needs and development opportunities – is preparing to start rural tourism and to transfer the existing values. Tourism is not just a gift, but an opportunity to live with!

Mayor of the settlement: József Török

Photos by: Edina Kürtösi, Bence Kollár, Krisztián Nyíri, Sebestyén Bendegúz Ligeti.





DABAS

A település négy, eltérő történelmi múltra visszatekintő, egymástól eltérő rétegződésű falu összevonása eredményeként alakult ki, ennek is köszönhető a város hosszan elnyúló településszerkezete. Dabas főútja ma is Közép-Európa egyik leghosszabb utcája, a város nyolc templomából négy is ezen út mellett áll.

A 19–20. században két izraelita imaház is hirdette a település vallási sokszínűségét az itteniek békés együttélését. Dabason található a Térségi Holokauszt Emlékpont – Tusák-Bragyova Ház, amely múzeumként a helyi zsidóság emlékeit gyűjti egybe és tárja a nagyközönség elé.

Vallási közösségeink rengeteg nagyszerű embert adtak a városnak, az országnak, sőt a világnak is. Innen indult útnak a nagy Kelet-kutató, gróf Vay Péter püspök, Vay Sarolta/Sándor publicista, Gyóni Géza költő, Bábel Balázs Kalocsa-kecskeméti érsek.

Dabas története egészen az Árpád-korig nyúlik vissza, sőt a Nemzeti Múzeum egyik leltári naplójában Dabast jegyezték be néhány rézkorból származó eszközökhöz, az elmúlt évek régészeti feltárásainak köszönhetően több lelet is bizonyítja, hogy már honfoglaló őseink letelepedése előtt is fontos szerepet töltött be ez a vidék.

A nemzeti parkok, amelyek körülölelik Dabast, olyan ritka és védett növényeknek adnak otthont, mint a szarvasbangó, az árvalányhaj és az ősbörökás. A Magyar Zarándokút része a Szent Jakab sétány, amely egy két kilométer hosszú, cölöpökre épített tanösvény, sétálóhidakkal és egy két-szintes kilátóval, ahonnan 360 fokos panorámában gyönyörködhetünk az Duna-Tisza köze táj szépségében.

A városképet nagyban meghatározzák a klasszicista stílusban épült kúriák. Az Úri Kaszinó jelenleg a város művelődési háza, ahol a régi úri bálók helyett ma már népzeneről, néptáncról visszhangzik az árkádos belső udvar.

A Halász Móricz-kúria, amely 1821-ben lakóház-kúriának épült, ma a gyóni városrész közművelődési feladatait látja el. Az itt található Halász-

Szánthó Emlékszoba egykori lakója, dr. Halász Mihály hagyatékát őrzi. A jó idő beköszöntével a kúria tágas, ősfás parkjában számos fiatal pár mondja ki a boldogító igent, és a Zenepavilon környezetében a klasszikus zenétől a modern jazzig sokféle műfaj szórakoztatja a látogatókat. Alsódabason található a kúrianegyed, ahol felváltva sorakoznak a magán- és önkormányzati tulajdonban álló patinás épületek: a Halász Olivér-kúria, Halász Antal-kúria, Gombay-Dinnyés-kúria vagy éppen a város nappalijaként szolgáló Levendulaház. Itt található a Kossuth-ház is, ahol 1838–1839 között a bebörtönzött Kossuth Lajos szülei éltek. Itt hunyt el édesapja, Kossuth László.

A város egyik legrégebbi és legkülönlegesebb épülete az 1760 környékén elkészült késő barokk stílusjegyeket viselő Zlinszky-kúria. Impozáns mérete már messziről sejteti, hogy sikerült túlélnie az évszázadok viharait, otthont és menedéket nyújtott, generációkat nevelt fel.

Dabas igazi paradicsom a sport szerelmeseinek is, az OBO Aréna számátalan nemzetközi mérkőzéssel írta fel nevét a sporttérrépre, és ismertette meg Dabas nevét világszerte.

A város történetének érdekes fejezete kötődik a 30-as évekhez, amikor a Gyóni Betonút nemzetközi autós motoros gyorsasági versenyek helyszíne volt, ahol a kor legjobb pilótái több mint egy tucat világrekordot állítottak fel.

Dabas büszkén őrzi ősei hagyományait mind a kulturális életben, mind pedig a gasztronómiában. Ebből a két fontos helyi értékből született meg a Rétesutca Fesztivál, ahol a hagyományörző csoportok mellett jól megfér a könnyűzene és a helyi specialitás: a sári rétes.

Dabas mindenkit szeretettel (vissza)vár!

A település polgármestere: Kőszegi Zoltán

www.dabas.hu
facebook.com/dabasvaroshivatalos
[instagram: Dabas Város Hivatalos](https://instagram.com/Dabas_Varos_Hivatalos)

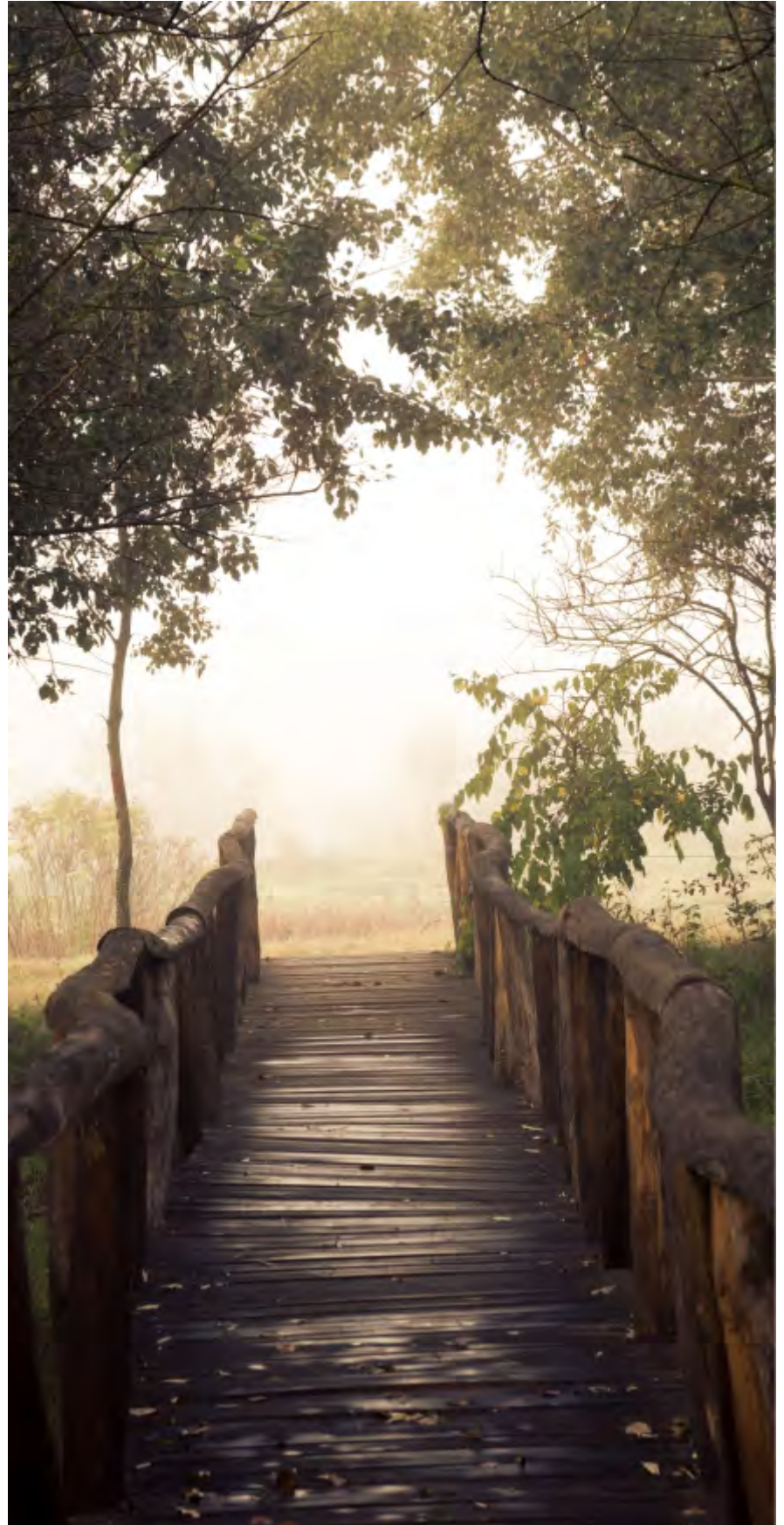
A TELEPÜLÉS KÉPEKBE:

Kossuth László sírja; Térségi Holokauszt Emlékpont; Halász Móricz-kúria; Gombay-Dinnyés-kúria; Sári Tájház; Szent István tér; OBO Aréna; Szakorvosi rendelőintézet; Dabas belváros; Szent Jakab sétány; Kikapcsolódási lehetőségek Dabason



DABAS





DABAS



The settlement was formed as a result of the merger of four villages with different historical backgrounds and different stratifications. This is also the cause of the elongated settlement structure of the city. The main road of Dabas is still one of the longest streets in Central Europe, and four of the city's eight churches stand next to this road.

In the 19th and 20th centuries, two Israelite houses of worship proclaimed the religious diversity of the settlement and the peaceful coexistence of the locals. The Regional Holocaust Memorial – Tusák – Bragyova House is located in Dabas, which, as a museum, gathers the memories of local Jewry and presents them to the general public.

Our religious communities have given a lot of great people to the city, the country, and even the world. The great orientalist, bishop Count Péter Vay, publicist Sarolta/Sándor Vay, poet Géza Gyóni, Balázs Babel, the Archbishop of Kalocsa-Kecskemét all started from here.

The history of Dabas dates back to the Árpadian era, and in one of the inventory records of the National Museum, Dabas was recorded as the finding place for some Copper Age instruments. Thanks to the archaeological excavations of recent years, several finds prove that this region played an important role even before the settlement of our conquering ancestors.

The national parks that surround Dabas are home to rare and protected plants such as woodcock orchid, stipa and junipers. Part of the Hungarian Pilgrimage is the St. James Promenade, which is a two-kilometer-long educational trail built on piles, with pedestrian bridges and a two-storey lookout tower, from where we can enjoy a 360-degree panorama of the beautiful Danube-Tisza area.

The cityscape is largely determined by the mansions built in the classicist style. The Nobleman's Casino is currently the city's house of culture, where instead of the old noblemen's balls, the arcaded inner courtyard is echoing folk music and dance.

The Móricz Halász mansion, which was built as a residential mansion in 1821, today serves the public cultural duties of the Gyón neighbourhood.

Its Halász-Szánthó Memorial Room preserves the legacy of its former inhabitant, Dr. Mihály Halász.

As the good weather arrives, many young couples in the spacious, ancient wooded park of the mansion get married. In the surroundings of the Music Pavilion, visitors are entertained by a wide range of genres, from classical music to modern jazz.

The mansion district is located in Alsódabas, where privately owned and local government owned old buildings alternate: the Olivér Halász Mansion, the Antal Halász Mansion, the Gombay-Dinnyés Mansion or the Lavender House, which serves as the living room of the city. The Kossuth House is also located here, where the parents of the imprisoned Lajos Kossuth lived between 1838 and 1839. His father, László Kossuth, died here.

One of the oldest and most special buildings in the city is the Zlinszky mansion, built in the late Baroque style and completed around 1760. Its impressive size suggests from afar that it has managed to survive the storms of the centuries, and it provided a home and shelter, raised generations.

Dabas is also a real paradise for sports lovers, the OBO Arena has written its name on the sports map with numerous international matches and introduced Dabas' name to the world.

An interesting chapter of the city's history dates back to the 1930s, when the concrete road of Gyón was the venue for international car and motorcycle speed races, where the best drivers of the time set more than a dozen world records.

Dabas is proud to preserve the traditions of its ancestors in both cultural life and gastronomy. The Strudel Street Festival was born from these two important local values. In addition to the tradition preservation groups, pop music and the local specialty, the Sár studel fit in well.

Dabas welcomes everyone (back)!

Mayor of the settlement: Zoltán Kőszegi

www.dabas.hu

facebook.com/dabasvaroshivatalos

[instagram: Dabas Város Hivatalos](https://instagram.com/Dabas_Varos_Hivatalos)





DÁNSZENTMIKLÓS

„Azokból a kövekből, melyek utunkba gördülnek, egy kis ügyességgel lépcsőt építhetünk” (Széchenyi István)

A Legnagyobb Magyar fenti mondatában benne foglaltatik szinte minden, amire szükség volt és szükségünk van Magyarországon: optimizmus, leleményesség, humor, elhivatottság és konstruktivitás. A dánszentmiklósiak rendelkeznek ezekkel a tulajdonságokkal. Dánszentmiklós nem akar többnek, nagyobbak, szebbnek látszani egy kiszámíthatóan fejlődő biztonságos alföldi településnél. Szeretnék megőrizni gondozott falusias lakókörnyezetüket, jól működő intézményeiket, és évről évre fejleszteni, csinosítani, szerethetőbbé tenni a falut.

Dánszentmiklós közel 3000 fős település Pest megye déli részén, a Duna-Tisza közti homokhátságon. Közúton az M4-es és az M5 autópályákról könnyedén megközelíthető. Belterületi útjaik 90%-ban sicaszfaltos, jó minőségű utak. Közterületeik gondozottak, rendezettek.

A község első írásos említése 1324-ből származik. Területén több Árpád-korban létezett falu nyomát is megtalálták. Neve a „dán” és a Szent Miklós kifejezések összetételéből keletkezett. A latin eredetű „dán” szó jelentése: „dán ember”, azaz erdőlakó, a vidék erdős jellegére utal. Szent Miklós valószínűleg a község templomának lehetett a védőszentje. A török időkben elnéptelenedett falu földjeit Nagykőrös vette bérbe, majd a török kiűzését követően a pilisi Beleznay grófok tulajdonába került, illetve Nagykőrös városa szerzett bérleti jogot területein. Az 1850-es években a Beleznay grófok gazdatisztjénél házitanítóskodott egy ideig Petőfi Sándor öccse, István. A XIX. század végére egyik legnagyobb földbirtokosa

Wekerle Sándor egykori miniszterelnök lett. A XX. század közepére a falu lélekszáma már elérte a 2000 főt. A községháza 1944-ben épült fel, az 1950-es évek közepén a római katolikus templom is elkészült. A mezőgazdasági jellegű településen a fő megélhetési forrást a gyümölcsstermesztés – alma, szilva és meggy – jelentette. A gyümölcskertészeti tudás és gyakorlat egyfajta védjegye a falunak. Az 1930-as évektől kezdve számítanak Pest megye egyik gyümölcsöskertjének. A 2017-ben megnyílt Helytörténeti Kiállítóhely időszakos és állandó kiállításai hivatottak múltuk emlékeit őrizni és átadni a fiataljaiknak.

A Mosolygó Alma Óvoda és Mini Bölcsőde egy gyönyörűen gondozott ősfás parkban elhelyezkedő szépen felújított kis kastély, mely a megye vagy talán az ország egyik legszebb óvodája. A többcélú intézményben bölcsődés korú gyermekeket is – mini bölcsődei csoportban – fogadnak.

A Dánszentmiklósi Ady Endre Általános és Alapfokú Művészeti Iskola általános iskolaként működik, a tanulók zeneművészet, képző- és iparművészet, valamint színjáték tagozatokon bővíthetik ismereteiket, bontakoztathatják ki tehetségüket. Fontos a lakóhely és a nemzet történetének, hagyományainak megismertetése, őrzése, újak teremtése.

A település központjában elhelyezkedő 1200 m² alapterületű Művelődési Ház és Könyvtár 2018-ban nyerte el mai arculatát. Az intézmény lehetőségét biztosít a XXI. század elvárásainak megfelelő, emelt színvonalú programok, innovatív közösségi célú rendezvények megvalósítására, segíti az önszerveződő közösségek kialakulását.

A település polgármestere: Sipeki Zsolt

A TELEPÜLÉS KÉPEKBEN:

Wekerle-kápolna; Katolikus templom; Kőkereszt; Művelődési ház; Iskola; Egészségház; Községháza; Plósz-kúria; Ugody-kastély; Muzsik-kastély; Wekerle-kastély; Templom tér



DÁNSZENTMIKLÓS



DÁNSZENTMIKLÓS



DÁNSZENTMIKLÓS



„From the stones that roll in our way, with a little dexterity we can build stairs.” (István Széchenyi)

The above sentence of the Greatest Hungarian includes almost everything that was and is needed in Hungary: optimism, ingenuity, humor, dedication and constructiveness. The residents of Dánszentmiklós possess these qualities. Dánszentmiklós does not want to look more, bigger or more beautiful than a predictably developing safe settlement in the Great Plain. They would like to preserve their well-kept rural living environment, their well-functioning institutions, and to develop, beautify and make the village more lovable year by year.

Dánszentmiklós is a settlement of nearly 3,000 people in the southern part of Pest County, on the sand ridge between the Danube and Tisza rivers. It is easily accessible by road from the M4 and M5 motorways. 90% of their urban roads are paved, high-quality roads. Their public spaces are well-kept and tidy.

The first written mention of the village dates from 1324. Traces of several villages that existed in the Árpáadian period have also been found in its territory. Its name is derived from the combination of the term “Dán” and the name St. Nicholas. The word “dán” of Latin origin means “forest dweller”, and refers to the wooded nature of the region. St. Nicholas may have been the patron saint of the village church. The lands of the village, which was depopulated in Turkish times, were leased by Nagykőrös, then after the expulsion of the Turks, they became the property of the Counts of Beleznay of Pilis, and the city of Nagykőrös acquired the right to lease its territories. In the 1850s, Sándor Petőfi's younger brother, István, taught for a while at the farm officer's of the counts of Beleznay. By the end of the 19th

century, Sándor Wekerle, former prime minister became one of its largest landowners. By the middle of the 20th century, the population of the village had reached 2,000. The village hall was built in 1944, and in the mid-1950s the Roman Catholic church was completed. In the agricultural settlement, the main source of livelihood was fruit growing – apples, plums and cherries. Orchard knowledge and practice is a kind of trademark of the village. It has been one of the orchards of Pest County since the 1930s. The periodical and permanent exhibitions of the Local History Exhibition Hall, which opened in 2017, are designed to preserve the memories of the past and pass them on to their young people.

The Smiling Apple Kindergarten and Mini Nursery is in a beautifully restored small mansion located in a nicely maintained park with ancient trees. It's one of the most beautiful kindergartens in the county or perhaps in the country. In the multi-purpose institution, children of nursery age are also admitted in a mini nursery group.

The Ady Endre Primary and Elementary School of Arts in Dánszentmiklós operates as a primary school, where students can expand their knowledge and develop their talents in the fields of music, fine and applied arts, and acting. It is important to get to know and preserve the history and traditions of the place of residence and the nation, and to create new ones.

The 1,200 m² Cultural House and Library, located in the center of the settlement, gained its current look in 2018. The institution provides an opportunity to implement high-quality programs and innovative community events that meet the expectations of the 21st century, and it helps the development of self-organizing communities.

Mayor of the settlement: Zsolt Sipéki





DÉLEGYHÁZA

„Ez a hely mindig fiatal marad...”

(Balázs Gyula)

Délegyháza község múltjáról csupán feltételezések vannak. Valószínű, hogy a honfoglalás idején fejedelmi szállásterület volt, később az Árpád-korban templomos hely lehetett a környező Taksony, Varsány helységekkel együtt. Levéltári adatok szerint ezt a területet az 1459-es birtoklevél alapján Ordasháza néven Zsigmond király adományozta vitézi tetteiért a Szentiványi családnak. A község területe puszta, tanyavilág volt évszázadokon keresztül, az 1945-ös évekig földbirtokos családok gazdálkodtak rajta. A legismertebbek a visszaemlékezések szerint a Jankovich, Piróth, Kristoffy, Görgey, Vörös, Korányi, Sárossy családok. A kastélyok és udvarházak közül csupán egy épület maradt meg, a jelenleg Kölcsény Művelődési Háznak helyet adó Piróth-kastély.

Délegyházát önálló községként 1949 augusztusától tartják számon, Alsó- és Felső-Délegyháza, valamint Galla-hegy egyesítésével jött létre.

A község az 1950-60-as években nagy fejlődésnek indult, ennek oka a munkalehetőséget biztosító termelő szövetkezet és a nagyarányú építkezések miatt fellendülő kavicskitermelés. Mindkét gazdasági egység nagy szerepet vállalt a község fejlődésében.

A bányaművelés során keletkezett tiszta vizű tavak új lehetőséget nyitottak meg a település számára. A pihenésre, horgászásra, fürdésre vágyók felüdülést nyerhetnek a tizenkét, összesen 300 ha vízfelületű mesterséges tó vízében és annak környékén.

1996-ban a község megalkotta saját címerét és zászlóját, amit a község határában található 450 éves vadkörtefa motívuma díszít, és amely 1999 óta helyi védettséget is élvez.

Délegyházát északról Dunavarsány, délről Kiskunlacháza, nyugatról Majosháza, keletről Bugyi község határolja. A település a Kiskunsági Nemzeti Park, az Ócsai Tájvédelmi Körzet és a Ráckevei (Soroksári) Duna-ág

közvetlen közelében fekszik. A község területén húsz darab kavicsbánya-tó található mintegy 300 ha vízfelülettel, amely horgászásra és különféle vízi sportokra alkalmas. Számos horgászegyesület működik a településen, folyamatosak a haltelepítések az élménydús horgászat érdekében. Itt található az országban elsőként létesített és azóta is működő naturista strand és kemping. A településhez nagy kiterjedésű tanyás térség tartozik, ahol kirándulásra, a lovas tanyákon lovaglásra is van mód, illetve lovas túrákon is részt tudnak venni az ide látogató turisták. A településen egyedülálló kutyás strand és kemping is működik, ahol a kis kedvencekkel együtt élvezhetik a pihenést.

A lakosságszám a 80-as években lényegében stagnált, majd kismértékű, de folyamatos emelkedés történt, mely új kihívásokat is jelentett a településnek. Az elmúlt évtizedben – részben önerőből, nagyobb részben pályázati forrásból – hat csoportszobával és az azokat kiszolgáló helyiségekkel bővült az óvoda, megépült az új Vackor Bölcsőde, a tankerülettel együttműködve bővült a Hunyadi János Általános Iskola. A TAO program keretében felújított, korszerű, villanyvilágítással ellátott focipálya és klubház szolgálja a helyiek sportolási igényeit.

Jól jellemzi a kialakult helyzetet, hogy itt sincs megállás. A település elhatározta, hogy pályázatot nyújt be tagóvoda létrehozása érdekében, illetve kormányprogram keretében további nyolc osztállyal fog bővülni a helyi általános iskola. Ezekon kívül a község elhatározta, hogy önerőből és közösségi munkával ki fog alakítani egy gyermekorvosi rendelőt.

Délegyháza a közelmúltban felkérte Balázs Gyulát – a Kowalsky és a Vega együttes frontemberét –, hogy írja meg a község himnuszát. A mottóul választott idézet e műből származik, s jól mutatja, hogy az utóbbi években Délegyháza az örök megújulás, az örök fiatalság és fejlődés szimbólumává vált.

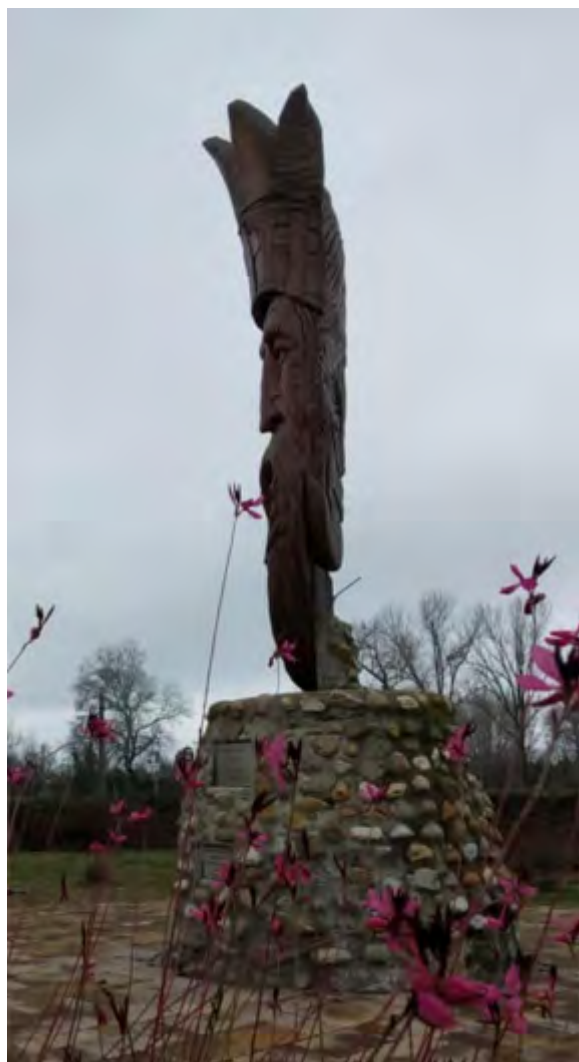
A település polgármestere: Dr. Riebl Antal

A TELEPÜLÉS KÉPEKBEN:

Kölcsény Művelődési Központ; Vadkörtefa; Református templom; Szent István-szobor; Erzsébet-szobor; Katolikus templom; Kopjafák; Délegyházi látkép; Délegyházi Vackor Bölcsőde; Délegyházi Napsugár Óvoda; Délegyházi Hunyadi János Általános Iskola; Délegyházi tópart



DÉLEGYHÁZA



DÉLEGYHÁZA



DÉLEGYHÁZA



"This place always stays young..."
(Gyula Balázs)

There are only theories about the past of the village of Délegyháza. It is probable that at the time of the Hungarian conquest it was a princely accommodation area, later in the Árpadian Age it may have been a place with a temple along with the surrounding Taksony and Varsány localities. According to archival data, this area, under the name of Ordasháza was donated to the Szentiványi family by King Sigismund for their heroic deeds on the basis of the 1459 title deed. The area of the village was a steppe, farmland for centuries, until the 1940s it was farmed by landowning families. According to the recollections, the best known are the Jankovich, Piróth, Kristoffy, Görgey, Vörös, Korányi, and Sárossy families. Of the mansions and manor houses, only one building remains, the Piróth mansion, which currently houses the Kölcsey House of Culture.

Délegyháza has been considered an independent village since August 1949, it was established by the merger of Alsó- and Felső-Délegyháza and Galla Hill.

The village started to develop greatly in the 1950s and 60s, due to the production co-operative that provided employment opportunities and the boom in gravel production to supply large-scale constructions. Both economic units played a major role in the development of the village.

The clear water lakes created during mining opened a new opportunity for the settlement. Those who want to relax, fish and swim can relax in and around the water of the twelve artificial lakes with a total surface area of 300 hectares.

In 1996, the village created its own coat of arms and flag, which is decorated by a 450-year-old wild pear tree motif on the outskirts of the village and which has also enjoyed local protection since 1999.

Délegyháza is bordered on the north by Dunavarsány, on the south by Kiskunlacháza, on the west by Majosháza, on the east by the village of Bugyi. The settlement is located in the immediate vicinity of the Kiskunság National Park, the Ócsa Landscape Protection Area and the Ráckeve (Soroksár) Danube branch. There are twenty gravel ponds in the village with a water surface of about 300 hectares, which is suitable for fishing and various water sports. There are many fishing associations in the village, fish settlements are continuous for adventurous fishing. Here you will find the first naturist beach and campsite of the country that has been operating ever since. The settlement has a large farm area, where you can go on excursions, horseback riding at equestrian homesteads, and tourists can also take part in equestrian tours. There is also a unique dog beach and campsite in the village, where you can enjoy your holiday with your favorite pets.

The population was essentially stagnant in the 1980s, followed by a small but steady increase, which also posed new challenges for the settlement. In the last decade, the kindergarten was expanded with six group rooms and service rooms, partly from own resources and mostly from tender sources. The new Vackor Nursery was built, and the János Hunyadi Primary School was expanded in cooperation with the school

district. As part of the TAO program, a renovated, modern, well-lit football pitch and clubhouse will serve the sports needs of locals.

It characterizes the situation well that there is no stopping here either. The municipality has decided to submit an application for the establishment of a kindergarten on a new location, and the local primary school will be expanded with eight more classes as part of a government program. In addition to these, the municipality has decided to set up a pediatric practice on its own, with community work.

Délegyháza recently asked Gyula Balázs, the frontman of the band "Kowalsky meg a Vega" to write the anthem of the village. The quote chosen as the motto comes from this work and it shows that in recent years Délegyháza has become a symbol of eternal renewal, eternal youth and development.

Mayor of the settlement: Dr. Antal Riebl





DIÓSD

A város egyike a legrégebben lakott magyar településeknek. A legendárium szerint már a X. században lakott, templomos település volt, ezt erősíti meg Szent Gellért legendája, mely szerint a püspök itt töltötte élete utolsó éjszakát, és mutatta be 1046. szeptember 24-én az utolsó miséjét. Később Anonymus is írt Diósdról egy krónikájában: „Árpád Kündünek, Kurszán apjának földet adományozott Attila király városától Százhalomig és Diodig”. (A várost hol Diod -nak, hol pedig Dyod -nak, Gyog -nak, vagy Gyod -nak említik az írások.) A település a török időkben elpusztult, későbbi benépesítésekor szerbek és németek érkeztek ide. A szerbek később beolvadtak a nagyobb számú német közösségbe, amely máig megőrizte a település német nevét: Orasch.

Diósd kedves, nyugodt kisváros, Budapest XXII. kerületének közvetlen szomszédságában, ahol jelenleg közel 11.000 lakos él kertvárosias környezetben. A település lakóinak száma az elmúlt 20 évben megsokszorozódott. Érdeemes egy sétát tenni a településen, és megismerni a kulturális és természeti értékeket:

- **Kápolnakert:** itt található az 1772-ben épült barokk műemlék, a Szent Gellért-kápolna, az 1896-ban átadott templom és az ifjú Szent Gellért püspököt ábrázoló bronzszobor.

- **Tájház:** az 1800 évek hangulatát idéző, 12 méteres, boltíves pince ma helytörténeti múzeumként szolgál.



- **Kőbánya:** ahonnan a Parlament építéséhez is fejtettek mészkövet, de mára kedvelt kiránduló hely, kis erdővel az alsó és felső bánya között.

- **Rádió és Televízió Múzeum:** az egykori rádióállomás épülete, ahol a gazdag technikai anyagban a látogató felfedezheti a telefonhírmondót vagy a szikratávírókat, láthat lemezjátszókat, régi televíziókészülékeket is.

- **Országzászló:** Makovecz Imre és Dárdai Balázs építészek által tervezett harminchárom méter magas emlékmű, mely egy hét méter magas kunhalmon helyezkedik el.

- **Nemzetőrök emlékműve:** az emlékművet Domokos Gábor érdi szobrászművész készítette. A bronzból öntött Perczel-mellszobor kőtalapzaton áll, amelyen a diósdai nemzetőrök nevei is helyet kaptak.

- **Világháborús és trianoni emlékmű:** Berecz Gyula nevéhez köthető I. világháborús emlékmű, mely 1942-ben került felállításra, és 2006-ban kiegészült a Kozák Attila iparművész által készített Trianon emlékrésszel.

- **Világháborús emlékmű:** az emlékművet Eöry Emil érdi szobrászművész tervezte és készítette, két oldalán 83 személy neve olvasható, azon diósdiaiaké, akik a harctereken veszítették életüket, illetve akiket 1945. január 9-én málenkij robotra hurcoltak.

- **Nepomuki Szent János szobra:** XVIII. századból származó szépen formázott, allegorikus mészkőszobor vágott élű, ballusztroidomú talapzaton.

- **Szent Flórián-szobor:** 1852. május 3-áról 4-ére virradó éjjel hatalmas szélvihar és tűzvész pusztított a településen, a szobrot e szörnyű tűzvész emlékére emelték még abban az évben.

- **Barátság-kút:** a Szőke Lajos szobrász és Antal Sándor kőfaragó munkáját dicsérető műalkotás, amely a megbékélés és a megbocsátás jegyében kapta a nevét.

Diósdra bármikor érdemes ellátogatni, de a rendezvények még többet nyújthatnak az ide érkezőknek. Minden év januárjában hagyományörző sváb disznótor kerül megrendezésre. Az április a Tavaszköszöntő fesztivál ideje, amikor a zenés, népművészeti vásáron közösen ünnepli a tavasz eljövételét a város apraja-nagyja. Az augusztus 20-i ünnepség keretében a Summerfest nemzetközi néptáncgála fellépőit is köszönhetik, illetve a szeptemberi Szent Gellért napok keretében 3 napos koncertsorozat és mennyi színes, változatos program várja a vendégeket. Az adventi időszakban műsorok, karácsonyi vásár és közös teázás, forralt borozás teremti meg az ünnepi hangulatot.

Köszönöm, hogy elolvasta településünk bemutatkozását, és remélem, hamarosan ellátogat Diósdra egy szép sétára vagy a rendezvényeink egyikére.

A település polgármestere: Spéth Géza

Bővebb információ: www.diosd.hu

A TELEPÜLÉS KÉPEKBE:

Kőbánya; Világháborús és trianoni emlékmű; Országzászló; Világháborús emlékmű; Szent Gellért-templom; Szent Gellért szobra; Barátság-kút; Nemzetőrök emlékműve; Nepomuki Szent János szobra; Szent Gellért-kápolna; Tájház; Szent Flórián-szobor

DIÓSD



DIÓSD



DIÓSD



The town is one of the oldest inhabited Hungarian settlements. According to legend, in the 10th century it was an already inhabited settlement with a church. This is confirmed by the legend of St. Gerard, according to which the bishop spent the last night of his life here and presented his last Mass on September 24, 1046. Later, Anonymus also wrote about Diósd in one of his chronicles: "Árpád donated land to Kündü, the father of Kurszán, from the city of King Attila to Százhalom and Diod." (The city is sometimes referred to as Diod, and on occasions as Dyod, Gyog, or Gyod.) The settlement was destroyed in Turkish times, and was later inhabited by Serbs and Germans. The Serbs were later assimilated into the larger German community, which still retains the German name of the settlement: Orasch.

Diósd is a nice, calm little town in the immediate vicinity of the 22nd District of Budapest, where nearly 11,000 inhabitants currently live in a suburban environment. The population of the settlement has multiplied in the last 20 years.

It is worth taking a walk in the settlement and getting to know the cultural and natural values:

- • **Chapel Garden:** here you will find the Baroque monument built in 1772, the Chapel of St. Gerard, the church that was consecrated in 1896 and the bronze statue of the young Bishop



St. Gerard.

- **Country house:** the 12-meter-vaulted cellar, reminiscent of the 1800s, now serves as a local history museum.

- **Quarry:** from which limestone was mined for the construction of the Parliament Building, but is now a popular excursion destination, with a small forest between the lower and upper mines.

- **Radio and Television Museum:** the building of the former radio station. Thanks to the rich technical material the visitor can discover the Telephone Herald or the wireless telegraph, they can also see turntables and old televisions.

- **National flag:** a thirty-three meter high monument designed by architects Imre Makovecz and Balázs Dárdai, located on a seven meter high mound of earth.

- **Monument of the National Guards:** the monument was made by sculptor Gábor Domokos from Érd. The Perczel bust cast in bronze stands on a stone pedestal, on which the names of the members of the national guard from Diósd are also located.

- **World War and Trianon monument:** World War I monument connected to the name of Gyula Berecz, which was erected in 1942 and supplemented in 2006 with the Trianon monument made by the applied artist Attila Kozák.

- **World War memorial:** the monument was designed and built by Emil Eöry, a sculptor from Érd, with the names of 83 people on two sides, the names of people from Diósd who lost their lives on the battlefields and who were dragged to the Malenkij robot on January 9, 1945.

- **Statue of St. John of Nepomuk:** a beautifully shaped, allegorical limestone statue from the 18th century on a cut-edged, baluster-shaped pedestal.

- **Statue of St. Florian:** On the night of May 3 to 4, 1852, a huge windstorm and fire destroyed the settlement, the same year the statue was erected in memory of this terrible fire.

- **Fountain of Friendship:** a work of art praising the work of the sculptor Lajos Szőke and the stonemason Sándor Antal, named after reconciliation and forgiveness.

Diósd is worth a visit at any time, but the events can offer even more to those who come here. Every January, a traditional Swabian pig slaughter is held. April is the time of the Spring Greeting Festival, when the entire city celebrates the coming of spring at the music and folk art fair. As part of the celebration on August 20, you may greet the performers of the Summerfest International Folk Dance Gala. The St. Gellert Days in September offer a 3-day concert series. and many colorful and varied programs. During the Advent period, programs, a Christmas market and sharing a tea or some mulled wine create the festive atmosphere.

Thank you for reading the introduction of our settlement and I hope you will visit Diósd soon for a short walk or for one of our events.

Mayor of the settlement: Géza Spéth

More information: www.diosd.hu



DUNAHARASZTI

Az egykori falut, mely a honfoglalás idején Árpád fejedelem szállásterületéhez tartozott, és közvetlen szomszédságában a honfoglaló vezér unokája, Taksony szálláshelye terült el, először a tatárjárás kori írásokban említik. Mátyás király korában a környék legnagyobb iskolájával rendelkező település volt Haraszti, amiből arra következtethetünk, hogy meghatározó volt a térségben, ám a török idők alatt teljesen elpusztult.

A falu reneszánszát a betelepülő német nemzetiség megjelenése jelentette, akik tutajjokon érkeztek különböző német területekről a Dunán. Laffert Ferdinánd Antal családjával ideköltözött a 18. század elején, és Haraszti földesura lett. Az általa épített két barokk kastély ma is jelentős szerepet játszik a város életében: az egyikben a városháza működik, a másik pedig Laffert-kúria néven kulturális és közösségi tér, kávézó.

Meghatározó erőt, dinamikát jelentett a német és bolgár nemzetiség jelenléte. A sváb iparosok, földművesek és a bolgárkertészek értékteremtő munkájukkal, szorgalmukkal a település életében nagyon fontos szerepet játszottak. Az itt élő magyarokkal való harmonikus együttélés, egymás iránti tisztelet és nyitottság adta a falu teljes közösségének erejét.

Az ugrásszerű fejlődést a XIX. századi vasútépítés segítette, hiszen a főváros még egyszerűbben elérhető lett az itt élők számára, illetve a kiutazók is könnyebben megközelíthették a települést. A millennium után 1900-ban új nevet is kapott a község, s az egykori Harasztból Dunaharaszti lett. Két-három évtized alatt újra a környék legjelentősebb községévé vált, ahová már a tisztviselő, nyaralni vágyó polgárok is rendszeresen kilátogattak, s villákat, nyaralókat építettek. Dunaharaszti kedvelt üdülőtelepülés lett, ahová manapság is szívesen látogatnak el a Ráckevei-Soroksári Duna partja vagy a bányatavak mentén épült hétvégi házaikba a fővárosiak. A négy üdülőövezet, a Sport-sziget, a Hókony-sziget, az északi Duna-part és a Paradicsomsziget báját, vonzerejét természetesen a Duna és környezetének

élővilága, különleges hangulata adja öreg nyárfáival, vízi madaraival, nádasával s az egyedülálló úszó láppal. Természetvédelmi terület a Holt-Duna környéke, valamint a Kálvária-domb, ahol több növényritkaság is fellelhető, a város természetvédelmi kiemelten ügyelnek ezekre a területekre. Az egykori kavicskitermelés helyén kialakult bányatavakon nemcsak a fürdés, úszás, evezés szerelmesei, hanem a kábeles vízisí vagy a strandröplabda rajongói is megtalálják a számításukat. A Sport-szigeten kialakított sétálóutak, a focipálya, az ország egyik legszebb fekvésű tenispályája, a szabadterei kondipark, télen pedig a szánkózódomb nyújt nagyszerű szórakozási lehetőséget kicsiknek és nagyoknak.

Egyedülálló zenei fesztivál, a Vagabond Korzó minden évben június első szombatján kerül megrendezésre. Ezen a napon a városka cukrászdái, kerthelyiségei, éttermei átalakulnak színpaddá, koncertek, előadóművészek várják az utcán sétáló embereket – könnyűzenétől a népzeneig át. A professzionális zenészeket kívül sok fiatal fellépő művész is lehetőséget kap a bemutatkozásra. Kora délutántól hajnalig tart a zene ünnepe, nyüzsgőnek az utcák, régi barátok találkoznak, s új társaságok alakulhatnak.

A Dunaharaszti Városnapok programsorozat két napon át várja a látogatókat. Az ünnepet 2010-ben, a várossá válás 10. évfordulóján rendezték meg először, s azóta is minden évben várják szeptemberben a harasztiakat és az ide látogatókat a különböző kulturális programokra. A PART Művésztelep 2013 óta nyaranta nemzetközi festőművészeket hív meg, s az alkotóhét munkáit a zárásakor rendezett kiállításon tekinthetik meg a művészetek kedvelői. Dunaharaszti dinamikus fejlődik, a város közössége, civil szervezetei aktívan alakítják a mindennapjaikat együttműködve az önkormányzattal.

A település polgármestere: Dr. Szalay László

Forrás: Gáll Sándor / fotók: Teszlár Ákos

A TELEPÜLÉS KÉPEKBEN:

Baktay tér; Városi Könyvtár; Kálvária kápolna; Kegyeleti park - sváb ősök emlékhelye; A Laffert kúria hátsó homlokzata, terasza és kertje; Laffert kúria- Atelier, kiállító terem; Laffert-kúria - Hangversenyterem; Tutajos hagyományörző sváb ünnep; Bolgár emlékkút a haraszti bolgárkertészek emlékére; Szüreti felvonulás; Vízisí az Universum Üdülőközpont területén; Tenispálya a Sport-szigeten



DUNAHARASZTI



DUNAHARASZTI



DUNAHARASZTI



The former village belonged to the accommodation area of Prince Árpád at the time of the Hungarian conquest, and its immediate vicinity was the accommodation of Taksony, the grandson of the conquering leader. It is first mentioned in writings from the time of the Mongol invasion. In the time of King Matthias, Haraszti was the settlement with the largest school in the area, from which we can conclude that it was dominant in the area, but was completely destroyed during Turkish times.

The renaissance of the village was marked by the appearance of the settling Germans, who arrived on rafts from different German territories on the Danube. Antal Ferdinánd Laffert moved here with his family at the beginning of the 18th century, he became the landlord of Haraszti. The two baroque castles he built still play a significant role in the life of the town: one houses the town hall and the other a cultural and community space called Laffert Mansion, and café. The presence of the German and Bulgarian nationalities meant a defining force and dynamic. Swabian craftsmen, farmers and Bulgarian gardeners played a very important role in the life of the settlement with their value-creating work and diligence. Harmonious coexistence with the Hungarians living here, respect for each other and openness gave the strength of the whole community of the village.

The leapfrogged development was facilitated by the construction of the railway in the 19th century, as the capital became even more accessible to the people living here, and it was also easier for travelers to reach the settlement. After the millennium, the village was given a new name in 1900, and the former Haraszt became Dunaharaszti. In two or three decades, it again became the most important village in the area, where the officials and citizens who wanted to vacation visited regularly, and villas and cottages were built.

Dunaharaszti has become a popular holiday settlement, where even today the capital's residents like to visit their weekend houses built along the banks of the Ráckeve-Soroksár Danube or the mining lakes. The charm and attractiveness of the four resort areas, Sport Island, Hókony Island, the

northern bank of the Danube and Paradise Island are, of course, due to the wildlife and special atmosphere of the Danube and its surroundings with its old poplars, waterfowl, reeds and unique floating bogs. The Danube Backwater, as well as the Calvary Hill are nature reserves, where several plant rarities can be found, and the town's nature conservationists pay special attention to these areas. Not only lovers of swimming, rowing, but also fans of cable water skiing or beach volleyball will find their calculations on the mining lakes that formed at the site of the former gravel extraction. The walking paths on Sport Island, the football pitch, one of the most beautifully situated tennis courts in the country, the outdoor gym and, in winter, the toboggan run offer great entertainment for young and old.

A unique music festival, the Vagabond Korzó, is held every year on the first Saturday of June. On this day, the town's confectioneries, garden rooms and restaurants are transformed into a stage, concerts and performers will be waiting for the people walking on the streets – from pop music to folk music. In addition to professional musicians, many young performing artists also have the opportunity to introduce themselves. The music festival lasts from early afternoon to dawn, the streets are bustling, old friends meet and new companies can form.

The Dunaharaszti Town Days program series awaits visitors for two days. The celebration was held for the first time in 2010, on the 10th anniversary of becoming a town, and since then every year in September, the people of Haraszti and visitors are welcome to various cultural programs.

The PART Artists' Colony has been inviting international painters since the summer of 2013. Art enthusiasts can see the works of the creative week at an exhibition at its closing.

Dunaharaszti is developing dynamically, the community and non-governmental organizations of the town are actively shaping their daily lives in cooperation with the local government.

Mayor of the settlement: Dr. László Szalay

Source: Sándor Gáll / photos by: Ákos Teszlár





DUNAKESZI

A középkorban, a X. század végén a Keszi törzs leszármazottjai alapították a mai települést, amelynek első írásos említése 1255-ből, IV. Béla király egyik adományleveléből maradt fenn. Középkori szép emlék a településen az alagi-majori Árpád-kori templomrom. A törökkor viharai Dunakeszit sem kerülték el: száz évre lakatlanná vált a település, de gondos lakói a környező falvakból vissza-visszajártak földjeiket művelni. 1715 óta folyamatosan lakott a település, amely nagy fejlődésnek indult akkor, amikor 1747-ben gróf Grassalkovich (I.) Antal koronaőr lett a település ura, aki templomot (Szent Mihály) emeltetett, a révnél csárdát építtetett, vendéglátóhelyet nyitott.

1846-ban a települést elérte a vasút, amely megváltoztatta az itteniek életét. Dunakeszi volt a Pest és Vác közötti, első hazai vasútvonal egyetlen állomása. A falunak hamarosan postája, távíróállomása lett, iskola épült, egyre többen költöztek ki a fővárosból. A népességnövekedés ellenére Du-



nakeszi az 1960-as évekig megmaradt falunak: legnagyobb bevételét a mezőgazdasági termelés, ezen belül is a paradicsomtermesztés adta.

1891-től Alag városrészben megkezdte működését a lóversenypálya és a tréningtelepek. A komplexum hamar a lóspport magyarországi fellegrá-vá tette a települést. A versenystálló még ma is működik, számos versenylovat tréningeznek itt. A XX. század második évtizedétől az ipar is megjelent a településen. Az „Oceán” konzervgyár 1917-től ecetet, mustárt, később paradicsomkonzervet, savanyúságokat, dzsemet stb. gyártott. Az 1926-ban megnyitott a MÁV Dunakeszi Főműhely (ma Dunakeszi Járműjavító Kft.) is.

Alag és Dunakeszi e két, gyorsan fejlődő település 1950-ben egyesült, majd 1977-ben várossá vált. Lakótelep létesült, az általános iskolák száma előbb 4-re, majd 5-re emelkedett, új ipari létesítmények jöttek létre (Hűtőház, Házgyár). 1952 óta a sportrepülés szerelmeseit szolgálja a dunakeszi repülőtér is.

2010 óta a települési önkormányzat elsődleges célkitűzésének tartja, hogy Dunakeszi agglomerációs alvóvárosból élő, fejlődő településsé váljon. Ennek érdekében közösségi terek, városi rendezvények jöttek létre, szociális és kulturális programok indultak, számos infrastrukturális fejlesztést hajtottak végre. Két új bölcsőde, három új óvoda épült, kívülről és belülről is megújult a szakorvosi rendelőintézet. Hosszú várakozást követően megnyitotta kapuit a városi tanuszoda és a dunai szabadstrand, amely színvonalas vendéglátóhelyekkel és kajakbérletési lehetőséggel is várja az ide érkezőket.

A város kiemelt figyelmet szentel az oktatási infrastruktúra fejlesztésére. 2017-ben megépült a Szent István Általános Iskola, 2018-ban létrejött a Krisztus Király Római Katolikus Általános Iskola, új épületszárnyat kapott a Fazekas Mihály Német Nyelvoktató Nemzetiségi Általános Iskola és a Bárdos Lajos Általános Iskola is.

Dunakeszin élénk sportélet zajlik. A 2016-ban létrehozott Városi Sportegyesület Dunakeszi (VSD) 20 szakosztálya több mint 3000 igazolt sportolóval működik. A sportfejlesztések igen jelentősek, többek között nehézatletika pálya létesült 2019-ben, kézilabdacsarnok és Nyíltvízi Edzőközpont épült 2020-ban. Utóbbi mind a város lakosságát, mind az ide érkező sportolókat kiszolgálja. Jelenleg folynak a nagyszabású Magyarország Sportcsarnok építési munkálatai.

A település fejlődésének megfelelően az impozáns főtéren rendszeresen sor kerül kulturális és városi rendezvényekre, itt kap helyet a városi korcsolyapálya és az adventi vásár is. Számos szabadtéri nagyrendezvényre (Dunakeszi Feszt, Szent Mihály-napi búcsú, V4 AirShow, FutaKeszi, Sportmajális, gyermeknap, Mozdulj, Dunakeszi!, Moziparti, Jam Jazz Fesztivál) a városból és a környező településekről is sokan érkeznek.

Dunakeszi mára Pest megye egyik legnagyobb településévé vált, ahol jó élni, és ahová jó hazatérni.

A település polgármestere: Dióssi Csaba

A TELEPÜLÉS KÉPEKBEN:

Főtér; Dunakeszi Fesztivál; Augusztus 20.; Repülőtér; Strand; Overdose; Uszoda; Körönd; Dunakeszi Szimfonikusok Zenekar; Viadal; Kormányablak; Szent István Iskola

DUNAKESZI



DUNAKESZI



DUNAKESZI



In the Middle Ages, at the end of the 10th century, the descendants of the Keszi tribe founded the present settlement, the first written mention of which dates from 1255, from one of King Béla IV's donation letters. The ruins of the Árpáadian church in Alagi-Major are beautiful medieval monuments in the settlement. The storms of the Turkish era did not escape Dunakeszi either: the settlement became uninhabited for a hundred years, but its attentive inhabitants returned from the surrounding villages to cultivate their lands. The settlement has been continuously inhabited since 1715, which started to develop greatly when crown guard Count Antal Grassalkovich (I.) became the owner of the settlement in 1747. He built a church (St. Michael's), an inn at the ferry, and opened a restaurant.

In 1846, the settlement was reached by the railway, which changed the lives of the locals. Dunakeszi was the only station on the first Hungarian railway line between Pest and Vác. The village soon got a post office, a telegraph station, a school was built, and more and more people moved out from the capital. Despite the population growth, Dunakeszi remained a village until the 1960s: its largest income came from agricultural production, including tomato production.

In 1891, the horse racetrack and training area began operating in the Alag neighbourhood. The complex soon made the settlement a citadel of equestrian sports in Hungary. The race stable is still in operation today, many racehorses are trained here.

From the second decade of the 20th century, industry also appeared in the settlement. From 1917, the "Óceán" cannery made vinegar, mustard, and later canned tomatoes, pickles, jam, etc. The Hungarian State Railways' Dunakeszi Main Workshop (today Dunakeszi Járműjavító Kft.) was opened in 1926.

Alag and Dunakeszi, these two rapidly developing settlements, merged in 1950 and then became a city in 1977. A housing estate was established, the number of primary schools increased first to 4 and then to 5, new industrial facilities were established (Cold Store, House Factory). Since 1952,

Dunakeszi Airport has also been serving the lovers of air sports.

Since 2010, the local government has considered its main goal to make Dunakeszi a living, developing settlement from a sleeping town of the agglomeration. To this end, community spaces, city events were created, social and cultural programs were launched, and several infrastructural developments were carried out. Two new nurseries and three new kindergartens were built, and the specialist clinic was renovated both inside and out. After a long wait, the town's swimming pool and the Danube free beach have opened, offering high-quality restaurants and kayak rentals.

The city pays special attention to the development of educational infrastructure. The Saint Stephen Primary School was built in 2017, the Christ the King Roman Catholic Primary School was established in 2018. The Mihály Fazekas German Language Teaching National Primary School and the Lajos Bárdos Primary School also received new wings.

There is a lively sports life in Dunakeszi. The City Sport Association Dunakeszi (VSD) was established in 2016, and it operates with more than 3,000 certified athletes in 20 divisions. Sports developments are significant, including an athletics track set up in 2019, a handball hall and an Open Water Training Center built in 2020. The latter serves both the population of the city and the athletes who come here. The construction works of the large-scale Hungarian Sports Hall are currently underway.

In accordance with the development of the settlement, cultural and urban events take place regularly on the impressive main square, as well as the city skating rink and the Advent fair. Many large-scale outdoor events (Dunakeszi Feszt, St. Michael's Day fair, V4 AirShow, FutaKeszi, Sportmajális, Children's Day, Move, Dunakeszi!, Cinema Party, Jam Jazz Festival) are also attended by people from the city and the surrounding settlements.

Today, Dunakeszi has become one of the largest settlements of Pest County, where it is good to live and where it is good to return home.

Mayor of the settlement: Csaba Dióssi





DUNAVARSÁNY

Dunavarsány egy nyugodt, kertvárosias, igényes és polgárosodó életvitelt, megélhetést kínáló kisváros, táji, természeti és épített értékekkel, erős gazdasággal, rekreációs funkciókkal.

Első fennmaradt írásos emléke 1269-ből származik. A falu XIX. század közepétől a taksonyiak birtokához tartozott, önállóságát 1947-ben nyerte vissza. A rendszerváltásig Délegyházával és Majosházával alkotott közigazgatási egységet. A rendszerváltástól kezdődően óriási fejlődésen ment át a település. Közműves beruházások valósultak meg; víz, gáz, telefon, valamint hat település gesztoraként a szennyvízelvezetés. Az ország egyik legkorszerűbb ipari parkjának köszönhetően a település folyamatosan fejlődik és bővül. 2004. szeptember 18-án városi rangot kapott.

Egymástól földrajzilag jól elkülönülő két településrészből alakult ki. Egyik fele a történelmi falurészként emlegetett, 800 évnél is idősebb Dunanagyvarsány – ahol ma is főként sváb leszármazottak élnek –, a másik a 120-130 éves Dunakisvarsány. A dinamikusan fejlődő városban működik művészeti iskola, általános iskola, óvoda és a Kis-Duna-partján 1968-ban épült Dunavarsányi Olimpiai Központ. Sok híres sportoló készült itt fel országos és nemzetközi versenyekre. Igen gazdag természeti adottságai vannak a településnek, megtalálható a Natura 2000 hálózathoz tartozó kiemelt jelentőségű természetvédelmi terület. A 2016-ban átadott, az önkormányzat által megépített Kis-Duna-parti sétányon és tanösvényen táblák kerültek kihelyezésre, amelyen az arra sétálók megismerhetik a Kis-Duna mentén élő, védelem alatt álló, kiemelt jelentőségű természetvédelmi terület növény- és állatfajtaikat, élőhelyeit.

A két településrészen egy-egy katolikus templom és egy református templom is található. A közel egy idős kisvarsányi Szent Kereszt Felmagasztalása templom és a nagyvarsányi Szent Vendel-templom szolgálja a

katolikus hívek vallási életét. A város egyetlen református templomát 1958-ban szentelték fel. Szép terek gazdagítják a város látképét. A legújabb nagyvarsányi Petőfi Szabadidőparkot 2019-ben vehették birtokba a pihenni és sportolni vágyók. Több neves személy egész alakos és mellszobra került kiállításra Dunavarsányban. Megtalálható Szent XXIII. János pápa szobra, Boldog Gizella és Szent Imre herceg szoborcsoport, valamint nagy költőnk, Petőfi Sándor mellszobra. Győrfi Sándor Kossuth-díjas művész alkotásai a pápa szobor, a Hősök terén felállított Turulmadár emlékmű és egy, a Varsányi 56-osok terén található kompozíció.

2004. május 1-én, Magyarország Európai Unióhoz való csatlakozása alkalmából avatták fel a Petőfi Klub előtt Monori Sebestyén Remény szobrát. A málenkij robotra elhurcolt, és Sztalinóban elhunyt svábok tiszteletére a Német Nemzetiségi Önkormányzat állított emlékművet 1999-ben a nagyvarsányi temetőben. Ady Endre is megfordult a településen, és itt írta híres Fekete zongora című versét. Emlékét egy márványtábla őrzi az egykori Vészi-kúria udvarán.

Új és felújított intézményekkel gazdagodott Dunavarsány várossá válása után. Említésre méltó a civilszervezeti és sportélet a városban, közel harminc egyesület és alapítvány végez gazdag közösségi munkát. A Dunavarsányi Torna Egylet majd 100 éves múltat tekint vissza. A táncos, zenés, dalos közösségek színvonalas műsorokkal lépnek fel kulturális rendezvényeken. Hagyományos rendezvények a Szerenádózó utcából, a Dunavarsányi Napok, a Summerfest Nemzetközi Folklorfesztivál és az őszi szüreti felvonulás és mulatság.

Dunavarsáynak három testvértelepülése van, a németországi Gemmingen, a felvidéki Szalóc és a kárpátaljai Csetfalva.

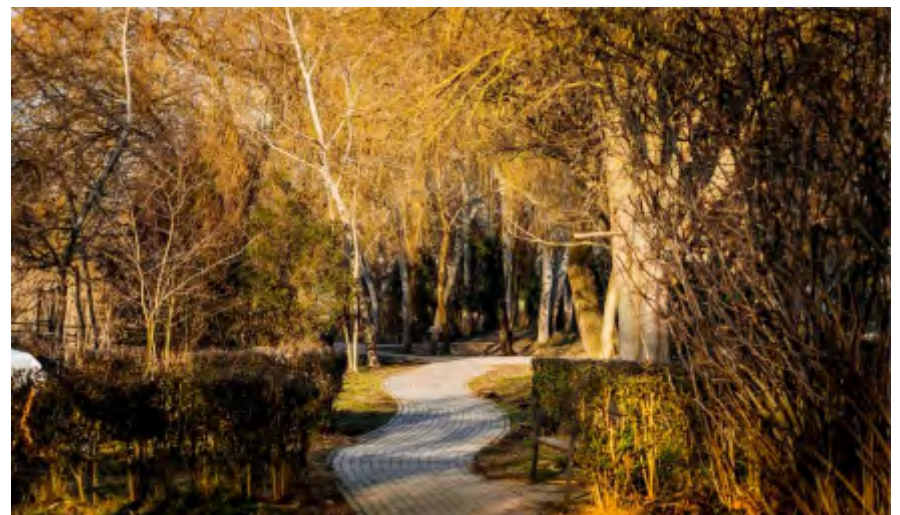
A település polgármestere: Gergőné Varga Tünde

A TELEPÜLÉS KÉPEKBEN:

Kerékpárút; Hősök tere; Szent Kereszt Felmagasztalása templom - Szent Vendel-templom- Református templom; Varsányi 56-osok tere; Trianon Emlékpark; Elemi Iskola; Petőfi Klub; Duna-parti sétány és tanösvény; Summerfest Nemzetközi Folklorfesztivál; Egészségház; Városháza; Kis-Duna



DUNAVARSÁNY





DUNAVARSÁNY



Dunavarsány is a small town offering a nice, calm, suburban, bourgeois way of life and livelihood, with landscape, natural and built values, a strong economy and recreational functions.

Its first surviving written record dates from 1269. The village belonged to the estates of the village of Taksony from the middle of the 19th century, and it regained its independence in 1947. Until the change of regime, it formed an administrative unit with Délegyháza and Majosháza. Since the change of regime, the settlement has undergone tremendous development. Utility investments were made; water, gas, telephone, and sewerage as the gestors of six settlements. Thanks to one of the most modern industrial parks in the country, the settlement is constantly developing and expanding. On September 18, 2004, it received town status.

The settlement was formed from two geographically separate parts. One half is Dunanagyvarsány, which is regarded as the historical part of the village and is more than 800 years old - where Swabian descendants still live today, the other is the 120-130-year-old Dunakisvarsány. The dynamically developing town has an art school, a primary school, a kindergarten and the Dunavarsány Olympic Center, built in 1968 on the banks of the Little Danube. Many famous athletes prepared here for national and international competitions. The settlement has very rich natural endowments, there is a nature conservation area of high importance as part of the Natura 2000 network. Signs were placed on the Little Danube promenade and Educational Trail, built in 2016 by the local government, on which people can get to know the plant and animal species and habitats of the protected nature conservation area along the Little Danube.

There is a Reformed church and a Catholic church in each of the two settlement parts. The similar aged Church of the Exaltation of the Holy Cross in Kisvarsány and the Church of St. Vendel in Nagyvarsány serve the

religious life of Catholic believers. The only Reformed church in the city was consecrated in 1958. Beautiful squares enrich the cityscape. The newest Petőfi Leisure Park in Nagyvarsány was handed over in 2019 to those who want to relax and play sports. Several full figure statues and busts of famous people were exhibited in Dunavarsány.

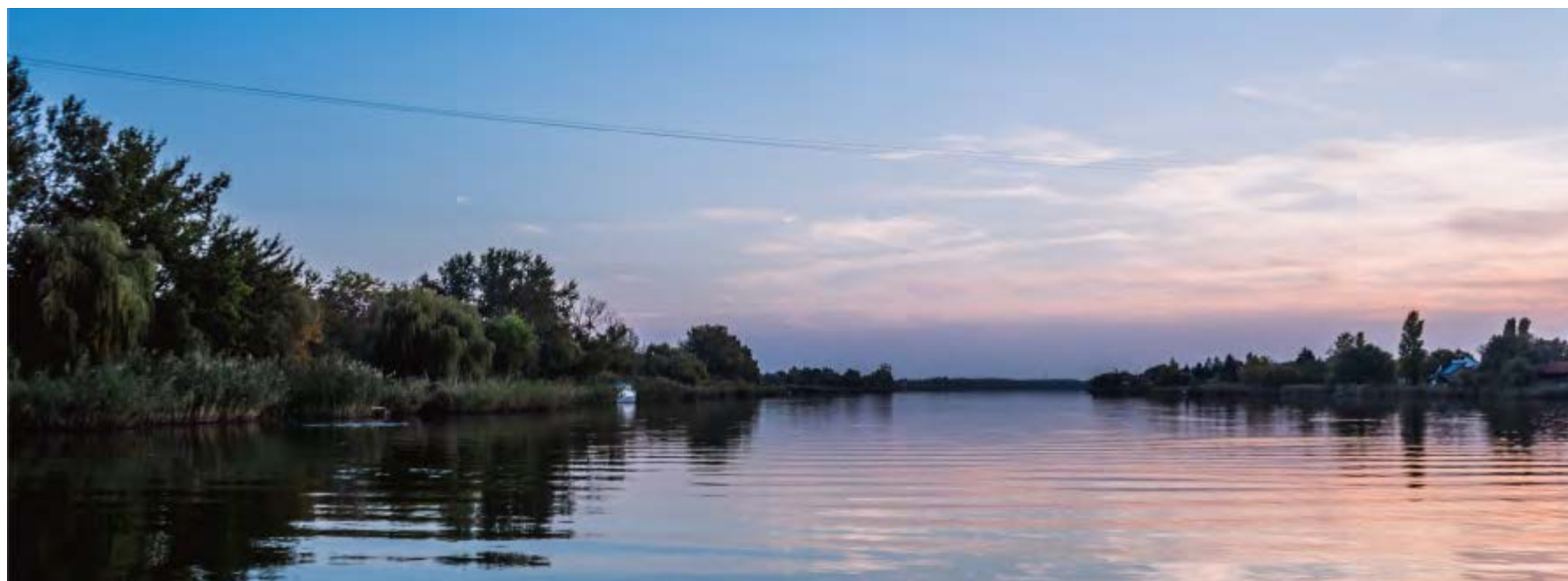
There is a statue of Pope St. John XXIII, a group of statues of Blessed Gizella and Prince St. Emeric, as well as a bust of our great poet, Sándor Petőfi.

The works of the Kossuth Prize-winning artist Sándor Györfi are the statue of the pope, the Turul bird monument erected in the Heroes' Square and a statue composition in the 56ers of Varsány.

On May 1, 2004, on the occasion of Hungary's accession to the European Union, the statue of Hope by Sebestyén Monori was unveiled in front of the Petőfi Club. In honor of the Swabians who were taken away to the Malenkij robot and died in Stalino, the German Nationality Council erected a monument in 1999 in the cemetery in Nagyvarsány. Endre Ady also visited the settlement and wrote his famous poem Black Piano here. His memory is preserved in a marble plaque in the courtyard of the former Vészi Mansion.

After Dunavarsány became a town, it was enriched with new and renovated institutions. Noteworthy is the NGO and sports life in town, with nearly thirty associations and foundations doing rich community work. The Dunavarsány Gymnastics Association has a history of almost 100 years. The dance, music and song communities perform quality programs at cultural events. Traditional events include the Szerenádózó Street Ball, the Dunavarsány Days, the Summerfest International Folklore Festival and the autumn harvest parade and revelry.

Mayor of the settlement: Tünde Gergőné Varga





FARMOS

Farmos már az ős- és ókor idején lakott terület volt. 1311-ben a felvidék hírhető főurának, Csák Máténak uralma alatt állt. A középkorban Külső-Szolnok megyéhez tartozó falu, melynek alispánja Farnosi Mihály volt 1439-ben. A település a török idők alatt elpusztult, és emiatt az elhagyott helyek között szerepelt. Az 1715-20-as években pusztaként Nagykátához tartozott. A XVIII. század közepétől számítható az újratelepülés. 1744 körül 15, 1760-ban már 43 család lakta. Az 1770-es úrbéri összeírásban sem találjuk nevét, tehát valószínűsíthető, hogy ezután alakult önálló községgé. Az 1781-es Canonica Visitatio idején még láthatóak voltak a régi templom romjai, és valószínű, hogy ezek helyén épült a mostani Szent Péter és Pál apostolok tiszteletére 1786-ban ajánlott templom. Legrégibb pecsétnyomója is ebből az időből, 1791-ből származik. Az 1848-49-es szabadságharc idején Farmos és környéke sem volt mentes a hadmozdulatoktól. Az osztrák csapatok a farmosi Kozma-gyepen szálltak meg az emlékezetes tápióbicskei csata előtt. A szabadságharc leverése után a világtól elzárva alig történt változás a faluban. Az 1848-ban elmaradt földosztás következtében a község igen jelentős területe volt továbbra is nagybirtokosok kezében.

1880-ban felmérték a község határát az 1814. évi térkép alapján. Területét 6901 kataszteri holdban állapították meg. Farmosról is többen próbálták szerencsét, de igen szerény eredmény kísérte próbálkozásaikat.

A század végi sztrájkhullám Farmost is elérte. 1897-ben aratósztrájk tört ki Györgyey és a Friedmann birtokain.

Az első világháború idején 287 fő vonult be katonának. Ebből 83-an vesztették életüket. A hősi halottaknak emléket állítottak a községben. Az első világhéget követően jelentősen megváltoztak a birtokviszonyok. Az 1930-as években épült a községtől délre, Tápiószentmárton határában egy

lőszerraktár, melyet a visszavonuló német csapatok 1944-ben felrobbantottak, de ennek ellenére több fel nem robbant lőszer maradt vissza. A romok alapján 10-12 épületből állhatott a létesítmény. A környéken a Selectán kívül nagyobb ipari létesítmény nem működött.

Ebben az időben alakult meg az önálló famosai egyházközség is, mely eddig Tápiószeléhez tartozott. Két iskola működött a legnagyobb vallási felekezeteknek megfelelően. A római katolikus iskola igazgatója Béni Péter, kántortanítója Tóth Gyula, tanítók: Béni Péterné, Csillag Mihály és Cserhádi József voltak. Az evangélikus iskola terjesen osztatlan volt. A második világháborúban a község területén komolyabb harcok nem voltak.

A község közigazgatása az 1944/45-ös évben igen nagy nehézségekkel küszködött. Holovicz főjegyző elmenekült, és csak jóval később, 1945 augusztus végén tért vissza. A község irányítását 1945 tavaszán Pálmai Béla dr. vette a kezébe, és működése nyomán megindult az élet.

Az 1896-ban történt megalakulása óta mindig igen nagy szerepet töltött be a település életében a Farnosi Önkéntes Tűzoltóegyesület. Az évek során az eredményeket látván, egyre többen támogatták az egyesület munkáját. A falu közepén található Oktatóközpontot a Tápió Közalapítvány hozta létre 2006-ban a Közép-magyarországi Regionális Fejlesztési Tanács 50 millió Ft-os támogatásával, az egykori Matolcsy-kúria felújításával. A ház a Tápió-vidék természeti értékeit, a térség jellegzetes élőhelyeit, növény- és állatvilágát mutatja be egy nagyszabású kiállítás keretében.

A kiállítás megtekintése mellett lehetőség van a Farnos környéki tanösvények bejárására, kézműves foglalkozások szervezésére, sportolásra és lovaskocsizásra is a védett területeken.

A település polgármestere: Horváth László

A TELEPÜLÉS KÉPEKBEN:

Kékbegy tanösvény; Matolcsy-kúria; Trianon emlékmű; Háborús áldozatok emlékműve; Szent Péter és Pál-templom; Községi Ház; Természetvédelmi Oktatóközpont; Kiállítás az Oktatóközpontban; Szent Orbán-szobor; Békamentés Farmoson; Farnosi Kovács Pál Zenekar; Madárvárta



FARMOS



FARMOS



FARMOS



Farmos was already an inhabited area in prehistoric and ancient times. In 1311, it was ruled by the infamous lord of Upper Hungary, Máté Csák. In the Middle Ages the village was a part of Külsőszolnok County, the vicecomes of which was Mihály Farnosi in 1439. The settlement was destroyed during Turkish times and was therefore listed among the abandoned places. In the years 1715-20, it belonged to Nagykáta as a grassland. Its resettlement began in the middle of the 18th century. Around 1744 it was inhabited by 15 families, in 1760 by 43. We can't find its name in the feudal census form of 1770, so it is likely that it became an independent village after this time.

At the time of the Canonica Visitatio in 1781, the ruins of the old church were still visible. It's probable that the current church, dedicated in 1786 in honor of the Apostles St. Peter and Paul was built in its place. Its oldest town seal dates to 1791. During the War of Independence of 1848-49, Farmos and its surroundings were not free from military movements either. Austrian troops camped on the Kozma-field in Farmos before the memorable Battle of Tápióbicske. After the defeat of the War of Independence, there was little change in the village, cut off from the world. Due to the failed land distribution in 1848, a significant area of the village was still in the hands of large landowners.

In 1880, the borders of the village were surveyed on the basis of the 1814 map. Its area was determined in 6901 jugerum.

The wave of strikes at the end of the century also reached Farmos. In 1897, a harvest strike broke out on the estates of Györgyey and Friedmann.

During World War I, 287 people enlisted as soldiers. Of these, 83 lost their lives. A memorial to the heroes was erected in the village.

After the First World War, property conditions changed significantly. An ammunition depot was built in the 1930s, south of the village, on the border of Tápiószentmárton, which was blown up by retreating German

troops in 1944, but several unexploded ordnance was left behind. Based on the ruins, the facility consisted of 10-12 buildings.

There was no major industrial facility in the area other than Selecta.

It was at this time that the independent parish of Farmos was formed, which had previously belonged to Tápiószele. Two schools operated according to the largest religious denominations. The director of the Roman Catholic school was Péter Béni, its cantor teacher was Gyula Tóth, and the teachers were Péterné Béni, Mihály Csillag and József Cserhádi. The Lutheran school was largely undivided. In World War II, there was no major fighting in the village.

In 1944/45 the administration of the village struggled with great difficulties. Chief Notary Holovicz fled and did not return until much later, in late August 1945. In the spring of 1945, dr. Béla Pálmai took over leadership of the village, and life began as a result of his efforts.

Ever since its establishment in 1896, the Farmos Voluntary Fire Brigade has always played a very important role in the life of the settlement. Over the years, seeing the results, more and more people supported the work of the association.

The Training Center in the middle of the village was established by the Tápió Public Foundation in 2006 with the support of the Central Hungarian Regional Development Council of HUF 50 million, with the renovation of the former Matolcsy mansion. The house showcases the natural values of the Tápió region, the characteristic habitats, flora and fauna of the area in a large-scale exhibition.

In addition to viewing the exhibition, it's possible to visit the educational trails around Farmos, take part in handicraft classes, play sports and ride horse-drawn carriages in the protected areas.

Mayor of the settlement: László Horváth





GOMBA

A háromezer lelket meghaladó népességű falu Pest megye középső részén az Északi-középhegység legdélebbi kistájához tartozó Monor-Irsai-dombság festői lankáin fekszik, a legközelebbi várostól, Monortól 7 km-re északkeletre. A település területét a Tápióba ömlő Gombai-patak szeli ketté, tőle északra, vele párhuzamosan fut a Farkasdi-patak völgye. Mindkét patakon egy-egy víztározó épült völgyzáró gátakkal, eredetileg öntözés céljára.

A település eddig ismert első írásos említése egy 1337. augusztus 1-én kelt határjárás oklevélben olvasható, amikor a Gombai család birtokolja. A környék településeivel ellentétben a török idők alatt a falu nem szűnt meg létezni, fennmaradásának oka kedvező földrajzi fekvése lehetett. Földesuraik hatására Gomba az 1580-as években reformátussá vált, az egyházközség 1642-ig tudja visszavezetni lelkészeinek névsorát. A török után a császári csapatok és martalócok sem kímélték a települést, az 1705-ben felégett faluról a Harcvölgyi emlékmű beszél, a csatában elrabolt prédikátorait II. Rákóczi Ferenc segítségével kapják vissza.

A XVIII. század végére a falu és benne a református egyház megerősödött, az 1773-as császári engedély alapján 1776-ra a régi „sárbul és fából” készült templom helyett kőtemplomot, majd parókiát építettek. Földesurai kúriákat és kastélyokat emeltettek, a reformkorra már pezsgő társasági, majd forradalmi élet alakult ki a köznemesi (Bárczay, Patay, Fáy) birtokokon. A szabadságharcban is részt vállaló nemesek közül báji Patay József, valamint Szemere Bertalan 1849 januárjában elmenekítették a Szent Koronát Budáról Debrecenbe, egy éjszakát Gombán töltötték a koronázási ékszerek. A gazdasági és a köznemesi élet a XX. század elején még újra virágzott (ekkor építettek római katolikus templomot is), majd a század második felében a termelőségvetkezeti működés emésztette föl a birtokrendszer maradványait. A műemlékként nyilvántartott négy gombai épület közül egyedül a református templom mondható jó állapotúnak, két kastély és egy kúria felújításra szorul. Az egykori Fáy-kúriában a községközpont működik, a

két kastély lakatlanul várja a renoválást. A település éghajlata átmeneti az alföldi és a hegyvidéki között, amely páratlan növényvilágokat, jó természeti adottságokat eredményez. Jó bor- és gyümölcsstermő vidék, a szántóföldi kultúrákban is gazdag. Halastavai mellett tehenészet, fedett lovarda, több állattartó tanya és méhészet működik a falu határában. Közösségi közlekedése a főváros irányába jónak mondható, közúton a gyorsforgalmi úthálózathoz csatlakozik az M4 autópályán. Gomba a horgász, vadász és lovas turisták kedvelt kikapcsolódási helye, gyalogos és kerékpáros kirándulásokra kiváló úti cél.

Gombának önálló egyházi iskolája, önkormányzati óvodája és bölcsődéje van. A faluban egészségház (háziorvossal, fogorvossal és védőnővel), posta, patika és számos üzlet működik. A település megörökölt szokásvilágát a civil szervezetek és az óvoda élte, a közösségi életet a Civilház, a Tájház és a Rendezvényház segíti. Utóbbi a helyi közéletet és a nagyobb rendezvényeknek is központja. A falu sport- és pihenőparkja folyamatosan fejlődik, növekszik, kész kiszolgálni a szabadtéri igényeket.

Gomba község múltjára büszke település, amely a bronzkori földváltól a Rákóczi-szabadságharcig át a Szent Korona menekítésén keresztül Fáy András emlékéig máig ható történelmi környezetet őriz az itt élők és az ide látogatók számára. A Gombai História című könyvsorozat megjelent kötetei gazdag múltat dolgoznak fel, amely segít a helyben felnövekvő generációknak és a Gombára látogatóknak megismerni a település egyediségét, titkait. A helytörténeti túraútvonal és azt nyaranta kiegészítő Fáy-túra útvonalai páratlan adottságú környezetben vezetnek a teremtett világ szerelmeseit, a legegyszerűbbnek mondható, mégis sokszor a legnagyobb feltöltést adó természetjárást kedvelőket.

Győződjön meg minderről személyesen!

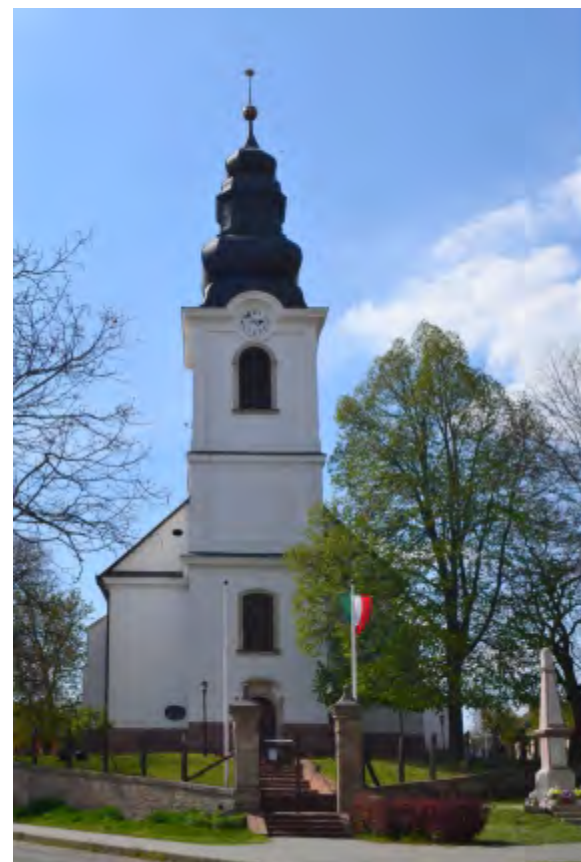
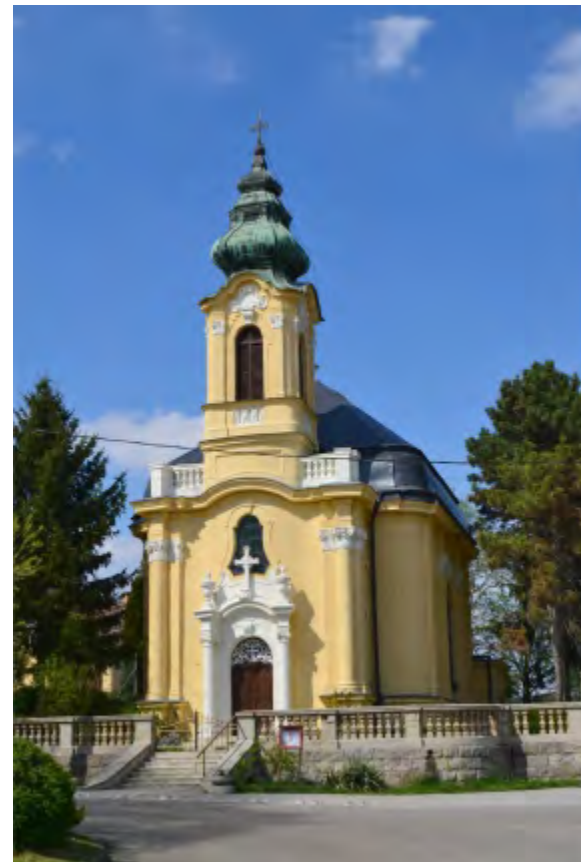
A település polgármestere: Lehota Vilmos

A TELEPÜLÉS KÉPEKBEN:

Civilház, a falu nappalija; Szemők Balázs tér az egészségházzal; Falu a völgyekben; Római katolikus templom; Ünnepi fényekben; Református templom; Hóvirágok a gombai határban; Malomhely; Tájház; Rendezvényház; Gombai Gólyafészkek Óvoda és Mini Bölcsőde; Halastó üdülőterülettel



GOMBA



GOMBA



GOMBA



The village with a population of over 3,000 people is located in the central part of Pest County, on the picturesque slopes of the Monor-Irsai Hills, the southernmost small part of the North Hungarian Mid-Mountains, 7 km northeast of the nearest town, Monor. The area of the settlement is divided by the Gombai stream flowing into Tápió. To the north of it, the valley of the Farkasd stream runs parallel to it. On each stream, a reservoir was built with valley dams, originally for the purposes of irrigation.

The first written mention of the settlement known so far can be read in a perambulation document dated August 1, 1337, when it was owned by the Gombai family. Unlike other settlements in the area, during the Turkish times the village did not cease to exist. The reason for its survival may have been its favorable geographical location. Thanks to its landlords, Gomba became Calvinist in the 1580s, and the parish can trace back the list of its pastors until 1642. After the Turks, the settlement was not spared by the imperial troops and the marauders either, the Harcvölgy monument speaks about the village that was burned down in 1705, their preachers abducted in the battle were returned with the help of Ferenc Rákóczi II.

By the end of the 18th century, the village and the Reformed Church in it gained power, and in 1776, on the basis of an imperial permit of 1773, a stone church and then a parish were built instead of the old church made of "mud and wood". Its landlords built mansions and castles, and by the time of the Reform Age, a lively social and later revolutionary life had developed on the estates of the noblemen (Bárczay, Patay, Fáy). Among the nobles who also took part in the war of independence, József Patay from Báj and Bertalan Szemere fled the Holy Crown from Buda to Debrecen in January 1849, and the coronation jewels spent one night in Gomba. Economic and noble life flourished again in the early 20th century (when a Roman Catholic church was also built), but in the second half of the century the operation of the agricultural cooperatives destroyed the remnants of the estate system. Of the four buildings registered as monuments in Gomba, only the Reformed church is in good condition, two mansions and a noble family house are in need of renovation. The village hall is located in the

former Fáy mansion, the two mansions are awaiting renovation.

The climate of the settlement is transitional between the Great Plain and the mountains, which results in unique plant associations and good natural features. It is a good wine and fruit growing region, also rich in arable land for crops. In addition to its fishponds, there is a dairy farm, indoor riding stables, several livestock farms and an apiary on the outskirts of the village. Public transport towards the capital can be said to be good, it is connected to the expressway network by the M4 motorway. Gomba is a popular holiday destination for anglers, hunters and horseback riders, and is an excellent destination for hiking and cycling trips.

Gomba has an independent church school, municipal kindergarten and nursery. The village has a health house (with a family doctor, dentist and nurse), a post office, a pharmacy and many shops. The inherited customs of the settlement are enlivened by non-governmental organizations and the kindergarten, and the community life is supported by the Civil House, the Country House and the Event House. The latter is also a center for local catering and major events. The sports and recreation park of the village is constantly developing and growing, ready to serve the outdoor needs. Gomba is a settlement proud of its past. It preserves a historical environment for the people living or visiting here, from the Bronze Age earth castle through the Rákóczi War of Independence through the refuge of the Holy Crown to the memory of András Fáy.

The published volumes of the Gombai *Históriák* series deal with a rich past, which helps local generations and visitors to Gomba to get to know the uniqueness and secrets of the settlement. The local history hiking trail and the Fáy hiking trails that complement it in the summer lead the lovers of the created world, and the lovers of hiking in a unique environment, which can be said to be the simplest, but often the most rechargeable activity.

Make sure of it all in person!

Mayor of the settlement: Vilmos Lehota





HALÁSZTELEK

A XIX. század utolsó harmadában a Csepel-sziget túlnyomó része kiheverte az egykori török dúlás okozta veszteséget, benépesült. A Tököl községhez tartozó északi területek azonban még ekkor is lakatlanok voltak, legfeljebb legelőként hasznosították a földeket. Ebben látta meg a lehetőséget Wahrmann Mór, amikor több száz holdas földbirtokot vásárolt a Nagy-Duna és a Csepelt Tököllel összekötő országút között, és megalapította holland típusú mintagazdaságát. A mai település területének összalakossága az 1800-as évek végén alig haladta meg az 50 főt. A kastély 1892 körül, vagyis Wahrmann Mór halálát megelőző, illetve követő években épült eklektikus neobarokk stílusban. Halásztelek egyik legjelentősebb épülete Pollák Manó építész nevéhez fűződik.

A Tököl község külterületéhez tartozó majorság folyamatosan növekedett és terjeszkedett, számos tulajdonosváltáson ment keresztül. A Tököli Dunamenti Kertészeti Rt. részvényeinek többségi birtokosa előbb a csányi dinnyéseket és bolgárkertészeket ide csábító Sándor Pál, majd a területet leghosszabb ideig magáénak tudó felvidéki eredetű Malonyay család volt.

A világgazdaságot megrázó válság árnyékában, 1926-ban kezdődött a

major felparcellázása lakóingatlanokra. A korszak legjelentősebb munkaadói a Weiss Manfréd Művek, illetve a már említett bolgárkertészek voltak. 1932-ben kézbesítő állást létesítettek Herminatelepen, és javadalmazását 144 pengőben állapították meg. A II. világháború pusztítása Herminamajort sem kímélte. A kastély melléképületét találat érte, emellett a Korbuly család villája, illetve a Malonyay familia Duna-parti kúriája sem élte túl ezt az időszakot.

A világháborús kataklizmából való építő ébredés időszaka hozta meg az önállóságot. 1949-ben 1401 lakója volt Herminatelepnek, amely ezen a néven 1950. március 1-én vált le Tökölről, egy évvel később pedig elnyerte a Halásztelek nevet. Az 1985. március 15-én nagyközséggé váló település fejlődése dinamikus ívet írt le ebben az időszakban. A több, korábban alakult termelőszövetkezetet integráló DUNA Mgtsz mellett, a honi szerszámgépgyártás egyik fellegrárává váló SZIMFI sok helybéli munkahelye lett. Utóbbi gyárhoz számtalan szabadalom és műszaki újítás fűződik. A mezőgazdasági szakemberképzésnek otthont adó egyetemi tangazdaság kertészeti szakiskolájában említésre méltó agrártevékenység folyt.

Épített örökségünk másik jelentős eleme az Árpád-házi Szent Erzsébet római katolikus templom, amelyet 1982-ben szenteltek fel. Az organikus építészeti messze földön híres, szép példája a Csete György tervezte gömbtemplom.

Az első szabadon választott önkormányzat élén Stoffán Antal polgármester négy cikluson keresztül irányította a települést. Működése alatt az akkori lakott belterület teljes közművesítése és az utcák aszfalttal burkolása megtörtént. A kertészeti szakiskolát 1999-ben átvette a Tököl-Halásztelki Református Egyházközség. Létrejött az azóta folyamatosan fejlődő Bocskai István Református Oktatási Központ. A Hunyadi Mátyás Általános Iskola és Gimnáziummal együtt két alap- és középfokú oktatási intézménye van a városnak. 2008-ban az osztrák Kolarz Kft. székhelyeként átadták a cég által felújított Malonyay-kastélyt.

Szentgyörgyi József 2006-ban vette át az akkor még nagyközség vezetését. Halásztelket 2008. július 1-én várossá nyilvánították, ahol abban az időben mintegy 8300-an éltek. A lakosságszám hasonlóan a teljes Budapest körüli agglomerációhoz, dinamikusan emelkedik, napjainkra meghaladta a 12 000 főt.

2017-ben Halásztelek önkormányzata megvásárolta a Kolarz Kft-től a Malonyay-kastélyt, amelyben azóta a polgármesteri hivatal működik. A 2019 őszen megtartott önkormányzati választásokon Szabó Tibornak szavaztak bizalmat a város polgárai.

Az ország egyik legfejlettebb régiójában jelentős kihívás, hogy a népességrobbanást infrastruktúra-fejlesztés is kövesse ebben a szép, barátság-

A település polgármestere: Szabó Tibor



A TELEPÜLÉS KÉPEKBEN:

Halásztelek tábla magyar-bolgár nyelven; Halásztelki Árpád-házi Szent Erzsébet-templom; Halásztelki Református Egyházközség temploma; Malonyay-kastély oldalról; Malonyay-kastély hátulról; Szent László-szobor; Malonyay-kastély bejárat; Halásztelki Szent László görögkatolikus templom; Halásztelki Hunyadi Mátyás Általános Iskola, Gimnázium és Alapfokú Művészeti Iskola; Bocskai István Református Oktatási Központ; Bolgárkerék-emlékmű; Márai Sándor Közművelődési Intézmény

HALÁSZTELEK



HALÁSZTELEK



HALÁSZTELEK



In the last third of the 19th century, the vast majority of Csepel Island recovered from the loss caused by the former Turkish invasion, it was populated. However, the northern areas belonging to the municipality of Tököl were still uninhabited, and the land was used as pasture for the most part. This is where Mór Wahrmann saw the opportunity when he bought hundreds of acres of land between the Great Danube and the country road connecting Csepel and Tököl and he established his Dutch-type model farm. The area that is today's settlement had a population of a little over 50 people at the end of the 1800s. The mansion was built around 1892, in the years before and after the death of Mór Wahrmann, in an eclectic neo-baroque style. One of the most significant buildings in Halásztelek is connected to architect Manó Pollák.

The manor belonging to the outskirts of Tököl village was constantly growing and expanding, undergoing many changes of ownership. At first, the majority owner of Tököli Dunamenti Kertészeti Co. was Pál Sándor, who attracted melons growers from Csány and Bulgarian gardeners, and then the Malonyay family from Upper Hungary, who had the area for a long time.

In the shadow of the crisis that shook the world economy, the parcelling of the manor into residential real estate began in 1926. The most significant employers of the period were Manfréd Weiss Works and the already mentioned Bulgarian gardeners. In 1932, a delivery post was established at Herminatelep and his remuneration was set at 144 pengős. The devastation of World War II did not spare Hermina manor either. The outbuilding of the castle was hit, and the villa of the Korbuly family as well as the mansion of the Malonyay family near the Danube bank did not survive this period.

The period of constructive awakening from the cataclysm of World War II brought independence. In 1949, Herminatelep had 1401 inhabitants, which separated from Tököl under this name on March 1, 1950, and a year later it was named Halásztelek. The development of the settlement, which became a large village on March 15, 1985, described a dynamic curve during this period. In addition to the DUNA Mgtsz, which integrates several

previously established production cooperatives, SZIMFI, which has become one of the strongholds of domestic machine tool manufacturing, provided many local jobs. The latter factory has numerous patents and technical innovations. Notable agricultural activities took place in the horticultural vocational school of the university farm, which houses agricultural professional training.

Another significant element of our built heritage is the Roman Catholic Church of St. Elizabeth of the Árpád House, which was consecrated in 1982. A spherical church designed by György Csete is a famous example of organic architecture far and wide.

As the head of the first freely elected local government, Mayor Antal Stoffán managed the settlement for four terms. During his mayorship, the then inhabited urban area was completely publicized and the streets got paved. The horticultural vocational school was taken over in 1999 by the Reformed Parish of Tököl-Halásztelek. The István Bocskai Reformed Education Center, which has been continuously developing ever since, was established. Together with the Mátyás Huyadi Primary School and High School, the town has two primary and secondary education institutions. In 2008, the renovated Malonyay mansion opened as the headquarters of the Austrian Kolarz Kft company, which also renovated the building.

In 2006, József Szentgyörgyi took over the management of the then large village. Halásztelek was declared a town on July 1, 2008, where about 8,300 people lived at that time. The population, similarly to the entire agglomeration around Budapest, is growing dynamically, and today it has exceeded 12,000 people. In 2017, the local government of Halásztelek purchased the Malonyay Mansion from Kolarz Kft., in which the mayor's office has been operating ever since. In the municipal elections held in the autumn of 2019, the citizens of the town voted in favor of Tibor Szabó.

In one of the most developed regions of the country, it is a significant challenge for the population explosion to be followed by infrastructure development in this beautiful, friendly but under-funded town.

Mayor of the settlement: Tibor Szabó





HERCEGHALOM

Herceghalom nemcsak a fővárosi agglomeráció, de Pest megye egyik legnyugatibb fekvésű települése is a római kori Aquincum (Óbuda) és Savaria (Szombathely) közötti út mentén, a Zsámbéki-medencében. A település Magyarország egyik legfiatalabb önálló települése, ami azonban nem jelenti azt, hogy ne volna gazdag, kalandos története. Herceghalom területe bizonyítottan a 2. századtól lakott település – tekintélyes leletegyüttes tanúsítja ezt, amely 1894-ben került a Magyar Nemzeti Múzeum birtokába. Szintén a Nemzeti Múzeumban tekinthető meg az a 211-re datált oltárkő, amely a település határában került elő a vasútépítés során 1833-ban.

Herceghalom léte, fellendülése a gróf Sándor család kísérletező, korszerű és áldozatos munkája nyomán kialakult gazdálkodásnak köszönhető. A Sándor család birtokát, a mintagazdaságot már 1877-ben kiemelkedőnek minősítették, és az ország legkorszerűbben vezetett gazdaságai közé sorolták. Az uradalom alapjain fennmaradt gazdálkodás volt az, amely aztán évtizedeken keresztül megélhetést biztosított azoknak a családoknak, amelyek Herceghalomban telepedtek le. Ők építették újjá a teljesen kifosztott települést a II. világháború után is, és ennek az agrárörökségnek, a településen élők szorgalmának, szaktudásának köszönhető, hogy már az '50-es évek elején megalakulhatott a Herceghalmi Kísérleti Gazdaság, amely az 1949-ben alapított Állattenyésztési Kutató Intézet (ÁKI) központja is lett.

A Kísérleti Gazdaság, a Kutató Intézet gyökeres fordulatot hozott a település életében, felgyorsult Herceghalom benépesedése. Szolgálati lakások, magánházak épültek az egykori puszta – majd majorság – helyén, az 1950-es évek végére kialakult Herceghalom első két utcája is. A mezőgazdaság számos sikert hozott ország- és Európa-szerte, ezek pedig egyre több szakembert kívántak, vonzottak a településre. A fejlődés megállíthatatlan volt. Amíg az első vegyesboltra 1952-ig, az első saját orvosra 1972-ig kellett várni, a Biatorbágyhoz tartozó Herceghalomnak 1985-ben már sikerült a társközségi rangot megszerezni, majd a község 1990-ben önállósodott.

Ezután kerül sor a hajdani Mórcliget felparcellázására, ahol zöld felületekben gazdag, kertvárosi jellegű településrész alakult ki, és ami gyakorlatilag mára megtelt. Felépült egy látványos, modern településközpont, amelynek első „bástyája” a Kulturális és Egyházi Központ volt, ami három felekezetnek biztosítja a hitélet helyszínét a kulturális rendezvények mellett. Könyvtár, polgármesteri hivatal épült, tornacsarnokkal gazdagodott a kibővített, felújított általános iskola, a legkisebbek pedig korszerű óvodában kapják meg az oktatás alapjait. Herceghalom – bár régóta lakott település – csekély épített örökséggel rendelkezik, hiszen történelmét a mezőgazdaság alakította. Ezek közül érdemes kiemelni az 1870-es években épült magtár épületét, valamint a víztornyot. A települést sokkal inkább jellemzik az ápoltságot, zöldfelületek, parkok és a szimbólummá vált, gondozott, féltett vadgesztenye fasorok, amelyeket szintén az uradalom alapító grófi családnak, a Sándoroknak köszönhetnek. A vadgesztenye fasorok a földutak mentén létesültek, amelyek az egyes majorokat kötötték össze. Ha már nem is teljes épségében, de még mindig őrt állnak az utazók felett egészen Etyek legdélebbi csücskéig, Ódön-majorig vagy nyugati irányban Háromrózsáig.

Herceghalom valóban Budapest zöld kapuja, ahol az utazóknak első-sorban megpihenni érdemes a csend, a jó levegő, a buja növényzet ölelésében. Erre kiváló helyet biztosít a négycsillagos wellness hotel, az Abacus szálloda. Kerékpárral bejárható távolságban van Zsámbék és a Budapest szőlőkertjeként emlegetett, a hazai pezsgő fellegvárának számító Etyek. Herceghalom azoknak is szívesen nyújt szállást, akik a fővárost szeretnék jobban megismerni, viszont a nyüzsgő világvárostól elfáradva szívesebben hajtának fejüket álomra negyedórányi autótúrán után egy csendes, barátságos településen, ahol még mindig nyitott ablaknál, madárdalra lehet ébredni. Herceghalom a mi otthonunk, ahol szívesen látunk minden utazót. Induljon innen, érkezzen ide!

Fotók: Kristóf István

A település polgármestere: Csizmadia Zsuzsanna

A TELEPÜLÉS KÉPEKBE:

Millecentenáriumi emlékpark; A település főutcája, a Gesztenyés út; Magtár; A település szimbóluma, a Víztorony; Temetői Kápolna; Mehrstetten-park, Csobogó; Épített örökségünk a Víztorony; Kulturális Egyházi Központ (KEK); A falu kemencéje; 56-os emlékmű; Herceghalom központi része: Gesztenyés park; Rózsai úti vadgesztenye fasor



HERCEGHALOM



HERCEGHALOM



HERCEGHALOM



Herceghalom is the westernmost settlement of not only the capital's agglomeration, but also of Pest County, along the road between the Roman Aquincum (Óbuda) and Savaria (Szombathely), in the Zsámbék Basin. The village is one of the youngest independent settlements in Hungary, which does not mean, however, that it does not have a rich, adventurous history. The area of Herceghalom is proven to be a settlement inhabited since the 2nd century - a prestigious collection of finds attests to this, which came into the possession of the Hungarian National Museum in 1894. Also in the National Museum you can see the altar stone dated to the year 211, which was found on the outskirts of the settlement during the construction of the railway in 1833. The existence and prosperity of Herceghalom is due to the farming developed because of the experimental, modern and sacrificial work of the Count Sándor family. The estate of the Sándor family, the model farm, was considered outstanding already in 1877 and was ranked among the most modern farms in the country. It was the farming that survived the foundations of the manor, which then provided a livelihood for decades for the families who settled in Herceghalom. They were the ones who rebuilt the completely plundered settlement after World War II, and thanks to this agricultural heritage, the diligence and expertise of the people living in the settlement, the Herceghalom Experimental Farm could be established in the early 1950s, which also became the center of the Animal Husbandry Research Institute (ÁKI) established in 1949.

The Experimental Farm, the Research Institute brought a radical turn in the life of the settlement. The settlement of Herceghalom accelerated. Service flats and private houses were built on the site of the former grasslands - later manor. The first two streets of Herceghalom, were formed by the end of the 1950s. Agriculture has brought many successes from across the country and Europe, and these required and attracted more and more professionals to the settlement. Progress was unstoppable

The first general store opened in 1952, and the first doctor's office in 1972. Herceghalom belonging to Biatorbágy succeeded in gaining the status of a partner settlement in 1985, and the village became independent

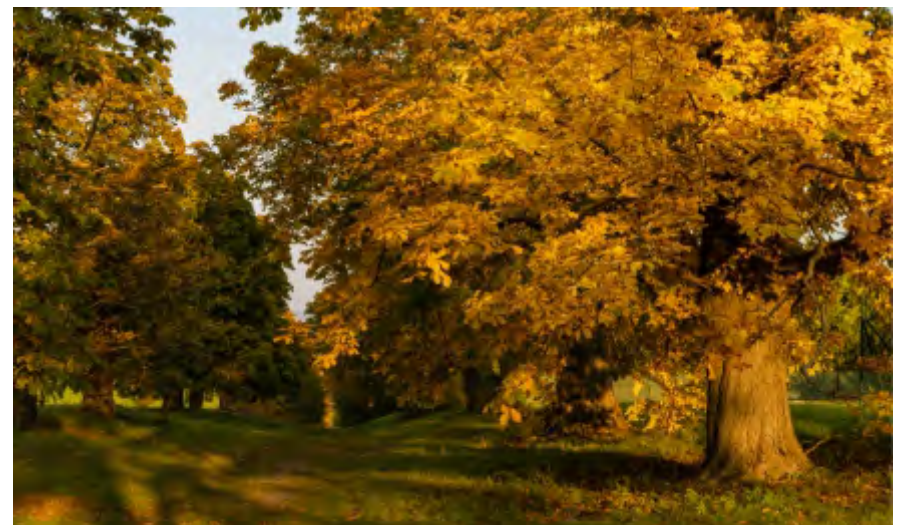
in 1990. This was followed by the parceling of the former Móric park, where a garden-town-like part of the city rich in green areas was formed, and which is practically full today. A spectacular, modern village center was built, the first "bastion" of which was the Cultural and Ecclesiastical Center, which provides three denominations with a venue for worship in addition to cultural events. A library and a mayor's office were expanded, the renovated primary school was expanded with a gym, and the youngest ones receive the basics of education in a modern kindergarten.

Herceghalom - although a long-inhabited settlement - has little built heritage, as its history has been shaped by agriculture. Of these the granary building built in the 1870s, as well as the water tower are worth highlighting. The settlement is much more characterized by well-groomed green areas, parks and rows well-kept, cared for horse chestnut trees which have become symbols, and can also be attributed to the Count Sándor family, who founded the manor. Rows of horse chestnut trees were established alongside the dirt roads that connected the individual manors. Even if they are no longer completely intact, they still stand guard over the travelers all the way to the southernmost tip of Etyek, to Ödön Manor, or westward to Háromrózsa.

Herceghalom is truly the green gate of Budapest, where travelers should primarily relax in the embrace of silence, fresh air, and lush vegetation. The four-star wellness hotel Abacus provides an excellent location for this. Zsámbék and Etyek, known as the vineyard of Budapest, which is the citadel of Hungarian champagne, are both within biking distance. Herceghalom is also happy to provide accommodation for those who want to get to know the capital better, but tired of the bustling metropolis, they'd rather turn their heads to sleep after a fifteen-minute drive in a quiet, friendly town where you can still wake up with an open window to bird song. Herceghalom is our home where we welcome all travelers. Start from here, come here!

Mayor of the settlement: Zsuzsanna Csizmadia

Photos by István Kristóf





HERNÁD

Hernád életét mindenkori központi elhelyezkedése, a fővároshoz közeli helyzete határozta meg.

A hernádiak településük történelmét 1388. augusztus 7-től tartják számon, mert ezen a napon említi először a községet – Hernád néven – egy oklevél, amely egy birtokper kapcsán született ítéletről íródott. Ekkor Hernád már a népes köznemesi falvak megszokott hétköznapjait élte. Ez az állapot egészen a török megszállásig tartott, amikor is a hernádi lakosok nagyon korán megismerkedtek a „fenséges Padisah” katonáinak módszereivel. Bizony, Hernádon keresztül vezetett a törökök legnagyobb hadiútja Budára. A török megszállás alatt Hernád és a környékbeli falvak gyakorlatilag elnéptelenedtek, mert akit nem öltek meg, sürgősen más vidékre költözött a törökök adószedési módszerei elől.

A 19. század elején kezdett ismét benépesülni a vidék, de a folyamat nagyon lassú volt. A futóhomok megfékezésére számos kísérlet történt. A legjelentősebb talán a Coburgoké, akik a legsilányabb részeket fával telepítették be, és ez az akáctelepítés eredményesnek is bizonyult. Bőven akadt még azonban nádas, zombékos, erdős, bozótos terület elég, amelyek rejtékelyet adtak a szegénylegényeknek, köztük a hernádi betyárnak, Bogár (Szabó) Imrének is. Ő egyébként igen szomorú véget ért, hiszen alig volt 20 éves, amikor a hernádi buckák között Balla Kálmán dabasi csendbiztos kézre kerítette. 1862-ben akasztották fel. Nevét a mai napig őrzi Hernád Bogár-dűlő nevű része.

Az ezután következő 120 évet Hernád részben más községekhez csatolva, részben önállóan élte meg. 1949-ben megalakult a Kossuth TSZCS, amely 1956-ig „húzta”. A tönk szélén álló szövetkezetet az mentette meg, hogy a szőlőtermesztő szakcsoport 1958-ban „Március 15.” TSZCS-vé, 1959-ben pedig termelősövetkezetté alakult. 1970-ben elsőként kaptak lehetőséget egy nyugati baromfifeldolgozó technológia, illetve gépsor megvásárlására, a „csirkegyárat” azonban már saját terveik és elképzeléseik alapján építették meg. A hús- és baromfifeldolgozó üzem az ország legkiemelkedőbb termelősövetkezetei közé emelte a „Március 15.” MgTsz-t.

Hernád 1984. január 1-jén nyerte vissza végleg az önállóságát. Azóta látványos fejlődésen ment keresztül. Intézményrendszere, közművei, rendezvényei és civil szervezetei nagyon gyakran példaként szolgálnak a környező települések számára. Minden közművel rendelkezik, útjainak 90 %-a aszfaltozott. Az önkormányzat a 2000-es évek elejétől felújította összes intézményét. Környezettudatos felújítások zajlottak, melyekben a legnagyobb szerepet a megújuló energia alkalmazása és a gazdaságos fenntartás játszották.

Hernádon fontos a szociális gondoskodás, a kultúra és a sport is. A 2017-ben létrehozott Hernádi Alapszolgáltatási Központ a helyi szociális munka irányítója, hozzá tartozik a Csicsergő Bölcsőde, amely a Hernádon élő családok életét igyekszik megkönnyíteni. Legfontosabb rendezvénye a KultivÁlom Fesztivál, amely háromnapos, komplex rendezvény, sok-sok innovatív elemmel és látogatóval. A „Hernádi Ősz” kulturális rendezvény-sorozat 29 éves múltra tekint vissza. Koncertek, kiállítások, színházi előadások, író-olvasó találkozók zajlanak a keretei között. A sportpálya ott-hont ad a versenysportok művelőinek (labdarúgás, kosárlabda, atlétika), de naponta látogatják a szabadidősportok szerelmesei is. A pálya évről évre szebb és kihasználtabb.

Hernád gyarapodó, élhető település. Lakossága nem fogy, hanem egyenletes ütemben növekszik. A 21. század kihívásainak Hernád eleget tesz. Mindenki számára élhető, falusias, vidéki hangulata sokakat vonz a letelepedésre. Kisvárosi infrastruktúrája kényelmet biztosít minden itt élőnek.

A település polgármestere: Zsírosné dr. Pallaga Mária

A TELEPÜLÉS KÉPEKBEN:

Községháza; Gyermekegészségügyi Központ; Szent Család Ház (Balázs Mihály Ybl-, Prima Primissima- és Kossuth-díjas építész tervei alapján); Hamvas Béla Művelődési Ház és Könyvtár előtere; Tájház; Ovi-Sport pálya; Nosztalgiaavonot; Alim Adilov festőművész kiállításának megnyitója; Szentlélek templom; Harangláb; Utcarészlet; Leader PihenőPont





HERNÁD



HERNÁD



Hernád is a settlement with 4242 inhabitants in the middle of the country. Its life was determined by its central location, and its position close to the capital. The people of Hernád record the history of their settlement since August 7, 1388, because on this day the village was first mentioned – as Hernád – in a charter written on a verdict about a property lawsuit. By this time Hernád had already been living the usual, everyday life of populous gentry villages. This state lasted until the Turkish occupation, when the inhabitants of Hernád became acquainted very early with the methods of the soldiers of the “majestic Padisah”. Indeed, the greatest Turkish military road to Buda led through Hernád. During the Turkish occupation, Hernád and the surrounding villages became virtually depopulated because those who were not killed, urgently moved to another region away from the Turkish tax collection methods.

Local historian László Czagányi writes about the times after the Turkish conquest: “In the middle of the 17th century, the dingy ruins of Hernád were already overgrown with grass, and the people of Vacs did not manage to survive in the barren landscape. In 1652 Abdi, the tax collector of Buda was asked for a passport to protect the people against the harassment of the “valiant Ottoman warriors”, and they moved to Kőrös under the leadership of their priest.” After this – for about two centuries – the grassy steppes of Hernád were rented for grazing by the wealthy citizens of the surrounding market towns (Kecskemét, Nagykőrös). This was the “Age of steppe leases”. Due to the large-scale grazing, the meadows and fields were destroyed, and the quicksand took their place.

The area began to be repopulated in the early 19th century, but the process was very slow. There have been a number of attempts to curb quicksand, which accounts for a significant portion of land. Perhaps the most significant belonged to the Coburgs, who planted the poorest areas with trees and this acacia planting also proved to be successful. However, there were plenty of reedy, swampy, wooded, bushy areas, which gave hiding places to the poor, including the outlaw of Hernád, Imre Bogár (Szabó). However, his story ended very sadly, as he was barely 20 years old when he was caught by Kálmán Balla, a Dabas gendarme commissioner, and hanged in 1862. His name is still preserved in a part of Hernád, called Bogár-dűlő.

For the next 120 years, Hernád lived partly attached to other villages and partly independently. In 1949, the Kossuth Farmers' Collective was formed, which survived until 1956. The cooperative on the edge collapse was saved by the fact that in 1958 the wine-growing group was reorganized into the “March 15” TSZCS, and in 1959 it became a producer cooperative. In 1970, they were the first to be given the opportunity to purchase Western poultry processing technology and a machine line, but the “chicken factory” was built based on their own plans and ideas. The Meat and Poultry Processing Plant has elevated the “March 15” MGT SZ as one of the most prominent producer cooperatives in the country.

On January 1, 1984, Hernád permanently regained his independence, and since undergone spectacular development. Its institutional system, utilities, events, and non-governmental organizations very often serve as examples for the surrounding settlements. It has all utilities, 90% of its roads are paved. The Municipality renovated all its institutions from the early 2000s. Environmentally conscious renovations took place, in which the use of renewable energy and economical maintenance played the largest role.

In Hernád, social care, culture and sports are also important. The Hernád Basic Services Center, established in 2017, is the manager of local social work, and includes the Csicsergő Nursery, which seeks to make life easier for families living in Hernád. Its most important event is the Kultiv-Álom Festival, which is a three-day, complex event with lots of innovative elements and visitors. The “Autumn of Hernád” cultural event series dates back 29 years. Concerts, exhibitions, theater performances and writer-reader meetings take place within its framework. The sports field is home to the practitioners of competitive sports (football, basketball, athletics), but it is also visited daily by lovers of leisure sports. The track is nicer and more used year after year.

Hernád is a thriving, livable settlement. Its population is not declining, but is growing at a steady pace. Hernád meets the challenges of the 21st century. Its livable, rural, rustic atmosphere attracts many to settle down. Its small-town infrastructure provides comfort for everyone living here.

Mayor of the settlement: dr. Mária Zsírosné Pallaga





HÉVÍZGYÖRK

Hévízgyörk a Gödöllői-dombvidéktől keletre fekvő Pest megyei település a Galga mentén. Az „élő népművészeti falu”-ként is emlegetett község és közvetlen – elsősorban a Galga-patak ide tartozó völgye – területén már az őskorban, illetve ezt követően az ókorban is lakott terület volt, melyet a régészeti feltárások is igazolnak. Mindezt alátámasztják a település kiváló természeti adottságai is, melyek megfelelő életkörülményeket biztosítottak a földműveléshez, valamint az állattenyésztéshez minden időben.

Hévízgyörk első okleveles említése 1438-ból származik, mely a birtok létezésére utaló első írásos adat. Legismertebb nevezetessége a feltételezhetőleg Árpád-korban épült, régészeti eredményekkel a 13. századi késő román korból alátámasztott Szent Márton-templom, melyet a helybéli lakosság „Öregtemplom” néven említ. Első okleveles említése is e századból, 1472-ből származik. A település legfőbb jelképévé vált középkori templom a Pest Megyei Értéktárban is méltó helyt kapott, csakúgy, mint az 1969-ben alapított Hévízgyörki Asszonykórus, akik népdalos és népviseletes értéket népszerűsítenek már több mint fél évszázada határon innen és túl. Őket követve újabb csoportok szerveződésével jött létre 1992-ben a Hévízgyörki Nyugdíjasklub Népdalköre, 2003-ban az Összefogás a Nyugdíjasokért Egyesület és Vegyeskara, 2004-ben a Hévízgyörki Hagyományörző Egyesület Népdalköre, valamint 2008-ban a Hévízgyörki Aranyalma Hagyományörző Együttes. Valamennyien számos hazai és nemzetközi elismerés birtokosai, helyi kulturális értékek népszerűsítésének eredményeként.

A település központi részén található artézi kút emberemlékezet óta oltja Hévízgyörk lakosságának szomját, mely a régmúltban is a hazafelé tartó jószágoknak, lovaknak is ivóvizéül szolgált a nap végeztével.

Számos gasztronómiai értékek közül kiemelkedik a gürdös, illetve a

takart, mint Pest megyében egyedülálló, több évszázados múltra visszatekintő helyi ételek – illetve még számos gasztronómiai jellegzetesség –, melyek hagyományozódnak apáról fiúra napjainkban is.

Hévízgyörk katolikus, evangélikus, református, illetve baptista közösségei egymással jó viszonyt ápolva, ökumenikus istentiszteleteket tartva erősítik a település lakóinak összetartozását. A templomok éppúgy a helyi épített örökséget alkotják a Mária út részeként szereplő Öregtemplommal együtt, mint a 20. század első harmadában épült katolikus iskola épülete, illetve a tájház, valamint megannyi népi építészeti emlék, melyeket az utolsó települési parasztházak képviselnek napjainkban is. A helyi hagyományok települési, megyei és országos népszerűsítése érdekében számos elképzelés valósult meg az elmúlt években. A 2015-ben megalakult Hévízgyörki Értéktár Bizottság szervezésében helyi értékek hírnevét öregbítő kulturális programok valósulnak meg: tavasszal kerül megrendezésre a Hévízgyörki Ízek Udvara, nyáron a Takart Fesztivál, ősszel a Hévízgyörki Értékek Napja, illetve a helyi népdalok népszerűsítése érdekében hagyományteremtő céllal megrendezésre kerülő Hévízgyörki Népdaléneklési Verseny, mely Pest megye általános iskolás korú tanulóinak nyújt lehetőséget helyi népdalos értékek szakmai zsűri előtt történő bemutatására.

A kulturális örökségvédelmi kiadványsorozat, a Hévízgyörki Értékek Tára 2016 óta CD, DVD-ROM, valamint könyvkiadványok formájában örökíti meg a népdalokat, népviseleteket, szokásokat, hiedelmeket, korabeli mesterségeket és megannyi néprajzi értéket. Ezekre a biztos alapokra, valamint a folyamatos, egyben innovatív települési fejlesztésekre építve haladhat Hévízgyörk több mint 3000 fős lakossága is a jövő útján.

A település polgármestere: Bazan Tibor

A TELEPÜLÉS KÉPEKBEN:

Népviselet; Gürdös; Hévízgyörki Nyugdíjas Klub Népdalköre; Hévízgyörki Hagyományörző Egyesület Népdalköre; Hévízgyörki Asszonykórus; Öregtemplom; Református templom; Katolikus templom; Evangélikus templom; Aranyalma Hagyományörző Együttes; Régi Katolikus iskola; Összefogás a Nyugdíjasokért Egyesület Vegyeskara



HÉVÍZGYÖRK



HÉVÍZGYÖRK



HÉVÍZGYÖRK



Hévízgyörk is a settlement in Pest County, east of the Gödöllő Hills, along the Galga stream.

The village, referred to as the “living folk art village” and its immediate surroundings mainly the valley of the Galga stream, were inhabited since prehistoric and ancient times, as evidenced by archaeological excavations. All this is supported by the excellent natural endowments of the settlement, which always provided adequate living conditions for farming and animal husbandry. The first documented mention of Hévízgyörk dates from 1438, which is the first written record of the existence of the estate. Its best-known landmark is the Church of St. Martin, which the local population refers to as the “Old Church”, presumably built in the Árpáadian period the 13th century late Romanesque era. This is supported by archeological results. Its first documented mention also dates from this century, from the year 1472. The medieval church, which has become the main symbol of the settlement, has a worthy place in the Pest County Value Register. The Hévízgyörk Women's Choir was founded in 1969, they have been promoting folk song and the values of folk costumes for more than half a century in Hungary and beyond our borders. Following in their footsteps new organizations were formed; the Folk Song Circle of the Hévízgyörk Pensioners' Club was established in 1992, the Cooperation for Retirees Association and its Mixed Choir in 2003, the Folk Song Circle of the Hévízgyörk Tradition Preservation Association in 2004, and the Hévízgyörk Golden Apple Tradition Preservation Association in 2008. They are all holders of many national and international recognitions because of their promotion of local cultural values.

The artesian well in the central part of the settlement has quenched the thirst of the people of Hévízgyörk since time immemorial. In the past it also served as drinking water for livestock and horses heading home at the end of the day.

Among the many gastronomic values, gürdös and takart stand out. These local dishes are unique to Pest County, dating back several centuries, and many other gastronomical specialties are passed down from father to son even today.

The Catholic, Lutheran, Reformed and Baptist communities of Hévízgyörk strengthen the cohesion of the inhabitants of the settlement by cultivating good relations and holding ecumenical services. The churches are as much a local built heritage as is the Old Church as part of Mary's Road, as well as the Catholic school built in the first third of the 20th century and the country house, and many folk architectural monuments represented by the last farmhouses today.

To promote local traditions at the municipal, county and national level, a number of ideas have been implemented in recent years. The Hévízgyörk Value Register Committee, established in 2015, organizes cultural programs that promote the reputation of local values:

The Court of Hévízgyörk Tastes is held in the spring, the Takart Festival is in the summer, the Day of Values in Hévízgyörk is in the autumn, and to promote local folk songs, the Hévízgyörk Folk Song Singing Competition is organized for the purpose of creating a tradition, which gives primary school-age students of Pest County the opportunity to perform local folk songs to a professional jury.

Since 2016, the cultural heritage protection publication series, the Hévízgyörk Values Repository, has been recording folk songs, folk costumes, customs, beliefs, contemporary crafts and many ethnographic traditions in the form of CDs, DVD-ROMs and book publications. Building on these solid foundations, as well as on the continuous and innovative settlement developments, the population of more than 3,000 people in Hévízgyörk can move on the path of the future.

Mayor of the settlement: Tibor Bazan





ISASZEG

A Rákos-patak mentén, a Budapest-Hatvan vasútvonal mellett, Gödöllő várostól 9 km-re, a Gödöllői-dombság kapujában, nagyon szép természeti környezetben található Isaszeg.

A határ a Gödöllő-Ceglédberceli-dombság részét képező Felső- és Alsó-Tápió s a Rákos-völgy közötti dombvidéken terül el. Az Isaszegen átfolyó Rákos-patak vize egykoron több malmot hajtott. A Rákos-patak mellett találjuk a 6,9 ha kiterjedésű „tözezes” horgásztavakat, mely több tóból álló rendszer Gödöllő és Isaszeg között, a horgászoknak egész évben szórakozási lehetőséget nyújt.

A település összetett nevének első tagja – eredetileg "irsa" – azonos az Albertirsa összetett községnév második tagjával. A szláv eredetű irsa jelentése égerfa. A „szeg” pedig a magyar szöglet, zug jelentésű főnév. Isaszeg nevének jelentése tehát: égerfákkal benőtt szeglet.

Isaszeg a magyar történelemben IV. Béla és fia, István (a későbbi V.) ifjabb király 1265 márciusában lezajlott csatával vonult be. A település külső területe Szentgyörgypusztá, a középkorban szintén település volt. Első okleveles említése 1430-ból való. Fontos dokumentum az 1274-ben keletkezett oklevél, amelyben IV. (kun) László király engedélyezi Kárászi Sándor bárnak (aki egyébként István oldalán részt vett az isaszegi ütközetben), hogy isaszegi birtokát feleségének adományozza.

Az isaszegi nemesi család első okleveles említése 1373-ból való. A XV. század elején a Domoszlói család és a nánai Kompoltiak kezében volt a falu, ahol 1402-ben 21 lakott és 9 elhagyott telket írtak össze. Aztán az 1430-as évek végén Isaszeg is a Rozgonyiak hatalmas birtoktömbjéhez került.

A hagyomány szerint 1514-ben Dózsa György paraszthadainak egy-egy Isaszeg mellett is megütköztek a nemesi seregekkel. A XVI. században a török uralom idején is lakott maradt a falu. Az összeírások malmot, sőt

tavat is említnek. Aztán a tizenötéves háborúban Isaszeg is elpusztult, és csak a török kiűzése után, 1690-ben kezdték újjáépíteni.

Kiemelkedő eseménye a község történetének az 1848/49-es szabadságharc legfényesebb magyar győzelme, amelyet 1849. április 6-án aratott a Görgey vezette magyar főszereg a hátráló osztrákok fölött. A tavaszi hadjárat néven ismert, a Tisza vonalából megindult lendületes magyar előretörésnek az volt a célja, hogy a Windischgraetz irányította osztrák főszereget kiűzze az országból. Az 1849. április 6-i győztes isaszegi csata napja ma helyi ünnep, minden évben ezen a napon korhű köntösben lejátsszák a győztes csata. Emlékét a Honvéd-szobor őrzi.

2008. július 1-én Hatvani Miklós polgármestersége idején, városi címet kapott Isaszeg. A város lokálpatrióta vezetése fontosnak tartja a dinamikus és előrelátó fejlődést, hogy az itt letelepedni szándékozó emberek megtalálják a mindennapi életminőséghez szükséges modern infrastruktúrát. Ennek érdekében az elmúlt időszakban számos fejlesztés, felújítás készült el. Például megvalósult az ipari park létrehozása, háziorvosi rendelők átépítése, iskolák, óvodák energetikai fejlesztése, külső-belső felújítások az önkormányzat tulajdonában lévő intézményekben, szilárdburkolat került számos utcára. A településen színvonalas kulturális élet folyik, néptánc-csoportok működnek minden korosztályban, országsszerte ismert az asszonykórusuk. Testvértelepüléseikkel a kultúra és a sportélet területén is szoros kapcsolat alakult ki, a csoportok szívesen látogatnak el egy-egy eseményre, valamint a külföldi testvértelepülések képviselői is szívesen vesznek részt Isaszeg városi rendezvényein. Az itt élők hitvallása: „Fontos a település fejlődésében a közösség összetartása, az egymásért és a lakókörnyezetért tenni akaró emberek közössége.”

A település polgármestere: Hatvani Miklós

A TELEPÜLÉS KÉPEKBEN:

A város kulcsa; Kökereszt; Öregtemplom látképpel; Csatajelenet; Emléktábla; Régi falu részlet; Honvéd-szobor; Öregtemplom télen; Szent István római katolikus templom; Múzeum; Horgásztó; Hősök és Áldozatok Emlékparkja madártávlatból







ISASZEG



Isaszeg is located along the Rákos stream, next to the Budapest-Hatvan railway line, 9 kms from the town of Gödöllő, at the gates of the Gödöllő hills, in a very beautiful natural environment.

The area is located in the hills between the Upper- and Lower-Tápió and the Rákos Valley, which are part of the Gödöllő-Ceglédbercel hills. The water of the Rákos stream flowing through Isaszeg once drove several mills. Next to the Rákos stream, we can find 6.9 hectares of "peat" fishing lakes, which is a system of several lakes between Gödöllő and Isaszeg, providing anglers with entertainment all year round.

The first member of the composite name of the settlement – originally "irsa" – is identical to the second member of the composite name Albertirsa. The word irsa of Slavic origin means alder tree. The "szeg" is the Hungarian word meaning nook or corner. The name of Isaszeg therefore means a corner overgrown with alder trees. Isaszeg went down in Hungarian history with the battle between king Béla IV and his son, the later Stephen V, the younger king, in March 1265. The outer area of the settlement, Szentgyörgypuszta, in the Middle Ages was also a settlement. Its first documented mention is from 1430. An important document is the charter of 1274, in which King Ladislaus IV (the Cuman) authorizes Ban Sándor Kárászi (who, by the way, took part in the battle of Isaszeg on the side of Stephen) to donate his property in Isaszeg to his wife.

The first documented mention of the noble family of Isaszeg dates from 1373. At the beginning of the 15th century, the village was in the hands of the Domoszló family and the Kompoltis of Nána, where in 1402, 21 inhabited and 9 abandoned plots were registered. Then, at the end of the 1430s, Isaszeg also became part of the huge estate of the Rozgonyis.

According to tradition, in 1514 the units of György Dózsa's peasant armies clashed with the noble armies near Isaszeg. In the 16th century, during the Turkish rule, the village remained inhabited. The censuses mention a mill and even a lake. Then, in the Fifteen Years' War, Isaszeg was also

destroyed, and it was not until after the expulsion of the Turks, in 1690, that reconstruction began.

An outstanding event in the history of the village is the brightest Hungarian victory in the War of Independence of 1848/49, which was won on April 6, 1849 by the Hungarian main army led by Görgey over the retreating Austrians. The purpose of the vigorous Hungarian advance, known as the spring campaign, which started from the line of the Tisza River, was to expel the Austrian main army led by the Windischgraetz from the country. The day of the victorious battle of Isaszeg on April 6, 1849 is today a local holiday, every year on this day the victorious battle is played in an age-appropriate manner. Its memory is preserved in the Honvéd statue.

On July 1, 2008, during the mayorship of Miklós Hatvani, Isaszeg received the title of town. The leadership of the town's local patriot attaches importance to dynamic and forward-looking development so that people who want to settle here can find the modern infrastructure needed for a high quality of life. To this end, a number of developments and renovations have been completed in the recent period. For example, the creation of the Industrial Park, the reconstruction of doctor's offices, the energy development of schools and kindergartens, the exterior and interior renovations of the institutions owned by the municipality, and the paving of several streets. The settlement has a high-quality cultural life, folk dance groups are available for all ages and the women's choir is known all over the country. There is also a close relationship with its sister settlements in the field of culture and sports. The groups are happy to attend events, and the representatives of foreign sister settlements are also happy to take part in the town events of Isaszeg. The creed of the people living here is: "It is important for the development of the settlement that the community is cohesive, a community of people who want to do for each other and for the living environment."

Mayor of the settlement: Miklós Hatvani





JÁSZKARAJENŐ

Jászkarajenő község a Közép-Magyarország régióban, azon belül is Pest megye délkeleti csücskében helyezkedik el, amely határos Jász-Nagykun-Szolnok és Bács-Kiskun megyével. Ez a Duna-Tisza közti homokhátság jellemzően agrártáj, az itt élő lakosság meghatározó százaléka a természeti adottságokhoz igazodva a mezőgazdaságban dolgozik.

Jászkarajenő lakosságára vonatkozó legkorábbi nyomok a kora vasorra nyúlnak vissza. A község területe a XIII. században a kunoknak jutott osztályrészül. Valószínűleg Kara is valamelyik kun nemzetségtől kapta a nevét. Erre utal az önkormányzat címere is, amely egy szív alakú pajzsot ábrázol, zöld talpú, vörös mezővel, benne a kun eredetet jelképező vágatott, hátrafelé nyilazó nomád lovassal. Kara község a XVI. században az Egri vár tartozéka volt. A török dúlás után elpusztult, a pusztát 1730-ig Nagykőrös bérelte, majd Jászsósztgyörgy és Jászfényszaru települések lettek a bérloői. Kara és Jenő teljesen különálló terület volt. A pusztában folyamatosan épülő tanyák közigazgatási központ kialakítását tették szükségessé. 1859-ben Jankovich György jászkun kapitány Kara és Jenő „beépíttetése” mellett határozott. 1860-ban önálló községnek nyilvánították, rendes eljárást nyert. Még ebben az évben megépült az első községháza, felépült az első iskola, valamint belterületen kutat létesítettek. A település 1877-ben lett teljesen önálló. 1894-ben Nagyboldogasszony tiszteletére felszentelték a neogótikus stílusban megépült római katolikus templomot, majd 1899-ben befejeződött a református templom építése is. 1901-ben megkaphatta a község a Jász előnevet, ettől kezdve Jászkarajenő néven szerepel az iratokban. A letelepedésnek, a vándorló pásztornépek megtelepedésének állít emléket Illyés Antal szobrászművész alkotása, a „Ragadozó madár”, mely a polgármesteri hivatal mellett áll. A falu határában még feltáratlan Árpád-kori temető található. Európai uniós, valamint hazai pályázatoknak köszönhetően jelentős fejlődésen ment át település az elmúlt évek során.

Megújult a település központja, a Hornyik Károly tér díszburkolatot kapott, felújításra került a Kósa József tér, a gyerekek számára játszótér épült, számos fa és rózsatő kiültetésével kaptak egységes arculatot Jászkarajenő utcái és terei. Két jól felszerelt és felújított orvosi rendelő, fogorvosi rendelő biztosítja az egészségügyi ellátást. A közbiztonság fenntartása érdekében a településen rendőrőrs működik, térfigyelő kamerarendszert építettek ki. Megépült a piacssarnok. Az önkormányzat fűszerpaprika termesztéssel és őrléssel bővítette gazdasági tevékenységét, melynek eredményeképpen kiváló minőségű piros fűszerpaprika forgalmazása kezdődött meg 2016-ban. Az idelátogatókat változatos rendezvényekkel – Jász hagyományörző nap, falunap, búcsú – várja a település. Megépült a Lovascentrum, mely lovasoktatással, pusztakocsikázással, fogathajtó versenyek kínálatával kapcsolódik a turisztikai lehetőségekhez. A település turisztikai vonzerejéhez természeti adottságai is hozzájárulnak. A szikes puszták gazdag állat- és növényvilágának megismerése mellett lehetőség nyílik a 8 km hosszú, Natura 2000 területet érintő Csonka Márton tanösvény és helytörténeti túraútvonal bejárására. Az első, a harmadik és az ötödik állomáson pihenőhelyek, védett esőbeállók nyújtanak lehetőséget a szakaszok közötti étkezésre, pihenésre. Az ötödik állomáson, a Lovascentrum területén kemence áll rendelkezésre a tanösvény bejárása utáni főzésre, sütésre. A falu határában áll a Kutyakaparó csárda, ahol egykor Petőfi Sándor és Arany János is sűrűn megfordult. Így született Petőfi Sándor „Kutyakaparó” című költeménye. A csárda ma is működik.

Bízunk abban, hogy kedvük támad idelátogatni, szeretettel várjuk Önöket Jászkarajenőn!

A település polgármestere: Palya István Kálmán

Az önkormányzat elérhetőségei: Tel.: +36 53-366-001;

E-mail: jkaraph@t-online.hu; Honlap: www.jaszkarajeno.hu.

A TELEPÜLÉS KÉPEKBEN:

Petőfi Művelődési Ház és Könyvtár; Jászkarajenői Mesekert Óvoda és Mini Bölcsőde; Jászkarajenő madártávlatból; Vértanúk emlékműve; Trianoni emlékmű; Ragadozó madár; Református templom; Lovascentrum; Csonka Márton Tanösvény; Katolikus templom; Piacssarnok; Kopjafa



JÁSZKARAJENŐ



JÁSZKARAJENŐ



JÁSZKARAJENŐ



The village of Jászkarajenő is located in the Central Hungary region, in the southeastern tip of Pest County, which borders Jász-Nagykun-Szolnok and Bács-Kiskun Counties. This sand ridge between the Danube and the Tisza Rivers is typically an agricultural landscape, a significant percentage of the population living here works in agriculture in line with the natural conditions. The earliest traces of the population of Jászkarajenő date back to the early Iron Age. The area of the village in the 13th century was inhabited by the Cumans. Probably Kara was also named after one of the Cuman chiefs. This is also indicated by the coat of arms of the municipality, which depicts a heart-shaped shield with a green sole and a red field, with a galloping nomadic rider arriving backwards, symbolizing the Cuman origin. Kara village was a dependency of Eger castle in the 16th century. It was destroyed after the Turkish invasion, the grassland was leased by Nagykőrös until 1730, then the settlements of Jászsószyentgyörgy and Jászfényszaru became its tenants. Kara and Jenő were completely separate areas. The homesteads that were constantly being built in the fields necessitated the establishment of an administrative center. In 1859, Jászkun Captain György Jankovich decided to “incorporate” Kara and Jenő. It was declared an independent village in 1860, and it gained a proper prefecture. The first town hall was built this year, the first school was erected, and a well was established in the village. The settlement became fully independent in 1877. In 1894, the Roman Catholic Church, built in the Neo-Gothic style, was consecrated in honor of the Assumption, and in 1899, the construction of the Reformed Church was completed. In 1901, the village was given the forename Jász, and since then it has been mentioned in the documents as Jászkarajenő. The work of sculptor Antal Illyés, “Bird of Prey”, which stands next to the mayor's office, commemorates the settlement of wandering shepherd folk. There is an unexplored Árpadian era cemetery on the outskirts of the village. Thanks to European Union and domestic tenders, the settlement has undergone significant development in

recent years. The center of the settlement was renewed, the Károly Hornyik Square received a decorative cover, József Kósa Square was renovated, a playground was built for children, and the streets and squares of Jászkarajenő were given a uniform image by planting many trees and roses. Two well-equipped and renovated medical offices and dental offices provide health care. In order to maintain public safety, there is a police station in the settlement, and a surveillance camera system has been set up. The market hall was built. The municipality expanded its economic activity with the cultivation and milling of hot peppers, as a result of which the distribution of high-quality red hot peppers began in 2016. The settlement awaits the visitors with various events - Jász traditional day, village day, fair. The Equestrian Center has been built, which expands the tourist opportunities with equestrian education, carriage rides in the puszta grasslands and carriage driving competitions. The natural endowments of the settlement also contribute to its tourist attraction. In addition to getting to know the rich fauna and flora of the saline steppe, it is possible to explore the local history hiking trail or the 8 km long Márton Csonka educational trail in Natura 2000 areas. At the first, third and fifth stations, resting places and rain shelters provide the opportunity to eat and relax between the stages. At the fifth station, in the area of the Equestrian Center, there is an oven for cooking and baking after exploring the educational trail. At the border of the village stands the Kutyakaparó inn, which Sándor Petőfi and János Arany once frequented. This is how Sándor Petőfi's poem "Kutyakaparó" was born. The inn is still in operation today.

We hope that you will feel like visiting us, we look forward to seeing you in Jászkarajenő!

Mayor of the settlement: István Kálmán Palya

Contact details of the municipality: Tel .: +36 53-366-001;
E-mail: jkaraph@t-online.hu; Website: www.jaszkarajeno.hu.





KAKUCS

Kakucs Pest megye egyik szorgalmas, kedves emberek lakta kistelepülése az M5-ös autópálya mellett, 35 kilométerre Budapesttől. A hajdani Ós-Duna szárazulatain született település már Kr. e. 1600-tól lakott. Ásatások zajlanak a határában, bronzkori emlékeit tárják fel. A község virágkorát a X-XII. század között élte, a tatár és a törökök pusztítása után elnéptelenedett, pusztává vált 800 évre. A XVIII. század végén a Grassalkovich család telepített újra, mint a gödöllői uradalmuk déli központját. 1784-ben már állt a notárius által vezetett iskola, volt önkormányzata, saját pecsétje, jegyzője, bírója és esküdtjei.

A polgárosodást Kakucsi Liebner József indította el. A földesúr intenzív agrokultúrát hozott létre birtokain, és kreatív gazdasági gondolkodása a több lábon álló, önellátó falu érdekében gőzmalmot, szeszgyárat, Európa-hírű méhészetet hozott létre. A millennium évében az Első Magyar Méhészeti Kongresszus harmadik napját Kakucson tartották gyakorlati, szakmai bemutatókkal. 400 vendég érkezett különvonattal a vasútállomásra, akiket hintókkal hoztak Kakucsra. 1927-ben neogót stílusú templomot építettek. A felszenteléséig a Fő utcán látható Mária-kápolna töltötte be a szerepét. Működött a Kakucsi Olvasókor, Tűzoltóegylet, Gazdakör, Lövészegylet és Katolikus Agrárfűvéségi Legényegylet is. A második világháború után a megyei Földbirtokrendező Tanács utasítást adott a kastélyt lebontására, melynek emlékére kopjafát szenteltek.

Az ötvenes évek erőszakos kollektivizálása tönkre tette a parasztságot, a fiatalok gyári munkások lettek, a lakosság elszegényedett. A népesség csökkenése miatt Kakucsot Inárcs társközségévé tették. A rendre kakucsi érdekeket sértő intézkedések miatt elválási mozgalom indult el.

1990. január elsejével nyerte el újra Kakucs a függetlenségét. Az önálló községben felgyorsult a fejlődés. Kiépült a gáz- és telefonhálózat, az ivóvíz-szennyvízcsatorna-rendszer, felépült a tornaterem és az új községháza. A két világháború hősi halottjainak tiszteletére 1993-ban hősi emlékművet

avattak. Kakucsi Lapozgató címmel negyedévenként megjelenő helyi újság tájékoztatja a lakosságot a község életéről. A hajdani kulturális érdeklődés és sokszínűség a rendszerváltás után újjászületett, és újabb egyesületekkel gazdagodott az évtizedek óta kiváló eredményeket produkáló helyi népdalkör és asszonykórus, a Kálvin Zenekar és a spotegyesület mellett. A község híres nagyobb rendezvényeiről: böllérfesztivál, pálinka-méz-lekvár fesztivál, adventi forgatag. A faluban töltötte gyermekkorát Liebner József unokája, Rónay György író, költő, irodalomtörténész. Utcát és könyvtárat neveztek el róla. A múltból eredő összetartó erőt szolgálja a községi címer és a címerrel díszített községi zászló, melyet a falu plébánosa szentelt fel.

2015-ben avatták fel a tájházat, melyben az év nagy ünnepei körül színvonalas rendezvények vannak. Trianon tragédiájának emlékére Fajt Benő tervezett és faragott egy kettéhasított kopjafát, melyet a Szent Korona tart össze. 2020. augusztus 20-án Szent Istvánt választotta a Római Katolikus Egyházközség a falu védőszentjének, és ez alkalomból egy, a szent királyt ábrázoló bronz mellszobrot avattak. A község kedvelt célpontja a városból vagy a város közelébe költözőknek. Új lakótertek épültek ki. Szabadtéri sportpark jött létre – játszótérrel a kisebbek számára. A község útjainak a felújítása az elmúlt hat esztendőben kezdődött, és kormányzati, Pest megyei segítséggel folyamatosan tart. Külterületi út épült a technikai sportturizmust kiszolgáló KakucsRing és a hangulatáról híres rendezvényhelyszín, a Deák Udvarház felé. Az út része a Pest megye piros turistajelzésű turistaútnak, melynek segítségével a Pótharaszti sétaerdő és az ócsai premontrai kolostor is elérhető. A telefon-, internet- és televízió-szolgáltatás a legmodernebb technikával újult meg.

Kakucs olyan község, ahol az itt élők élvezhetik a falu csendjét a város összes komfortjával együtt. Bizodalommal nézünk a jövő elé.

A település polgármestere: Dr. Kendéné Toma Mária

A TELEPÜLÉS KÉPEKBEN:

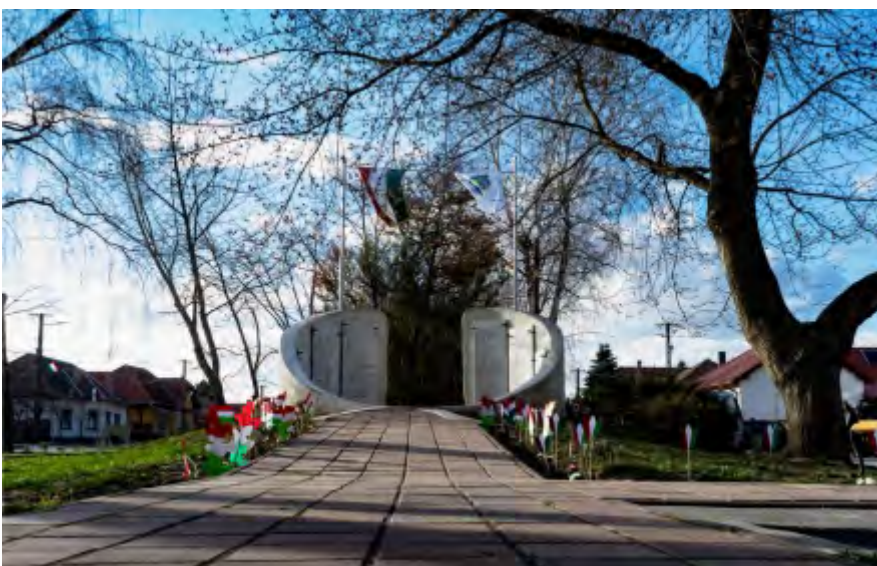
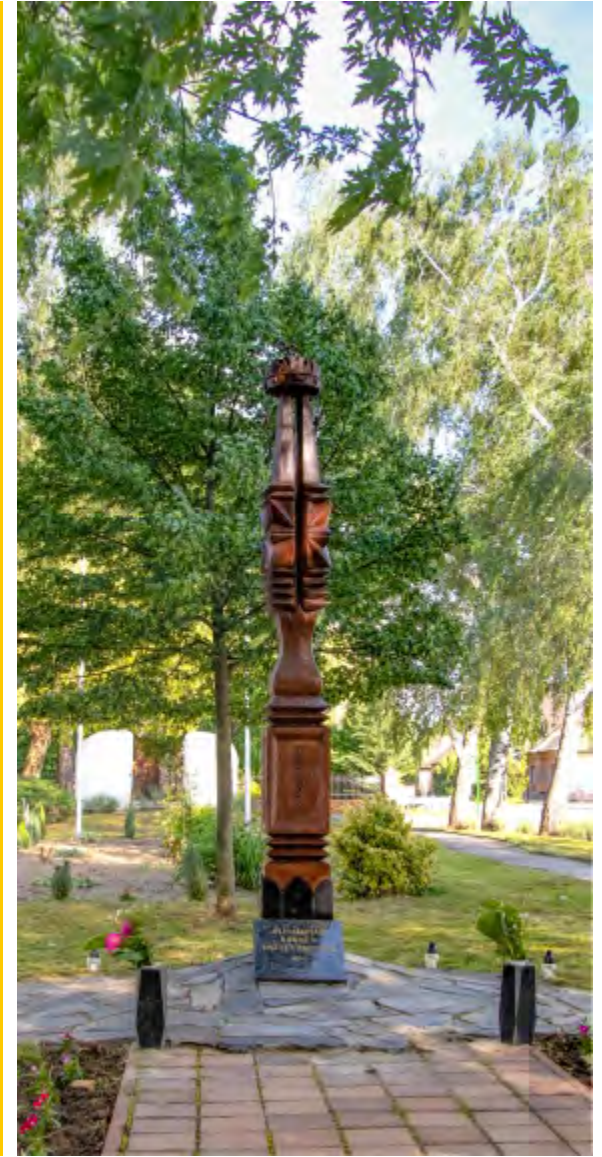
Ősborókás; Mária-kápolna; Látkép Kakucsról; Sport- és szabadidőpark; Deák Udvarház Csülökfesztivál; Szent Kereszt templom; Szent István szobra; Trianon emlékmű; Hősi emlékmű; Polgármesteri hivatal; Tájház; Naperőmű



KAKUCS



KAKUCS



KAKUCS



Kakucs is one of the settlements of Pest County, inhabited by kind and diligent people, next to the M5 motorway, 35 kilometers from Budapest. The settlement, which was born on the drylands of the former Ancient Danube has been inhabited since 1600 BC. Excavations are taking place on its outskirts, its Bronze Age memories are being unearthed. The heyday of the village dates back to the 10th and 12th centuries. It became depopulated after the destruction of the Mongols and Turks, becoming a wilderness for 800 years. At the end of the 18th century, the Grassalkovich family re-established it as the southern center of their estate in Gödöllő. By 1784 there was already a school run by a notary, it had its own self-government, its own seal, clerk, judge and jurors.

Embourgeoisement was started by József Liebner Kakucsi. The landlord created an intensive agriculture on his estates, and his creative economic thinking created a steam mill, a distillery, and a Europe-famous apiary for the sake of a multi-legged, self-sufficient village. In the year of the Hungarian millennium, the third day of the First Hungarian Beekeeping Congress was held in Kakucs with practical, professional presentations. 400 guests arrived at the train station by special train, who were brought to Kakucs by carriage. In 1927, a neo-Gothic church was built. Until its consecration, the Chapel of Mary on Main Street had served its role. The Kakucs Reading Circle, Fire Brigade, Farmers' Circle, Shooting Association and Catholic Agrarian Youth Bachelors' Association also operated. After World War Two, the County Land Management Council ordered the demolition of the castle, in memory of which a wooden headboard was dedicated.

The violent collectivization of the 1950s destroyed the peasantry, young people became factory workers, and the population became impoverished. Due to the declining population, Kakucs was made a partner settlement of Inárcs. A divorce movement was launched due to consistent measures that were detrimental to Kakucs's interests.

On January 1, 1990, Kakucs regained his independence. Development accelerated in the independent village. The gas and telephone network, the drinking water system and sewerage system have been built, the gym and the new town hall have been built. A heroic monument was inaugurated in

1993 in honor of the fallen heroes of the two world wars. A local newspaper, Kakucsi Lapozgató, is published quarterly to inform the population about the life of the village. The former cultural interest and diversity was reborn after the fall of communism. The settlement was enriched with new associations in addition to the local folk song and women's choir, the Kálvin Orchestra and the sport association, which have been producing excellent results for decades. The village is famous for its major events: butcher festival, pálinka-honey-jam festival, Advent Bustle. The grandson of József Liebner, György Rónay, a writer, poet and literary historian, spent his childhood in the village. A street and a library were named after him. The cohesive force of the past is served by the village coat of arms and the village flag decorated with the coat of arms, dedicated by the parish priest of the village.

The country house was inaugurated in 2015, which hosts high-quality events all year long. To commemorate the tragedy of Trianon, Benő Fajt designed and carved a split headboard held together by the Holy Crown of Hungary. On August 20, 2020, St. Stephen was elected the patron saint of the village by the Roman Catholic Parish, and on this occasion a bronze bust depicting the holy king was inaugurated. The village is a popular destination for people moving from or near the city. New residential areas were built. An outdoor sports park has been set up – with a playground for the little ones. The renovation of the roads of the village has started in the last six years and is ongoing with the help of the government, and Pest County. A rural road was built towards KakucsRing, which serves technical sports tourism, and the Deák Udvarház, an event venue famous for its atmosphere. The road is part of the red hiking trail of Pest County, with the help of which the Pótharaszti Nature Reserve and the Premonstratensian monastery in Ócsa can be reached. Telephone, internet and television services have been renewed with the latest technology.

Kakucs is a village where the inhabitants can enjoy the silence of the village with all the comforts of the city. We look to the future with confidence.

Mayor of the settlement: Dr. Mária Kendéné Toma





KEMENCE

A Börzsöny hegység északnyugati lábánál fekvő kis falu Kemence. A települést festői környezet veszi körül. Az egész falu a Börzsöny oldalába simul, melyet a faluról elnevezett patak szel ketté, ami az Ipolyba torkollik.

A régészeti kutatások tanúsága szerint már az őskorban lakott volt. A honfoglalást követően a területet Hunt-Pázmány nemzetség kapta szolgálataiért. A település nevét először egy 1156-os dézsmajegyzékben említik, mint esztergomi érsekség birtokát. Mátyás király és felesége, Beatrix királynő is szívesen vadászott a Börzsöny erdeiben. Ma is kedvelt kirándulóhely a Királyháza és a közelében lévő Királykút, valamint a fölötté magasodó hegy tetején terül el a Királyné pallagja. A XIII. században a központi hatalom meggyengülésével a marakodó „kiskirályok”, köztük Csák Máté is pusztítják a vidéket. A mohácsi vész után a terület – átmeneti békés időszakoktól eltekintve – hadszínterré válik.

A török kiűzését követően a településre visszatér az élet, gyors népesedésválság és gazdasági fellendülés kíséri. A község 1751 és 1793 között a Honti megyegyűlések színhelye volt, s ez a falu felvirágzásához vezetett.

Az egyemeletes barokk megyeházát 1751-ben építette fel Esterházy Imre primás, mint földesúr és Koháry András, mint főispán. Az épületben ma Helytörténeti Gyűjtemény és Kiállítás működik Puskás Péter helytörténeti gyűjteményével kiegészülve. Az épület előtti kis téren áll a Hősök emlékműve. A központi szerepet kapott települést 1770 nyarán II. József is felkeresi. 1806-ban a megyeházát tűz pusztítja. Ezt követően megyeszékhelynek Ipolyságot jelölik ki. A Fő út mentén található barokk klasszicista homlokzatú római katolikus templomot 1769-ben építették, de mivel fala bedőlt, új homlokzatot emeltek eléje. A XVIII. század végén építették meg az L alakú római katolikus plébániát.

Az I. világháborút követően a trianoni döntés periférikus helyzetbe juttatta a települést. Bár a népesség száma további növekedést mutat, helyben már nincs elég munkalehetőség, ezért Vácra, Esztergomra, Budapestre

jártak el dolgozni. A község lakosságának száma az idők folyamán néhány családtól a 2000 főig változott. Jelenleg körülbelül 950 fő a község lakosainak száma.

A község joggal büszkélkedhet az 1984-ben megnyitott tájházzal, amelyet a Fő u. 244-ben egy jellegzetes felvidéki házban rendeztek be. A faoromzatú, hosszúfolyosós portán berendezett tisztaszoba, pitvar (nyitott konyha), lakószoba, kamra található. A gazdag gyűjteményben minden fellelhető, ami a falu hagyományos paraszti háztartására jellemző volt.

1910-ben indult el a kemencei kisvasút, akkor még azzal a céllal, hogy az erdőben kitermelt fát a községi fatelepre beszállítsák. Ezt a funkcióját egészen az 1970-es évek közepéig látta el. Hosszú szünet után 2000. január 1-től a Kisvasutak Baráti Köre Egyesület működteti az Európában egyedülálló 600 mm-es nyomtávú és gravitációsan is működő Kemencei Erdei Múzeum vasutat az utazóközönség nagy meglepedésére.

A XX. század utolsó két évtizedében nagyarányú turisztikai fejlesztések valósultak meg a településen, ekkor épült meg a strand, a Kemencei Ifjúsági Tábor, valamint több panzió és üdülő. Ebben az időszakban egyszerűen több mint 500 fő részére tudnak szálláshelyet biztosítani a községben.

A kemencei szabadtéri strand az ország egyik legszebb fekvésű fürdőhelye. A Kemence-patak partján a hegyek között megbúvó strandot nemcsak a környékről, hanem Budapestről és az országhatár túloldaláról is sokan látogatják.

Az elmúlt 15 évben állami és Pest megyei támogatással megújult a belterületi úthálózat kb. 10 %-a, egy fontos külterületi útszakasz, a község intézményeinek túlnyomó része, valamint felépült egy XXI. századnak megfelelő modern egészségház.

Kemence továbbra is várja, visszavárja a Börzsöny és a vidéki élet szerelmeseit.

A település polgármestere: Pongrácz János

A TELEPÜLÉS KÉPEKBEN:

Templomrom; Római katolikus templom; Kemence - látkép; Kisboldogasszony római katolikus templombelső; Tájház; Egészségház; Egészségház ünnepélyes átadása; Kálvária; Megyeháza egykori főbejárata; Megyeháza – belső lépcsőforduló; Erdei Múzeumvasút; Strand



KEMENCE



KEMENCE



KEMENCE



Kemence is a small village at the northwestern foot of the Börzsöny Mountains, surrounded by a picturesque environment. The whole village sits on the side of Börzsöny. It is bisected by a stream named after the settlement, and which flows into the Ipoly river.

Archaeological research has shown that it was inhabited in prehistoric times. After the Hungarian conquest, the area was given to the Hunt-Pázmány gens for its services. The name of the settlement is first mentioned in a 1156 register of tithes as the property of the Archdiocese of Esztergom. King Matthias and his wife, Queen Beatrix, also enjoyed hunting in the forests of Börzsöny. Even today, Királyháza and the nearby Királykút, as well as the Királyné pallagja, are a popular excursion destination. With the weakening of central power in the 13th century, the quarreling “little kings”, including Máté Csák, destroyed the region. After the disaster of the battle of Mohács, apart from temporary peaceful periods, the area became a battlefield.

After the expulsion of the Turks, life returned to the settlement, accompanied by rapid population growth and economic recovery. Between 1751 and 1793, the village was the site of the Hont County assemblies, which led to the flourishing of the village.

The one-storey baroque county hall was built in 1751 by primate Imre Esterházy as landlord and András Koháry as lord-lieutenant. Today, the building houses a Local History Collection and Exhibition, supplemented by the local history collection of Péter Puskás. In the small square in front of the building stands the Monument to the Heroes. The settlement was given a central role and visited by Joseph II in the summer of 1770. In 1806, the county hall was destroyed by fire. Following that, Ipolyság was designated as the county seat. The Roman Catholic church with a baroque classicist façade along the Main Road was built in 1769, but as its wall collapsed, a new façade was erected in front of it. The L-shaped Roman Catholic parish was built in the late 18th century.

After World War I, the Trianon decision put the settlement in a peripheral position. Although the population shows further growth, there

were no longer enough job opportunities locally, so residents went to work in Vác, Esztergom and Budapest. The population of the village has changed over time from a few families to 2,000. Currently, the population of the village is about 950 people.

The village has a right to boast of the country house, that opened in 1984 at 244 Main Street. It was established in a typical Upper-Hungarian-style building. The wooden-framed, long-corridor house has a clean room, an atrium (open kitchen), a living room and a pantry. In the rich collection you can find everything that was typical of the traditional peasant household of the village.

The Kemence light rail started operating in 1910, then with the aim of delivering the timber harvested in the forest to the municipal timber factory. It served this function until the mid-1970s. After a long break, since January 1, 2000, the Light Railway Circle of Friends Association has been operating the Kemence Forest Museum railway, which is unique in Europe with its 600 mm track gauge. The railway operates by gravity, to the great satisfaction of the traveling public. In the last two decades of the 20th century, large-scale tourism developments took place in the settlement. That is when the pool, the Kemence Youth Camp, as well as several boarding houses and resorts were built. They can provide accommodation for more than 500 people in the village at the same time.

The open-air bath in Kemence is one of the most beautifully situated bathing places in the country. The pool, hidden in the mountains on the banks of the Kemence stream, is visited by many people not only from the surrounding area, but also from Budapest and beyond our borders.

In the last 15 years, with the support of the state and Pest County, approximately 10% of the inland road network was renewed, an important outlying road section, the majority of the institutions of the village, and a 21st century modern health house was built.

Kemence is still expecting and waiting for the lovers of Börzsöny and rural life.

Mayor of the settlement: János Pongrácz





KISKUNLACHÁZA

A község két önálló falu, Kiskunlacháza és Pereg egyesítéséből jött létre 1950-ben.

Lacháza őstelepülése jelenlegi helyétől 3-4 kilométerrel nyugati irányban, a Kis-Duna partján, a jelenlegi üdülőterület központi részén volt valaha. Korábban Szántónak is hívták, Szántói Lack kun királyi testőr után, aki Károly Róbert és Nagy Lajos idején szolgált. A törökök kiűzése után Eszterházy Pál nádorsága idején került az 1696-ban megalakított Jász-Kun kerülethez, mint szabad kiskun község.

Pereg már az Árpád-korban lakott, a 13. században részben Fehérvár földje, részben nemesi birtok volt. Első ismert tulajdonosa Peregi Yginig, előzőleg egy dunai sziget birtokosa, majd 1312 és 1329 között a peregi földet Becsei Imre vásárolta meg.

Mária Terézia királynő uralkodása alatt, 1745-ben engedélyezték a kunok önmegváltását, a redemptiót. Erre nagyon büszkék voltak eleink, mivel a magyar történelem során ez teljesen egyedülálló volt, hiszen így a község kollektív nemességet kapott. A redemptió és az 1741-es nagy árvíz után a jelenlegi, magasabban fekvő területre történő kiköltözés nagy fejlődést indított el Lacháza történetében, és 1839-ben mezővárosi rangra emelkedett.

Pereg és Lacháza egyaránt a Duna partján terült el, és a 18. század vége felé a rendszeresen jelentkező árvizek miatt költöztek el jelenlegi helyükre. Csak idő kérdése volt, hogy a két szomszédos falu mikor ér össze: ez végül a 20. század közepén következett be. A két falu két teljesen más identitású, történelmi múltú, más vallású, más nyelvezetű, más ízlésű, szokású és gasztronómiájú település volt, de ez a kényszer az elmúlt évtizedek alatt érdekszövetséggé változott, a közös célok szépen egybegyűrték ezt a kettős identitású községet.

Az elmúlt években a kormányzati támogatásoknak köszönhetően több milliárdos fejlesztések valósultak meg: korszerű, modern színházteremmel rendelkező művelődési központ és 21. századi technikai felszereltségű

egészségház épült; oktatási és nevelési intézmények felújításai zajlanak; megújult a központi konyha; készül egy új bölcsőde tervezete; utak, járdák épülnek; megújult az ivóvízhálózat, és teljes egészében kiépült a szennyvízhálózat. Földrajzi elhelyezkedéséből adódóan a község gazdasági értelemben is a térség meghatározó erejévé vált, az agrár- és szolgáltató ágazat nagysága, építőipari cégek jelenléte is igazolja ezt a fejlődési potenciált.

A Duna mentén nagy kiterjedésű üdülőövezet található, ezért természeti és turisztikai értékekben is gazdag a település, melynek határában kezdődik a Kiskunsági Nemzeti Park.

Az épített értékek közül kiemelkedik a peregi, barokk stílusú római katolikus templom és a kistérség egyik legfontosabb reformkori épülete, a lacházi református templom.

Peregen a századforduló idején épült, két szoborral ékesített Angyalosház ma helytörténeti kiállításnak ad helyet.

Hagyományos rendezvények júniusban a László-napi Vigasságok, ősszel a Peregi Búcsú és a szüreti multság. Szeptemberben Kiskun Kulturális Napokat tartanak.

A technikai sportok, a motocross, a gyorsulási versenyek és a tornacsarnokban rendezett sport- és egyéb programok is fontos részei a település életének. Kiskunlacháza a kiskunsági autós és kerékpáros túrák kiindulópontja, sokoldalú kulturális és vízisport-, wellnessprogramok bázishelye. Gazdag választékú üzletei, kulturált vendéglátóhelyei jól megfelelnek a különböző fogyasztói igényeknek.

Kiskunlacházán mindazok az értékek és jellegzetességek, amelyek az igazi közösséget meghatározzák, jelen vannak, a tradíciók és a modern kor kihívásainak való megfelelés egészséges harmóniát alkotnak, ez alapozza meg a polgárok hagyománytisztelő, de mégis modern gondolkodását, az itt élők innovatív szellemiségét, rátermettségét és pozitív szemléletét.

A település polgármestere: Dr. Répás József

A TELEPÜLÉS KÉPEKBEN:

Kiskunlacháza madártávlatból; Limbek Ferenc Egészségház; Dr. Répás József polgármester, Szabó István Pest Megye Közgyűlésének elnöke, Pánczél Károly országgyűlési képviselő (FIDESZ-KDNP) és Németh Mihály képviselő elhelyezik az idő kapszulát a Dobó Sándor Óvoda átadásakor; Trianon emlékmű az Országzászlóval és Turulmadár szoborral; A 65 éves Kiskun Néptáncgyűttes; Református templom; Petőfi emlékmű Peregen; A település 1651-es pecsétlenyomata; A felújított Dobó Sándor Óvoda; Emlékező temetői séta Kiskunlacháza 1956-os forradalom hőseinek és áldozatainak tiszteletére; A Kiskunlacházi Ifjúsági Fúvószenekar; A Dzsungel könyv c. musical előadása a művelődési központban



KISKUNLACHÁZA





KISKUNLACHÁZA



The village was formed in 1950 by the amalgamation of two independent villages, Kiskunlacháza and Pereg.

The original settlement of Lacháza was 3-4 kilometers west of its current location, on the banks of the Little Danube, in the central part of the current recreation area. It was also formerly called Szántó, after the Cuman royal bodyguard Lack Szántói, who served in the time of Charles I and Louis the Great of Hungary. After the expulsion of the Turks, during the time of Pál Eszterházy as palatine, it joined the Jász-Kun district formed in 1696 as a free Kiskun village. Pereg was already inhabited in the Árpáadian era, in the 13th century it was partly the land of Fehérvár and partly a noble estate. Its first known owner was Yginig Peregi, formerly the owner of a Danube island, then between 1312 and 1329 the lands of Pereg were bought by Imre Becsei.

During the reign of Queen Maria Theresa, in 1745, the self-redemption of the Cumans was allowed. Our ancestors were very proud of this, as it was completely unique in Hungarian history, the village received collective nobility. The redemption and the move to a higher-lying area after the great flood of 1741, initiated a great development in the history of Lacháza, and in 1839 rose to the rank of a market town.

Both Pereg and Lacháza were located on the banks of the Danube and moved to their present location towards the end of the 18th century due to regular floods. It was only a matter of time before the two neighboring villages met: this finally happened in the middle of the 20th century. The two villages were two settlements with completely different identities, historical pasts, different religions, different languages, different tastes, customs and gastronomies, but this compulsion has become an alliance of interests in recent decades, with common goals nicely kneading this dual-identity village together.

In recent years, multi-billion Forint improvements have been made thanks to government subsidies: a cultural center with a modern state-of-

the-art theater and a health center with 21st century technical equipment have been built; renovations of educational institutions are underway; the central kitchen has been renewed; blueprints of a new nursery are being prepared; roads, sidewalks are being built; the drinking water network was renewed and the sewage network was fully built. Due to its geographical location, the village has become a determining force of the region in economic terms. The size of the agricultural and service sector and the presence of construction companies also confirm this development potential.

There is a large recreation area along the Danube, therefore the settlement on the border of the Kiskunság National Park is rich in natural and tourist values.

Among the built values, the Baroque style Roman Catholic church in Pereg, and one of the most important Reform-age buildings of the micro-region, the Reformed Church in Lacház, stand out.

The Angel House, built in Pereg at the turn of the century and adorned with two statues, now houses a local history exhibition.

Traditional events are the László Day Celebrations in June, the Pereg Fair and the harvest party in autumn. Kiskun Cultural Days are held in September. Technical sports, motocross, acceleration races and other sports and programs in the gym hall are also important parts of the life of the town. Kiskunlacháza is the starting point of car and bicycle tours in Kiskunság, the base of versatile cultural and water sports and wellness programs. Its rich selection of shops and cultured restaurants meet different consumer needs.

Kiskunlacháza has all the values and characteristics that define a real community. Meeting traditions and meeting the challenges of the modern age form a healthy harmony. This underpins the traditional, yet modern thinking of the citizens, the innovative spirit, aptitude and positive attitude of the people who live here.

Mayor of the settlement: Dr. József Répás





KOCSÉR

„Pest megye szélén, a szívünk közepén”

Itt nemcsak élni jó, de hazatérni is! Tudja ezt Kázmér és Kelepke, a kocséri gólyapár is, hiszen minden márciusban hűségesen visszatérnek. Hazajárnak Pest megye déli csücskébe, Kocsérra, a kocséri iskola kéményére. Ismerősen üdvözlik a zsvajgó gyerekeket, megigazgatják a fészüküket, és kelepelnek egyet a kamerának is, merthogy évek óta figyelhetik az érdeklődők a gólyafészkek életét a kocsér.hu-n. Figyelik is több ezren Olaszországtól Amerikáig. Aztán március 15-én rácsodálkoznak onnan a fészekből arra a színes forgatagra, ami hömpölyög a falu közepén. Futók azok, ez pedig a Kutyakaparó Futófesztivál. A falu határában áll a Petőfi által megénekelt nevezetes csárda, a Kutyakaparó. Tiszteletből futnak a kocsériak és az ország minden tájáról érkezők Petőfi nyomán. A csárdánál pedig nemcsak futófesztivált, de betyártalálkozót is tartanak – úgy pünkösöd táján.

Aztán figyelik a gólyák a határban a szürkemarha gulyákat, a szorgos tanyasi gazdákat is, az Útmenti Lovastanya élénk forgalmát, és mióta két horgászto is várja a pecázókat, azóta talán békát is könnyebben találnak. Működik itt horgászegyesület és vadásztársaság, a Kocséri Népkör és a Jó Gazdák csoport, egy alapítvány a községért és polgáraiért, egy másik a tehetséges fiatalok továbbtanulásáért tevékenykedik. A biztonságra polgárórság ügyel, ritka is itt a bűncselekmény, mint a fehér holló (vagy a feketególya). Nemrég új – no persze patinás, régi – épületbe költözött a Helytörténeti Gyűjtemény, merthogy becsülik a múltat az itt élők. Van a falu határában Natura 2000-es terület, szikes legelő, él erre gyurgyalag, szalakóta és kék vércse is, óvják a természetet az itt élők.

Kocsér a tatárjárás utáni kun települések egyike, első írásos említése Mátyás király idejéből való. A falu a török időkben elpusztult, de a középkori település emlékét őrzi a templomrom a temetőben. A pusztában előbb a nagykőrösi gazdák gulyái legeltek, majd 1745-ben a jászok Redemptio alkalmával a 70 km-re fekvő Jászapáti megváltotta Kocsér pusztát is. A kezdetben legelőnek használt határ lassan benépesült. 1877-ben pedig engedélyt kaptak az itt lakók önálló község alapítására. Azóta élnek itt a jó jászok utódai és a betelepülő „gyüttmöntek” békében, együtt munkálkodva

a gyarapodáson. Hívják őket, hát el is mennek minden évben a Jász Világtalálkozóra.

A júliusi aratófesztivál vagy az augusztusi kocséri búcsú felett már a kis gólyák is el-elrepülnek. A katolikus falu templomának Szent István a védőszentje, a homlokzaton pedig Szent László és Szent Erzsébet inti a jóra az arra járókat. A szomszédjában ott az iskola, a Váci Egyházmegye fenntartásában. Az óvoda az egykori Dósa-kúria épületében működik, a minibölcsődét pedig épp most alakítják ki.

A novemberi falusi disznóvágást persze már csak hírből ismerhetik a kocséri gólyák, hiszen olyankor már rég Afrikában telelnek.

Az utóbbi években megélnékül a község gazdaság élete is, a Petőfi MGSZ magyartarka szarvasmarhái szépen tejelnek, és több helyi kisvállalkozás is működik eredményesen az építőipar, a könnyűipar területén. Többen készítenek mézet, sajtot, lekvárt (na jó, pálinkát is), a Mi Kis Falunk Éléményműhely pedig igazi ínycségekkkel várja a falu központjában a betérőket.

Él a településen nemzetközi rangú grafikus, az erdélyi származású Damó István, természetfotóival szerzett hírnevet magának Utassy György, versbe szedi élményeit ifj. Rozsnyói Ferenc. A ragaszkodását például így:

„Járhatok ékesen oszlopozott táján a világnak
Hú idegenként én emelek kalapot nekik ottan
Ám jó sorsom e röghöz szép szóval kötözött meg.
Mért meneküljek? S mondd hova mennék? Itt vagyok
otthon.”
(ifj. Rozsnyói Ferenc: Itthon vagyok)

Ja, és a gólyák nem hiába járnak ám Kocsérra: még község lakosságának a fogyása is megállt az utóbbi években! Figyeljék a gólyákat messziről, nézzék meg Kocsért közelről! Érdemes!

A település polgármestere: Hriagyel Csaba

www.kocsér.hu
<https://www.facebook.com/Kocs%C3%A9r-103192591111829>
Fotók: Csányi Rudolf, Utassy György, Viktor Enikő

A TELEPÜLÉS KÉPEKBE:

Lovarda; Toma-Tó horgászparadicsom; Kázmér és Kelepke; Főtér székelykapuval; Szent István-szobor; Látkép; Szent István király templom; Betyártalálkozó a Kutyakaparó csárdánál; Kutyakaparó Futófesztivál; Pipacsos rét; Szürkemarhák



KOCSÉR





KOCSÉR



„On the edge of Pest County, in the middle of our heart”

It's not only good to live here, but also to return home! Kázmér and Kelepke, the pair of storks, also know this, as they return faithfully every March. They come home to the southern tip of Pest County, to Kocsér, to the chimney of the Kocsér school. Familiarly, they greet the noisy children, fix their nest, and they clatter for the camera, because those interested have been able to watch the life of the storks' nest on kocser.hu for years. They are watched by thousands from Italy to America. Then on March 15, they marvel from the nest at the colorful hustle and bustle that swells in the middle of the village. They are runners, and this is the Kutyakaparó Running Festival. On the outskirts of the village stands the famous tavern sung by Petőfi, the Kutyakaparó. The people of Kocsér and those from all over the country are running in honor of Petőfi. At the inn, there is not only a running festival, but also an outlaw meeting around Pentecost.

Then the storks watch the gray cattle on the outskirts of the village, the diligent farmers, the lively traffic of the Roadside Equestrian Farm, and since two lakes are waiting for the anglers, they may find frogs easier. There is a fishing association and hunting association, the Kocséri People's Circle and the Good Farmers Group, a foundation for the village and its citizens, and another for the further education of talented young people. Security is taken care of by the civil guard, and crimes are rare here like the white raven (or black stork). Recently, the Local History Collection has moved to a new – and of course old fashioned – building, because the people who live here appreciate the past. There is a Natura 2000 area on the outskirts of the village, a saline pasture. Bee-eaters, European rollers and red-footed falcons also live on it, and the people living here protect nature.

Kocsér is one of the Cuman settlements after the Mongol invasion, the first written mention of which dates back to the time of King Matthias. The village was destroyed in Turkish times, but the church ruins in the cemetery preserve the memory of the medieval settlement. In the steppes, the cattle of the farmers of Nagykőrös grazed first, then in 1745, on the occasion of the Redemption of Jászkun, the town of Jászapáti, 70 km away, redeemed the Kocsér steppe as well. The area, which was initially used for grazing, was slowly populated. In 1877, the residents were allowed to establish an inde-

pendent village. Since then, the descendants of the good Jász people and the people who settled have lived here in peace, working together for prosperity. They are invited, so they go to the Jász World Meeting every year.

Above the July harvest festival or the August carriage fair, even little storks will fly around. St. Stephen is the patron saint of the Catholic village church, and St. Ladislaus and St. Elizabeth admonish those who go there for good. Next door is the school, maintained by the Diocese of Vác. The kindergarten is located in the building of the former Dósa mansion, and the mini nursery is being built.

Of course, the storks can't know of the village pig slaughter in November, as they're wintering in Africa for a long time by then.

In recent years, the economic life of the village has also revived, the piebald cattle of the Petőfi MGSZ are milking nicely, and several local small businesses are operating successfully in the field of construction and light industry. Many people make honey, cheese, jam (and of course, palinka too), and the Our Little Village Adventure Workshop awaits visitors in the center of the village with real delicacies.

István Damó, an internationally renowned graphic artist of Transylvanian origin, lives in the settlement, György Utassy has made a name for himself with his nature photos. Ferenc Rozsnyói Jr. puts his experiences into poetry. For example, his fondness, like this:

“I can walk on ornately columned parts of the world

As a loyal stranger, I raise my hat to them there

But my good fortune was tied to this nugget with nice words.

Why should I run? And tell me where would I go? I'm at home here.”

(Ferenc Rozsnyói Jr.: I am at home)

Oh, and the storks don't come to Kocsér in vain: even the decline of the population of the village has stopped in recent years! Watch the storks from afar, take a close look at Kocsér! It's worth it!

Mayor of the settlement: Csaba Hriagyel

www.kocser.hu

<https://www.facebook.com/Kocs%C3%A9r-103192591111829>

Photos by: Rudolf Csányi, György Utassy, Enikő Vikor





LEÁNYFALU

„Otthon Leányfalu volt a legjobb. A kert, az illatok, az út Tahi felé, az édesség a levegőben, a gyümölcsök, a Nyerges télen, havas lejtőivel. Néhány téli és tavaszi reggel. Ez volt a legjobb..” – így írt Márai Sándor Leányfaluról, miután emigrációba kényszerülve honvágy gyötörte. És valóban: érkezhetsz a vendég vízen, kerékpáron, autón, minden esetben szívetlelket gyönyörködtető természeti környezet fogadja. Nem csoda hát, hogy már a 19. század utolsó évtizedeitől oly' szívesen jöttek ide a fővárosi művészvilág nagyjai, tudósok, orvosok, mérnökök, gyárosok. A kies völgyek, lankás hegyoldalak és a Duna vonzották őket.

Leányfalu Nagyközség Budapesttől 27 kilométerre északra, a Visegrádi-hegység lábánál, a Dunakanyar szívében fekszik. A Duna–Ipoly Nemzeti Park része, állandó lakóinak száma 2021-ben meghaladta a 4000 főt.

Leányfalu múltjának első emlékei az ókorba nyúlnak vissza: a faluközpont területén is állt az egykori limes részeként egy római őrtorony. A település területe az Árpád-házi királyok korában lakott volt, az első írásos emlék egy 1407-es keltezésű oklevélben maradt fenn, melyben a település Leánfalva néven szerepelt. A török hódoltság időszakában „Leányfalva-puszta” néven – mint Pócsmegyerhez tartozó kiváló bortermelő vidéket – említik egy birtokösszeírásban. Ezt a csodálatos természeti adottságokkal megáldott tájat az 1860-as években fedezte fel a fővárosi elit. A „honfoglalók” közé tartozott Szendrey Ignác és veje, Gyulai Pál, a neves író és kritikus. Megjelenésük indította el az irodalmi és művészeti élet térfoglalását Leányfalun. A település történetében jelentős változást hozott a XIX. század végi nagy filoxéra járvány. A pócsmegyeri gazdák sorra adták el présházukat, és ez újabb „betelepülési hullámot” indított el. A Nemzeti Színház és az Operaház tagjai közül egyre többen vásároltak itt telket, nyaralót. Leányfalui villatulajdonos volt többek között Rózsahegy Kálmán színművész is, kinek invitálására – „Zsigám, gyere ki, tiszta Svájc!” – látogatott ide, majd telepedett le végleg Móricz Zsigmond író. A második világháború

után az államosított villákból üdülőket alakítottak ki, melyekben nyaranta több ezer vendég is megfordult, és kormányüdülként szolgált a pompás Sorg-villa. 1972-ben fogadta első vendégeit a 62 °C-os termálvizet hasznosító strandfürdő, melynek vizében végzett fürdőkúrától a mozgásszervi megbetegedésben szenvedő betegek panaszainak csökkenése és gyógyulása várható. Az 1970-es években megindult parcellázásoknak köszönhetően hétvégi házak százait építették fel a fővárosiak. Leányfalutól mindeközben a művészek sem pártoltak el. Budapest ostroma idején talált otthonra Márai Sándor és Szepes Mária, a háború után vett házat Déry Tibor, Háy Gyula, Karinthy Ferenc is. Mintegy fél évszázadon át szolgált itt Katona Pusztai Sándor katolikus pap, költő, és sok időt töltött itt Ravasz László református püspök és veje, Bibó István jogfilozófus, politikus. A rendszerváltás újabb fordulatot hozott a település történetében, megindult az üdülőhely benépesülése, elsősorban a fővárost elhagyók találtak otthonra itt. Leányfalu ma is őrzi a vonzerejét, megújult közintézményei és számos szolgáltatás biztosít egyre komfortosabb életet az itt lakóknak.

2021-ben kormányzati támogatásoknak köszönhetően több, régóta tervezett beruházás indulhatott el. Megépült a település központi részén futó Duna-parti sétány és kerékpárút. Elkezdődött a faluközpontban található romos Klein-villa felújítása, melyben a Ravasz László Emlékház, ökömenikus kiállítás és rendezvényközpont kap helyet. Ugyancsak elindulhatott a termálfürdő félévszázados főépületének rekonstrukciója. Leányfalu napjainkban egyike Pest megye legdinamikusabban fejlődő településeinek, lakóinak száma 30 év alatt megháromszorozódott. Csodálatos természeti értékeinek és fejlődésének köszönhetően mind a mai napig vonzza a pihenni, kikapcsolódni vágyókat, és egyre többen választják – köztük továbbra is számos művész és közéleti személyiség – otthonul Leányfalut, a Dunakanyar gyöngyszemét.

A település polgármestere: Adorján András

A TELEPÜLÉS KÉPEKBEN:

Megújult kerékpárút és sétány; Római őrtorony romjai; Római katolikus templom; Millenniumi emlékmű; Református templom; Móricz Zsigmond háza; Helytörténeti Múzeum; Leányfalu madártávlatból; Hajóállomás; Sorg-villa; Termálfürdő; A Vizbenéző szobor



LEÁNYFALU



LEÁNYFALU



LEÁNYFALU



“Back at home Leányfalu was the best. The garden, the scents, the road to Tahi, the sweetness in the air, the fruits, the Nyerges in winter, with its snowy slopes. Some winter and spring mornings. That was the best...” – this is how Sándor Márai wrote about Leányfalu, after being forced to emigrate and as he was suffering from homesickness. And indeed: the guest can arrive on water, by bicycle, by car, in any case he is greeted by a natural environment that delights heart and soul. No wonder, that from the last decades of the 19th century, the greats of the capital's world of art, scientists, doctors, engineers and manufacturers came here so eagerly. They were attracted by the lush valleys, sloping hillsides and the Danube.

The village of Leányfalu is located 27 kilometers north of Budapest, at the foot of the Visegrád Mountains, in the heart of the Danube Bend. It is part of the Danube-Ipoly National Park and had a permanent population of more than 4,000 in 2021.

The first memories of Leányfalu's past go back to antiquity: a Roman watchtower stood in the village center as part of the former Limes line. The area of the settlement was inhabited in the time of the kings of the Árpád dynasty, the first surviving written record dates from a charter from 1407, in which the settlement was mentioned as Leanfalva. During the Turkish occupation, it was mentioned in the census as "Leányfalva-puszta" – as an excellent wine-producing region belonging to Pócsmegyer. This landscape, blessed with wonderful natural features, was discovered by the elite of the capital in the 1860s. The “newcomers” included Ignác Szendrey and his son-in-law, Pál Gyulai, the renowned writer and critic. Their appearance started the development of literary and artistic life in Leányfalu. The great phylloxera epidemic of the end of the 19th century brought a significant change in the history of the settlement. Farmers in Pócsmegyer sold their press-houses one after the other, and this started another “wave of settlement”. More and more members of the National Theater and the Opera House bought a plot of land and a holiday home here. One of the owners of a villa in Leányfalu was the actor Kálmán Rózsahegyi, to whose invitation – “My Zsiga, come out, it's just like Switzerland!” – writer Zsigmond Móricz visited here and settled down permanently.

After the Second World War, the nationalized villas were transformed into resorts, which were visited by thousands of guests during the summer, and the magnificent Sorg Villa served as a government resort. In 1972, the bath, which utilized a 62 °C thermal water, welcomed its first guests, the water treatment of which is expected to reduce and heal the complaints of patients with musculoskeletal disorders.

Thanks to the parcellings that began in the 1970s, hundreds of weekend houses were built by the capital's residents. In the meantime, the artists did not shy away from Leányfalu either. During the siege of Budapest, Sándor Márai and Mária Szepes found their homes here, Tibor Déry, Gyula Háty and Ferenc Karinthy also bought houses after the war. Sándor Katona Pusztai, a Catholic priest and poet, served here for about half a century, and László Ravasz, a Reformed bishop and his son-in-law, István Bibó, a philosopher and politician, spent a lot of time here. The change of regime brought another turning point in the history of the settlement, the settling of the holidays resorts started, mainly those who left the capital found a home here. Leányfalu still retains its attractiveness, its renewed public institutions and many services provide an increasingly comfortable life for the residents here.

In 2021, thanks to government subsidies, several long-planned investments could be launched. A Danube promenade and a bicycle path were built in the central part of the settlement. The renovation of the ruined Klein villa in the village center has started, in which the László Ravasz Memorial House, an ecumenical exhibition and an event center will be located. Reconstruction of the half-century-old main building of the thermal bath could also have started. Today, Leányfalu is one of the most dynamically developing settlements and inhabitants of Pest County, and the number of its inhabitants has tripled in 30 years. Thanks to its wonderful natural values and development, it still attracts those who want to relax and unwind, and more and more people, including many artists and public figures, choose Leányfalu, the pearl of the Danube Bend, as their home.

Mayor of the settlement: András Adorján





MAGLÓD

Maglód Pest megye területén, a fővárostól 26 km-re fekszik, közigazgatásilag egy rövid szakaszon (mintegy fél km-es hosszon) Budapest és Maglód szomszédok. Megközelíthető a 31-es főútról Budapest és Szolnok felől egyaránt, Ecser és Gyömrő felől a 3111-es számú főúton. A településen áthalad a Budapest – Újszász kétvágányos vasútvonal egy állomással és egy megállóhellyel, az állomáson iparvágány, kirakodási lehetőség van.

A falu első hiteles említése 1352-ben történt. A területén talált gazdag régészeti leletanyag bizonyítja, hogy a környék már az idősámítást megelőzően is lakott volt. Késő bronzkori, illetve kora vaskori épületmaradványok, kemencék, használati eszközök nagy számban kerültek elő a feltárások során. A tulajdonosok a századok folyamán változtak, és az írásos emlékekből kiderül, hogy a maglódai földeknek mindig több tulajdonosa volt. 1408-ban a falu birtokosai közt a Maglód-család mellett már a Péczeli és a Hartyáni-család is felbukkan, a XVI. század derekán pedig Hatvány György tulajdonában volt a falu. Lakosságának túlnyomó többsége a középkorban magyar ajkú volt.

A Duna menti síkságra kilapuló cserhádi dombok déli oldalában, két domb között helyezkedett el a régi falu, ami azóta alaposan megnövekedett, és ma már sokkal nagyobb területet foglal el. A Kopasz-hegy aljában van annak a kis pataknak a forrása, amelynek partjait az ófalu házai szegélyezik. A település felnőtt lakosságának jelentős része a fővárosban vállal munkát. A vállalkozások száma Maglódon meghaladja a hatszázat. A működő üzletek száma átlagosan 140, ezek változatos üzletkörben állnak a város lakóinak szolgálatára.

Az alapfokú oktatás egy iskola két telephelyén, egy felső tagozatos és egy alsó tagozatos intézményben folyik.

A maglódiai hitélete református, evangélikus és római katolikus templomokban zajlik.

Az egészségügyi ellátást négy felnőtt és két házi gyermekorvos, két fogszakorvos, belgyógyászati szakrendelés és egy laboratórium biztosítja. A terhes- és családgondozást négy védőnő látja el, akiket egy fő iskolai védőnő egészít ki. A településen működik családsegítő és gyermekjóléti szolgálat is.

Az 1990-es évek eredményei között kiemelkedik a községi gázhálózat, a vezetékes telefonhálózat, a kommunális csatornahálózat kiépítése. Ekkor létesült a nyaralói iskola tornaterme, valamint új egészségügyi központot építettek szolgálati lakásokkal. A központban önkormányzati kezdeményezésre helyi rendőrőrs kezdte meg működését. Maglód Újság névvel helyi lap jelent meg az önkormányzat gondozásában. Számítalan civil szerveződés szaporodott el gombamódra – bizonyítva a helyiek tettekeszségét.

A XXI. század első éveiben felgyorsultak az események a település fejlődésében. Ugrásszerűen megnőtt a település szilárd burkolatú úthálózata. Előbb a nyaralói, majd a központi iskola gyarapodott új szárnyal, európai külsőt kapott a Napsugár Óvoda, új épületbe költözött a Hétszínvirág Óvoda. Új kereskedelmi üzletek létesültek a település több pontján. Felújításra került az evangélikus műemlék templom, hatvan évvel a felszentelését követően a torony felépítésével a katolikus templom is elnyerte a tervekben megálmodott végső állapotát. 2007-ben új többfunkciós kulturális épület-együttes létesült - a Maglód Művelődés Háza.

Az iskolában bevezették a művészeti oktatást, újraindították a felnőttek részére a középiskolai oktatást. Lefektették a helyi közösségi közlekedés alapjait. Évről évre színvonalas rendezvényeken emlékeznek meg állami ünnepeinkről, új erőre kapott a helyi hagyományok ápolása. A képviselő-testület dinamikus településfejlesztési tevékenységét a kormányzat 2007-ben városi címmel ismerte el.

A település polgármestere: Tabányi Pál

A TELEPÜLÉS KÉPEKBEN:

Maglód Művelődés Háza; Hétszínvirág Művészeti Óvoda; Kertész Károly Stadion; Vermesy Péter Általános Iskola; Evangélikus templom; Szivárvány Óvoda; Szent István tér; Harangláb; Attila-szobor; Trianoni emlékmű; Szeberényi Lajos Helytörténeti Gyűjtemény; Városháza



MAGLÓD



MAGLÓD



MAGLÓD



Maglód is located in Pest County, 26 kms from the capital. In a short section (for about half a km) Budapest and Maglód are neighbors administratively. It can be reached from main road 31 from both Budapest and Szolnok, from Ecsér and Gyömrő on the main road number 3111. The Budapest-Újszász double-track railway line passes through the settlement, which has with a train station and a stop. There is an industrial track at the station, unloading is possible.

The first authentic mention of the village dates from 1352. The rich archaeological finds from the area prove that the area was already inhabited before Christ. Late Bronze Age and Early Iron Age building remains, furnaces and utensils were discovered in large numbers during the excavations. The owners changed over the centuries, and written records show that the lands of Maglód always had several owners. In 1408, in addition to the Maglód family, the Péczeli and Hartyáni families also appeared among the owners of the village, and in the middle of the 16th century the village was owned by György Hatvany. The vast majority of its population was Hungarian-speaking in the Middle Ages.

The old village was located on the southern side of the Cherhát hills, which unfolded on the plain along the Danube, between two hills. The village has since grown thoroughly and now occupies a much larger area. At the bottom of Kopasz Hill is the source of a small stream, the shores of which are bordered by the houses of the old village.

A significant part of the adult population of the settlement works in the capital. The number of enterprises in Maglód exceeds six hundred. The number of operating shops is on average 140, and they are available to the residents of the town in a variety of businesses.

Primary education takes place at two school sites, one upper grade and one lower grade.

The church services in Maglód take place in Reformed, Lutheran and Roman Catholic churches.

Health care is provided by four adults and two home pediatricians, two dentists, an internal medicine clinic and a laboratory. Pregnancy and family care is provided by four midwives, complemented by a head school nurse. There is also a family support and child welfare service in the settlement.

Among the results of the 1990s, the construction of the municipal gas network, the telephone network and the communal sewerage network stand out. At that time, the gymnasium of the holiday school was established, and a new health center with service flats was built. At the initiative of the municipality, a local police station started operating in the town center. A local newspaper called Maglód Újság was published in the care of the municipality. Countless non-governmental organizations have proliferated proving the willingness of the locals to take action.

In the first years of the 21st century, events accelerated in the development of the settlement. The solid paved road network of the town has grown by leaps and bounds. First the holiday school and then the central school was expanded with a new wing, the Napsugár Kindergarten got a European exterior, the Hétszínvirág Kindergarten moved to a new building. New commercial stores were established in several parts of the settlement. The monument Lutheran church was renovated, and sixty years after its consecration, with the construction of the tower, the Catholic church also gained its final state dreamed of in the plans. In 2007, a new multifunctional cultural building complex was established - the Maglód House of Culture. Art education was introduced in the school, secondary school education for adults was relaunched. The foundations of local public transport have been laid. Year after year, our state holidays are commemorated at high-quality events, and the nurturing of local traditions has gained new strength. The dynamic settlement development activity of the representative body was recognized by the government in 2007 by awarding the title of town to the settlement.

Mayor of the settlement: Pál Tabányi





MONOR

A Budapesthez közeli, folyamatosan fejlődő kisvárosban Közép-Európa szerte is ritkaságnak számító értékes épületegyüttes várja a látogatókat. A település melletti pincesorokon megközelítőleg ezer prэшáz található 180 hektár területen; ez országosan is egyedülálló adottsága a városnak. A Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér szomszédságában található kistérségi központ kb. másfél évszázada tölti be ezt a szerepet a közigazgatásban és a gazdasági életben egyaránt. Az elmúlt időszak és a következő évek fejlesztései tovább erősítik a járási székhely funkcióját.

A város a Budapestet elkerülő M0-ás autópályáról néhány percre fekszik, a 4-es számú gyorsforgalmi autópályát megépítésének köszönhetően bekapcsolódott az országos gyorsforgalmi úthálózatba. A települést átszeli a Budapest-Cegléd-Szolnok vasútvonal, ennek köszönhetően jelentős közlekedési csomóponti szerepet tölt be. Kiváló közlekedésének köszönhetően az ország bármely pontjáról könnyen megközelíthető Monor.

A várost gazdag kulturális programkínálat és aktív civil élet jellemzi, melynek motorja a több mint tíz éve alapított Vigadó Kulturális és Civil Központ. A 2006-2007-ben felújított, több mint száz éves Vigadó épületét és a város számos pontját élettel megtöltő társaság munkatársai kiemelt figyelmet fordítanak a kulturális alapú gazdaságfejlesztésre, melynek nyomán több, helyi terméket bemutató fesztivál született az elmúlt években. A Gödöllői-dombság és az Alföld találkozásánál fekvő szőlőhegy immár tíz éve ad helyet a pesti agglomeráció legnagyobb boros eseményének, a Borvidékek Hétvégéjének. Június elején a 22 hazai borvidék kínálatát kóstolhatja meg az ide látogató több ezer érdeklődő, a vendégül érkező borászok és a helyi nyitott pincék közreműködésének köszönhetően. Barátságos hangulattal, egyedi helyszínen, országosan ismert borászok kínálatával és ingyenes programokkal várják ekkor az ide látogatókat. A város legismertebb rendezvénye mellett nyáron kerül megrendezésre a FröccsSzombat esemény, melynek kiemelt célja a monori borok és kézműves termékek

megismertetése az évről évre növekvő számú látogatóval. Emellett különböző művészeti ágakban több helyi származású, kiváló művészt ismerhet az ország. A népszerű, több ezres tömeget megmozgató Irie Maffia és Brains zenekarok énekesé Columbo; a zongoraművész, kiváló Liszt-interpretátor Mocsári Károly; a tragikus hirtelenséggel elhunyt jazzvirtuóz Pleszkán Frigyes és a Munkácsy-díjas Balogh Gyula festőművész mind ezer szállal kötődnek Monorhoz.

A várost évtizedek óta aktív sportélet jellemzi. Jelentős előrelépés volt a 2018-ban elkészült, ezeröttszáz fő befogadására alkalmas Városi Sportcsarnok átadása. A multifunkciós sport- és rendezvényközpontnak köszönhetően a város a sportéletben és a közösségi-kulturális rendezvényhelyszínként területén is tovább erősíti kistérségi központ szerepét.

Monor lesz az ország első okos városa.

Magyarország Kormányának döntése értelmében Monoron egy olyan átfogó projekt kialakítása zajlik, amely a teljes lakosság számára elérhető, kényelmes smart megoldásokat kínál. Az okos város programban megvalósuló beruházások alkalmazkodnak a modern kor igényeihez, miközben hosszútávon fenntartható és a lehető legkevesebb környezetterheléssel járó rendszert alakítanak ki. Az elkövetkezendő egy évben olyan elemekkel fog bővülni, melyekből rengeteg adat kinyerhető és hasznosítható, továbbá a különböző elemek egymással kompatibilisek így, ha indokolt, össze is kapcsolhatók. A rendszer első elemei a már telepített vizesblokkok és az általános és középiskolákban kialakított digitális tantermek, amelyek minőségi előrelépést jelenthetnek az oktatásban. Tavasszal további kényelmet és biztonságot szolgáló elemekkel bővülnek majd a közterek – okos gyalogátkelőhelyek, kültéri tájékoztató táblák –, míg 2021 második felére várhatóak a közvilágítás és a térfigyelő rendszer megújulásai.

Látogasson el Ön is hozzánk! Várjuk szeretettel!

A település polgármestere: Darázs Kálmán

A TELEPÜLÉS KÉPEKBEN:

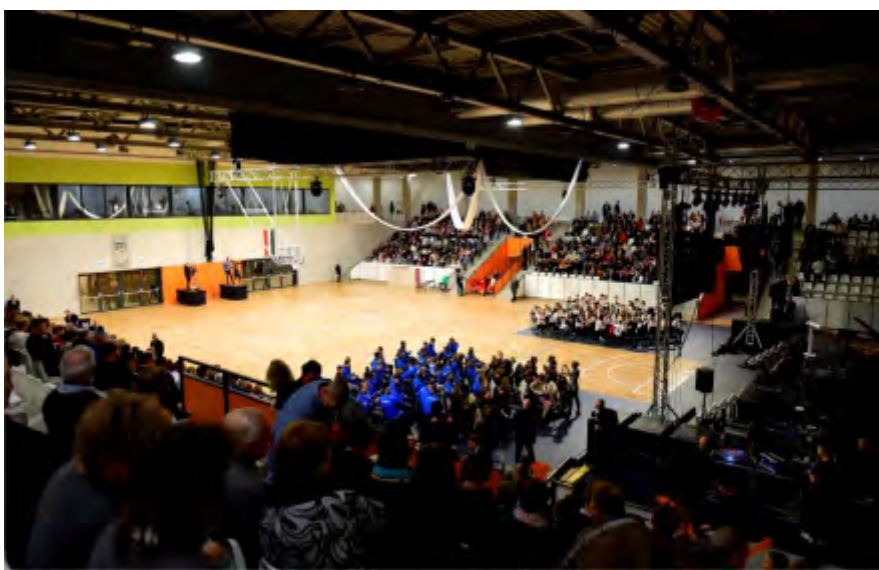
Pincék; Szőlősorok; Református Nagytemplom; Kis tó és Tavas park; Pipacsos pincék; Piac; Uszoda; Gálaest a sportcsarnokban; FröccsSzombat a városközpontban; Római Katolikus Nagytemplom; Városi Sportcsarnok; Koncert a sportcsarnokban



MONOR



MONOR



MONOR



In this constantly developing small town near Budapest, a complex of buildings that is rare in Central Europe awaits visitors. There are approximately a thousand wineries on the 180-hectare area of wine cellars next to the settlement; it is a unique feature of the town in the country. The micro-regional center next to the Liszt Ferenc International Airport has been playing this role in public administration and economic life for a century and a half. Developments in the recent period and in the coming years will further strengthen the function of the district seat.

The town is located a few minutes from the M0 motorway bypassing Budapest, and thanks to the construction of the motorway No. 4, it has joined the national motorway network. The Budapest-Cegléd-Szolnok railway line crosses the settlement, thanks to which it plays a significant role as a transport hub. Thanks to its excellent transport links, Monor is easily accessible from anywhere in the country. The town is characterized by rich cultural programs and active civic life, the engine of which is the Vigadó Cultural and Civil Center, founded more than ten years ago. Renovated in 2006-2007, the more than 100-year-old Vigadó building and the staff of the company, which brings many parts of the town to life, pay special attention to cultural-based economic development. This in recent years has led to several festivals showcasing local products. The vineyard hill at the meeting of the Gödöllő Hills and the Great Plain has been hosting the largest wine event in the Pest agglomeration, the Wine Region Weekend, for ten years now. At the beginning of June, thousands of visitors can taste the offer of the 22 Hungarian wine regions thanks to the participation of visiting winemakers and local open cellars. A friendly atmosphere, a unique location, a selection of nationally known winemakers and free programs await visitors. In addition to the town's best-known event, the FröccsSzombat event is held in the summer, with the main goal of introducing the wines and handicrafts of Monor to a growing number of visitors

every year. In addition, the country can get to know several excellent artists of local origin in various branches of art. Singer of popular bands that can move crowds of thousands of people, Irie Maffia and Brains, Columbo; the pianist, excellent Liszt interpreter Károly Mocsári; the jazz virtuoso Frigyes Pleszkán and the Munkácsy Prize-winning painter Gyula Balogh, who died tragically suddenly, are all connected to Monor by a thousand threads.

The town has been characterized by an active sports life for decades. The dedication of the Town Sports Hall, which was completed in 2018 and can accommodate one thousand five hundred people, was a significant step forward. Thanks to its multifunctional sports and event center, the town is further strengthening its role as a micro-regional center in the field of sports and community and cultural event venues. Monor will be the first smart city in the country. According to the decision of the Government of Hungary, a comprehensive project is being developed in Monor, which offers convenient smart solutions available to the entire population. Investments in the Smart City program will adapt to the needs of the modern age, while developing a system that is sustainable in the long run and has the least possible impact on the environment. Over the next year, it will be expanded with elements from which a wealth of data can be extracted and utilized. The different elements will be compatible with each other so that they can be linked if necessary. The first elements of the system are the already installed water blocks and digital classrooms in primary and secondary schools, which represent a qualitative advance in education. In the spring, additional elements for comfort and safety will be added to the public spaces – smart pedestrian crossings, outdoor information signs - while in the second half of 2021 renewals of the street lighting and the surveillance systems are expected.

You should visit us too! We look forward to seeing you!

Mayor of the settlement: Kálmán Darázsi





NAGYKÁTA

Hazatérnek a fiatalok Nagykátára!

Talán ez az egyre inkább igazzá váló örömteli tény jellemzi a 12 és fél-ezer lakosú kisváros jelenét leginkább. Az eddig Budapesten vagy a nagyvilágban magukat sikerrel kipróbáló „harmincasok” közül sokan hazatérnek, házat építenek vagy felújítanak, és szülővárosukban alapítanak családot, itt képzelik el jövőjüket. Gyermekeiket a közelmúltban épült új bölcsőde, a város több pontján tagintézménnyel rendelkező óvoda, két általános iskola – köztük egy egyházi is –, egy színvonalas zeneiskola, majd szakiskola, nagy múltú gimnázium várja.

A mindig is a Tápió-vidék gazdasági-kulturális-közigazgatási központjának számító kisváros ma is a róla elnevezett járás székhelye, amelyet naponta több százan, sokszor több ezren keresnek fel a környékbeli települések polgárai közül is. A nagykátaiak mellett ők is az itt lévő járási hivatalban, annak kormányablakában intézhetik hivatalos ügyeiket, vagy a város számtalan vállalkozásának szolgáltatásait vehetik igénybe. Sok-sok igényes üzlet, bolt, étterem, kávézó mellett a nagyobb élelmiszerláncok is igen népszerűek. Heti két alkalommal a térség egyik legnagyobb, legnépszerűbb piaca várja a vásárlókat és az árusokat. A pihenni, kikapcsolódni vágyók előszeretettel keresik fel a Nagykátai Gyógy- és Strandfürdőt, az egész évben nyitva tartó fürdőházat. A pár éve épült református Isten háza után nemrégiben megszüpült a barokk Szent György-templom is, amelynek közelében két kellemes park ad alkalmat a sétára. A több szakosztállal működő Nagykáta Sportegyesület sporttelepén minden korosztály mozoghat. A legnépszerűbb a labdarúgó szakosztály, ám a városban többek között négy küzdősportklub is működik, de a magánvállalkozásoknak is sikeresek az edzőtermei. Korszerű körülmények között szolgálja ki a sportolókat a 2500 négyzetméteres Nagykáta Városi Sportcsarnok is, ahol egyszerre 500 néző buzdíthatja a versenyzőket. Az utóbbi időben a nagykátai gyerekek a sakkban is kiemelkedő eredményeket érnek el.

A Nagykátai Városi Könyvtár és Művelődési Központ sem panaszkodhat a látogatók, a közönség hiányára. Az itt működő klubok, közösségek közül kiemelkedik az 1968-ban alapított Tápiómente Táncegyüttes, amely számtalan eddigi elismerése után idén az Örökség Serleg címet is megkapta. A jelenleg 120 taggal, minden korosztályt felölelve működő TME a hazai néptáncmozgalom elismert tagja. Szerepük a város, a Tápió-vidék kulturális életében meghatározó. A társszervezésükben eddig 36 alkalommal megszervezett 'Kátai Tánctalálkozó a kistérség egyetlen nemzetközi fesztiválja.

A Honvédtüzér Hagyományőrző Csoport megalapítására a város határában lezajlott 1849. április 4-i tápióbicskei csata inspirálta a lokálpatrióta közösséget, amely ma már három történelmi kor egyenruhájában teljesít szolgálatot. Felkészültségükkel, történelmi hiteleségükkel, bemutatóikkal jelentős hazai és nemzetközi hírnévre tettek szert. Társszervezői és résztvevői a Közép-Európa legnagyobb katonai hagyományőrző sorozatában, a Tavaszi Emlékhadjáratban évenként megrendezésre kerülő tápióbicskei csata hadijátéknak is. A sok ezer nézőt vonzó látványosságnak Nagykáta is szervezője, befogadója, helyszíne. A város kézműves hagyományőrzői között még lószőrészerkészítő népi iparművész is van. A közművelődési intézmény kiállítóhelyén a csodás alkotásokkal és az alkotóval is találkozhatnak az idelátogatók. A szórakoztató rendezvények közül kiemelkedik a szeptember elején évente megrendezésre kerülő TápióFeszt. A két napon át színes, változatos programok sorát, a hazai sztárzenekarok nagykoncertjeit kínáló esemény látogatóinak a száma eléri húszezer főt.

Programokkal, látnivalókkal, egyre több igényes szálláshellyel és nagy szeretettel vár mindenkit Nagykáta!

A település polgármestere: Dorner Gábor

Fotók: Tarnavölgyi László és Simon Tamás

A TELEPÜLÉS KÉPEKBEN:

Szabadság park; 1849-es emlékmű; Piac; Világháborús emlékmű; Kormányablak; Tápiómente Táncegyüttes; Lószőrészer-készítő; Nagykátai Gyógyfürdő; Sportcsarnok; Bölcsőde; Templom; Tüzércsapat



NAGYKÁTA



NAGYKÁTA



NAGYKÁTA



Young people are returning to Nagykáta!

Perhaps this increasingly true joyous fact characterizes the scene of the small town of 12 and a half thousand inhabitants the most. Many in their “thirties” who have successfully tested themselves in Budapest or around the world are returning home, building or renovating houses and starting a family in their hometown, imagining their future here.

Their children will be greeted by the recently built new nursery school, a kindergarten with member institutions in several parts of town, two primary schools, including a church school, a high-quality music school, then a vocational school and a high school with a long history.

The small town, which has always been the economic, cultural and administrative center of the Tápió region, is still the seat of the district named after it, which is visited daily by hundreds, often thousands, of the citizens of the surrounding settlements. In addition to the people of Nagykáta, they can also conduct their official affairs in the district office here, in its government window, or use the services of countless businesses in town. In addition to many, many quality shops, stores, restaurants and cafes, larger food chains are also very popular. Twice a week, one of the largest and most popular markets in the region awaits shoppers and sellers. Those who want to relax and unwind visit the Nagykáta Spa and Bath with pleasure, a spa house open all year round. After Reformed House of God had been built a few years ago, the baroque church of St. George was recently beautified, near which two pleasant parks provide an opportunity for a walk. All ages can exercise in the sports complex of the Nagykáta Sports Association, which operates with several departments. The football department is the most popular, but there are also four martial arts clubs in town. The privately run gyms are also successful. The 2,500-square-meter Nagykáta Municipal Sports Hall also serves athletes in modern conditions, where 500 spectators can cheer the competitors at the same time. Recently, the children of Nagykáta have achieved outstanding results in chess as well.

The Nagykáta Municipal Library and Cultural Center cannot complain about the lack of visitors or the public either. The Tápiómente Dance Ensemble, founded in 1968, stands out among the clubs and communities operating here, which has received the title of Heritage Goblet this year after numerous recognitions. TME, which currently has 120 members and covers all ages, is a recognized member of the Hungarian folk dance movement. Their role is decisive in the cultural life of the town, and the Tápió region. The Kátai Dance Meeting, organized 36 times in their co-organization, is the only international festival in the micro-region.

The Battle of Tápióbicske on April 4, 1849, on the outskirts of the town, inspired the local patriotic community to establish the Army Artillery Tradition Preservation Team, which now serves in uniform of three historical ages. With their preparedness, historical credibility and presentations, they have gained a significant domestic and international reputation. They are also a co-organizers and participants in the battle game in Tápióbicske, which is held annually in the Spring Memorial Campaign, the largest military tradition-preserving series in Central Europe. Nagykáta is also the organizer, host and venue of the attraction, which attracts many thousands of spectators. Among the craftsmen of the town, there is even a folk craftsman who makes jewelery of horse hair. At the exhibition place of the public cultural institution, visitors can meet wonderful works and their creator.

Among the entertainment events, the TápióFeszt, which is held annually at the beginning of September, stands out. The number of visitors to the event, which offers a series of colorful, varied programs for two days and major concerts by famous Hungarian bands, reaches twenty thousand.

Nagykáta awaits everyone with programs, sights, more and more quality accommodation and great love!

Mayor of the settlement: Gábor Dorner

Photos by: László Tarnavölgyi and Tamás Simon





NAGYKÖRÖS

Nagykörös „Zöld város az ország szívében”, mely Budapestről egy óra alatt elérhető. Az ott lakók büszkék a virágzó alföldi kisvárosukra.

Nagykörös 2018-ban megnyerte a Virágos Magyarország országos környezetszépítő versenyt, 2019-ben pedig az Entente Florale Europe nemzetközi szakmai versenyen Ezüst Minősítést és Elnöki Díjat vehetett át a városközpont megújításáért. Ezzel a nemzetközi szakma Európa legszebb, legvirágosabb városközpontjának választotta a nagykörösit.

Nagykörös Arany János városa. A költő 1851 őszén költözött Nagy-körösre a református gimnázium irodalomtanári székének elfogadására. Költői fénye bearanyozta a tudós tanári karral működő gimnáziumot és Nagy-körös városát egyaránt. A református egyházi iskola, illetve tanárainak működése hírnevet adott Nagy-körösnek. 2017-ben adták át a teljesen átépített Hősök terét, ahol méltó emléket állítottak Arany Jánosnak és családjának egy bronz szoborkompozícióval, mely Szabó György, nagy-körösi születésű Munkácsy-díjas szobrászművész alkotása.

A tudatos lokálpatrióta városfejlesztésnek köszönhetően az elmúlt években megújult a Szabadság–Deák–Széchenyi hármasközponti térfűzér, a református templom, melynek tornya 75 méter magas, ahonnan páratlan kilátás tárul az oda látogatók elé. Megújult a Cifrakert, „a város tüdeje”, mely a város két kiemelt nagyrendezvényének ad helyet; június végén a Kőrösi Mogygyfesztiválnak és Múzeumok Éjszakájának, szeptember végén pedig az Arany-napok is itt kerülnek megrendezésre a Polgárrá Fogadási ünnepséggel együtt. 2018-ban nyílt meg a kívül-belül teljesen megújult Arany János Múzeum, mely kiváló lehetőséget, számos hasznos és érdekes programot kínál akár egyéni látogatóknak, akár csoportoknak, iskolai osztálykirándulásoknak is. 2019-ben megtörtént a nagykörös Kálvin téri piac rehabilitációja, egy új, egyedi arculatú piaccsarnok épült, melyet a különleges kivitelezés jellemez. A piacfejlesztés második ütemében egy 13 pavilont

magába foglaló, teljes alapterületében akadálymentes csarnok létesült, melyről az Oktogon építészeti magazin így írt: „Épp annyira dinamikus, lírai, de egyszerű, érthető, élettel, fényvel teli, minőségi építészet ez, mint amilyen élet, természet, egyszerűség minden működő piacépület sajátja mindenütt a világon.” A nagykörös piaccsarnok 2019-ben az „Év Háza” versenyen győzött a „Középület kategóriában”, ráadásul a nemzetközi BIGSee építészeti fesztivál épületei közé is beválasztották és díjazták.

Nagykörös városa mindig is elkötelezett volt a sport támogatása, a sportolás és az aktív testmozgás erősítése mellett. Azon túl, hogy minden évben jelentős forrásokkal önként vállalt feladatként támogatják a pályázó nagykörös sportegyesületeket, egy jól átgondolt sportfejlesztési programot hajtanak végre. Kültéri kosárlabdapályát létesítettek a festői szépségű Cifrakert mellett, a hús-árnyas fák között pedig egy 400 méteres futókört és egy 12 elemből álló szabadtéri fitnessparkot is kialakítottak. Az egyik legjelentősebb sportberuházás 2021-ben fejeződött be teljesen, a nagykörös sportolók új klubházat kaptak, ahol immár méltó körülmények között tudnak az edzésekre, versenyekre készülni a sportolók.

A közlekedési infrastrukturális fejlesztésekben is óriási lemaradást sikerült a városnak ledolgoznia az elmúlt években, és a tervek szerint ez a jövőben folytatódni fog. Első ütemben bicikliúttal kötötték össze Nagy-köröst és Kecskemétet, tavaly pedig elindultak Cegléd irányába, és sikeres pályázatnak köszönhetően a Gál-kastélyig megépítették a bicikliutat. A tervek szerint 2021-ben megépülhet a Nagy-körös-Nyársapát-Cegléd közötti kerékpárút is. Amikor ez elkészül, az itt élők mellett a városba látogató kerékpárosok Ceglédre és Kecskemétre is két keréken biztonságosan át tudnak menni.

Legyen Nagy-körös vendége Ön is!

A település polgármestere: Dr. Czira Szabolcs

A TELEPÜLÉS KÉPEKBEN:

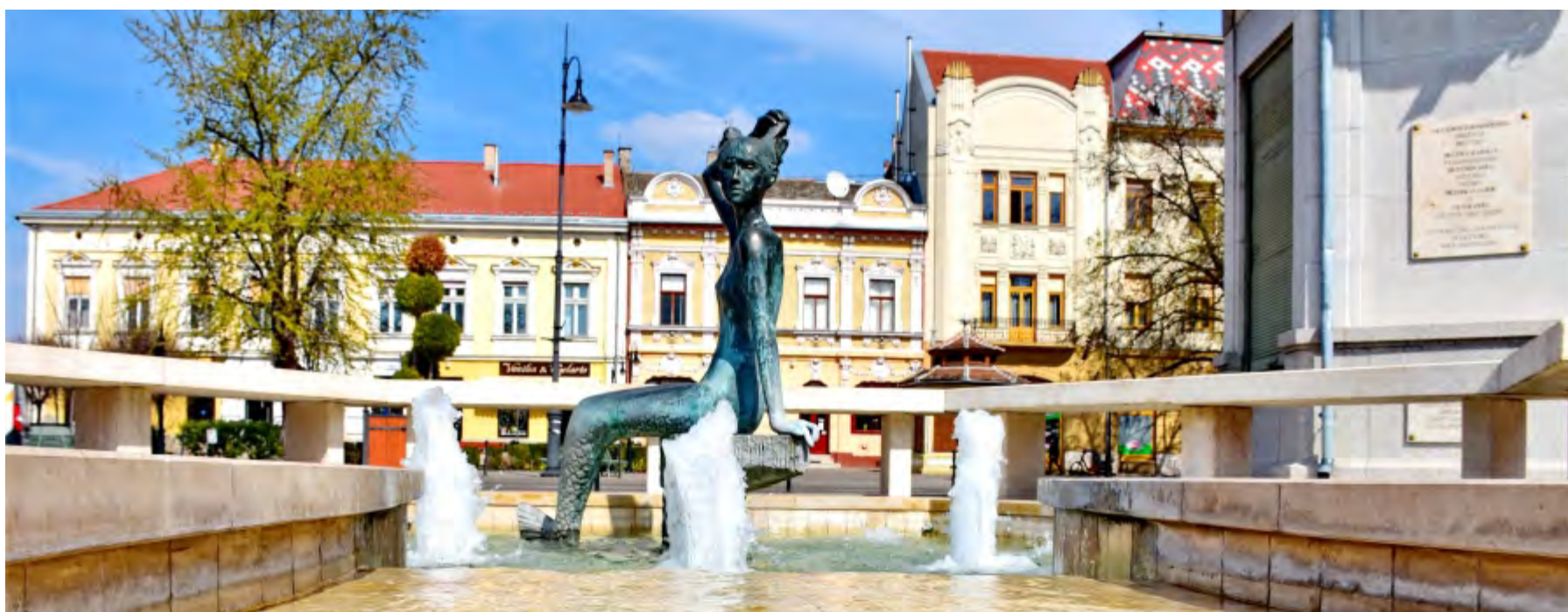
Cifrakert; Csónakázó-tó; Városháza és Országzászló; Nemzetközi díjjal elismert virágzó városközpont; Arany-család szoborkompozíció; Vásártéri kiszolgáló épület; Egyedi piaccsarnok a Kálvin téren; Sportfejlesztések: modern klubház; Kerékpárút építés



NAGYKÖRÖS



NAGYKÖRÖS



NAGYKÖRÖS



Nagykőrös is a "Green city in the heart of the country", which can be reached in an hour from Budapest. We are proud of our thriving small town in the Great Plain. In 2018, Nagykőrös won the Flowery Hungary national beautification competition, and in 2019, at the Entente Florale Europe international professional competition, it received a Silver Qualification and a Presidential Award for the renewal of the city center. With this, the international profession chose Nagykőrös as the most beautiful and flowery city center in Europe.

Nagykőrös is the city of János Arany. The poet moved here in the autumn of 1851 to accept the chair of literature teacher at a Reformed grammar school. His poetic light gilded both the scientist faculty of the grammar school and the city of Nagykőrös. The operation of the Reformed church school and its teachers gave Nagykőrös a reputation. In 2017, we handed over the completely rebuilt Heroes' Square, where we erected a worthy memorial to János Arany and his family with a bronze sculpture composition by György Szabó, a Munkácsy Prize-winning sculptor born in Nagykőrös.

Thanks to the conscious local patriot urban development, the Szabadság–Deák–Széchenyi triple central square, the Reformed Church, has been renewed in recent years. Its tower is 75 meters tall, offering an unparalleled view. The Cifrakert, the "lung of our city," has been revamped, hosting two of the city's major events; at the end of June for the Kőrös Sour Cherry Festival and Museum Night, and at the end of September the Arany Days will be held here together with the Citizen Reception Ceremony. The inside and out completely renovated János Arany Museum opened in 2018, which offers an excellent opportunity for many useful and interesting programs for individual visitors, groups, and school class trips. In 2019, the Kálvin Square market in Nagykőrös was rehabilitated, and a new market hall with a unique image was built, which is characterized by a special

construction. In the second phase of market development, a barrier-free hall with 13 pavilions was created, about which Oktogon architecture magazine wrote: "It is just as dynamic, lyrical, but simple, understandable, full of life and light, quality architecture as life, nature, simplicity is a feature of every functioning market building anywhere in the world." In 2019, the Nagykőrös Market Hall won the "House of the Year" competition in the "Public Building category" and was also selected and awarded as one of the buildings of the international BIGSee architecture festival.

The city of Nagykőrös has always been committed to supporting and strengthening sports and active physical activity. In addition to supporting the applicant sports associations of Nagykőrös with significant resources every year as a voluntary task, we are implementing a well-thought-out sports development program. We have set up an outdoor basketball court next to the picturesque Cifrakert, and among the cool-shady trees we have also set up a 400-meter running circle and a 12-element outdoor fitness park. One of the most significant sports investments was completed in 2021, the athletes of Nagykőrös got a new clubhouse, where they can prepare for trainings and competitions in dignified conditions.

The city has also managed to catch up with transport infrastructure developments in recent years, and this is planned to continue in the future. In the first phase, we connected Nagykőrös and Kecskemét with a bicycle path, and last year we set off in the direction of Cegléd, and thanks to a successful tender, we built the bicycle path to Gál Castle. According to the plans, the bicycle road between Nagykőrös-Nyársapát-Cegléd may also be built in 2021. Once this is done, in addition to the people living here, cyclists visiting our city will be able to safely go to Cegléd and Kecskemét on two wheels and then return to us.

Be a guest of Nagykőrös too!

Mayor of the settlement: Dr. Szabolcs Czira





NYÁREGYHÁZA

Nyáregyháza a monori kistérség déli részén, a Duna–Tisza közti homokhátság északi vidékén helyezkedik el. Budapeستől 40, Monortól 14, az ország szimmetrikus középpontjától 16 km-re található.

Első írásos említésének évszáma 1411, amikor a települést „Nyareghaz” néven írták le egy Zsigmond király által kiadott oklevélben. A község nevének „Nyár” előtagja egykori nyárfás helyre utal. Az itt élők elsősorban növénytermesztéssel (búza, rozs, árpa, kender, len), állattenyésztéssel (sertés, juh), méhészkedéssel és bortermeléssel foglalkoztak. A XVI. század végén a falu a térség egyik legnépesebb települése volt, később azonban az adóterhek, fosztogatások, rabejtések elől a falu népe a környező mezővárosokba vagy a Felvidékre szökött, így a település fokozatosan elnéptelenedett.

A Rákóczi-féle szabadságharc után jogtalan földfoglalók jelentek meg a területen. Hosszas viták és több per után 1750-ben készült el Nyáregyháza első térképe. A XVIII. század második felére az elismert birtokosok bérbé adták területeiket, így idetelepültek azok a köznemesi birtokos családok, akik jelentős szerepet játszottak a benépesítésben.

Nyáregyháza községgé szerveződése az 1800-as évek közepére tehető. A falu népessége ekkor 640 fő volt, ami a következő évtizedekben rohamosan gyarapodott. Bár az állattartás jelentős szerepet játszott a lakosság megélhetésében, az erdőtelepítések nyomán fokozatosan háttérbe szorult, és az erdészet lett az egyik legfontosabb művelési ág, amit a kertészet és a gyümölcsstermesztés egészített ki. Ez idő tájt élénkült meg a kereskedelmi és ipari tevékenység is.

A község nevezetes szülötte Nyáry Pál (1806-1871) liberális nemesi politikus, a reformkor neves személyisége. 1835-től Pest megye főjegyzője, majd Pest–Pilis–Solt vármegye alispánja volt. A szabadságharcban való részvétele miatt várfogságra ítélték, ahonnan 1856-ban tért vissza felújított kúriájába. Hazatérése után – felismerve az alsóbb néprétegek iskoláztatásának, szakképzésének szükségességét – iskolát szervezett a faluban. Sírja a temető melletti platánfasor végén található, ahol társa, a Nemzeti Színház

Európa-szerte ismert operaénekesnője, Schodelné Klein Rozália is nyugszik. A XIX-XX. században a Nyáry család mellett többek között Wekerle Sándornak, Mannó Istvánnak, Leiden Károlynak voltak itt jelentősebb birtokai. Nyáregyházi „száműzetésben” töltötte életének utolsó évtizedét az 1955-ben elhunyt primadonna, Fedák Sári.

A rendszerváltás után létrejött új önkormányzati struktúrában Nyáregyháza is a függetlenség útjára lépett, de továbbra is szoros kapcsolatot tart fenn a környező településekkel. Elindultak a közműfejlesztések, új óvodák épültek, a Nyáry Pál nevét viselő általános iskola bővítésével pedig lehetővé vált az egyműszakos oktatás bevezetése.

Az elmúlt 10 évben felújították és modernizálták a középületek nagy részét és az intézmények belső tereit. A lakosok biztonsága érdekében gyalogátkelőhelyek, járdák és autóbuszöblök létesültek, valamint térfigyelő kamerarendszer került kiépítésre.

Az iskola udvarán műfüves focipálya épült, a faluközpontban és Felsőnyáregyházán játszóterek létesültek, amiket szabadidőparkká kívánják fejleszteni. Közel 9 kilométernyi aszfaltos út épült vagy újult meg 2010 óta, de további útfejlesztésekre is szükség van.

Az önkormányzat célja, hogy minél több fiatal válassza lakóhelyéül Nyáregyházát, amit kedvező árú építési telkek értékesítésével, új szolgáltatások létrehozásával, a pihenési, sportolási és szórakozási lehetőségek kibővítésével kíván megteremteni. Ennek érdekében a közeljövőben mini bölcsődék épülnek, fitnesspark létesül, közösségi terek kerülnek kialakításra, és szükség van a település arculatának további fejlesztésére – egy vonzó, vidéki jellegű, nyugodt és rendezett településkörnyezet megteremtésére.

A közösség építése is fontos feladat, hiszen egy település csak akkor lehet igazán sikeres, ha az ott élők nem csupán lakhelyüknek, de igazi otthonuknak is érzik azt.

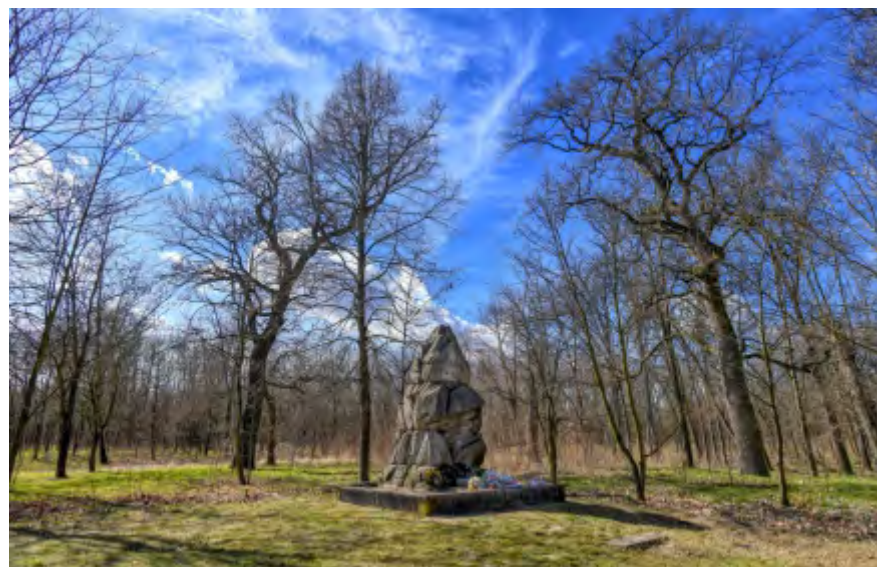
A település polgármestere: Mészáros Sándor

A TELEPÜLÉS KÉPEKBEN:

*"Lenn az alföld tengersík vidékin
Ott vagyok honn, ott az én világom" (Petőfi Sándor: Az alföld)*



NYÁREGYHÁZA



NYÁREGYHÁZA



NYÁREGYHÁZA



Nyáregyháza is located in the southern part of the Monor sub-region, in the northern part of the sand ridge between the Danube and the Tisza. It is located 40 kms from Budapest, 14 kms from Monor and 16 kms from the symmetrical center point of the country.

The prefix “nyár” in the name of the village refers to a former place with poplar. The people living here were mainly engaged in crop production (wheat, rye, barley, hemp, flax), animal husbandry (pigs, sheep), beekeeping and wine production. At the end of the 16th century, the village was one of the most populous settlements in the area, but later the people of the village fled to the surrounding market towns or to Upper Hungary due to tax burdens, looting and kidnappings, so the settlement gradually became depopulated. After the Rákóczi War of Independence, illegal land occupiers appeared in the area. After long discussions and several lawsuits, the first map of Nyáregyháza was made in 1750. By the second half of the 18th century, the land was leased by recognized landowners, so the common landowner families who played a significant role in the population settled here.

The organization of Nyáregyháza into a village can be traced back to the middle of the 1800s. The population of the village at that time was 640 people, which grew rapidly in the following decades. Although animal husbandry played a significant role in the livelihoods of the population, it was gradually relegated to the background as a result of afforestation, and forestry became one of the most important branches of cultivation, complemented by horticulture and fruit growing. Around this time, commercial and industrial activity also picked up.

Pál Nyáry (1806-1871), a liberal nobleman politician and a famous figure of the Reformation is a native of the village. From 1835 he was the chief notary of Pest County, then the deputy lord of Pest – Pilis – Solt County. He was sentenced to prison for his participation in the War of Independence, from which he returned in 1856 to his renovated mansion. After his return, recognizing the need to educate and train the lower strata, he organized a school in the village. His grave is located at the end of a row of sycamore

trees next to the cemetery, where his companion, Rozália Schodelné Klein, an opera singer known throughout Europe, also lies.

In the 19th-20th centuries, in addition to the Nyáry family, Sándor Wekerle, István Mannó and Károly Leiden had more significant estates here. The primadonna, Sári Fedák, who died in 1955, spent the last decade of her life in “exile” in Nyáregyháza. In the new local government structure created after the fall of communism, Nyáregyháza also embarked on the path of independence, but it still maintains close relations with the surrounding settlements. Utility developments have started, new kindergartens have been built, and the expansion of the primary school named after Pál Nyáry has made it possible to introduce one-shift education.

Over the past 10 years, much of the public buildings and interiors of the institutions have been renovated and modernized. To ensure the safety of residents, pedestrian crossings, sidewalks and bus bays have been established, as well as a surveillance camera system.

A football field with artificial grass was built in the yard of the school, playgrounds were established in the village center and in Felsőnyáregyháza, which they want to develop into a leisure park. Nearly 9 kilometers of asphalt road have been built or renovated since 2010, but further road improvements are also needed.

The aim of the local government is for young people to choose Nyáregyháza as their place of residence, which it wants to achieve by selling affordable building plots, creating new services, and expanding opportunities for recreation, sports and entertainment.

To this end, mini nurseries will be built in the near future, a fitness park will be established, community spaces will be created, and there is a need to further develop the image of the settlement – to create an attractive, rural, calm and tidy settlement environment.

Building a community is also an important task, as a settlement can only be truly successful if the people who live there feel it not only as their place of residence, but also as their true home.

Mayor of the settlement: Sándor Mészáros





NYÁRSAPÁT

Nyársapát község Pest megye déli részén, Cegléd és Nagykőrös városok között félúton elhelyezkedő alföldi, mezőgazdasági jellegű település. Annak ellenére, hogy a falu Nyárasapát, Nyárasapáti néven ismert története az Árpád-korban kezdődött, csak 1954. november 1-jén vált önálló településsé.

Önálló kis- és középgazdaságaikban főként csonthéjas gyümölcsöket, meggyet, szilvát, barackot, illetve szamócat, valamint intenzív kertészetekben fóliás zöldségféléket termesztenek a piaci igényeknek megfelelő modern technológiával. Természetesen vannak olyan kisgazdaságok is, ahol hagyományos, a kiskertekre is jellemző alföldi szántóföldi gazdálkodást folytatnak, állatokat tenyésztnek. A községre még nem jellemző a turizmus, de vannak olyan látnivalók, melyeket szívesen ajánlanak mindenki figyelmébe.

1995. április 8-án Majorosi Izidor nyugalmazott váci megyéspüspök megáldotta a templom alapkövét, majd május első napjaiban – lakossági összefogással – kezdődött meg gyönyörű katolikus templomuk építése Török Ferenc Ybl- és Kossuth-díjas építész tervei alapján, amit 2004. május 15-én dr. Beer Miklós váci megyéspüspök szentelt fel Boldog Apor Vilmos tiszteletére. A kör alakú templom falát díszítő képek a helyi művésztanár, Tóth Tibor alkotásai.

Az 1920-as és 1940-es évek ásatásaiban feltárt templomrom, temető, udvarház romjainak értékes leletanyagát állagmegóvás miatt sajnos visszatarták, így Nyársapát Árpád-kori és középkori történelmi emlékeit csak a 2004-ben eredeti állapotában helyreállított Szarka-kúria múzeumi kiállítótermeiben nézhetik meg az érdeklődők. A templomrom helyét az önkormányzat által állított kereszt jelzi. A Szarka-kúria épületében kapott helyet a református gyülekezet imaterme is, illetve a kúria parkja ad méltó helyszínt a községi ünnepeknek, rendezvényeknek is, melyek közül kiemelkedik a településnek országos ismertséget szerzett Lecsófesztivál és a Szü-

reti Mulatság. A magyar koronát formázó pergolat is itt állították föl. A község központjában látható a Trianoni emlékmű, valamint az országban ötödikként létesült Elek-apó kútja. A templomkertben kapott helyet az a kopjafa, mely az 1956-os események hőseinek állít emléket. Az önkormányzat hivatala előtt lévő park ad otthont Árpád vezér és II. Rákóczi Ferenc fából faragott szobrának. A művelődési ház parkjában 2021. február 17-én, halálának 23. évfordulóján avatták fel Wass Albert emlékművét.

Napelemeket helyeztek el az általános iskola, a művelődési ház, az óvoda és a hivatal épületén, illetve több villany nélküli tanyán is napelemek segítségével biztosítják az áramellátást.

A legnagyobb fejlesztések között említhető a szennyvízberuházás, az ipari park létesítése, az új egészségház megépítése és a csapadékvíz-elvezető csatorna I. ütemének megvalósulása. Jelenleg épül a nyársapáti bölcsőde, a belterületi kerékpárút, illetve elkezdődtek a régen várt Nagykőrös-Nyársapát-Cegléd településeket összekötő kerékpárút munkálatai is.

Több mint 30 éve alakult meg és viszi Nyársapát hírét országszerte a Nyársapáti Népdalkör. Számos elismerést tudhatnak magukénak, melyek közül kiemelkedik az Aranypáva Nagydíj és az Aranypáva Díjak, amit már 7 alkalommal kaptak meg a KÓTA országos minősítő versenyein.

A Nyársapáti Gazdakör 1989-ben alakult a gazdák szövetkezéséből. Tevékenységükkel segítették a rendszerváltást. Több mint 200 ha gyümölcsösöt telepítettek, hűtőházat építettek, bekapcsolódtak a település gazdasági és társadalmi életébe.

A falusi életforma egy szeletét ismerhetik meg Nyársapát egyik tanya-iskolájának felújított épületében. A Nyilasi iskola várja a kisebb létszámú iskolai csoportokat, baráti társaságokat, akik szeretik az erdei iskolában megismerhető alföldi természetet, csendet, jó levegőt.

Szeretettel várják a Nyársapátra látogatókat!

A település polgármestere: Kis Miklós

A TELEPÜLÉS KÉPEKBEN:

Gokart Park; Trianon emlékmű; Katolikus templom; Nyársapáti Népdalkör; Gazdakör; Óvoda; Szarka-kúria; Főzőverseny eredményhirdetése; Wass Albert emlékmű; Egészségház; Karácsonyi Csillagokért Alapítvány parkjának díszvilágítása







NYÁRSAPÁT



Nyársapát village is a lowland, agricultural settlement located in the southern part of Pest County, halfway between Cegléd and Nagykőrös. Despite the fact that the village known as Nyárasapát or Nyárasapáti began its history in the Árpadian period, it only became an independent settlement on November 1, 1954.

In our independent small and medium farms, we grow mainly stone fruits, cherries, plums, peaches and strawberries, as well as foil vegetables in our intensive horticulture with modern technology that meets the needs of the market. Of course, we also have small farms, where they carry out traditional field farming of the Great Plain, which is also typical of small gardens and where they breed animals.

Our village is not yet characterized by tourism, but we have some attractions that we are happy to recommend to everyone.

In 1995 April 8, the retired bishop of Vác, Izidor Majorosi, blessed the foundation stone of the church, and then in the first days of May the construction of our beautiful Catholic church began according to the plans of Ferenc Török Ybl and Kossuth Prize-winning architect. On May 15, 2004, dr. Miklós Beer, the Bishop of Vác, dedicated it in honor of Blessed Vilmos Apor. The pictures decorating the wall of the round church are the works of our local artist teacher, Tibor Tóth.

Unfortunately, the valuable finds of the ruins of the church, cemeteries and manor houses excavated in the 1920s and 1940s have been buried back for preservation, so the Árpadian age and medieval historical monuments of Nyársapát can only be seen in the museum exhibition halls of the Szarka mansion, that was renovated in 2004. The location of the church ruin is indicated by a cross erected by the municipality.

The building of the Szarka mansion also houses the prayer hall of the Reformed congregation, and the park of the mansion also provides a worthy venue for village celebrations and events, among which the Rata-touille festival and the Harvest Fun, which have gained national fame, stand out. The pergola forming the Hungarian crown was also erected here.

In the center of our village you can see the Trianon monument, as well as the well of Father Elek, which was the fifth in the country. The headstone, which commemorates the heroes of the 1956 events, is located in the church garden. The park in front of the municipal office is home to the wooden sculpture of Ferenc Rákóczi II and Chief Árpád. In the park of the House of Culture we inaugurated the monument to Albert Wass on February 17, 2021, the 23rd anniversary of his death.

We have installed solar panels on the buildings of the primary school, the house of culture, the kindergarten and the mayor's office, and we also provide electricity to several homesteads with the help of solar panels.

Our biggest developments include sewage investment, the establishment of an industrial park, the construction of a new health center and the implementation of phase one of the stormwater drainage channel.

Currently, the Nyársapáti nursery and the inner cycle path are being built, and the works of the long-awaited bicycle track connecting the settlements of Nagykőrös, Nyársapát and Cegléd have also started.

The Nyársapáti Folk Song Circle was founded more than 30 years ago and carries the reputation of Nyársapát nationwide. They have a number of awards, including the Golden Peacock Grand Prize and the Golden Peacock Awards, which they have already received 7 times in the national qualifying competitions of KÓTA.

The Nyársapáti Farmers' Circle was founded in 1989 from a farmers' association. Their activities helped to change the regime. More than 200 hectares of orchards were planted, a cold store was built, and they joined the economic and social life of the settlement.

You can get to know a slice of the village way of life in the renovated building of one of the farm schools in Nyársapát. The Nyilasi school awaits smaller school groups and groups of friends who in the forest school would love to get to know nature, silence and the clean air of the Great Plain.

We welcome visitors to Nyársapát!

Mayor of the settlement: Miklós Kis





ÓCSA

Ócsa a Duna-Tisza közén fekszik, a Duna-Tisza közti homokhátság és az Ős-Duna egykori medrében visszamaradt turjánok határán. A turjánok vízi élővilága gazdagítja a tájat, a felszínét fedő löszréteg alá vájt borospincéi a népi építészet egyedülálló különlegességeinek számítanak. Ócsát az Árpád-kor óta folyamatosan lakják. A jobbágyfelszabadítás után, a XIX. század második felében elindult a mezővárosi fejlődés útján. Életerős parasztpolgársága elsősorban a földművelésben találta meg boldogulásának alapját.

A rendszerváltás – a mélybe szorított társadalmi, gazdasági, érzelmi és intellektuális, valamint az egyházi közösségekben rejlő energiákat felszabadítva – utat nyitott egy új fejlődési pálya felé, az élet színvonalasabbá tételéhez.

Az ócsai Nagy-erdőben található Selyem-réti tanösvény egy mesés tájon kalauzolja végig a látogatókat. Az év minden szakában víz alatt lévő varázslatos láperdőben egy könnyed séta során juthatunk el a zölden tündöklő Selyem-réti, mely különleges növény- és állatvilággal rendelkezik. Láthatunk ligeterdőket; szilból, kőrisből vagy éppen mocsári tölgyből, gyöngyvirágot, a liliomfélék és boglárkafélék számos fajtáját. Állatvilága is rendkívül gazdag. Találkozhatunk sólyomfélékkel, héjafélékkel, kócsaggal, gólyával, de megtalálhatóak a vadludak, a récék, harkályok is, és nem ritka a hermelin, a molnárgörény, a róka és a vaddisznó sem.

A királyi alapítású monostorok közé tartozó ócsai premontrei prépostság temploma középkori templomépítészetünk egyik legépebben megmaradt emléke. A szentélyében feltárt freskóegyüttes Árpád-kori falfestészetünk egyik kiemelkedő alkotása. Az Öreghegyen mint hosszában megnyúlt szalmakalapok, nádtetők sűrű sora guggol egymás mellett. Közlebről megnézve a tetők földre vájt pincéket takarnak, melyek hazánkban egyedülálló mezőgazdasági műemlékegyüttest alkotnak. A körülbelül száz da-

rab ollóágas, nyeregtetős, nádfeleles pincék közt háromszáz éves is akad.

Az Ócsai Tájvédelmi Körzet részét képező Öregfalu a vidék látnivalói-ban talán leggazdagabb része, mely máig megtartotta eredeti szerkezetét, valamint az Alföldre jellemző háztípusait. Az Árpád-kori műemléktemplom közvetlen szomszédságában találjuk az Ócsai Tájház nádfedeles épületeit. Lakóházaiban bemutatott, jórészt helyben gyűjtött használati tárgyak, munkaeszközök, ruhák és bútorok, a száz, kétszáz évvel ezelőtt élt ócsai emberek mindennapi életét tárják elénk. Ma már öt porta épületegyüttesének összefoglaló neve a tájház. A telkek – egy kivételével – átjárhatók, az udvaron padok vannak elhelyezve, hogy ebben a régmúltat idéző, békés környezetben mindenki kedvére megpihenhessen. A tájházban és az udvarán lévő istállóban található a néprajzi gyűjtemény. A szomszédos telken egy annál szerényebb, kényelmes zsellérház áll, ezt melegedőnek nevezik, ahol ma is működik a kemence. Az Ágasház nevét a jól látható, a falon kívül futó ágasfáról kapta, ami a szelemengerendát tartja. Ez a három épület egyedi védelem alatt áll. Időben a következő ház, amely az együtteshez "csatlakozott" a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság irodája. Végül 2002-ben adták át a Turján házat.

Az Ócsai Madárvárta Pest megyében, az Ócsai Tájvédelmi Körzetben működő ornitológiai és természetvédelmi létesítmény. Tevékenységük legfőbb része az énekesmadarak monitoring jellegű vizsgálata. A területen való hosszú idejű és rendszeres jelenlétük rendkívül fontos a terület megőrzésében, a károkozások megakadályozásában. A Madárvárta egyéni érdeklődők, családok számára és szervezett csoportok részére egyaránt nyitott. A tanösvény bejárása vezetők kíséretében nem csupán a madarászok számára érdekes program, melyre egész évben lehetőség nyílik.

A település polgármestere: Bukodi Károly

A TELEPÜLÉS KÉPEKBEN:

Pincesor; Selyemrét; Templom madártávlatból; Hősök szobra; Székelykapu; Tájház belül; Református templom volt premontrei kolostor; Turul; Emlékpark; Millenium tér; Tájház gyűjteménye; Tájház; Millenium téri emlékmű; Madárvárta





ÓCSA



ÓCSA



Ócsa lies between the Danube and the Tisza Rivers, on the border of the sand ridge of the Danube–Tisza Interfluve and the swamps left in the former riverbed of the Ancient Danube. The aquatic life of the swamps enriches the landscape, and its wine cellars carved under the loess layer covering its surface are unique features of folk architecture. Ócsa has been inhabited continuously since the Árpáadian era. After the emancipation of serfs, in the second half of the 19th century, it set out on the path of market town development. Its vigorous peasant citizens found the basis of its prosperity primarily in agriculture. The fall of communism, unleashing the energies of deep-seated social, economic, emotional, and intellectual, as well as ecclesial communities, paved the way for a new path of development to make life better.

The Silk Meadow educational trail in the Great Forest of Ócsa guides visitors through a fabulous landscape. Throughout the year you can take a light walk in the magical underwater swamp forests to the green-shining Silk Meadow, which has a special flora and fauna. We can see grove forests; of elm, ash or even swamp oak, lilies of the valley, many varieties of lilies and buttercups. Its fauna is also extremely rich. We can meet falcons, hawks, egrets, storks, but wild geese, ducks, woodpeckers can also be found, and stoats, ferrets, foxes and boars are not uncommon.

The church of the provostship of the Premonstratensians in Ócsa, which is one of the royally founded monasteries, is one of the best preserved monuments of our medieval church architecture. The fresco ensemble unearthed in its sanctuary is one of the outstanding works of our Árpáadian mural painting.

On the Old Mountain as a dense row of straw hats and thatched roofs stretched lengthwise squat next to each other. On closer inspection, the roofs cover cellars carved into the ground, which form a unique agricultural monument complex in Hungary. Among the a hundred cellars there are a

few three hundred years old ones with scissor-beamed, gabled roofs and thatched roofs. The Old Village, which is part of the Ócsa Landscape Protection Area, is perhaps the richest in sights of the region, which has retained its original structure and the house types typical of the Great Plain. In the immediate vicinity of the Árpáadian monumental church we can find the thatched buildings of the Ócsa Country House. They present the objects of use, work tools, clothes and furniture in their residential houses, mostly collected locally. They reveal the everyday life of the people of Ócsa who lived a hundred or two hundred years ago. Today, the name country house refers to a five-house building complex. The plots, with the exception of one, are passable, and benches are placed in the courtyard, so that everyone can relax in this peaceful environment reminiscent of the past. The ethnographic collection is located in the country house and in the barn in the courtyard. On the adjoining plot there is an even more modest, two-room cottar house, this is called a “warmer”, where the furnace still operates today. The Branch House got its name from the clearly visible branched tree running outside the wall, which holds the “szelemen” beam of the roof. These three buildings are under unique protection. Chronologically, the next house that “joined” the ensemble is the office of the Danube-Ipoly National Park Directorate. Finally the Turján house opened over in 2002.

The Ócsa Bird Waiting is an ornithological and nature conservation facility operating in the Ócsa Landscape Protection Area in Pest County. The main part of their activity is the monitoring of songbirds. Their long-term and regular presence in the area is extremely important in preserving the area and preventing damage. The Bird Waiting is open to individuals, families and organized groups alike. Walking along the educational trail, accompanied by guides, is an interesting program not exclusively for bird watchers, and it is available all year round.

Mayor of the settlement: Károly Bukodi





PENC

A Cserhát emelkedői között, a Naszály-hegység közelében szolidan bújik meg Penc község. Budapesttől 40, Váctól kelet felé haladva 14 kilométerre fekszik. Könnyedén megközelíthető az M0-s autópályáról és az M2-es autópályáról. A település területe 2134 hektár. Lakosainak száma 1557 fő.

A község igen régi, területe már az őskorban is ismert és lakott volt. Ezt bizonyítja az Alsópencen 1921-ben talált kőbalta, valamint az 1933-ban talált csiszolt kőkorszakból való véső is. A Zsobrák-dűlőn római bronzpénzt lelték Gordiánus császár idejéből, és a honfoglalás korából néhány sarkantyú került felszínre. 1936-ban a Nemzeti Múzeum által végzett ásatáskor középkori, X-XI. századi temetőt tártak fel 12 sírhellyel. A leleteket a Nemzeti Múzeumba vitték.

Nevét 1358-ban említették először. 1390-ben a névadó Penczy Péter, 1444-ben a csöväri Giskra huszita vezér, 1473-ban a Szobi család uradalma lett. A Penczyek kihaltával, 1533-ban Zápolyai János király tanácsosának, Fráter Györgynek adományozza a községet.

A 16. században Nagy- és Kis-Pencet különálló településeknek tekintették. Utóbbi 1505-ben kapta misealapítványul a váci püspökség. A 16. század közepén mindkét Penc behódolt a töröknek, elvonulásuk után az 1700-as évek közepére települtek újra a Felvidékről érkező szlovák földművelőkkel.

A szőlőművelés évszázadokon át a legfontosabb gazdasági tényező volt a község életében. Az 1870-es években a birtokosok „Penczi bortermelők pincéje” néven raktárt tartottak fenn a fővárosban. Egy 1874-es forrás így fogalmaz: „Lakosai leginkább bortermeléssel foglalkoznak, mely minősége, de nevezetesen mennyiségére nézve e megyében legelső helyen áll.” A helyi szőlősgazdák ma is sokat tesznek a bortermelő településé nyilvánítás érdekében. A Mária Magdolna-kápolna 1820-ban épült, a szőlőültetvényt megkímélő jégeső miatti fogadalomból. A római katolikus templomot 1769-ben, az evangélikus templomot 1825 után emelték. Mindkettő műem-

lék. A községben két műemléki védelem alá vont kúria vár restaurálásra. Az első világháborúban elesett 31, valamint a második világháborúban 21 hőse nevét szép emlékoszlop őrzi.

Megtekintésre érdemes a központi fekvésű, felújított kúriaépületben berendezett Jakus Lajos Múzeumi Kiállítóhely, amely a környező négy község – Csövár, Kosd, Penc és Rád – helytörténeti, néprajzi és régészeti emlékeit mutatja be. Az épület előtt látható Petőfi-emlékmű a költő Pencen tett négyszeri látogatására utal. A község határában található Kozmikus Geodéziai Observatórium. Az intézmény a Magyar Űrkutatási Iroda bázis-intézményeként kutatási programokban vesz részt.

Penc községben szépen felújított óvoda található. Parkjában épül az új bölcsőde. A nyolc évfolyamos általános iskola is bővítésre szorult a megnövekedett tanulói létszám miatt. A művelődési ház és könyvtár gondoskodik a gyermekek neveléséről, a lakosság kulturális szükségleteinek kielégítéséről. Megoldott az egészségügyi alapellátás, melyet a falu felújított rendelőintézetei biztosítanak szakképzett humán és egyre korszerűsödő tárgyi feltételrendszer birtokában.

A sport terén nagyszerű lehetőségeket kínál az iskolához épített sportcsarnok. Az elmúlt évek során a futballpályán is új, korszerű öltöző épült. A településkép kedvező alakításához már ma is hozzájárul a gondosan rendezett környezet. Parkjait folyamatosan fejlesztik, csinosítják. A megújult polgármesteri hivatal szomszédságában álló Szent István park a faluközpont éke. Az Erzsébet tér megújítása során megszüpült a háborús hősök emlékműve is.

A büszkeségre feljogosító sikerek ösztönzőleg hatnak a további feladatok elvégzésére. Terveik közt szerepel a szennyvízhálózat kiépítése, valamint a felszíni csapadékvíz elvezetésének megoldása az Európai Unió célirányos támogatásainak felkutatásával és igénybevételével.

A település polgármestere: Králik József

A TELEPÜLÉS KÉPEKBEN:

Az épülő iskola látványterve; Bölcsőde kiviteli terv; Sportöltöző átadása; A sportöltöző; Petőfi emlékmű; Penci Múzeum; Katolikus templom; Mária Magdolna-kápolna; Evangélikus templom; Szent István szobra; Haltenberger-Szelezky-kastély; Observatórium





PENC



PENC



Between the slopes of the Cserhát, near the Naszály Mountains, lies the village of Penc. It is located 40 kilometers east of Budapest and 14 kilometers east of Vác. It's easily accessible from the M0 motorway and motorway M2. The area of the settlement is 2134 hectares. It has a population of 1,557.

The village is quite old, its area has been known and inhabited since prehistoric times. This is also proved by the stone ax found in Alsópenc in 1921, as well as the chisel from the polished Stone Age found in 1933. Roman bronze coins from the time of Emperor Gordian were found on the Zsobrák vineyard, and some spurs came to the surface from the time of the Hungarian conquest. During the excavation carried out by the National Museum in 1936, medieval, a 10th-11th century cemetery with 12 tombs was excavated. The finds were taken to the National Museum.

The name of the village was first mentioned in 1358. In 1390 it was a property of Péter Penczy, whom the village was named after, in 1444 it became the estate of the Hussite leader of Giskra of Csővár, and in 1473 of the Szobi family. With the extinction of the Penczys, in 1533 King János Zápolyai donated the village to his adviser, György Fráter.

In the 16th century, Big- and Little-Penc were considered separate settlements. The latter was given to the diocese of Vác in 1505. In the middle of the 16th century, both Pencs surrendered to the Turks, and after their retreat the villages were resettled in the mid-1700s with Slovak farmers from the Upper Hungary.

Viticulture has been the most important economic factor in the life of the village for centuries. In the 1870s, the owners maintained a warehouse in the capital called "Pencz Wine Producer's Cellar". A source from 1874 puts it this way: "Its inhabitants are mostly engaged in wine production, which is the first place in this county in terms of quality, but notably in terms of quantity." Local wine-growers are still doing a lot to declare themselves a wine-producing settlement.

The Chapel of Mary Magdalene was built in 1820 from a vow due to hail having spared the vineyard. The Roman Catholic Church was erected in

1769 and the Lutheran Church after 1825. Both are monuments. Two listed monument mansions are waiting to be restored in the village. The names of 31 heroes killed in World War One and 21 heroes of World War Two are preserved in a beautiful memorial column.

It is worth visiting the Lakus Jakus Museum Exhibition Center in a centrally located, renovated mansion building, which presents the local historical, ethnographic and archeological monuments of the surrounding four villages - Csővár, Kosd, Penc and Rád. The Petőfi monument in front of the building refers to the poet's four visits to Penc. Cosmic Geodetic Observatory on the outskirts of the village. The institution participates in research programs as the basic institution of the Hungarian Space Research Office.

There is a beautifully renovated kindergarten in the village of Penc. A new nursery is being built in its park. The eight-grade primary school also needed to be expanded due to the increased number of students. The house of culture and the library take care of the education of the children and the satisfaction of the cultural needs of the population. Basic health care is provided by the renovated doctor's offices in possession of a qualified system of human and ever-modernizing material conditions.

The sports hall built for the school offers great opportunities in the field of sports. In recent years, a new, modern locker room has also been built on the football field. The carefully arranged environment helps form a favorable image of the village. Its parks are constantly being developed and beautified. St. Stephen's Park, next to the renewed mayor's office, is the jewel of the village center. During the renovation of Erzsébet Square, the monument to the heroes of the war was also beautified.

The successes that entitle us to be proud, provide an incentive to perform additional tasks. Further plans include the construction of a sewage network and the solution of surface stormwater drainage by finding and using targeted subsidies from the European Union.

Mayor of the settlement: József Králik





PILISCSABA

Piliscsaba a Budai-hegyek és a Pilis találkozásánál elhelyezkedő völgyben fekszik. Budapest felől érkező a Kopár-hágótól a völgy irányába haladva nyílik ki a hegyek övezte festői képe. A település – amely a középkorban is már létezett – a török idők alatt teljesen elpusztult, majd ezt követően a XVIII. század elejétől kezdett újra benépesülni. Először szlovák telepesek érkeztek a Felvidék irányából, majd pár évvel később sváb telepesek, akik Buda környékén telepedtek le. Piliscsaba kezdettől fogva többnemzetiségű település. Ennek a sokszínűségnek köszönhető, hogy már jó 250 éve a cigányság is letelepedett itt.

Nagy változást hozott a település életébe, amikor az 1890-es években megépült a Budapest-Esztergom vasútvonal. Ehhez kapcsolódóan jött létre két katonai tábor a település keleti határában, valamint Klotildliget településrész, amely főként a pesti polgárság számára vált kedvelt nyaraló-villa övezetté. A település ekkor Habsburg uradalmi terület volt, így Piliscsaba és talán a térség első „lakóparkjának” neve is az ő nevükhöz fűződik. A település sokszínűségét fokozta, hogy a piliscsabai római katolikus templom mellett Klotildligeten katolikus, református és evangélikus templom is épült.

A két településrész az évtizedek során összenőtt, majd 1957-ben a magyar katonai táborok szovjet kaszárnyákká váltak, ennek oka pedig az, hogy 1956. október 23-án a piliscsabai katonai táborból rendelték a Magyar Rádióhoz a katonákat, akik a forradalmárok mellé álltak, így egyfajta büntetésként lett a szovjeteké a két laktanya. A szovjet csapatok 1991-es kivonását követően a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Bölcsészettudományi Karának otthona lett az északi tábor, a déli tábor pedig a Iosephinum Kollégium helyszínéül szolgált.

Az ezredfordulón kezdődött meg újabb lakóparkok létrehozása Piliscsaba külterületein, így jött létre Csabagyöngye, Garancstető, Álomvölgy, Magdolnavölgy településrészek, illetve már a 90-es években az egyetem

mellett jött létre a Fényesliget településrész. Az 1990-es mintegy 4000 fős lélekszámú faluból a 2010-es évekre közel 9000 fős település lett. Ennek a fejlődésnek és az egyetem jelenlétének köszönhetően 2013-ban városi rangot kapott a település. Az elmúlt években Piliscsaba a gyors lakosságszám-növekedés kapcsán kialakult infrastrukturális elmaradottságának felszámolásán dolgozik nagy erővel. Az elmúlt hét évben számos útépités és járdaépítés mellett új 100 fős óvoda épült, megújult az orvosi rendelő és a település egyik általános iskolája. Piac tér, új játszótér létesült.

Piliscsaba életében hamarosan új fejezet kezdődik. A Pázmány Péter Katolikus Egyetem egykori kampuszának helyén Nemzeti Tudáspark létesül állami beruházás keretében. A Iosephinum kampuszán 2018-ban avatta föl Orbán Viktor miniszterelnök úr az Avicenna Közel-Kelet Kutatások Intézet épületét. Az idei évben pedig elkezdődött az Országos Széchényi Könyvtár Archivális Tárának építése is. A következő években ezen a területen további kutatóintézetek felépítése valósul meg, így Piliscsaba a két kampuszon történő beruházásoknak köszönhetően hamarosan az ország egyik oktatási-kulturális centruma lesz. A készülő beruházásokhoz kapcsolódóan Piliscsaba a közelmúltban egy fejlesztési anyagot állított össze, melynek címe: *Piliscsaba a megújulás városa – agglomerációs mintaprojekt*. Ebben az anyagban fogalmazódnak meg az elképzelések a településközpont, az egyetem és egyéb városi beruházások fejlesztésével kapcsolatban. Az új fejlesztések nyitányaként a piliscsabai Nagytemplom tornya újul meg, és hamarosan megkezdődik a településközpontban álló barokk műemlék épületegyüttesének, a Klarissza-háznak a felújítása is.

A város vezetése és a lakosság szlogenüknek megfelelően igyekeznek a következő években is egyre jobb helyé tenni Piliscsabát, így lesz Piliscsaba a „megújulás városa”.

A település polgármestere: Farkas András Elek

A TELEPÜLÉS KÉPEKBEN:

Erdészkeri Óvoda; Jókai Mór Általános Iskola; Avicenna Közel-Kelet Kutatások Intézete; Farkas András polgármester Rétvári Bence államtitkár úrral, Varga Mihály pénzügyminiszter úrral és Schanda Tamás államtitkár úrral; 56-os emlékmű; Összetartozás Emlékmű; A felújított orvosi rendelő; Erdészkeri játszótér; Farkas András polgármester Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes úrral; Piac tér



PILISCSABA



PILISCSABA



PILISCSABA



Piliscsaba is located in a valley at the meeting of the Buda Hills and the Pilis. Arriving from Budapest, heading from the Kopár Pass towards the valley, a picturesque view of the surrounding mountains opens up. The settlement, which already existed in the Middle Ages, was completely destroyed during Turkish times and then began to be repopulated from the beginning of the 18th century. At first Slovak settlers had arrived from Upper Hungary, then a few years later Swabian settlers, who settled around Buda. Piliscsaba has been a multi-ethnic settlement from the very beginning. It is thanks to this diversity that Gypsies have also settled here for more than 250 years.

A big change to the life of the settlement was, when the Budapest-Esztergom railway line opened in the 1890s. In connection with this, two military camps were established on the eastern border of the settlement, as well as the Klotildliget part of the settlement, which became a popular holiday-villa area mainly for the citizens of Pest. The settlement at that time was a Habsburg estate, so the first “residential park” of Piliscsaba and perhaps the area is also associated with them. The diversity of the settlement was enhanced by the fact that in addition to the Roman Catholic Church in Piliscsaba, a Catholic, Reformed and Lutheran church was also built in Klotildliget.

The two parts of the settlement merged over the decades, then in 1957 the Hungarian military camps became Soviet barracks. This is due to the fact that on October 23, 1956, the soldiers of the Piliscsaba military camp were assigned to the Hungarian Radio, but the soldiers sided with the revolutionaries, so the two barracks became the property of the Soviets as a kind of punishment. Following the withdrawal of Soviet troops in 1991, the northern camp became the home of the Faculty of Humanities of the Pázmány Péter Catholic University, and the southern camp served as the site of the Iosephinum College.

At the turn of the millennium, the creation of new residential parks on the outskirts of Piliscsaba began, so the Csabagyöngye, Garancstető, Álom-

völgy, Magdolnavölgy settlements were established, and the Fényesliget neighbourhood was established next to the university in the 90s. The village, with a population of about 4,000 in 1990, became a settlement of nearly 9,000 by 2010. Thanks to this development and the presence of the university, in 2013 the settlement was given the status of a town. In recent years, Piliscsaba has been working hard to eliminate its infrastructural gap in connection with rapid population growth. In the last seven years, in addition to a number of road and sidewalk constructions, a new nursery for 100 children has been built, and the doctor's office and one of the primary schools in the town have been renovated. Marketplace, new playground established.

A new chapter in Piliscsaba's life will soon begin. A National Knowledge Park will be established on the site of the former campus of the Pázmány Péter Catholic University within the framework of a state investment. In 2018, Prime Minister Viktor Orbán inaugurated the building of the Avicenna Middle East Research Institute on the campus of the Iosephinum. The construction of the Archival Storage of the National Széchényi Library also started this year. In the coming years, further research institutes will be built in this area, so Piliscsaba will soon become one of the country's educational and cultural centers thanks to the investments on the two campuses.

In connection with the forthcoming investments, Piliscsaba recently compiled a development plan entitled: *Piliscsaba is the town of renewal - an agglomeration pilot project*. This material sets the ideas for the development of the town center, the university and other municipal investments. As an opening of the new developments, the tower of the Great Church in Piliscsaba will be renewed, and the renovation of the Klarissza House, a Baroque monument complex in the center of the settlement, will soon begin.

According to their slogan, the administration of the town and the population will try to make Piliscsaba an even better place in the coming years, so Piliscsaba will become the “town of renewal”.

Mayor of the settlement: András Elek Farkas





PUSZTAVACS

A település az M5-ös autópályától 13 km-re, Budapesttől 60 km-re található, könnyen megközelíthető helyen.

Pusztavacsról már az XIII. századtól vannak feljegyzések. Egy időre a török támadások miatt kiürült, elnéptelenedett, de a Szász-Coburg-Gotha-Koháry hercegi család figyelmének köszönhetően szép lassan újra benépeült. Viszont akkor lett igazán ismert, mikor térképészek számításai alapján Pusztavacson jelölték ki Magyarország földrajzi középpontját. Ezen a ponton épült Kerényi József építész által tervezett nyolcszögletű gúla alakú emlékmű, amely hamarosan felújításra kerül. Az emlékmű mintája megtalálható a címerben is. Körülötte természetvédelmi terület, különleges élővilággal. A csillagászat iránt érdeklődők előszeretettel keresik fel, mivel itt nagyon minimális a fényszennyezettség, és a hatalmas területet nem árnyékolja be épület, és természeti adottságai is kifejezetten jók erre célra.

Zsákfalu, viszont csodálatos és hatalmas erdők határolják. Belső úthálózata szinte teljesen megújult pályázatok útján, ahogy az általános iskola, az óvoda épülete és az orvosi rendelők épületei is. A település középpontjában található templomkertben pályázati forrásból nemrég játszótér épült. Az óvoda területén is létesült új játszótér, és ahogy szinte minden középületen, itt is napelemes rendszer kapott helyet.

Pusztavacs belterületén helyezkedik el a XV. században épült templomrom, amely jelenleg korlátozottan látogatható. Előtte az Aradi Vértanúk kopjafás emlékműve áll. Itt kerül megrendezésre a településen évente rendezett családi nap, illetve falunap májusban-júniusban, valamint a búcsú is augusztus utolsó vasárnapján.

A település központjába érve kör alakú park helyezkedik el, amely közepén áll a Szent Ágoston katolikus templom. Körülötte gondosan kiépített pihenő rész, és itt található a már említett játszótér és a park, egy másik területén háborús síremlék. A park területén kapott helyet a „Március 15. emlékmű” is. A park körül megtalálhatóak az orvosi rendelők, az önkormányzat épülete is, a posta, valamint az általános iskola és a közösségi épület is.

Itt található még Coburg hercegének vadászkastélya is, ami jelenleg nem látogatható, viszont kívülről is impozáns látványt nyújt.

A területen jellemzően mezőgazdasággal foglalkoznak, de jelentős szerepe van a faiparnak is. Különböző technikával dolgozó faipari üzemek helyezkednek el kül- és belterületen egyaránt.

Külterületén található egy pihenőpark, ami szabadtéri rendezvények kedvelt helyszíne. Kialakítása, megközelíthetősége és nem mellesleg csodaszép természeti kialakítása hangulatos otthont ad minden témájú rendezvénynek.

A több hektáros akácerdőnek hála májusban utánozhatatlan mézillat öleli körül Pusztavacsot, és aki ilyenkor idelátogat felfedezni az ébredő természetet, hatalmas területen elterülő, hullámzó pusztai árvalányhaj vagy megbújó gyöngyvirág mezőket láthat.

Pusztavacsban együtt élünk a történelemmel, amit igyekszünk megőrizni. Másrészt viszont a pályázati fejlesztéseknek köszönhetően egyre inkább egy modern, élhetőbb falu lett, ami folyamatosan újul.

A település polgármestere: Jóri László

A TELEPÜLÉS KÉPEKBEN:

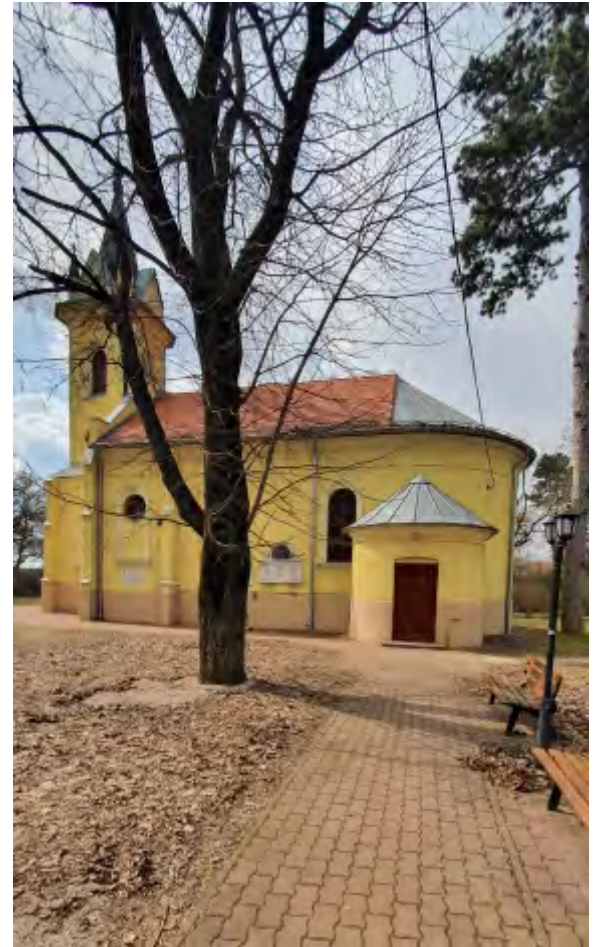
Természetvédelmi terület; Pusztavacs, Magyarország közepe; Országközepe emlékmű; Önkormányzat épülete; Óvoda; Iskola; Templomrom; 1848-as emlékmű; Katolikus templom; I. világháborús emlékmű; Pihenőpark; Tornaterem



PUSZTAVACS



PUSZTAVACS



PUSZTAVACS



The settlement is located 13 kms from the M5 motorway and 60 kms from Budapest, in an easily accessible location.

There have been records of Pusztavacs since the 13th century. For a time it was abandoned due to the Turkish attacks, but thanks to the attention of the family of the Dukes of Saxony-Coburg-Gotha-Koháry, it was slowly repopulated. It really became known when the geographical center of Hungary was determined to be in Pusztavacs based on the calculations of cartographers. An octagonal pyramid-shaped monument designed by architect József Kerényi was built at this site and it will be renovated soon. A shape of the monument can be found in the coat of arms too. It is surrounded by a nature reserve with special wildlife. Those interested in astronomy visit it with great pleasure, as light pollution is minimal here, and this vast area is not shaded by buildings, and its natural endowments are especially good for this purpose.

It's a dead end village, on the other hand, is bordered by magnificent and vast forests. Its internal road network has been almost completely renovated through tenders, as have the primary school, kindergarten and doctor's office buildings. A playground was recently built from a tender source in the church garden in the center of the settlement. A new playground was established in the area of the kindergarten, and as in almost all public buildings, a solar system was installed here. The ruins of a church built in the 15th century are located inside the village limits of Pusztavacs, although visits are currently restricted for the public.

In front of it stands the headstone monument of the Martyrs of Arad.

The Family Day and Village Day are held here every year in May-June, as well as the fair on the last Sunday in August.

Arriving in the center of the village, is a circular park with the Catholic Church of St. Augustine in the middle. It is surrounded by a carefully constructed rest area, and here is the previously mentioned playground and park, another area of war tombstones. The park also houses the "March 15th Monument". The doctor's offices, a municipal building, a post office, and a primary school and community building can all be found surrounding the park. The hunting lodge of the Duke of Coburg is also here. It's currently not open for visitors, but it offers an impressive view from the outside as well.

The area is typically agricultural, but the timber industry also plays a significant role. Woodworking plants using different techniques are located both inside and outside the village. There is a leisure park on the outskirts of the village, which is a popular venue for outdoor events. Its accessibility and its beautiful natural design provide a cozy home for any themed event.

Thanks to several-hectares of acacia forest, an unmatched honey scent surrounds Pusztavacs in May, and those who visit here to discover the awakening nature can see the waving steppe stipa or hidden fields of lilies of the valley.

In Pusztavacs we live together with history, which we try to preserve. On the other hand, thanks to the tender developments, it has become more and more a modern, a more livable village, which is constantly being renewed.

Mayor of the settlement: László Jóri





SOLYMÁR

A Budai-hegység és a Pilis ormai között fekvő Solymárt körülölelő gyönyörű természeti környezet ezernyi kalandot kínál a turizmus szerelmeseinek. A hangulatos nagyközség kulturális rendezvényekkel, a sváb hagyományok ápolásával és az idegenforgalom fejlesztésével igyekszik öregbíteni hírnevét.

E hely egyszerre tartalmazza mindazt a szépséget (hegyet, völgyet, patakot, erdőt), amit a természet adhat. Talán ezért is választották lakóhelyül a bronzkori emberek, a rómaiak, a honfoglalók, majd a falut újjáépítő német telepesek, akiknek utódai az üldöztetés és a kitelepítés ellenére büszkén vállalják gyökereiket.

Solymár első írásos említését egy 1266-ban kelt latin nyelvű iratban találták meg, amiben IV. Béla kancellárja egy végrendeletet jegyeztet le, s ebben a margitszigeti apácákra hagyományozzák „Salamar”-t. Nagy Lajos király idejében, a XIV. században épült fel a község egyik büszkesége, a Solymári vár. A falu a török hódoltság korában várával együtt megsemmisült. A község újratelepülése a XVIII. század első éveitől német telepesek érkezésével indult meg. Az 1895-ben megépült Esztergom-Budapest vasútvonal nagy fejlődést hozott a községnek. Mindkét világháborúban sok solymári harcolt, az elesettek nevét a Templom téren álló hősi emlékmű őrzi. 1946-ban az akkor alig 4000 lakosú településről erőszakkal kitelepítették a sváb családok jó részét. Közel 2000 embernek kellett minden vagyonukat hátrahagyva, marhavagonokban Németországba távozni.

Solymár lakossága az utóbbi évtizedek során megháromszorozódott, a település lélekszáma közelít a 12 ezerhez. Komoly feladatot jelent ezért a nagyközség üzemeltetése, s az ehhez elengedhetetlen infrastrukturális háttér megteremtése. A fővárosból egyre több ember költözik ki az agglomerációba, így igen nagy kihívás a növekvő lakosságszám mellett a közszolgáltatások magas szinten való ellátása. A kiköltözők között sok a kisgyermekes fiatal, ezért óriási az igény a gyermekellátás fejlesztésére is. A böl-

csődei ellátás vadonatúj, modern intézményben működik, és elkészültek már a meglévő két óvoda mellett egy új óvoda kivitelezési tervei is.

Mindig is kiemelt fontosságú volt a sváb hagyományok őrzése Solymáron, hiszen az 1946-os kitelepítések idején a falu lakosságának felét elűldözték. Ennek ellenére bátran és büszkén vállalják a mai solymáriak sváb hagyományait. Az itt élő gyermekek óvodás koruktól ismerkedhetnek a német nyelvvel, sváb kultúrával. Emellett a solymári német nemzetiségi önkormányzat és a helyi önkormányzat támogatásával számos magyar és sváb csoport működik a településen (táncsoportok, kórusok, színjátszókörök), melyek kimagasló eredményeket és sikereket érnek el itthon és külföldön. Civil összefogással és önkormányzati támogatással évről évre rendezésre kerül a májusfaállítás, a jegenye-völgyi majális, a hősök napja ünnepség, ezek mellett a környék legnagyobb ünnepsége, a három napon át tartó „Solymári búcsú”.

Solymár csodálatos természeti környezete miatt kedvelt célpontja a túrázóknak. A Jegenye-völgy, a Budai-hegység legnagyobb vízésével és a Rózsika-forrással a környék egyik legkedveltebb kirándulóhelye. Hasonló szép természeti értékek találhatók a Kerekhegy és a Zsíroshegy környékén (Ördöglyuk-barlang), ahol az egykori turistaház újjáépítése is a tervek között szerepel.

Épített értékei közül a település egyik büszkesége a 200 éves katolikus templom, amely egyben ismert búcsújáróhely is. Településközpont a Templom tér és környéke, mely számos emlékműnek, szobornak ad otthont. Ugyancsak érdemes felkeresni a helytörténeti gyűjteményt és a Svábházat, mely utóbbi múzeumként és kulturális központként is működik. A török korban elpusztult Solymári vár az elmúlt évtizedekben újjáépült, és igen népszerűvé vált. A vár tornyából teljes körpanoráma nyílik a környékre: a Pilisre és a Budai-hegységre, páratlan élményt nyújtva az ide látogatóknak.

A település polgármestere: Dr. Sente Kálmán

A TELEPÜLÉS KÉPEKBEN:

Solymári vár; Vasútállomás; A sváb házaspár szobra; Űrnapja Solymáron; Svábház; Iskolai Fúvószenekar; Kitelepítési emlékmű; Solymár látkepe; Búsuló Jézus; Az új bölcsőde; Mennye királynője kiállítás; Esti Solymár





SOLYMÁR



SOLYMÁR



The beautiful natural environment surrounding Solymár, located between the Buda Hills and the rock formations of the Pilis, offers thousands of adventures for lovers of tourism. The charming large village seeks to enhance its reputation through cultural events, the nurturing of Swabian traditions and the development of tourism. This place simultaneously contains all the beauties that nature can give; mountains, valleys, streams, forests. Perhaps this is why it was chosen as the place of residence by the Bronze Age people, the Romans, the Hungarian conquerors, and later the German settlers who rebuilt the village, whose descendants take pride in their roots despite persecution and deportation.

The first written mention of Solymár was found in a Latin document dated to 1266, in which the chancellor of Béla IV wrote down a will, in which "Salamar" was handed down to the nuns of Margaret Island. One of the prides of the village, Solymár Castle, was built during the time of King Louis the Great, in the 14th century. The village was destroyed along with its castle during the Turkish occupation. The resettlement of the village



began with the arrival of German settlers from the first years of the 18th century. The Esztergom-Budapest railway line, built in 1895, brought great development to the village. Many people from Solymár fought in both world wars. The names of the fallen are preserved on a monument for the heroes in the Church Square. In 1946, a large number of Swabian families were forcibly evicted from the settlement of 4,000 inhabitants. Nearly 2,000 people had to leave all their possessions behind and leave for Germany in cattle cars.

The population of Solymár has tripled in recent decades, and is now approaching 12,000 inhabitants. Therefore, administration of the large village and the creation of the necessary infrastructural background is a serious task. More and more people are moving from the capital to the agglomeration, so it is a great challenge to maintain a high level of public services for the growing population. There are many young people with small children among the new arrivals, so there is a need to improve childcare as well. Nursery care operates in a brand new, modern institution, and in addition to the existing two kindergartens, the construction plans for a new kindergarten have also been completed.

Preserving Swabian traditions in Solymár has always been of paramount importance, as half of the village's population was displaced during the 1946 deportations. Nevertheless, the people of Solymár today boldly and proudly accept their Swabian traditions. Children living here can get acquainted with the German language and Swabian culture from preschool age. In addition, with the support of the German national self-government in Solymár and the local municipal government, there are several Hungarian and Swabian groups operating in the settlement (dance groups, choirs, theater groups), which achieve outstanding results and success at home and abroad.

With the help of civil collaboration and municipal support, the erection of the Maypole, the fair at Jegénye Valley, and the Heroes' Day celebration are held every year. In addition to these, the largest celebration in the area, the three-day long "Solymár Fair".

Solymár is a popular destination for hikers due to its wonderful natural environment. The Jegénye Valley, with the largest waterfall in the Buda Hills and the Rózsika Spring, is one of the most popular excursion destinations in the area. Similar beautiful natural values can be found in the vicinity of Kerek Hill and Zsíros Hill (Devil's Hole Cave), where the reconstruction of the former tourist house is planned.

Among its built values, one of the prides of the settlement is the 200-year-old Catholic church, which is also a well-known pilgrimage site. The settlement center is the Church Square and its surroundings, which is home to many monuments and statues. It's also worth visiting the local history collection and the Swabian House, which also serves as a museum and cultural center. The castle of Solymár, which was destroyed in the Turkish era, has been rebuilt in recent decades and has become very popular. The castle tower offers a full panoramic view of the surroundings: Pilis and the Buda Hills, providing an unmatched experience for visitors.

Mayor of the settlement: Dr. Kálmán Szente



SÜLYSÁP

„Itt vagy otthon!”

Sülysáp a Tápió mente nyugati kapuja, a Tápió völgyében hosszan elnyúló kisváros Pest megye közepén, a Gödöllői-dombság Alföldbe simuló dombjai között, Budapesttől 20 kilométerre.

A város történelme egészen a 13. század közepéig nyúlik vissza, de valószínűsíthetően már korábban is laktak itt közösségek, sőt, egészen korai kultúrák emlékeit is megtalálhatjuk a településen. Az egykoron két különálló, de egymáshoz közel fekvő falu (Tápiósüly és Tápiósáp) mára teljesen összeolvadt. 1970-ben véglegesen összevonták a két települést, amely mára ugyan egységet alkot, de a településrészek korábbi hagyományait híven őrzik az ott élők.

Sülysáp 2013-ban kapta meg a városi címet. A korábban nagy lemaradást felhalmozó településen több mint egy évtizede tudatos és már számos eredményben meg is mutatkozó városfejlesztő munka zajlik azért, hogy az elnyert városi cím mellett a település – infrastrukturális állapotát, természeti környezetét és közösségi életét tekintve is – a Tápió-vidék egyik legmodernebb és legélhetőbb kisvárosa legyen.

A sülysápiaknak fontos a múltukra való emlékezés; a helyi műemlékeket, emlékhelyeiket igyekeznek megújítani, szépen tartani, hagyományukat pedig kulturális fesztiválok, különböző programok keretében ápolják. A művelődési központ és a helyi oktatási-nevelési intézmények közösen dolgoznak azon, hogy a lokálpatrióta nevelés már gyermekkorban elkezdődjön, és a gyermekek felnőve a településüket ismerő és szerető polgárokká váljanak. A folyamatos infrastrukturális fejlesztések mellett kiemelten nagy figyelmet fordítanak a helyi sportolási lehetőségek bővítésére. A városi sportkör keretében lehetőség van focizni, kézilabdázni, röplabdázni és taekwon-do-zni, önálló egyesületi formában pedig gyerekfoci és ökölvívó egyesület működik, de ulti szakosztály is alakult nemrég a kártyázni vágyó lakosok részére. Évente rendezik meg a Sülysápi Futónapot és több futó, kerékpáros, valamint túrázó programot, ahol amatőrök és profik is összemérhetik erejüket.

A dimbes-dombos táj, a három gyönyörű halastó, számos érintetlen rét és erdő mind lehetőséget ad az aktív turizmus szerelmeseinek a testet-lelket feltöltő egyéni vagy csoportos kirándulásokra.

A településen szép számmal működnek civil szervezetek. Vannak, amelyek programszervezésbe, mások a szociális ellátásba, a sporttevékenységekbe, a tudományos ismeretterjesztésbe, az amatőr és komolyzenébe vagy épp a településfejlesztésbe, helyi védelemben kapcsolódnak be aktívan, és teszik színesebbé a közösség életét.

A város közműellátottsága mára teljes: ivóvíz, elektromos áram, gáz és csatorna is elérhető a belterületen, a kábeltévé és internetszolgáltatás pedig akár nagy sebességű optikai hálózaton is használható.

A helyi gazdaság évről évre erősödik, amit jól mutat a néhány éve kialakított gazdasági terület folyamatos fejlődése vagy épp a helyi munkanélküliség alacsony volta.

Az óvoda négy, a két általános iskola összesen három telephelyen működik. Madárbarát iskola, madárbarát óvoda, kincses kultúróvoda, boldog óvoda... Csak néhány az elmúlt években elnyert, az itteni nevelők szakmai munkáját dicsérő címből. A polgármesteri hivatal pedig „véradóbarát munkahely”, ami az ott dolgozók véradás iránti példamutató elkötelezettségét mutatja.

2020-ban adták át a város új egészségközpontját, ahol háziorvosok és gyermekorvosok a védőnőkkel együtt, közös épületben, de külön helyiségekben, modern körülmények között végzik munkájukat.

A városvezetés kiemelt célja a helyi intézmények folyamatos korszerűsítése, gondozása, ami mellett folyamatos a város úthálózatának és gyalogos közlekedési lehetőségeinek fejlesztése is. A mintegy 8 km hosszan elnyúló településen helyi buszjárat is segíti a közlekedést.

Sülysápot közösen, lépésről lépésre igyekeznek szebbé, élhetőbbé tenni az ott élők. Remélik, hogy vendégszeretetüket minél előbb megtapasztalhatja Ön is!

A település polgármestere: Horinka László

A TELEPÜLÉS KÉPEKBEN:

Pipacsok Sülysáp határában; Kálvária-kápolna; Kapás udvar; Kisboldogasszony katolikus templom; Sülysápi csillagda; Légi felvétel a Kisboldogasszony templomról; Grassalkovich-vadászlak; Sótér-kastély; Sülysáp madártávlatból; Halastó; Piactér; Aratás után a sülysápi határban



SÜLYSÁP



SÜLYSÁP



SÜLYSÁP



„You are at home here!”

Sülysáp is the western gate of the area along the Tápió river, a small town in the Tápió valley, in the middle of Pest County, among the Gödöllő Hills that fit into the Great Plain, 20 kilometers from Budapest.

The history of the town dates back to the middle of the 13th century, but communities have probably lived here before that, and we can even find archeological remains of very early cultures in the settlement. The two separate but nearby villages (Tápiósüly and Tápiósáp) are now completely merged. In 1970, the two settlements were finally merged, which today form a unit, but the former traditions of the settlements are faithfully preserved by the people living there.

Sülysáp received the title of town in 2013. The settlement, which used to lag behind, has been carrying out conscious urban development work for more than a decade and has already shown many results in its infrastructure, natural environment and community life in order to make the settlement one of the most modern and livable small towns in the Tápió region.

It is important for the people of Sülysáp to remember their past; they try to renew and keep their local monuments and memorials, and they nurture their traditions through cultural festivals and various programs. The cultural center and the local educational institutions are working together to start a local patriot education for children so that they become citizens who know and love their settlement when they grow up.

In addition to continuous infrastructural developments, special attention is paid to expanding local sports opportunities. Within the framework of the city sports circle, it is possible to play football, handball, volleyball and taekwon-do, and in the form of independent associations there is a children's soccer and boxing association, but an ulti section has recently been established for residents wishing to play cards. The Sülysáp Running Day and several running, cycling and hiking programs are organized every year, where both amateurs and professionals can compare their strengths.

The hilly landscape, the three beautiful fishponds, the many untouched meadows and forests all give lovers of active tourism the opportunity for individual or group excursions that fill the body and soul.

There are a large number of non-governmental organizations in the settlement. Some are actively involved in program organization, others in social care, sports activities, scientific dissemination, amateur and classical music or just settlement development, local defense and make the life of the community more colorful.

Today, the town's utilities are complete: drinking water, electricity, gas and sewerage are available in the urban areas, and cable TV and internet service can even be used on a high-speed optical network.

The local economy is strengthening year by year, as evidenced by the continuous development of the economic area formed a few years ago or the low rate of local unemployment.

The kindergarten operates in four locations and the two primary schools operate in three. Bird-friendly school, bird-friendly nursery, treasure culture nursery, happy nursery... Only a few of the titles won in recent years praising the professional work of the educators here. And the mayor's office is a “blood donor-friendly workplace” that demonstrates the exemplary commitment of those who work there to donate blood. In 2020, the town's new health center was completed, where GPs and pediatricians work with nurses in a shared building but in separate rooms under modern conditions.

The main goal of the town management is the continuous modernization and care for the local institutions, as well as the continuous development of the town's road network and pedestrian traffic options. A local bus service facilitates transport in the town, which stretches about 8 kms.

Together, step by step, the people living in Sülysáp try to make it more beautiful and livable. They hope that you will experience their hospitality as soon as possible!

Mayor of the settlement: László Horinka





SZOB

Szob város Pest megyében található, a Szobi járás központja. A Duna bal partján, az Ipoly torkolatánál, rendkívül előnyös földrajzi helyen fekszik.

A település története, közösségek helye visszanyúlik az őskorra, mivel minden történelmi korszakból találtak régészeti leleteket. A településről származó legrégebbi lelet kora 30-35.000 évre tehető. A régészek feltárásai a neolitik, bronzkor és korai vaskorból származó tárgyi emlékeket találtak, ami bizonyítja a település emberek lakta korai létét.

Már a földtani viszonyok vizsgálatánál sok érdekes adatot találunk Szobot illetően. Az alsó miocén korszak végén az andezitvulkánok tevékenységének eredményeképpen jött létre többek között, a szobi Csák-hegy (régai nevén: Ság-hegy), ahol jó minőségű kőanyagot bányásznak közel kétszáz éve. A középső miocén idején a Börzsöny körül hullámzó tenger gazdag élővilágának megkövesült maradványait is megtaláljuk a település területén.

Szob felvirágzása a XIX. sz. második felétől datálható, amiben óriási szerepe volt a Luczenbacher családnak. Nagy hangsúlyt fektettek az iparosításra, több üzemet létesítettek és működtettek. Az ő nevükhöz fűződik az 1872-ben alapított új népiskola, mely később fiúiskola lett, majd az 1885-ben a Páli Szent Vincéről elnevezett Leánynevelő Intézet is.

Szob dinamikus ipari és mezőgazdasági fejlődését nagymértékben előmozdította a vasút 1850 évi kiépítése. A vasúttal összefüggésben említést érdemel, hogy 1883-1885 között Szobon volt állomásfőnök Kodály Frigyes, Kodály Zoltán édesapja is.

A város közigazgatási helyzete sokszor változott. Az államalapítástól a történelmi Hont vármegyéhez tartozott közel ezer évig, majd rövid ideig Nógrád megyéhez, és 1949 óta Pest megye része. Községként, mezővárosként, járási székhelyként, kiemelt szerepű nagyközségként végezte az

államigazgatási feladatokat. 2000. július 1-jén szerezte meg a városi címet, mely nagy előrelépést jelent a település életében.

A szobi Szent László-templom későbarokk templom, mely 1775-1778 között épült fel. A benne található klasszicista főoltárt 1816-ban építette Dunaiszky Lőrinc. Az oltár fő alakjai Szent István és Szent Imre. A templom számára egy 16 regiszteres orgona készült 1794-ben, mely egy kiemelkedően ritka és értékes hangszer: a kétmanuális Pazsiczky-orgonából mindössze öt maradt fenn. Magyarországon a szobi az egyetlen, mintegy 80 %-ban őrzi eredeti állapotát. A Szobon felállított második legrégebbi szobor, Nepomuki Szent János szobra, a talapzatán az 1758-as évszám szerepel. Történetéről a legelső írott adat az 1813-as Canonica Visitationban szerepel: a kőből való Nepomuki Szent János-szobrot – amely „érintetlen és sértetlen” – Huszák János szobi lakos állíttatta 1758-ban. Az Árpád utca és a Duna-part között fekszik a Luczenbacher család kastélya. A mai utcafronton álló egyszerű földszintes épület eredetileg két külön ház volt, amelyek a XVIII. század végéről származnak. Ezek mögé, a terület közepére építettek egy földszintes kúria jellegű épületet a XIX. század második felében.

Aki a környéken kirándul, annak érdemes felkeresni Szobon a Börzsöny Múzeumot, ahol az állandó kiállítások mellett időszaki kiállításokra is sor kerül évente négyszer-ötször, valamint előadói estekre, hangversenyekre és iskolai foglalkozásokra is. Az alapítási céllal összhangban egy teremben a település- és helytörténettel összefüggő régészeti tárgyakat, két helyiségben és az udvari folyosón a térség néprajzi anyagából használati tárgyakat mutat be. Az alagsori kiállító-helyiségekben a Börzsöny gazdag természeti (állat-, növényvilág) anyagából látható korszerűen berendezett színes kiállítás. A kapu alatti bejáróban a helytörténeti vonatkozású kőemlékek láthatók.

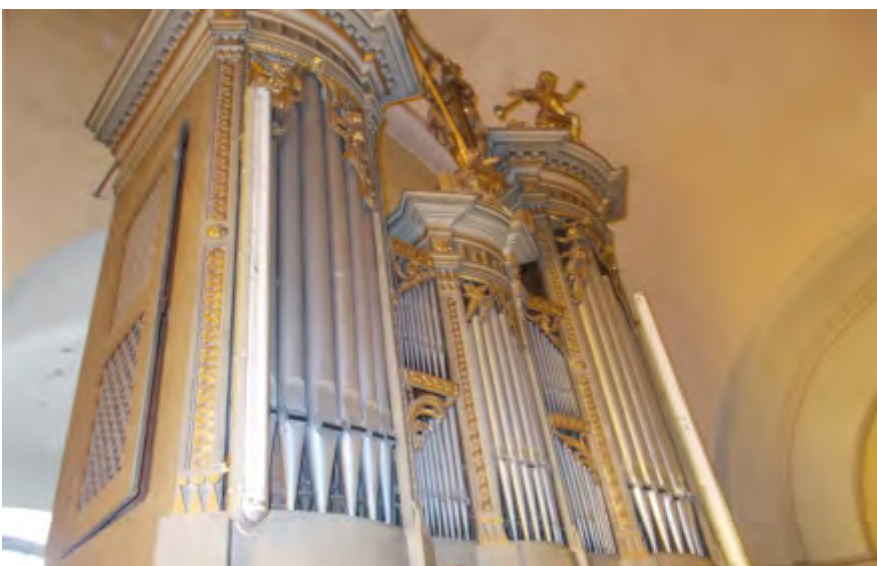
A település polgármestere: Ferenczi Gyöngyi

A TELEPÜLÉS KÉPEKBEN:

A Duna Szobnál; Kodály Frigyes-dombormű és Kodály Zoltán emléktábla; Kálvária kápolna; Szent László mellszobor; Árpád magyar fejedelem emlékmű; Pavilon a Városháza parkjában; Szent László-templom; Orgona a templomban; Luczenbacher-temetőkápolna; Szent László-templom főoltára; Városháza; Szobi rév







SZOB



The town of Szob is located in Pest County, and it's the center of the Szob District. It is located on the left bank of the Danube, at the mouth of the Ipoly, in an extremely advantageous geographical location.

The history of the settlement and the presence of communities date back to prehistory, as archaeological finds have been unearthed from all historical periods. The age of the oldest find from the settlement is 30-35,000 years. Archaeological excavations have found artifacts from the Neolithic, Bronze Age and Early Iron Ages, proving the early existence of settlements inhabited by humans.

Already when examining the geological conditions, we find a lot of interesting data regarding Szob. At the end of the Lower Miocene period, the activity of the andesite volcanoes resulted in the formation of, among others, Csák Hill (formerly known as Ság Hill), where high-quality stone material has been mined for almost two hundred years. Fossilized remains of the rich fauna of the sea flowing around Börzsöny Mountains during the Middle Miocene can also be found in the settlement.

Szob flourished in the second half of the 19th century, in which the Luczenbacher family played a huge role. They placed great emphasis on industrialization. They established and operated several plants. Their name is associated with the new folk school founded in 1872, which later became a boys' school, and then in 1885 the Girl's Education Institute named after St. Vincent of Paul.

The dynamic industrial and agricultural development of Szob was greatly promoted by the construction of the railway in 1850. In connection with the railway, it is worth mentioning that between 1883 and 1885 Frigyes Kodály, father of Zoltán Kodály was the station master of Szob

The administrative situation of the town has changed many times. From the founding of the state, it belonged to the historical Hont County for almost a thousand years, then for a short time to Nógrád County, and since 1949 it has been part of Pest County. It performed public administration

tasks as a village, a market town, a district seat, and a large village with a special role. It acquired the status of town on July 1, 2000, which meant a great step forward in the life of the settlement.

The church of St. Ladislaus in Szob is a late baroque church, which was built between 1775 and 1778. The classicist main altar in it was built in 1816 by Lőrinc Dunaiszky. The main figures of the altar are St. Stephen and St. Emeric of Hungary. A 16-register organ was made for the church in 1794, which is an outstandingly rare and valuable instrument: only five of the two-manual Pazsiczky organs have survived. In Hungary, the one in Szob is the only one, about 80% of the organ retains its original condition.

The second oldest statue erected in Szob, is the statue of St. John of Nepomuk, it bears the year 1758 on its pedestal. The very first written record of its history is in the Canonica Visitatio of 1813: the statue of St. John of Nepomuk made of stone – which is “untouched and intact” – was erected in 1758 by a Szob resident of János Huszák. The mansion of the Luczenbacher family lies between Árpád Street and the Danube bank. The simple ground-floor building on today's street front was originally two separate houses dating from the late 18th century. Behind them, in the middle of the area, a one-storey mansion-like building was built in the second half of the 19th century. If you are hiking in the area, it is worth visiting the Börzsöny Museum in Szob, where in addition to permanent exhibitions, there are also temporary exhibitions four or five times a year, as well as lecture evenings, concerts and school activities. In accordance with the purpose of the foundation, it presents archeological objects related to the history of the settlement in one room, and ethnographic objects used in the area are shown in two rooms and in the courtyard corridor. In the basement exhibition rooms you can see a modernly decorated colorful exhibition of Börzsöny's rich natural (fauna, flora) material. In the entrance under the gate you can see local historical stone monuments.

Mayor of the settlement: Gyöngyi Ferenczi





SZOKOLYA

Szokolya Magyarország északi részén, a Börzsöny egy védett völgy-katlanában elhelyezkedő község. Az ideérkezőt először a táj szelíd hívogató szépsége ragadja meg, majd a rendezett virágos utcák, közterületek, hidak és a település felfedezésre váró lelke.

Szokolya egyike a Börzsöny legrégebbi falvainak, elnevezése szláv eredetű, jelentése "Sólyomfalva". Az Árpád-kori települések közé tartozik, valószínűleg Kurszán vezér Királyréten működő solymászatáról nevezték el. Első, oklevél szerinti említése 1186-ból való.

Szokolya a fővárosból az M2-es autópályán, majd a 12-es számú főúton közelíthető meg.

Az érintetlen táj és a nyugodt környezet minden évszakban kikapcsolást nyújt az itt lakóknak és a kirándulóknak.

A Börzsöny egyik legismertebb kirándulóközpontja Királyrét, mely Szokolya része. Királyrétre a Kismarosról induló, Szokolyán áthaladó erdei vasúttal is eljuthatunk. A kisvasút ma már turisztikai célokat szolgál, egykor a hegységben kitermelt fát és köveket szállították vele. Szokolya-Huta gazdálkodástörténetét bemutató interaktív kiállításnak, az Ipoly Erdő Zrt. fejlesztéseként nemrégiben átadott kirándulóközpont ad otthont.



Szintén Királyréten a Duna-Ipoly Nemzeti Park által működtetett Királyréti Erdei Iskola és Látogatóközpont Hiúz Házában is színes programok várják a látogatókat. A tanösvény és a hozzá kapcsolódó interaktív tér sok felfedezni valót kínál nemcsak a gyerekek, de a felnőttek számára is.

Szokolya változatos programokkal várja az idelátogatókat.

Minden év májusában a gyermekek örömeire megrendezik a Börzsönyi sport- és gyermeknapot. A rendezvény célja az egészséges életmódra nevelés, a szabadidő tartalmas eltöltése és a szórakozás lehetősége nemcsak a kicsiknek, hanem kísérőiknek is.

Augusztus közepén Sólyomfalvi Vigasság néven rendezik meg falunapi programjaikat, ahol a helyi civil szervezetek bemutatkozásán kívül színvonalas fellépők műsoraival, kézműveskedéssel, kiállítással, solymász bemutatóval és főzőversennyel telik a nap.

Augusztus végén egy rangos zenei rendezvénysorozat, a Börzsönyi Barokk Napok egyik helyszíne a helyi református templom. A műemlék épületet 2020-ban sikerült külső mivoltában teljesen felújítani, így lett a település egyik legszebb épülete.

Október első szombatján a térség talán legnagyobb szüreti mulatsága zajlik Szokolyán. Délelőtt 11 órától gyülekeznek a lovasok, hintók, táncosok, dalárdák, hogy aztán megtöltsék hangos énekszóval Szokolya utcáit. A felvonulás során a település több pontján táncos-énekes műsorral kedveskednek a kirándulóknak és a lakosságnak. A szüreti menet végigvonul a falun, és annak határában a résztvevők vendéglátását követően ér véget a program. Adventkor betlehemet állítanak, és minden vasárnap meggyújtják az adventi gyertyákat. Meghitt műsorral, süteménnyel, teával, beszélgetéssel töltik az estét. A harmadik adventi vasárnapon kézműves termékek, civil csoportok, intézmények karácsonyi ajándékait vásárolhatják meg az adventi vásáron.

A település két híres festővel is büszkélkedhet. Mányoki Ádám a barokk arcképfestészet kiemelkedő alakja, szülőháza a református parókia, melyen tábla őrzi emlékét. A község másik festő híressége Viski János, aki naturalista állat ábrázolásával és a falusi élet hiteles tolmácsolásával vált ismertté világszerte. A két festő emlékét ápolják, Viski János hagyatékát is őrzi a Viski-Mányoki emlékszoba a községben.

Szokolya az épített és a természetes környezet minőségének javítása, építészeti értékeinek, karakterének megőrzése kapcsán tett tevékenységei elismeréseként 2018-ban megkapta a Pest Megye Kulturált Települési Környezet Díjat.

Jöjjön el, nézze meg településünket!
Szeretettel hívjuk és várjuk Szokolyára!

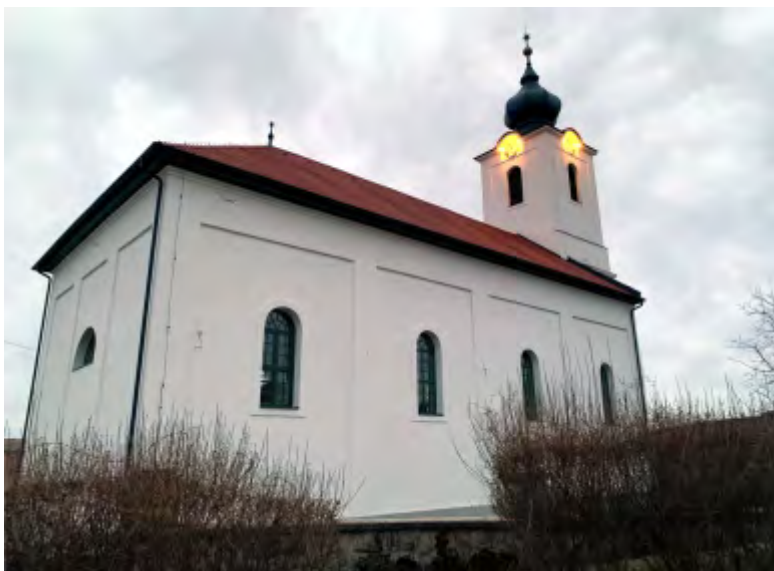
A település polgármestere: Némethné Pintér Csilla

Fotók: Ivor Andrea, Hatvani Attila. Montázs: Rendes Veronika

A TELEPÜLÉS KÉPEKBEN:

Szokolya-montázs; Református templom; Várhegyi kilátó; Világháborús emlékmű; Viski-Mányoki emlékszoba; Mányoki barokk sziget; Szüreti vágta; Sólyomfalvi vigasság; Szokolyai szüret; Egészségház; Kisvona; Patika

SZOKOLYA





SZOKOLYA



Szokolya is a village located in a protected valley in the northern part of Hungary, in the Börzsöny mountain range. Visitors are first captivated by the gentle inviting beauty of the landscape, then by the tidy flowery streets, public spaces, bridges and the soul of the settlement waiting to be explored.

Szokolya is one of the oldest villages in Börzsöny, its name is of Slavic origin, meaning "Falcon Village". It is one of the settlements of the Árpáadian period, probably named after the falconry of leader Kurszán in Királyrét. Its first mention in a charter is from 1186.

Szokolya can be reached from the capital on the M2 motorway and then on the main road No. 12. The untouched landscape and the peaceful environment provide relaxation for locals and hikers in all seasons. One of the most famous excursion centers of Börzsöny is Királyrét, which is part of Szokolya. You can also get to Királyrét by the forest railway from Kismaros, passing through Szokolya. The light rail is now used for touristic purposes, but once it transported wood and stones mined in the mountains. The interactive exhibition presenting the economic history of Szokolya-Huta is hosted by a recently opened excursion center developed by Ipoly Erdő Zrt.

Also in Királyrét, colorful programs await visitors in the Királyrét Forest School and Visitor Center, operated by the Danube Ipoly National Park. The educational trail and the associated interactive space offer much to discover not only for children but also for adults.

Szokolya awaits its visitors with various programs.

Every year in May, the Börzsöny Sports and Children's Day is organized to the delight of children. The aim of the event is to educate them about a healthy lifestyle, to spend their free time meaningfully and to have fun not only for the little ones, but also for their companions.

In the middle of August, they organize their village day programs under the name Sólyomfalvi Vígasság, where in addition to the introduction of local non-governmental organizations, the day is spent with high-quality programs of performers, handicrafts, exhibition, falconry demonstration and a cooking competition.

At the end of August, a prestigious series of musical events, the Börzsöny Baroque Days, is held at the local Reformed Church. The listed building was completely renovated in 2020, making it one of the most beautiful buildings in the town.

On the first Saturday of October, perhaps the biggest harvest celebration in the area takes place in Szokolya. From 11 o'clock in the morning, the riders, carriages, dancers, singers gather to fill the streets of Szokolya with loud vocals. During the parade, visitors and residents will be treated to a dancing-singing program on several points in the settlement. The harvest procession goes through the village, and at its border, the program ends after the participants have been served. At Advent, a nativity scene is set up and Advent candles are lit every Sunday. They spend the evening with an intimate show, cake, tea, conversation. On the third Advent Sunday, you can buy Christmas presents at the Advent Fair from craftsmen, civic groups, and institutions.

The town also boasts two famous painters. Ádám Mányoki is a prominent figure in Baroque portrait painting, his birthplace is the building of the Reformed parish, on which a plaque preserves his memory. Another famous painter of the village is János Viski, who became known worldwide for his depictions of naturalistic animals and authentic interpretation of village life. The memory of the two painters is preserved, the legacy of János Viski is also kept in the Viski-Mányoki memorial room in the village.

In 2018, Szokolya received the Pest County Cultured Settlement Environment Award in recognition of its activities in connection with the improvement of the quality of the built and natural environment, the preservation of its architectural values and character.

Come and see our settlement!

We warmly invite you, and look forward to seeing you in Szokolya!

Mayor of the settlement: Csilla Némethné Pintér

Photos by: Andrea Ivor, Attila Hatvani. Montage by Veronika Rendes.





TÁBORFALVA

Táborfalva nagyközség fiatal település Pest megyében, az 50-es főút és az M5-ös autópálya között helyezkedik el, könnyen megközelíthető Budapest és Kecskemét irányából is.

1949-ben a három településrész (Örkénytábor, Telep és a vasútállomás környéke) összevonásával megalakult az önálló Táborfalva, elnevezésében is megjelenik kötődése a honvédséghez. 1875-ben a szomszédos Örkényben élő birtokos, Várady Gáborné Csurgay Franciska katonai célokra eladta a mai Táborfalva nyugati részén fekvő rossz minőségű földjeit. E területen alakult meg 1886-ban a katonai településként létező Örkénytábor (1886: Barracken Lager; 1907: Lőtértábor; 1926: Örkénytábor). Ez a terület a későbbiekben jelentősen megnőtt, ma ez Európa egyik legnagyobb síkvidéki lötere. Ettől kezdve a település élete a honvédséghez kapcsolódott. A rendszerváltásig a település legnagyobb munkaadója a honvédség lett.

A község és a katonaság közös történelmére és a beköltöző szőlőtelepi-



tést vállaló emberekre, a kertészeti és növénytermesztési hagyományokra utal Táborfalva címere.

1970-től 1989-ig a szomszédos Örkénnyel társközségként létezett Táborfalva, majd 1990. január 1-jén indult el ismét az önállósodás folyamata, és 1990 őszén megalakult a helyi önkormányzat. Ezt követően látványos fejlődés kezdődött, kiépült az infrastruktúra (gázvezeték, szennyvízhálózat, telefon, kábeltévé, szélessávú internet), iskolabővítés, óvodafelújítás, új orvosi rendelő, gyógyszertár, szilárd burkolatú utak jelzik az eredményeket. Az önkormányzat kialakított egy 30 hektáros ipari területet, melyet ellátott minden infrastruktúrával (körforgalmi csomópont, nagy teherbírású bekötő út, kiépített víz-, gáz-, telefon- és csatornahálózat), hogy vonzóvá tegye a befektetők számára.

Rendezett, fejlődő település Táborfalva, amely több helyi értékkel is rendelkezik, nagy részük bekerült a Pest Megyei Értéktárba is: az Örkénytábori Magyar Királyi Honvéd Lovagló és Hajtótanárképző Intézet, a Birinyi Gyűjtemény, a Gyökereink Emlékkudvar, a Platthy József Bajtársi Egyesület, a Táborfalvi Lő- és Gyakorlótér természeti értékei. A Táborfalvi Települési Értéktár megbecsült, elismert helyi értékei Matyófalvi Gábor szobrászművész alkotása, az I. és II. világháború és az önkényuralom áldozatainak emlékére készített Háborús emlékmű, valamint Platthy József, díjugrató olimpiai bronzérmes életműve.

A település lakóit szolgáló intézmények: a Napraforgó Óvoda, a Csurgay Franciska Általános Iskola, a Család- és Gyermejjóléti Szolgálat, az anya- és csecsemőgondozó, a bölcsőde, a háziorvosi rendelő, a fogászati rendelő, az Amarillisz Gyógyszertár, a polgármesteri hivatal, a Jókai Mór Községi Szintér, a Helyőrségi Művelődési Otthon és a Nagyközségi és Iskolai Könyvtár.

1993. február hónapban jelent meg először Táborfalva Nagyközség Önkormányzatának lapja, a Táborfalvi Mozaik, amely 2020. januártól ingyenes, valamennyi lakóingatlan számára kézbesítik, a táborfalvi Nagyközségi és Iskolai Könyvtár honlapján a szélesebb olvasóközönség számára is elérhető.

A település polgármestere: Nagy Andrásné

Látnivalók:

Táborfalvi Magyarok Nagyasszonya Római Katolikus Templom (2006); Református Imaház (1997); Helyőrségi Művelődési Otthon; Jókai Mór Községi Szintér; Horgásztó; Betyárdombi Tanösvény.

Elérhetőség:

Táborfalva Nagyközség Önkormányzat Polgármesteri Hivatala
2381 Táborfalva, Köztársaság tér 1.; tel.: +36 29 382-028;
honlap: <http://www.taborfalva.hu/>

Fotók: Nitta Portré Fotóstúdió, Sevecsek Péter

A TELEPÜLÉS KÉPEKBEN:

Háborús emlékmű (1993, Matyófalvi Gábor szobrászművész alkotása); Jókai Mór Községi Szintér; Platthy Iván nyugalmazott egyházügyi címzetes államtitkár „Párbeszéd az emberért” című könyvének bemutatóján a Helyőrségi Művelődési Otthonban 2020 (Bernát Istvánné, a HEMO megbízott vezetője, Nagy Andrásné polgármester, Birinyi András alpolgármester); Polgármesteri Hivatal; Pogácsás Tibor, a Belügyminisztérium önkormányzati államtitkára és Nagy Andrásné polgármester Táborfalván, lakossági fogadóórán (2020); Helyőrségi Művelődési Otthon; Református imaház; Magyarok Nagyasszonya Római Katolikus Templom; Napraforgó Óvoda; Kopjafák : 1848-as emlékhely (1997, Varga János képzőművész alkotása); Csurgay Franciska Általános Iskola; Betyárdombi tanösvény

TÁBORFALVA



TÁBORFALVA

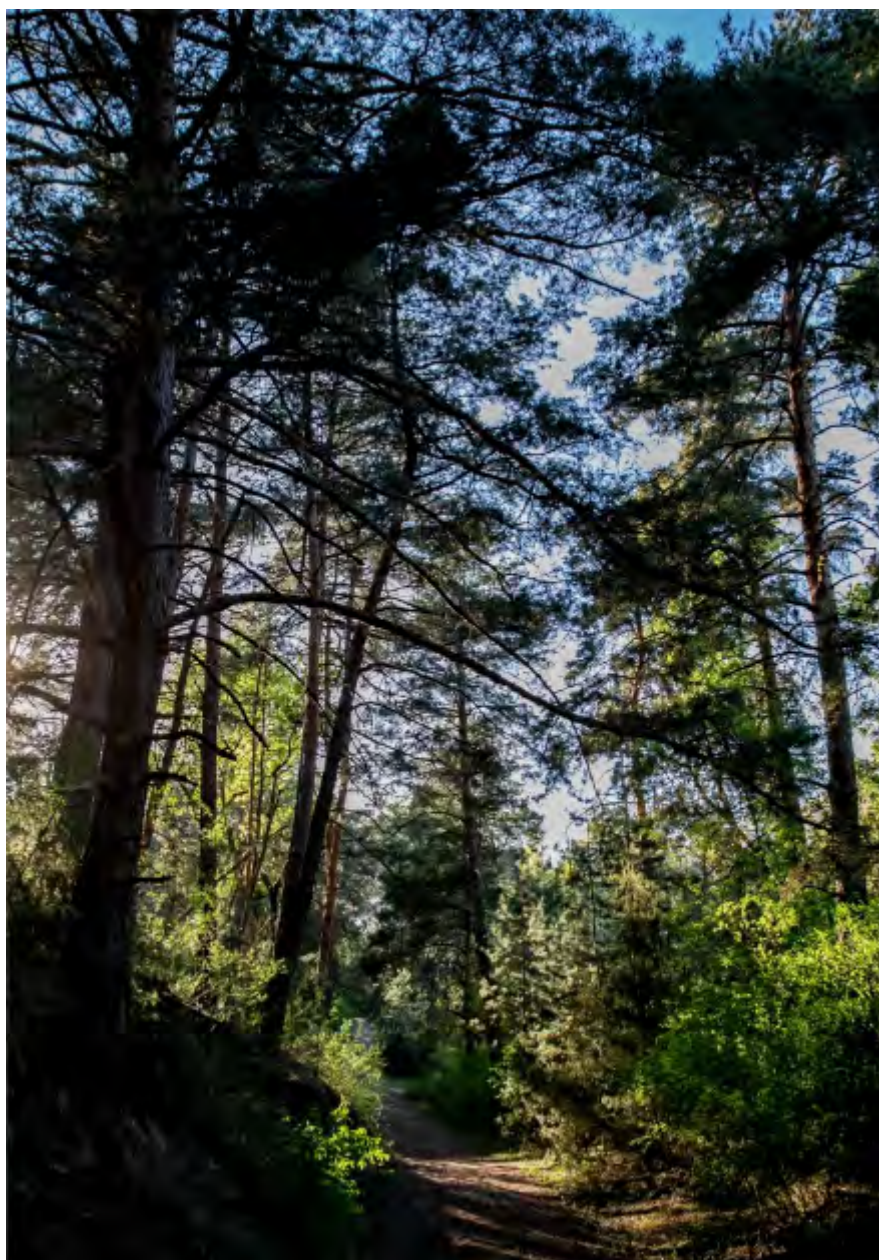


TÁBORFALVA



Táborfalva is a young village in Pest County, located between main road 50 and the M5 motorway, easily accessible from Budapest and Kecskemét.

In 1949, the independent Táborfalva was formed by merging the three parts of the settlement (Örkénytábor, Telep and the area of the railway station), and its connection to the army also appears in its name. In 1875, the landowner Gáborné Várady Franciska Csurgay, the owner living in neighboring Örkény, sold her low-quality lands in the western part of today's Táborfalva for military purposes. Örkénytábor (1886: Barracken Lager; 1907: Lőtértábor; 1926: Örkénytábor) was established in this area as a mili-



tary settlement in 1886. This area later grew significantly, today it is one of the largest flatland shooting ranges in Europe. From then on, the life of the settlement was connected with the army. Until the change of regime, the army became the largest employer in the settlement.

The coat of arms of Táborfalva refers to the common history of the village and the army and to the people who undertook the planting of vineyards, the traditions of horticulture and plant growing.

From 1970 to 1989, Táborfalva existed as a partner settlement with the neighboring Örkény, then on January 1, 1990, the process of independence started again, and in the autumn of 1990, the local government was formed. After that, a spectacular development began, the infrastructure (gas pipeline, sewage network, telephone, cable TV, broadband internet), school expansion, kindergarten renovation, new doctor's office, pharmacy, paved roads indicate the results. The municipality has developed a 30-hectare industrial area, equipped with all the infrastructure (roundabout, heavy-duty access road, water, gas, telephone and sewer network) to make it attractive to investors.

Táborfalva is a tidy, developing settlement with several local values, most of them were also included in the Pest County Value Register: the Örkénytábor Hungarian Royal Army Riding and Carriage Driving Teacher Training Institute, the Birinyi Collection, our Roots Memorial Court, the József Platthy Companion-in-arms Association and the natural values of the Táborfalva Shooting and Training Area.

The cherished, recognized local values of the Táborfalva Register of Values are the work of the sculptor Gábor Matyófalvi, the War memorial for the victims of World War One and Two and the victims of dictatorships, and the life achievement of Olympic show jumping bronze medal winner József Platthy.

Institutions serving the inhabitants of the settlement: Sunflower Kindergarten, Franciska Csurgay Primary School, Family and Child Welfare Service, maternal and child care, nursery, general practice, dental practice, the Amarillisz Pharmacy, mayor's office, Jókai Mór Community Theater, the Helyőrség Cultural Home and the Municipal and School Library.

In February 1993, the newspaper of the Municipality of Táborfalva, the Táborfalvi Mozaik, was published for the first time, and which is free for all residents. It is being delivered to all properties since January 2020, and is also available to a wider readership on the website of the Táborfalva Village and School Library.

Mayor of the settlement: Andrásné Nagy

Attractions:

Roman Catholic Church of Our Lady of Táborfalva (2006); Reformed House of Prayer (1997); Helyőrség Cultural Home; Jókai Mór Community Theater; Fishing lake; Betyár Hill Educational Trail.

Contact information:

Mayor's Office of the Municipality of Táborfalva
2381 Táborfalva, Köztársaság tér 1.; tel.: +36 29 382-028;
honlap: <http://www.taborfalva.hu/>

Photos by: Nitta Portré Fotóstúdió, Péter Sevecsek



TAHITÓTFALU

Tahitótfalu a Kis-Duna-ág jobb partján (Tahi) és a Szentendrei-szigeten (Tótfalu) terül el. Tahi nagy részét a vulkáni eredetű, a Visegrádi-hegységhez tartozó erdős terület teszi ki. Legismertebb része az 526 m magas Vöröskő. A szigeti Tótfalu területe a két Duna mentén vizes élőhely, míg a sziget közepén a Duna-Tisza közti homokhátság északi vége húzódik. A Duna-Ipoly Nemzeti Park területén sok védett növény- és állatfaj él.

A gazdag leletek tanúsága szerint a terület már az őskor óta lakott. A rómaiak korában a birodalom határaként a térség nagy jelentőséggel bírt katonai-védelmi szempontból. A Duna vonalára eső limes mentén római őrtornyok állottak, a váci oldalon római hídfőállás maradványai is előkerültek. A honfoglalás után Tahi a névadó Thah családé volt. A Rosd nemzetség sarja, Domonkos a feljegyzések szerint Thahon lakott. 1237-ben a Szentendrei-szigetet is e nemzetség kapta meg. A területet a Thahiak kihalásával Albert király 1439-ben Perki Franknak adományozta, de 1447-ben Tahit már a Botos család tulajdonában találjuk. 1447-ben Tótfalut Thotfalwn néven említik az iratok. A török időkben elzárt fekvése folytán nem szenvedett súlyos károkat, sőt sokan a környező településekről is ide menekültek. A felszabadító harcok is elkerülték Tótfalut, így az újratelepítések időszakában, a XVIII. század elején etnikailag homogén maradt. A térség a török hódoltság után a Zichy család tulajdonából az óbudai koronauradalomhoz került, és királyi tulajdon maradt 1848-ig. 1838-ban és 1876-ban nagy árvíz pusztított a községben, az 1900-as tűzvész 130 házat emésztett el.

A feljegyzések szerint a község lakosai mezőgazdasággal, erdőgazdálkodással és halászattal foglalkoztak. A filoxéra pusztításáig nagy jelentőségű volt a szőlőtermesztés és a borkultúra. Ezt bizonyítja Canzi Ágost badeni születésű festőművész 1859-ben festett "Tahi szüret" című festménye, ami a Magyar Nemzeti Galéria gyűjteményében található. A község ez időben malommal rendelkezett, és jelentős folyami átkelő volt.

A két településrészt összekötő Almásy-híd 1914-re készült el. A második világháborúban a németek által felrobbantott hidat 1947-ben építették újjá, mai formájában 1978 óta áll. A híd Tildy Zoltán, volt tahitótfalui református lelkész, miniszterelnök, majd köztársasági elnök nevét viseli. Emlékműve a híd lábánál található.

A református, a római katolikus és a baptista gyülekezet templomai várják a hívőket Tahitótfaluban. Az 1944-ben tragikus véget ért zsidó közösség temetője a Pócsmegyer felé vezető út mentén található.

Tahi településrész a XIX. századtól kezdve fokozatosan települt be. Elsősorban a fővárosi tehetős, polgári-művészi réteget vonzotta a nyugodt környezet és a Budapesthez való közelség. Olyan hírességek találtak otthonra itt, mint az építész Pollack Mihály és a festő Ferenczy család. A Tahi hegyoldalon található Almásy-Grósz-Majláth-villa, Pollack-villa, Kernstok-villa őrzik e kor emlékét.

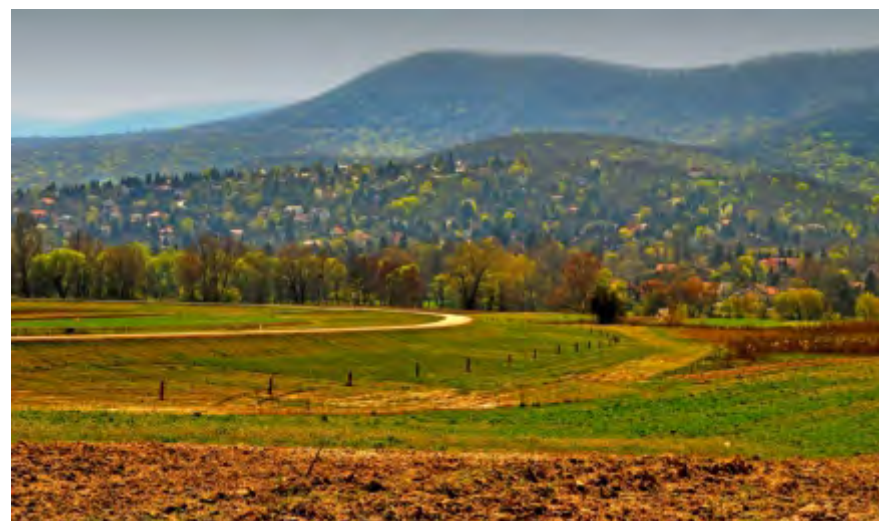
Az iskolában széleskörű művészeti oktatás folyik. A felújított sportcsarnokot és a modern konyhával felszerelt ebédlőt is elsősorban a fiatalok használják. A helyi gazdák és kézművesek szombatoként a megújult piactéren lévő Termelői Piacon kínálják portékáikat.

A település legnépszerűbb kulturális eseményei az Eperfesztivál, a Vásárnapi Vásárnapok, a Dunakanyar Kézműves Kiállítás és Vásár, valamint a Szigeti Szántóverseny. A Pollack Mihály Emlékszoba és a helytörténeti kiállítás egész évben látogatható. A falu főterén a Szabadság szobor állít emléket a háborúban elesett helyi honvédeknek. A Váci-rév felé vezető út mellett áll a Trianon emlékmű. A túrázni szeretők hajóval is érkehetnek, kedvelt célpontjuk a Vöröskő, a Hétvályús-forrás és az Urak asztala. A lovas sportok kedvelőit számos lovarda várja Tahitótfaluban és környékén.

A település polgármestere: Dr. Sajtos Sándor

A TELEPÜLÉS KÉPEKBEN:

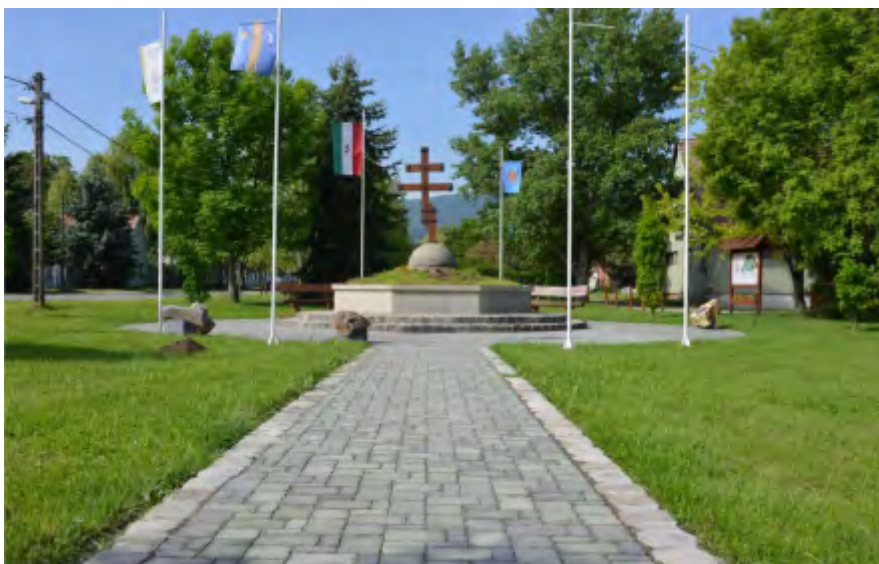
Tildy híd; Hegy-sziget; Látkép Tahitótfaluról; Pollack-siremlék; Canzi Ágost festménye – "Tahi szüret,.; Piac; Községháza; Református templom; Trianoni emlékmű; Pollack-villa – szüreti ház; Kikötő; Ártéri legelő



TAHITÓTFALU



TAHITÓTFALU



TAHITÓTFALU



Tahitótfalu is located on the right bank of the Little Danube branch (Tahi) and on Szentendre Island (Tótfalu). Most of Tahi is a volcanic wooded area belonging to the Visegrád Mountains. The best known part is the 526 m high Red Stone. The area of the island's Tótfalu is a wetland along the two Danube, while in the middle of the island lies the northern end of the sand ridge between the Danube and the Tisza. Many protected plant and animal species live in the Danube-Ipoly National Park.

According to rich archeological finds, the area has been inhabited since prehistoric times. In the Roman era, as the border of the empire, the area was of great importance from a military-defense point of view. Roman watchtowers stood along the Limes on the Danube line, and remnants of a Roman bridgehead were found on the Vác side.

After the Hungarian conquest, Tahi belonged to the naming Thah family. The descendant of the Rosd genus, Domonkos, is said to have lived in Thah. In 1237, the island of Szentendre was also given to this genus. The area was donated by King Albert to Frank Perki in 1439 with the extinction of the Thahs, but in 1447 Tahiti is already owned by the Botos family.

In 1447 Tótfalu is mentioned in the documents as Thotfalw. Due to its secluded location in Turkish times, it did not suffer serious damage, and many even fled from the surrounding settlements. The battles for liberation from the Turks also avoided Tótfalu, so it remained ethnically homogeneous during the resettlement period, in the early 18th century. After the Turkish era, the area became the property of the Zichy family, later it became a crown estate of Óbuda and remained royal property until 1848. In 1838 and 1876 great floods destroyed the village, and a fire in 1900 devoured 130 houses. According to records, the residents of the village were engaged in agriculture, forestry and fishing. Until the destruction of phylloxera, viticulture and viticulture were of great importance. This is evidenced by the painting "Tahi Harvest" painted in 1859 by the Baden-born painter Ágost Canzi, which can be found in the collection of the Hungarian National Gallery. The village at that time had a mill and was a major river crossing.

The Almásy Bridge connecting the two parts of the settlement was completed by 1914. The bridge, blown up by the Germans in World War II, was rebuilt in 1947 and has been in its present form since 1978. The bridge is named after Zoltán Tildy, a former Reformed pastor from Tahitótfalu, Prime Minister and then President of the Republic. His monument is at the foot of the bridge.

Churches of the Reformed, Roman Catholic and Baptist congregations await believers in Tahitótfalu. The cemetery of the Jewish community, which ended tragically in 1944, is located along the road to Pócsmegyer.

The Tahi part of the settlement has been gradually settled since the 19th century. The wealthy, bourgeois-artistic society of the capital was mainly attracted by the calm environment and the proximity to Budapest. Celebrities such as the architect Mihály Pollack and the painter Ferenczy family have found a home here. The Almásy-Grósz-Majláth villa, the Pollack villa and the Kernstok villa on the Tahi hillside preserve the memory of this era.

The school offers an extensive arts education. The renovated sports hall and the dining room with modern kitchen are also used primarily by young people. Local farmers and artisans offer their wares on Saturdays at the Producers Market in the revamped marketplace.

The most popular cultural events of the settlement are the Strawberry Festival, the Sunday Fair Days, the Danube Bend Craft Exhibition and Fair, and the Island Plowing Competition. The Mihály Pollack Memorial Room and the local history exhibition can be visited all year round. In the main square of the village, the Statue of Liberty commemorates the local soldiers who fell in the wars. The Trianon monument stands next to the road leading to the Vác ferry. Hikers can also arrive by boat, and their favorite destinations are the Red Stone, the Seven-Well Spring and the Lord's Table. Equestrian sports enthusiasts will find many riding stables in Tahitótfalu and its surroundings.

Mayor of the settlement: Dr. Sándor Sajtos





TAKSONY

Taksonyt gyakran emlegetik a Kis-Duna gyöngyszemeként. Az ide érkezők a XXI. század lüktetése mellett nyugalmat sugárzó, páratlan természeti szépségre lelhetnek. A napjainkban már közel 6500 főt számláló nagyközség Pest megye legrégebb települései közé tartozik.

Taksony nagyközség Árpád vezér unokájáról, Taksony fejedelemről kapta a nevét. Az első okleveles említésük 1270-ből való, így a település 2020-ban ünnepelte 750 éves jubileumát. A XVIII. század első felében III. Károly, Mária Terézia, illetve II. József uralkodása alatt kezdődött meg Ulm környékéről a svábok szervezett betelepítése – elsősorban Baden-Württemberg tartományból.

Örökségünk a sváb hagyományokban gyökeredzik. Értékeink rólunk szólnak, a múltunkról, hagyományainkról, melyet több mint 300 esztendeje ápolunk, és adunk tovább gyermekeinken keresztül. A német nemzetiségi nyelvoktatás révén a gyermekek már az óvodától kezdve sajátos nyelvi környezetben ismerkednek az alapokkal, így Taksony kultúráját, szokásait, a mindennapokat átszövő hagyományőrző oktatással is elsajátítják. A zenei és táncképzés keretében a gyermekek, fiatalok és idősebbek is széles körben élhetik meg a nemzetiségi identitásukat, amelynek számos évente ismétlődő esemény ad színteret. Könnyen szerethető világ ez, melyben a zene, a tánc és az ének kapja a főszerepet. Szent Anna-napi búcsú, Szüreti Mustra, Márton-napi lámpás felvonulás, adventi vásár – mind változatos helyszíneken kínálnak más-más kulturális tartalmat. A tradíció által megszentelt tudásból merítve az egyediség kulcsa a lokálpatrióta gondolkodásban és szellemiségben rejlik, melyet hosszú évek óta gondosan és odaadással ápolnak a közösségek. A település természeti és épített környezetének megőrzése és fejlesztése folyamatos, mely során előtérbe kerül a praktikum és a komfortérzet, hiszen minden új alkotás, fejlesztés a taksonyiakért van, a település lakosságát hivatott szolgálni. Az 1958-ban megszentelt katolikus templom

Európa első legnagyobb alátámasztás nélküli ellipszis körkupolájú épülete, melynek kertje és annak látnivalói az év minden szakában ámulatba ejtik a vándort. Az ide érkezőket Mindszenty hercegrímás átható tekintete fogadja, miközben a Főtéri estéknek helyet adó zenepavilonban a napjában többször megszólaló gongsor kápráztatja el kicsiket és nagyokat. A nyugalomra vágyók a Dózsa György utca felújított parasztházaiban gyönyörködhetnek, melyek között tájház is megtalálható a korabeli lét mementőjeként. Az 1892-ben épült, falumúzeumként funkcionáló tájház tárgyi emlékei hűen tükrözik az egykori sváb életmódot. A tájház több mint a település múltjának bemutatkozó helye, sokkal inkább egy hely, ahol a hagyományok tovább élhetnek. Helyiségei, környezete sem pusztá kiállítás, hanem a helyi hagyományőrző programok és rendezvények helyszíne, közösségek találkozási színtere. A néhány perces sétára húzódó dunai holtág már Natura 2000-es természetvédelmi terület, melynek flóráját és faunáját a 900 méter hosszú tanösvény mutatja be. A település közepe felé haladva egy vízgyűjtő tóhoz, a Marestlihoz érkezik a látogató, amely csodálatos környezetével, élővilágával várja a pihenni vágyókat. Körbejárva a tavat, a 2019-ben átadott „Békesség Háza” református templom modern épületegyüttese hívja fel magára a figyelmet. Szüntelen fejlődés jellemzi a települést, amely nemcsak az itt lakók, hanem a vendégségbe érkező látogatók igényeit is hivatott szolgálni. Törekvés, hogy a múltból merítkező, mégis jövőbe tekintő településképpel szerethetővé és élehetővé, a programokkal pedig tartalmasabbá és emlékezetessé tegyék a Taksonyban töltött időt.

A település lakói büszkék természeti kincseikre, épített örökségeikre, nemzetiségi értékeikre, amelyek a múlt tartópilléreire támaszkodva adnak alapot a század követelményivel lépést tartó "építkezéshez", hiszen Taksony az a hely, ahol a hagyomány tovább él.

A település polgármestere: Kreiszló László

A TELEPÜLÉS KÉPEKBEN:

Főtér, Szent Anna katolikus templom; Nemzeti Összetartozás kopjafa, háttérben a Békesség Háza templom; Templomkert; Taksony fejedelem mellszobra; Első világháborús emlékmű; Kitelepítésre és malenkij robotra elhurcoltak emlékműve; Tanösvény; Millenniumi kút, Dunamenti svábok betelepülésének 300. évfordulójára állított emlékmű; Szent István-szobor; Szüreti Mustra; Tájház; Marestli-park



TAKSONY





TAKSONY



Taksony is frequently referred to as the pearl of the Little Danube. In addition to the pulsation of the 21st century, visitors can find unparalleled natural beauty that radiates serenity. Today, the large village of nearly 6,500 people is one of the oldest settlements in Pest County.

The village of Taksony got its name from the grandson of leader Árpád, Prince Taksony. Its first documented mention dates from 1270, so in 2020 the settlement celebrated its 750th anniversary. In the first half of the 18th century, during the reigns of Charles III, Maria Theresa and Joseph II, the organized settlement of Swabians began from around Ulm - primarily from the province of Baden-Württemberg.

Our heritage is rooted in Swabian traditions. Our values are about us, our past, our traditions, which we take care for more than 300 years and pass on through our children. Through the teaching of the ethnic German language, the children get acquainted with the basics in a special language environment from the kindergarten, so they also learn the culture and customs of Taksony through traditional education that interweaves everyday life. Through music and dance training, children, young and older people alike can experience a wide range of their national identities, which are the scene of many events that recur every year. It's an easy-to-love world where music, dance and singing get the main role. St. Anne's Day Fair, Harvest Mustra, Martin's Day Lantern Parade, Advent Fair – all offer different cultural content in a variety of venues. Drawn from the knowledge sanctified by tradition, the key to uniqueness lies in the local patriot thinking and spirituality that has been nurtured by communities with care and devotion for many years. The preservation and development of the natural and built environment of the settlement is continuous, during which practicality and comfort come to the fore, as all new creations and developments are for the people of Taksony, intended to serve the population of the settlement. Consecrated in 1958, the Catholic church is the first unsupported elliptical circular building in Europe, with a garden and its sight will amaze the

traveler at all times of the year. Those who come here are greeted by the penetrating gaze of Prince Primate Mindszenty, while in the music pavilion that hosts the Main Square evenings, a row of gongs playing several times a day dazzles young and old people alike.

Those who want peace and quiet can admire the renovated farmhouses of Dózsa György Street, among which there is also a country house as a memento of life in that period. The artefacts of the country house, built in 1892 and functioning as a village museum, faithfully reflect the former Swabian way of life. The country house is more than a place to introduce the past of the settlement, but rather a place where traditions can live on. Its premises and surroundings are not a mere exhibition, but a place of local tradition-preserving programs and events, a meeting place for communities. The Danube backwater, which is a few minutes' walk away, is already a Natura 2000 nature reserve, whose flora and fauna are presented on the 900-meter-long educational trail. Moving towards the middle of the settlement, the visitor arrives at a catchment lake, Marestli, which awaits those wishing to relax with its wonderful environment and wildlife. Taking a walk around the lake, the modern building complex of the “House of Peace” Reformed Church, opened in 2019, attracts attention. The settlement is characterized by uninterrupted development, which is meant to serve the needs not only of the residents, but also of the visitors.

The goal is to make the time spent in Taksony more lovable and viable with an image of the settlement, that draws from the past, but looks to the future, and with the programs the visit is more meaningful and memorable. The inhabitants of the settlement are proud of their natural treasures, built heritage, ethnic values, which, based on the pillars of the past, provide a basis for “construction” that keeps pace with the requirements of the century, as Taksony is the place where tradition lives on.

Mayor of the settlement: László Kreisz





TÁPIÓSZECSCŐ

„Az agglomeráció szele velünk tisztul!”

A nagyközség a Tápió-vidék egyik gyöngyszeme, amely elég közeli fekvésű ahhoz, hogy agglomerációnak nevezzük, de elég távoli is a nagyvárostól annyira, hogy sajátosság jellegét ne veszítse el, tudjon a nagyvárosi igényekhez alkalmazkodni, azonban mégse koptassa ki önmagából vidékies, falusi lehetőségeit és értékeit.

A település lakói és az általuk alkotott közösség szemléletét a megújulás és a fejlődésre való törekvés jellemzi, amelynek köszönhetően számos lehetőség, üzlet és szolgáltatás tudta itt kiforrni magát hosszú távon nemcsak a szecscőiek, de a környező településen élők számára is nagy sikerrel.

A 31-es főút, amely a településen áthalad, közvetlen összekapcsolja Budapesttel. Tömegközlekedési adottságai a településnek kiemelkedőnek mondhatóak: a Budapest-Szolnok vonalon közlekedő személyvonatok a település olyan helyén érintik a községet, amely körül számos üzlet (hentesbolt, pékség, kozmetika) található, valamint autóbusszal a polgármesteri hivataltól lehet a települést bejárni.

Kintről befelé haladva elsőnek a természeti adottságokat érdemes figyelemmel kísérni: a település határában kiépített Ürgés Tanösvény mint-



egy 9 kilométeres útra invitálja a bakancsos túrázókat. Az erdősített és szántókkal körülölelt részek váltják egymást, az itt honos állat- és növényvilág minden évszakban valami újjal kecsegtet a megfigyelők számára.

A település központjában egy modernizált könyvtár, élelmiszerüzletek, pékség, drogéria, tejbolt, mezőgazdasági bolt, étterem és pizzeria várja az ide érkezőket. Egy általános iskola és egy óvoda biztosítja a gyermekek számára a megfelelő minőségű oktatást, amelyek telephelyeihez helyi buszjárat kapcsolódik, több megállóval. Tápiószecscő az oktatás és gyermekfelügyelet szintjén a közeljövőben egy újabb szintet lép: pályázat révén hamarosan bölcsőde fog nyílni. Nemcsak a fiatalokra, hanem az idősebb korosztályra is figyelve működik a nappali szolgáltatásokat nyújtó idősek klubja és a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat is. A helyi köztisztviselést a Szabadság téren működő konyha biztosítja, amely a fentebb említett intézményeket látja el.

A helyi értékek kiemelése és azok őrzése szívügye a közösségnek: a Családi Fészek Néprajzi Múzeum, Darázs István fafaragó kiállítása, valamint az augusztusban évente megrendezésre kerülő „Ürgés fesztivál” is ezt mutatja az ide látogatóknak.

A hétköznapi monotonitását megtörve a község művelődési házában számos sport, kismama és kisgyermekes, fiataloknak is kedvező szabadidős program található meg. Kreatív és színes lehetőségek állnak az itt élők rendelkezésére.

A mindennapokat megkönnyítendő számos ruhaüzlet, szépségipari szolgáltatás, autó karbantartási és mezőgazdasági üzlet nyújt segítséget és lehetőséget a lakosság számára. A településen működő két étterem és pizzeria, valamint két cukrászda is színesíti a lehetőségeket.

Budapest felé haladva a Hotel Vesta várja a kikapcsolódni és pihenni vágyókat: a hotel szolgáltatásai között megtalálható a masszázs, a svédasztalos ételfogyasztás, a gyógyvizes fürdőzés lehetősége, valamint rendelkezik rendezvényteremmel, amely esküvők és nagyobb összejövetelek lebonyolítására alkalmas. A hotel mellett található tóban pedig gyönyörködni lehet, valamint frissítő sétákat tenni körülötte.

A Sági úttól kifelé haladva a domboknál nemrégiben megnyitotta kapuit a Lázók Birtok, ahol a nyári és kora őszi szezonban levendulaszüretre látogathatnak el az érdeklődők, valamint borászatuk termékeit is megvásárolhatják, idén pedig megnyílt fröccsteraszuk is, ahol a helyben fogyasztás is lehetségessé válik.

A település büszkeségei között fontos még kiemelni a Hisztéria cukrászdát, ahol a sütemények és fagyaltok szerelmesei első kézből, a készítőtől kóstolhatják meg a 2020-as ország tortáját.

Reméljük, hogy a jó szél felénk sodorja Önöket, mi szeretettel várunk mindenkit!

A település polgármestere: Gál Csaba

A TELEPÜLÉS KÉPEKBEN:

Községháza; Szent Miklós római katolikus templom; Turul-szobor; Falukő; Szüreti mulatság; Családi Fészek Néprajzi Múzeum; Szent István park - Kettőskereszt; Lázók Birtok; Hotel Vesta; Hisztéria cukrászda; Ürgés Tanösvény; Hevesy-kastély

TÁPIÓSZECSTŐ



TÁPIÓSZECSTŐ



TÁPIÓSZECSCSŐ



"The wind of the agglomeration clears with us!"

The large village is one of the pearls of the Tápió region, which is close enough to Budapest to be called part of the agglomeration, but also far enough away from the big city so that it does not lose its special character, it can adapt to the needs of the big city, but does not erode its rural, village values.

The attitude of the inhabitants of the settlement and the community formed by them is characterized by renewal and the striving for development, thanks to which many opportunities, shops and services were able to develop here in the long run, not only for the people of Szecső, but also for those living in the surrounding settlement.

The main road 31, which passes through the settlement, connects it directly with Budapest. The public transport facilities of the settlement can be said to be outstanding: the passenger trains running on the Budapest-Szolnok line reach the village in an area where there are many shops (butcher shop, bakery, beautician), and you can take a bus from the mayor's office to discover the settlement.

Going from the outside in, the natural features are worth noting first: the Ürgés Educational Trail, built on the outskirts of the settlement, invites hikers for a distance of about 9 kilometers. The afforested and arable areas alternate, and the native flora and fauna promise something new for observers in every season.

In the center of the village a modern library, grocery stores, bakery, drugstore, dairy shop, farm store, restaurant and pizzeria await visitors. A primary school and a kindergarten provide children with the right quality of education, to the premises of which there is a local bus service with several stops. Tápiószecső will enter another level of education and child-care in the near future: a nursery will soon open thanks to a tender. The Family Support and Child Welfare Service and the Club for the Elderly

provides day care services, and operate not only for young people, but also for the elderly. Local catering is provided by the kitchen in Szabadság Square, which supplies the above-mentioned institutions.

Highlighting and preserving local values is a matter of the heart for the community: the Family Nest Ethnographic Museum, the woodcarving exhibition of István Darázs, and the annual "Ürgés Festival" held in August also show this to visitors.

Breaking the monotony of everyday life, there are many sports, maternity and leisure activities for young people in the village's house of culture. Creative and colorful options are available to those who live here.

To make everyday life easier, there are many clothing stores, beauty services, car maintenance and farm stores to provide help and opportunities to the population. There are also two restaurants and pizzerias in the village, as well as two confectioneries.

Heading towards Budapest, the Hotel Vesta awaits those wishing to relax and unwind: the hotel's services include massages, buffet meals, bathing in medicinal water, and it has an event room suitable for weddings and larger gatherings. You can admire the lake next to the hotel and take refreshing walks around it.

Moving out of Sági Road, the Lázók Estate recently opened its doors at the hills, where visitors can visit a lavender harvest in the summer and early autumn seasons, as well as buy their winery products, and this year they also have an open spritzer terrace where local consumption is possible.

Among the prides of the settlement, it is important to highlight the Hisztéria confectionery, where lovers of cakes and ice creams can taste the 2020 Hungarian cake of the year first-hand, from the maker.

We hope that the good wind will blow you towards us, we look forward to seeing you all!

Mayor of the settlement: Csaba Gál





TÁPIÓSZELE

Tápiószele város Pest megye délkeleti részén fekszik. Nevadója a Tápió folyó. Kedvező földrajzi adottságainak köszönhetően régóta lakott település. Első okleveles említése 1219-ből ismeretes, Scela néven a Várad Regestrumban. A tatárjárás idején elnéptelenedett. 1559-től a török hódoltság tartozott, 1690-ben az elhagyott helyek között szerepelt. 1723-ban kezdődött el újratelepülése.

A római katolikus plébánián 1699-től vezetik a História Domust, az anyakönyvezést 1728-tól helyben végzik. 1746-ban épült a 14. századi Szt. Demeter-templom gótikus szentély maradványainak felhasználásával a több átépítést megért, toronnyal és oldalhajókkal bővített Kisboldogasszony-templom, amely műemlékvédelem alatt áll. Az ágostai hitvallású gyülekezet 1825-ben adakozásból önálló istenházát építtetett. 1900-ban épült fel a református templom.

A 19. század végére több kúriával, három templommal, községi, kato-



likus, evangélikus, református, zsidó iskolával, úri kaszinóval rendelkező település képe rajzolódik ki.

Az 1848-49-es forradalomban és szabadságharcban szelei köznemesek is részt vettek. Rákóczy Jánost Kossuth bizalmasa és segédtsíztjeként jegyzi a történelmi emlékezet. Geszner Mihály orvost a nagykátai hadikórházba rendelte szolgálatra Kossuth. Flór Ferenc törzsorvos irányításával fejeződött be a honvédség egészségügyi szervezetének kiépítése. Danielisz János a feldunai hadtest parancsnoka, a főszereg élelmezési és hadfelszerelési szolgálatvezetője. Simonffy Kálmán dalszerző 17 évesen lépett be a honvédseregbe. A komáromi csata után Görgei főhadnaggyá léptette elő.

A címerben a búzagalász, szőlőtöke, a hal és a folyó utal a gazdasági életre.

Tápiószele az elsők között kapcsolódott be az ország vasúti vérkeringésébe. A Budapest-Szolnok vasútvonal Rákos-Újszászi szakasza 1882-ben készült el. A lakónépesség száma 1945-ben megközelítette a 13 ezret. A külterületi részekből két önálló település alakult: 1947-ben Tápiószőlős, 1948-ban Újszilvás község. Jelenleg több mint 6000 fő lakja Tápiószelét. A szabadidő eltöltésének gazdag a választéka.

Hazánkban egyedülálló kúriamúzeum a Blaskovich Múzeum és kertje, amely felvételt nyert a Pest Megyei Értéktárba, mint a Kincsem hagyaték is. A tájházban a paraszti életmód és a régi mesterségek eszközei láthatók. A Szelényi-kúria és kertje is szerepel a Pest Megyei Értéktárban, amelyben a Nemzeti Biodiverzitás- és Génmegőrzési Központ (korábbi nevén: Agrobotanikai Intézet) kapott helyet. 1885-ben Dr. Szelényi Lajos Külső-mezőn lévő birtokát az Országos Magyar Gazdasági Egyesületnek adományozta.

A Tápiószelei Simonffy Kálmán Művelődési Ház és Városi Könyvtár gazdag programkínálata biztosítja a tartalmas kikapcsolódást, művelődést. Kiemelkedő kulturális esemény a Blaskovich-napok, a múzeumok éjszakája, az országos hírű Tárogató Fesztivál, amelynek létrehozója Terék József népzene kutató, tárogató művész. A város magáénak vallja Bozsik Yvette Európa-hírű táncművészt és társulatát. A civil szerveződések működésének hagyománya a 19. századik nyúlik vissza. A Blaskovich Múzeum Baráti Köre és a Tápiószelei Természetbarát Klub a kistérség településeiről is vonzza a látogatókat. Ma is működő szervezet az 1886-ban alakult Önkéntes Tűzoltó Egyesület. A Népkerth változatos városi programok színhelye.

A szervezett oktatás kezdete a 18. századra tehető. 1773-tól római katolikus iskola működött a településen. A Viczián család klasszicista kúriája Makovecz Imre tervei alapján 1992-ben újult meg iskolaként, 1996-ban a második épület, a harmadik pedig Turi Attila Kossuth- és Ybl-díjas építész tervei alapján valósult meg. 2010-ben a Blaskovich János Általános Iskola felső tagozata korszerű épületbe költözött a városi könyvtárral együtt.

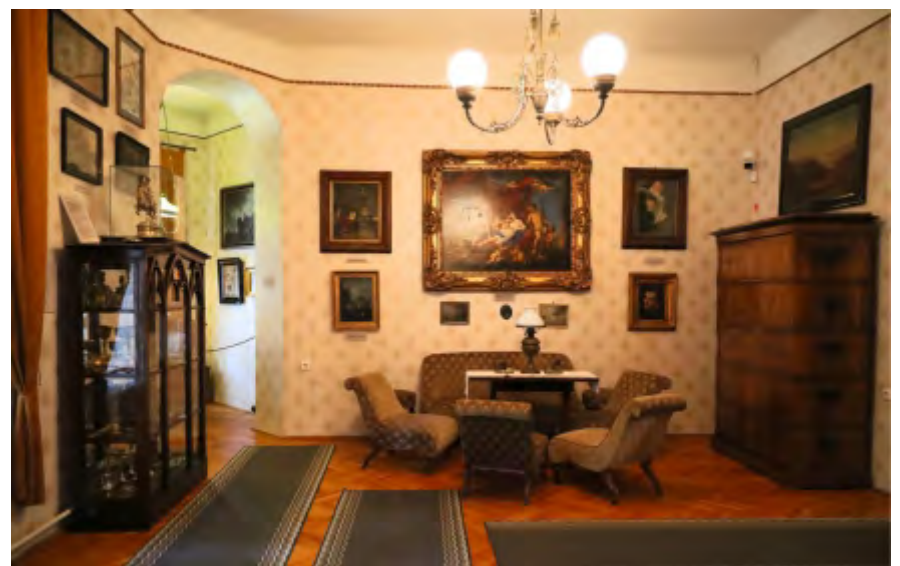
A Tápiószelei Csicskerke Óvoda 250 férőhelyes, ahol tevékenységközpontú program alapján történik a nevelés. 2021-ben adják át a bölcsődét.

A település polgármestere: Dobos Imre György

A TELEPÜLÉS KÉPEKBEN:

Városháza; Római katolikus templom; Református templom; Viczián-villa; Nemzeti Biodiverzitás- és Génmegőrzési Központ; 200 éves vérbükk a Népkerthben; Simonffy Kálmán Művelődési Ház; Tájház; Blaskovich Múzeum; Empire szalon a Múzeumban; Artézi kút; Blaskovich János Általános Iskola





TÁPIÓSZELE



Tápiószele is a town located in the southeastern part of Pest County. It's named after the Tápió River. Due to its favorable geographical conditions, it is a long-inhabited settlement. Its first documented mention is known from 1219 as Scela in the Regestrum Varadinense. It was depopulated during the Mongol invasion. From 1559 it belonged to the Turkish occupied lands, in 1690 it was among the abandoned places. Its resettlement began in 1723. The Historia Domus has been run in the Roman Catholic parish since 1699, and registration has been done locally since 1728. The Church of the Assumption was built in 1746, using the remains of a Gothic sanctuary from the 14th century Church of St. Demeter, and it has been rebuilt with several towers and aisles. It is among the listed building. In 1825, the congregation of the Augustinian creed had an independent church built by donation. The Reformed Church was built in 1900.

By the end of the 19th century, the image of a settlement with several mansions, three churches, a village school, a Catholic, a Lutheran, a Reformed, a Jewish school, and a gentleman's casino emerged.

Commoners from Szele took part in the Revolution of 1848-49 and the War of Independence. János Rákóczy is recorded as a confidant and assistant officer of Kossuth in historical memory. Doctor Mihály Geszner was assigned to the military hospital in Nagykáta by Kossuth. Under the guidance of Ferenc Flór, a general practitioner, the formation of the army's health organization was completed. János Danielisz, the commander of the Upper-Danube corps, was the head of the food and military equipment service of the main army. Songwriter Kálmán Simonffy joined the army at the age of 17. After the battle of Komárom, he was promoted to lieutenant general by Görgei.

In the coat of arms, wheat ears, vines, fish and river refer to economic life.

Tápiószele was one of the first to join the country's railway circulation. The Rákos-Újszász section of the Budapest-Szolnok railway line was completed in 1882.

The resident population approached 13,000 in 1945. From the outskirts, two independent settlements were formed: in 1947 Tápiószőlős, in 1948 the

village of Újszilvás. Currently, more than 6,000 people live in Tápiószele. There is a rich choice of leisure time activities. The Blaskovich Museum and Garden is a unique mansion museum in Hungary, which has been included in the Pest County Value Register, as well as the Kincsem heritage. In the country house you can see the tools of the old crafts and the peasant way of life. The Szelényi mansion and its garden are also included in the Pest County Value Register, in which the National Center for Biodiversity and Gene Conservation (formerly the Institute of Agrobotany) is located. In 1885, Dr. Lajos Szelényi donated his estate in Külső-mező to the National Hungarian Economic Association.

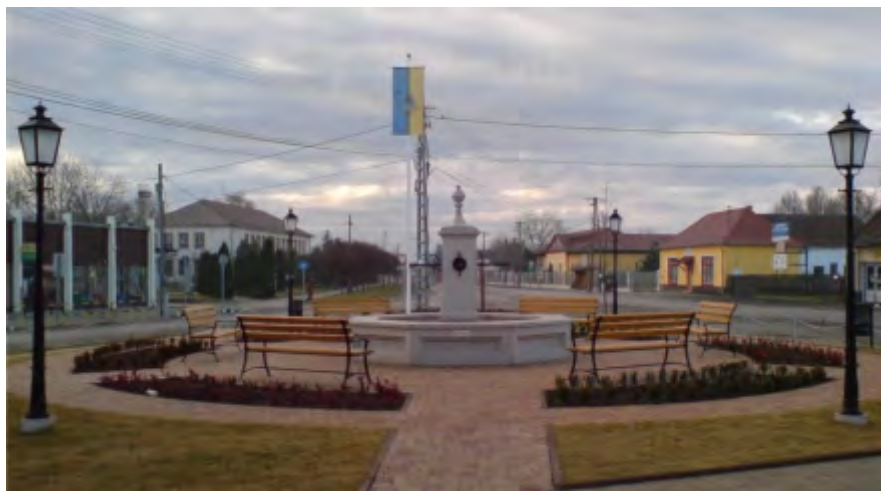
The rich program offer of the Kálmán Simonffy Cultural House and City Library of Tápiószele ensures meaningful recreation and culture. An outstanding cultural event is the Blaskovich Days, the Night of Museums, the nationally famous Tárogató Festival, created by József Terék, folk music researcher and tárogató artist. The town considers the Europe-wide famous dance artist Yvette Bozsik and her company as its own.

The tradition of civilian organizations dates back to the 19th century. The Circle of Friends of the Blaskovich Museum and the Tápiószele Nature-Friendly Club also attract visitors from the settlements of the micro-region. The Voluntary Fire Brigade Association, founded in 1886, still operates today. The People's Garden is the scene of various urban programs.

The beginning of organized education can be traced back to the 18th century. From 1773 there was a Roman Catholic school in the settlement. The classicist style mansion of the Viczián family was renovated as a school according to the plans of Imre Makovecz in 1992, the second building was completed in 1996 and the third one was finished according to the plans of the Kossuth and Ybl-awarded architect Attila Turi. In 2010, higher classes of János Blaskovich Primary School moved into a modern building along with the city library.

The Tápiószele Csicskerke Kindergarten has 250 places, where education takes place on the basis of an activity-oriented program. The nursery will open its doors in 2021.

Mayor of the settlement: Imre György Dobos





TÁPIÓSZENTMÁRTON

Tápiószentmárton területe közel 103 négyzetkilométer, Pest megye hatodik legnagyobb területű települése. Autóval az M4-es főúton közelíthető meg a legegyszerűbben. Községi közlekedéssel a Budapest–Újszász–Szolnok-vasútvonalon Nagykátáig kell utazni, onnan pedig a legegyszerűbb autóbusszal megközelíteni Tápiószentmártont, mivel vasúti megállóhelye messze esik a központtól.

Nevezetességek:

- Szkíta aranyszarvas – lelőhelye 1923-ban a mai Attila-domb volt.

- Kincsem, a verhetetlen – 1874. március 17-én Blaskovich Ernő tápiószentmártoni birtokán született, és világhírű lett.

Természeti látnivalók:

- Tápió-patak: Tápiószentmártonban található a Tápió alsó és felső ága az ún. Összefolyásnál, ami a község kedvelt kirándulóhelye. Az Alsó-Tápió mentén végig sétálva a régi patakmeder hangulata tárul elénk.

- Hársas-völgy: A Monor-Irsai-dombság kopárjai és löszvölgyei még számos védett növényünknek adnak otthont. Ilyen a kora tavasszal virágzó tarka sáfrány és a tavaszi hérics, melyből több száz tő virágzik áprilisban.

- Horgásztó: A szép környezetben fekvő Tőzeges horgásztavat nemcsak a horgászok, hanem a kirándulók is előszeretettel felkeresik.

- Sőregi erdő: a Tápió-vidékre egykor jellemző homoki tölgyesek egyik utolsó maradványa, mely egyben kiváló vadászterület is. A nagy kiterjedésű erdőben a vadászati jogot a Hermann Ottó Vadásztársaság gyakorolja. Hatvani-hegy (földvár): régészeti lelőhely az Alsó-Tápió jobb partján, bronzkori településre utaló nyomokkal. Itt állt valamikor a Tápió-vidék legkeletibb földvára.

- Göbolyjárasi láprét: A térség legértékesebb láprétje, mely különleges mikroklímája miatt számos védett növény menedékhelye. Májusban szi-bériai nősziromok és orchideák borítják a rétet, ősszel pedig a kornis tárnics v. encián kék virágaiban gyönyörködhetünk.

- A Tápió Natúrparkot a Tápió Közalapítvány kezdeményezésére tizen-nyolc Tápió menti önkormányzat hozta létre 2019-ben. Területe Süllyáptól Tápiógyörgéig terjed ki, mintegy 72 ezer hektáron, melynek Tápiószentmárton is teljes közigazgatási területével részét képezi. Védett területeket tekintve a göbolyjárasi láprét és a Nagy-nádas nyugati része Tápiószentmárton területére esik, melyek a Tápió-Hajta Vidéke Tájvédelmi Körzetet gazdagítják.

- Strand- és gyógyvizes termálfürdő: 4 medencével (gyermek-, gyógyvizes, úszó- és fürdőmedence). Büfékkel, egyéb szolgáltatásokkal, sok árnyékkal és rendezett területtel várják a pihenni vágyókat. A fürdő 52 °C-os termálvize általános fájdalomcsillapító, nyugtató és alvásjavító hatással bír, de alkalmazható különféle bőrbetegségek orvoslására is, és kopásos mozgásszervi betegségek gyógyításában rendkívül hatásos. A gyógyvíz főleg súlyosabb sérülések utókezelésében alkalmazható sikerrel. A fürdő vize 2003 óta hivatalosan is gyógyvíznek minősül. Jelenleg, szezonális jelleggel üzemel május elejétől szeptember végéig.

- Sportcsarnok és tanuszoda: nemzetközi méretű, parkettás pályával kialakított sportcsarnok, tanuszodával, melyhez szauna és masszázssterem, továbbá edzőterem, kondicionáló terem és pingponghelyiség is tartozik. A létesítmény akadálymentes megközelíthetőséggel is rendelkezik. Nyári és edzőtáborozásra alkalmas szálláshelyet tud biztosítani.

- Üdülő övezet: a strand- és gyógyvizes termálfürdő környékén 1300 üdülő található, melyek szép környezetben várják a kikapcsolódni vágyókat. Szénhidrogén-kutató fúrás közben feltárt hévíz vízbázisára alapozva nyitották meg a strandfürdőt. Az övezet a hetvenes-nyolcvanas években épült. Általában egyszintes nyaralóépületek és üres telkek váltják egymást. Az utcák részben burkoltak, a kertekben általában szőlők és gyümölcsösök sorakoznak. A terület központi funkcióját a fürdő adja. A folyópart, az erdő és a közeli göbolyjárasi településrész mellett található közel 500 ha érintetlen, Natura 2000 védett terület és nádas várja a túrázni vágyókat. Felejtethetetlen élményt nyújt a természet imádjainak.

- Sportpályák: 2018-ban épült meg a Tápiómenti kistérség első nagyméretű (111m x 72m) műfüves labdarúgó pályája Tápiószentmártonban. A pályán heti rendszerességgel Juhász Roland és Torghelle Sándor is tart edzéseket a helyi és a Tápiómente tehetséges fiatal labdarúgóinak.

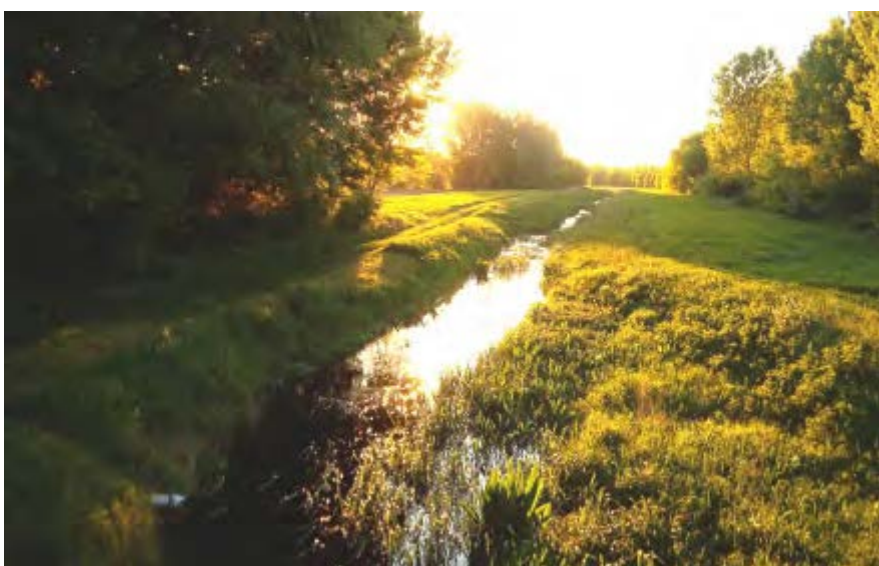
A település polgármestere: Györe László



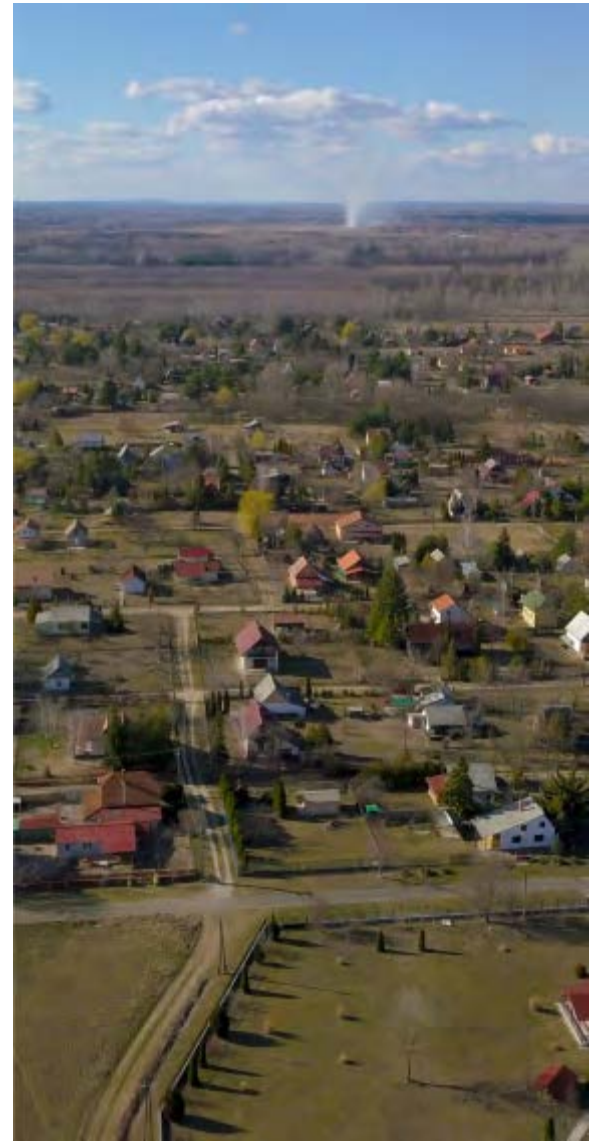
A TELEPÜLÉS KÉPEKBEN:

Kincsem; Aranyszarvas; Horgásztó; Tápió; Kúria; Képek madártávlattól; Üdülő; Strand; Focipálya

TÁPIÓSZENTMÁRTON



TÁPIÓSZENTMÁRTON



TÁPIÓSZENTMÁRTON



Tápiószentmárton covers an area of nearly 103 square kilometers and it's the sixth largest settlement in Pest County. The easiest way to get there is by car on the M4 main road. By public transport on the Budapest – Újszász – Szolnok railway line you must travel to Nagykáta, and from there the easiest way you can reach Tápiószentmárton is by bus, as its railway stop is far from the center.

Places of interest:

- Scythian golden deer – the site where it was recovered in 1923 was today's Attila Hill.

- Kincsem, the unbeatable – The race horse was born on March 17, 1874 on the estate of Ernő Blaskovich in Tápiószentmárton and became a world famous.

Natural attractions:

Tápió stream: In Tápiószentmárton, the lower and upper branches of Tápió meet the so-called Confluence, which is a popular excursion destination in the village. Walking along the Lower Tápió, the atmosphere of the old stream bed unfolds before us.

- Hársas Valley: The barren and loess valleys of the Monor-Irsai Hills are home to many of our protected plants. Such are the Crocus reticulatus that blooms in early spring and the pheasant's eye, of which hundreds of stems bloom in April.

- Fishing Lake: The Tőzeges Fishing Lake, located in beautiful surroundings, is popular not only with anglers but also with hikers.



- Sőreg forest: one of the last remnants of the sandy oaks that were once typical of the Tápió region, which is also an excellent hunting area. The right to hunt in the extensive forests is exercised by the Ottó Hermann Hunting Company.

Hatvani Hill (hillfort): archeological site on the right bank of the Lower Tápió, with traces of a Bronze Age settlement. The easternmost hillfort of the Tápió region once stood here.

- Göbolyjárás bog: The most valuable bog in the area, which is a refuge for many protected plants due to its special microclimate. In May, Siberian irises and orchids cover the meadow, and in autumn we can admire the blue flowers of the gentian.

- The Tápió Nature Park was established in 2019 by eighteen municipalities along the Tápió by the initiative of the Tápió Public Foundation. Its area extends from Sülysáp to Tápiógyörge, on about 72 thousand hectares, of which Tápiószentmárton also forms part with its entire administrative area. In terms of protected areas, the Göbolyjárás bog and the western part of the Nagy-nádas fall into the area of Tápiószentmárton, which enrich the Tápió-Hajta Region Landscape Protection Area.

- Swimming pool and thermal water baths: with 4 pools (children's, thermal, swimming and bathing pools). There are buffets, other services, lots of shade and a tidy area for those looking to relax. The thermal water of the bath at 52 °C has a general analgesic, soothing and sleep-improving effect, but it can also be used to treat various skin diseases and is extremely effective in the treatment of abrasive musculoskeletal diseases. The medicinal water is mainly used successfully in the after-treatment of more serious injuries. The spa water has been officially considered a medicinal water since 2003. Currently, it operates seasonally from early May to late September.

- Sports hall and training pool: an international-sized sports hall with parquet courts, a swimming pool, sauna and massage room, as well as a gym, fitness room and table tennis. The facility also has barrier-free access. It can provide accommodation suitable for summer and training camps.

- Resort area: there are 1300 resorts around the swimming pool and thermal water baths, which are waiting for those who want to relax in a beautiful environment. The beach bath was opened based on the water base of the thermal water excavated during the exploratory drilling for hydrocarbon. The area was built in the seventies and eighties. Usually single-storey holiday homes and vacant plots alternate. The streets are partly paved, and the gardens are usually lined with vineyards and orchards. The central function of the area is the bath. Near the riverbank, the forest and the nearby Göbolyjárás part of the settlement, almost 500 hectares of untouched, Natura 2000 protected area and reeds await those wishing to hike. It provides an unforgettable experience for lovers of nature.

- Sports fields: In 2018, the first large (111m × 72m) artificial grass football field of the Tápiómenti micro-region was built in Tápiószentmárton. Roland Juhász and Sándor Torghelle have trainings for local and Tápiómente area talented young footballers on a weekly basis. modern, a more livable village, which is constantly being renewed.

Mayor of the settlement: Lászó Györe



TATÁRSZENTGYÖRGY

Tatárszentgyörgy község Pest megyében, a Dabasi járásban található, Pest megye déli részén, az ország földrajzi középpontjának közelében fekszik. Területét északon Dabas, északkelet felől Táborfalva (teljes hosszúságában egy néhány km széles katonai lőtér mentén) határolja. A tatárszentgyörgyi határ beékelődik Bács-Kiskun megye területébe, ahonnan Ladánybene, Kunbaracs, Kunadacs és Kunpeszér határolják. A község a Duna-Tisza közén, azon belül a Duna-Tisza közti homokhátság peremén található, mely nyugatról a Duna mentén elnyúló Csepel-Solti-síksággal, északról pedig a Pesti-síksággal érintkezik.

A település jellegét meghatározza, hogy a Dabast Ladánybenével és Örkenyt Kunszentmiklóssal összekötő két út kereszteződésében fekszik. A 17. század óta a falu képe sokat változott, de eredeti jellegzetességeit, kettős keresztutcás, fésűs beépítésű szerkezetét – az északkeleti tengelyében kiszélesedő torkú utcával – máig megőrizte.

A tatárszentgyörgyi határ jellegzetes alföldi pusztai táj. A fehér nyárral, borókával tarkított futóhomok, a szőlőkkel, búzabúzákkal váltakozó erdők, rétek üde foltja, a köztük megbúvó, ma is termelő vagy éppen pihenést szolgáló tanyák kellemes élményt kínálnak a városból vidékre látogató, kikapcsolódásra vágyó ember számára.

Tatárszentgyörgy (Zádog) Árpád-kori település. Nevét 1295 és 1296 között már említette oklevél Zodok (Zádog) néven, mikor idevaló nemesek Zajcsföld birtoklásáról tanúskodtak.

Az Árpád-korban Tatárszentgyörgy területén két község, Esső és Zádog létezett. Előbbi nevét a mai község külterületén fekvő Esőpuszta őrzi. A tatárjárás alatt mindkét község elpusztult, a terület vélhetően évtizedekre pusztává vált. A néptelen környéken később kunok telepedtek meg, akiket később tévesen tatároknak neveztek. A templom melletti halomból nagy-

kun korsót ástak ki. A községet először 1508-ban említik egy adománylevélben, amelyben II. Ulászló király Kubinyi Lászlónak adja a falut.

A török hódoltság alatt a falu elnéptelenedett. 1710-ben határában táborozott II. Rákóczi Ferenc kuruc serege. A község területét 1783-ban Grassalkovich Antal szerezte meg, ő kezdte el a mai település kialakítását. 1873-ban Tatárszentgyörgyöt Várady Gáborné Csurgay Franciska vásárolta meg, aki a település északi és keleti határában több ezer hektárnyi, többnyire sívó homokkal borított területet néhány éven belül továbbértékesített az államkincstár számára. Az állam a megszerzett területen a mai napig katonai lőtérrel üzemeltet. A település római katolikus temploma a 19. század közepén épült. A 20. század elején Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye Alsó-dabasi járásához tartozott. 1910-ben 2085 lakosa volt, melyből 2045 magyar volt. Ebből 1923 római katolikus, 98 református, 34 evangélikus volt. A rendszerváltozás után a település többször is az országos sajtó érdeklődésének fókuszába került. 1993 nyarán a falu határát sújtó sáskajárás miatt került a címlapokra. 1993-ban Tatárszentgyörgyön forgatták a Magyar Televízió Frici, a vállalkozó szellem című sorozatát, amely egyéni vállalkozások alapítására kívánta ösztönözni az attól a tervgazdálkodás évtizedei alatt elszokott vidéki lakosságot.

A rendszerváltozás után a település elindult egy lassú fejlődés útján, amely a 2010-es évek közepétől felgyorsult, és mind szolgáltatások terén, mint infrastrukturális szempontból egy nagy előrelépés jellemezte a falut.

Jelenleg Tatárszentgyörgy Község Önkormányzata, a Baptista Szeretetszolgálat és a Máltai Szeretetszolgálat közös cselekvési terv alapján dolgozik a település modern korba való átmentésén, megőrizve annak hagyományait, táplálkozva múltjából.

A település polgármestere: Szehofner József

A TELEPÜLÉS KÉPEKBEN:

Polgármesteri Hivatal; Egészségház; Puszta templom emlékmű; Római Katolikus templom; Rákóczi-obelisz; 1956-os emlékmű; Kálvária; Sarlópuszta; Máriácska; Általános iskola; Gyurgyalag; Árványhaj mezők



TATÁRSZENTGYÖRGY



TATÁRSZENTGYÖRGY



TATÁRSZENTGYÖRGY



The village of Tatárszentgyörgy is located in the southern part of Pest County, in the Dabas district, near the geographical center of the country. Its territory is bordered to the north by Dabas, and to the northeast by Táborfalva (along its entire length by a few km wide military shooting range). The Tatárszentgyörgy border wedges into the territory of Bács-Kiskun County, from where it is bordered by Ladánybene, Kunbaracs, Kunadacs and Kunpeszér. The village is located between the Danube and the Tisza, within it on the edge of the Duna-Tisza Sand Ridge between the Danube and the Tisza, which is in contact with the Csepel-Solt Plain along the Danube in the west and the Pest plain in the north.

The characteristic of the settlement is defined by the fact that it lies at the crossroads of the two roads connecting Dabas with Ladánybene and Örkény with Kunszentmiklós. The image of the village has changed a lot since the 17th century, but it still retains its original features, its double cross-street, comb-built structure – with a street widening on its northeast axis.

The outskirts of Tatárszentgyörgy are typical lowland landscapes of the Great Plain. The quicksand dotted with white poplars, junipers, the forests, the fresh patches of meadows alternating with vineyards and wheat fields, the still producing or just for relaxing farms hidden among them, all offer a pleasant experience for people visiting the countryside and looking to relax.

Tatárszentgyörgy (Zádog) is an Árpadian era settlement. Its name was already mentioned in a charter called Zádok (Zádog) between 1295 and 1296, when the nobles here testified about the possession of Zajcsföld.

In the Árpadian era, there were two villages in the area of Tatárszentgyörgy: Esső and Zádog. The name of the former is preserved by Esőpuszta on the outskirts of today's village. During the Mongol invasion, both villages were destroyed, and the area was presumably deserted for decades. The uninhabited area was later settled by Cumans, who were later mistakenly

called Tartars. A jug was dug out of the hill next to the church. The village was first mentioned in 1508 in a letter of donation in which King Ulászló II gives the village to László Kubinyi.

During the Turkish occupation, the village became depopulated. In 1710 the Kuruc army of Ferenc Rákóczi II camped in the outskirts of the village. The area of the village was acquired by Antal Grassalkovich in 1783, he started to build today's settlement. In 1873, Tatárszentgyörgy was purchased by Franciska Várady Gáborné Csurgay, who resold thousands of hectares of mostly sand-covered land on the northern and eastern borders of the settlement to the state treasury within a few years. The state still operates a military shooting range in the acquired area. The Roman Catholic church of the settlement was built in the middle of the 19th century.

At the beginning of the 20th century, it belonged to the Alsódabas district of Pest-Pilis-Solt-Kiskun County. In 1910 it had 2085 inhabitants, of which 2045 were Hungarians. Of these, 1923 were Roman Catholic, 98 Reformed, and 34 Lutheran. After the change of regime, the settlement became the focus of interest of the national press several times. In the summer of 1993, it made headlines because of the locust infestation that struck the village boundary. In 1993, the Hungarian Television series Frici, the Entrepreneurial Soul, was shot in Tatárszentgyörgy, which wanted to encourage the rural population, which had become accustomed to planned management over the decades, to start individual businesses.

After the change of regime, the settlement embarked on a path of slow development, which accelerated from the mid-2010s, and the village was characterized by great progress both in terms of services and infrastructure.

Currently, the Municipality of Tatárszentgyörgy, the Baptist Charity Service and the Maltese Charity Service are working on a joint action plan to take the settlement into the modern age, preserving its traditions, nourishing its past

Mayor of the settlement: József Szehofner





TÓALMÁS

Pest és Heves megyék határán, a Közép-magyarországi és a Dél-alföldi régiók találkozásánál fekszik, Budapesttől 55 kilométerre, a Tápió-vidéken, a szerencsés természeti adottságokkal bíró, üdülőfaluvá fejlődő település Tóalmás. A község területe 3940 hektár, lakosság száma 3964 fő.

A 11-12. században már létező, a jánoshidai premontrei apátság birtokában álló elődtelepülést a tatárok dúlták fel. Almást hivatalosan 1406-ban említi először oklevél, birtokosai – Kókai, Káthay, Tétényi-Kapi, Rozgonyi, Lábatlan, Báthori családok – sűrűn váltakoznak. Almás keleti részén 1473-ban önálló település jött létre, amely a Boldogasszonykóta nevet kapta. A török időkben mindkét falu szinte teljesen elpusztult. Az újratelepült községet a 18. század '30-as éveiben kapta adománybirtokul a Prónay család bárói ága, amely 1848-ig maradt a földesura. A falu – melynek nevét előbb Tót-Almás, majd Tó-Almás alakban írták – 1898-ban a királyi belügyminiszter törzskönyvezteté Tóalmás névre.

A műemlékekben gazdag település egyik legszebb látnivalója a Szent András nevét viselő, barokk stílusú római katolikus templom. Külső gótikus szentélye, 1860-ban készült orgonája, valamint az 1817-ből való keresztelőkút pazar értékek. A Prónay-féle régi kastély jelenleg romos állapotban van, mely a XVIII. században a község egyik kincse volt, a hozzá tartozó csodás parkkal, az úgynevezett Bócz-kert, dísztavakkal és fürdőházzal együtt. Az 1894-95-ben Ybl Lajos tervei alapján készült új, Andrassy kastély fényűző, barokk műemlék, amely ma is épségben áll. Vadregényes parkja és a különleges üvegház most is gondosan rendezett.

Tóalmás kiemelt idegenforgalmi értéke, a fentebb már említett 30 hektáros természetvédelmi területen található Andrassy-kastély, illetve a



Szent András Gyógyvizes Strand és Kemping. A strandfürdő három medencével rendelkezik, melyből egy kevert vizű és kettő gyógyvizes medence. A fürdő mellett található a kemping és a 29 férőhelyes táborhely. Az Önkormányzat tudatos intézkedései remélhetőleg közelebb viszik a hangulatos települést az üdülőfaluvá váláshoz.

Községünkben több civil szervezet működik: Önkéntes Tűzoltó Egyesület, Lila Akác Nyugdíj Klub, Vállalkozók Egyesülete, Gerlice néptáncsoport, Titánok Színjátszó Kör, Baba-Mama Klub, SK Tóalmás Sportegyesület, Kolping család, Szent Mónika Közösség, Székely Barátok Köre, Feldafing Baráti Kör, Polgárőr Egyesület, WOL Élet Szava Alapítvány, Tóalmásért Alapítvány. A civil szervezetekkel közösen ünnepeljük meg a nemzeti ünnepeinket, valamint az Önkormányzat által szervezett rendezvényeken is rendszeresen segítséget nyújtanak és résztvevői is a programjainknak.

Tóalmás az elmúlt években sok tekintetben és látványosan fejlődött a helyi lakosok és az idelátogatók meglegedésére.

Az elnyert pályázatok lehetővé tették a meglévő óvoda bővítését új csoportszoba kialakításával, melyet a régi épületrészhez történő hozzáépítéssel valósítottunk meg, ami a növekvő gyermeklétszám miatt vált szükségessé. Megtörtént a régi épületrész tetőfelújítása, valamint a meglévő óvoda udvar felújítása, illetve az óvoda részére megvásárolt szomszédos telken egy új játszótéri udvar kialakítása van folyamatban a gyermekek nagy örömeire. Szintén pályázat útján valósult meg a Kőrösi Csoma Sándor Általános Iskola, a Községi Művelődési Ház, a Védőnői Szolgálat és az Egészség ház épületenergetikai külső felújítása, amely során az épületek 20 cm külső épületszigetelést kaptak, megtörtént a nyílászárók cseréje, valamint a tetőszerkezetükre napelemek kerültek felszerelésre. Ezen kívül felújításra került a Községi Művelődési Ház elektromos hálózatának egy része, az összekötő tetőszerkezet, a nagyterem, a színpad, az öltözők. A Sportszarnok és környezete is megújult egy parkoló építésével. Az idei évben pedig megkezdődött egy két csoportszobás bölcsőde építése is.

A Leader pályázatok keretében megtörtént a közterületi parkok felújítása; a Feldafing park, az Árpád park, a családsegítő épülete körülötte ingatlan, az általános iskola előtti buszmegálló mögött ivókút és padok kerültek elhelyezésre, a Polgármesteri Hivatal előtti parkban pedig automata öntözőrendszer került kiépítésre, valamint elkészült egy gördeszkapálya a gyermekek részére. Továbbá településünkön a Magyar Állam 2020. decemberében egy B típusú sportparkot létesített a tornacsarnok mellett.

A Pest Megyei Önkormányzat, a Magyar Falu Program, valamint a Vidékfejlesztési Program keretében kiírt útépitési pályázatok lehetővé tették több belterületi út szilárd burkolattal történő ellátását, valamint sikerült járhatóvá tenni a zártkertben három dülő utat.

Az idei évben pedig megkezdődik a Polgármesteri Hivatal épületének felújítása a Magyar Falu Program keretében elnyert támogatásból.

A település polgármestere: Kovács Magdolna

A TELEPÜLÉS KÉPEKBEN:

Andrassy-kastély; Tóalmás légifelvételen; Árpád park; Kőrösi Csoma Sándor Általános Iskola; Községháza; Tájház; Szoba a Tájházban; Fő tér; Művelődési ház; Tóalmási Mesevár Óvoda; Szent András Gyógyvizes Strand; Gördeszkapálya



TÓALMÁS



TÓALMÁS



Tóalmás is located on the border of Pest and Heves Counties, 55 kilometers from Budapest, in the Tápió region, a settlement with favorable natural conditions, which is developing into a holiday village.

Its ancestral settlement, which already existed in the 11th-12th century and was owned by the Premonstratensian abbey in Jánoshida, was ravaged by the Mongols. Almás is officially mentioned in a charter for the first time in 1406, its owners – the Kókai, Káthay, Tétényi-Kapi, Rozgonyi, Lábatlan, Báthori families – changed frequently. An independent settlement was established in the eastern part of Almás in 1473, which was given the name Boldogasszonykáta. In Turkish times, both villages were almost completely destroyed. The resettled village was donated to the baronial branch of the Prónay family in the 1730s, who remained its landlords until 1848. The village – first named Tót-Almás and then Tó-Almás – was registered in 1898 by the Royal Minister of the Interior under the name Tóalmás.

One of the most beautiful sights of the monument-rich settlement is the Baroque Roman Catholic church named after St. Andrew. Its exterior Gothic sanctuary, its organ made in 1860, and the baptismal font from 1817 are lavish values. The old Prónay mansion is now in a dilapidated state. In the 18th century it was one of the treasures of the village, together with its wonderful park, the so-called Bócz Garden, ornamental lakes and a bathhouse. The new Andrassy mansion, designed by Lajos Ybl in 1894-95, is a luxurious Baroque monument that is still intact. Its romantic park and special greenhouse are still carefully arranged.

The main tourist attraction of Tóalmás is the above-mentioned Andrassy mansion located in a 30-hectare nature reserve, as well as the St. Andrew Medicinal Beach and Camping. It has three pools, one with mixed water and two with thermal water. Next to the spa there is a campsite and a camp for 29 people. The conscious measures of the municipality will hopefully bring the charming settlement closer to becoming a holiday village.

There are several non-governmental organizations in the village:

Voluntary Fire Brigade Association, Purple Acacia Retirement Club, Entrepreneurs Association, Gerlice Folk Dance Group, Titánok Theater Circle, Baby-Mother Club, SK Tóalmás Sports Association, Kolping Family, St. Monica Community, Szekler Circle of Friends, Feldafing Friendship Circle, Civil Guard Association, WOL Word of Life Foundation, For Tóalmás Foundation.

In recent years, Tóalmás has developed in many respects and spectacularly to the satisfaction of the locals and visitors to the settlement.

The tenders won made it possible to expand the existing kindergarten by creating a new group room, which was implemented by adding it to the old part of the building, which became necessary due to the growing number of children. The building energy renovation of the Sándor Kőrösi Csoma Primary School, the Village Culture House, the Nursing Service and the Health House was also carried out through a tender, during which the buildings were given 20 cm of external insulation, the windows were replaced and solar panels were installed on the roof structure. The sports hall and its surroundings have also been renovated with the creation of a car park. Construction of a two-room nursery also began this year. The public parks have been renovated: the Feldafing park, the Árpád park, the property around the Family Assistance Services building, a drinking fountain and benches behind the bus stop in front of the primary school, an automatic irrigation system in the park in front of the mayor's office and a skateboard track for children.

The road construction tenders announced by the Pest County Local Government, the Hungarian Village Program and the Rural Development Program made it possible to pave several urban roads, and three vineyards were made walkable in the garden-plots. Renovation of the mayor's office building will begin this year with support from the Hungarian Village Program.

Mayor of the settlement: Magdolna Kovács





TÖKÖL



A környék egyik legrégebbi települése Pest megye délnyugati részén, a Csepel-szigeten, a Duna főága mellett fekszik, határa a Kis-Dunáig terjed. Óriásit változott a település az utóbbi negyedszázadban. Teljes egészében megvalósult a csatornázás, s nemrégiben fejeződött be a szennyvíztisztító 1,7 milliárd forintos korszerűsítése, bővítése. Szilárd burkolatot kaptak az utak, a 2014 óta folyó program egységessé vált, s jól haladnak a járdaépítésekkel is. Látványos a változás az intézményrendszerben és a város arculatában. Sportcsarnok, uszoda, bölcsőde épült. Bővítették, illetve felújították a művelődési központot, a polgármesteri hivatalt, az általános iskolát, új egészségközpontot hoztak létre. Folyamatos a törekvés az energiatakarékos megoldások alkalmazására, a sportcsarnokban és a bölcsődében napkollektorok működnek, de a műanyag nyílászárók, homlokzati szigetelések mind-mind a takarékosagra való berendezkedést mutatják.

Rengeteg még a feladat, de a város arculata ma már hasonlít egy osztrák vagy német kisvároséhoz. Tehát amit 1990-ben célként megfogalmaztak a település vezetői, azt az elmúlt években elérték. A teljes közművesítést elvégezték, az intézmények európai színvonalúak, s a parkok, emlékhelyek egyedi hangulatot adnak a városnak.

A városi cím elnyerésével felgyorsultak a fejlesztések. Nagy léptékű, több milliárdos beruházások valósultak meg Tökölön. A Városcopyönt Rehabilitációs Program szintén egymilliárd forintos beruházást jelentett, s tizenkét helyszínen nyolc épületet érintve látványos városképi változást eredményezett. Természetesen ismertek a külső városrészekben élők igényei is, a városvezetés rendelkezik konkrét fejlesztési tervekkel érdeklükben. Költségvetési forrásból azonban nem tudnak nagy léptékű beruházásokra vállalkozni, ezért a pályázati lehetőségek maximális kihasználására törekszenek. Komoly tájékoztató és egyeztető feladat annak elfogadtatása, hogy a városi költségvetésből biztosítsák a pályázatok saját forrását, s így a

városban felhasználható összegeket nagyságrendekkel megnövelhessék. Igaz, nem mindig ott, ahol a legnagyobb szükség lenne rá, hanem ahol a pályázati kiírás a felhasználást lehetővé teszi.

A digitalizációra is nagy hangsúlyt fektetnek Tökölön. Az ez irányú legújabb fejlesztés során 15 000 Euro pályázati támogatással és 3 millió Ft körüli önkormányzati forrásból ingyenes Wifi hálózat kiépítése történt. Hat helyszínen használhatják az ingyenes szolgáltatást az érdeklődők.

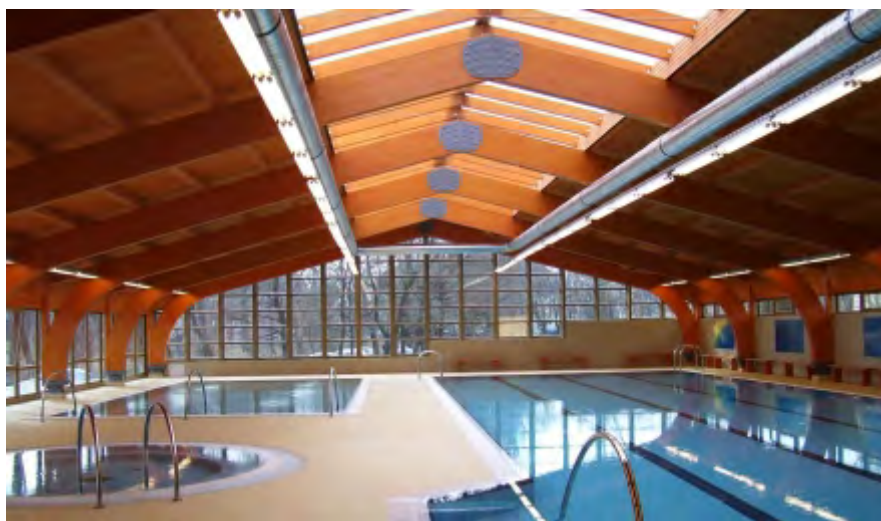
A város vezetői magukénak érezték a mezőgazdasági tulajdonrendezés feladatait, és így a kárpótlási, részaránytulajdoni és tagi igények rendezésében is komoly szerepük volt. Büszkén emlegetik, hogy az itteni földek tököli családok tulajdonába kerültek, s az 1600 hektárt teljes egészében megművelik. A korábbi téeszkek helyett öt-hat, növénytermesztéssel és állattenyésztéssel is foglalkozó mezőgazdasági vállalkozó tulajdonolja, illetve bérlő a területeket, de akadnak kisebb családi gazdaságok is. Világszínvonalú, 300 marhából álló tehenészet is működik Tökölön. A helyi adóbevételeket tekintve az ipar és a szolgáltatás ma már jelentősebbek, mint a mezőgazdaság. Sikeres, nemcsak itthon, hanem külföldön is elismert színvonalú cégek öregbítik a város hírnevét, s biztosítanak komoly adóbevételt a városnak.

Tököl legjelentősebb, legismertebb kulturális programja az augusztusi Summerfest, amelyet Százhalombattával és Szigetszentmiklóssal közösen szerveznek már 25 éve. A tököliek büszkék rá, hogy visszatérő vendégeik vannak, s hogy nem fogy a lelkesedése a hatalmas szervezőmunkát végző lakosságnak sem. Jelentős események még a Tököli Lovas Napok és a Városi Sportcsarnokban zajló országos sportversenyek is. Valamennyi rendezvény fontos a város életében, mert országszerte erősítik Tököl jó hírét.

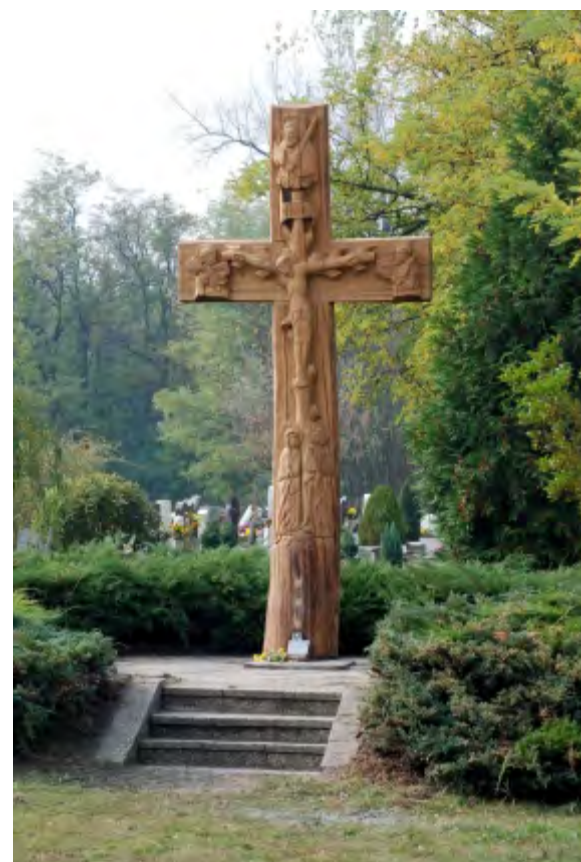
A település polgármestere: Hoffman Pál

A TELEPÜLÉS KÉPEKBEN:

Uszoda belső látképe; Városi Sportcsarnok; Összetartozás Park; Római katolikus templom; Maléter Pál emlékmű; Kopjafa; Református templom; Kossuth emlékmű; Anna-kápolna; Kőkereszt; Lakótelep; Április a parkban







TÖKÖL



It is one of the oldest settlements in the area. located in the south-western part of Pest County, on Csepel Island, next to the main branch of the Danube, its border extends to the Little Danube.

The settlement has changed tremendously in the last quarter of a century. Canalization was fully implemented, and the HUF 1.7 billion modernization and expansion of the wastewater treatment plant was recently completed. The roads have been paved, the program has become uniform since 2014, and they are also progressing well with sidewalk constructions. The change in the institutional system and the image of the town is spectacular. A sports hall, swimming pool and nursery were built. The cultural center, the mayor's office, the primary school were expanded or renovated and a new health center was created. There is a constant effort to apply energy-saving solutions, solar collectors are operating in the sports hall and the nursery, but the plastic doors and windows and facade insulation all show efforts to save energy.

There is still a lot to do, but the image of the town today is similar to that of a small Austrian or German town. So what was set as a goal by the leaders of the settlement in 1990 has been achieved in recent years. Public utilities have been built completely, the institutions are of European standard, the parks and memorials give the town a unique atmosphere.

By getting the title of town, developments have accelerated. Large-scale, multi-billion Forint investments were carried out in Tököl. The Town Center Rehabilitation Program also meant an investment of one billion forints, and resulted in a spectacular change in the townscape at twelve sites. Of course, the needs of those living in the outer parts of the town are also known, and the town administration has specific development plans in their interest. However, they cannot undertake large-scale investments from budgetary sources, so they seek to make the most of the tender opportunities. It is a serious informative and conciliatory task to accept that the municipal budget should provide the own resources for the tender

applications, so that the funds that can be used in the town can be increased by orders of magnitude. True, it is not always where it is most needed, but where the call for tenders allows for use.

Great emphasis is also placed on digitization in Tököl. During the latest development in this direction, a free Wifi network was set up with a grant of 15,000 Euros and around HUF 3 million from municipal funds. Those interested can use the free service in six locations.

The leaders of the town felt they had the task of settling agricultural property, and thus they also played a major role in settling claims for compensation, share ownership, and membership. It is proudly mentioned that the lands here have become the property of the families of Tököl, and the 1,600 hectares are cultivated entirely. Instead of the former agricultural cooperatives, five or six agricultural entrepreneurs engaged in both crop production and livestock breeding on owned and leased areas, but there are also smaller family farms. There is also a world-class dairy farm with 300 cattle in Tököl. In terms of local tax revenues, industry and services are now more important than agriculture. Successful companies of recognized quality not only at home but also abroad enhance the town's reputation and provide a serious tax revenue.

Tököl's most significant and well-known cultural program is the August Summerfest, which has been organized together with Százhalombatta and Szigetszentmiklós for 25 years. The people of Tököl are proud to have returning guests, and the locals doing the huge organizing work are not losing enthusiasm either. Significant events are even the Tököl Equestrian Days and the national sports competitions taking place in the Town Sports Hall. All events are important in the life of the town because they strengthen Tököl's reputation all over the country.

Mayor of the settlement: Pál Hoffman





TÖRÖKBÁLINT

Törökbálint – mely törvényes és hivatalos nevét 1900 őszétől viseli – olyan város, amely egyrészt megtartotta falusias jellegét, másrészt pedig lakosságának kvalifikáltsága, az itt élő emberek „Bálintszeretete”, a különböző közösségek alkotóereje, az itt működő vállalkozások sikere miatt méltó helyet vívott ki magának Magyarországon, Budapest szomszédságában. Múltjában kiemelkedő fordulópontra a német családok bevándorlásának kezdete az 1700-as évek legelején, az akkori falu háború utáni fejlődését pedig alapvetően Budapest terjeszkedése, fejlesztése befolyásolja. A nyolcvanas évek végén a község dinamikus fejlődésnek indul, és elkezdődik városiasodása, majd 2007. július 1-jén elnyeri a városi címet. Az utóbbi években pedig Törökbálint régóta nem látott fejlődésen ment keresztül, a három évtizede várt városháza megépítésével, majd a kormányablak megnyitásával lehetővé vált a városban a XXI. századi színvonalú, ügyfélbarát, kényelmes ügyintézés, megkezdődött egy, a városhoz méltó városközpont kialakítása. Átadták a házi orvosoknak és néhány szakorvosnak otthont adó egészségházat, járdákat, utakat építettek, korszerűsítették intézményeiket, a szociális biztonságot, a komfortérzetet biztosító intézkedések garmadát hozták meg. A tömegeket vonzó, a teljes fesztiválszezont felölelő, kiemelt rendezvényekkel, azaz a RÉT Majálissal és az augusztus 20-i ünnepsorozathoz kapcsolódó RÉT Fesztivállal pedig a régiós események élvonalába került a település. A lakosság sportszeretetét és a sport iránti tiszteletüket mi sem jellemzi jobban, mint a sportegyesületek élvonalbeli sikerei és a folyamatosan telt házzal működő, a legkorszerűbb infrastruktúrával rendelkező Törökbálint Sportközpont népszerűsége, de évről évre óriási érdeklődés övezi a Törökbálinti Félmaraton és a Riczu Imre-émlékverseny (mely egyben Nemzetközi Parakerékpár Európa-kupa) futamait is. A Munkácsy Mihály Művelődési Ház önkormányzati fenntartású, a település kulturális életének meghatározó szegmense. Az időszakos és állandó programoknak

köszönhetően mindenki megtalálhatja a számára megfelelő kikapcsolódási lehetőséget, legyen szó kultúráról, sportról, zenéről vagy egyéb művészetéről – a programokat az állandó megújulás jellemzi. Az intézményben rendszeresen tekinthetők meg kiállítások, melyek egyaránt teret biztosítanak a helyi művészek alkotásainak és országos, régiós vándorkiállításoknak is. Sőt, színháztermében mindig is lehetőség volt különböző darabokat megtekinteni, a Törökbálintra érkező színházak változatos előadásában mindenki megtalálhatja a szívéhez legközelebb álló műfajt. A hajdanán vendégfogadóként működő Falumúzeum épületegyüttese máig őrzi nosztalgikus hangulatát, báját. A tulajdonos bérleti szerződést kötött a helyi önkormányzattal, melynek értelmében az épület egy részét átadta a helytörténeti gyűjtemény bemutatása céljára. Az ódon falak között nemcsak a múlt kel életre, a rendszeres időszaki képzőművészeti kiállításoknak, valamint a számos – akár nemzetközi – rendezvénynek köszönhetően, a jelen értékei is. A fejlesztések, a nagyvárosi kínálattal vetekedő programok mellett kiemelt prioritásként őrzi Törökbálint kertvárosias jellegét, az önkormányzat akcióinak köszönhetően gyümölcsfák és rózsatövek ezrei eresztettek gyökeret a lakók kertjeiben, a közterek pedig mintegy ezer új fával gazdagodtak. A tudatos és ütemezett városfejlesztés mindvégig összhangban állt az épített és természeti értékek megőrzésével. Törökbálint biztos ponttá vált az itt élők számára! Olyan településsé, ahol számtalan kulturális és sportesemény közül lehet választani, ahol civil szervezetek, sportegyesületek, intézmények biztosítják a szórakozás, a kikapcsolódás, a tartalmas időtöltés lehetőségét. Olyan településsé, ami adottságai, kiszámíthatósága, lendületes fejlődése miatt közkedvelt célpontja lett országos és európai szintű vállalatoknak.

Olyan településsé, ahol jó élni, tanulni, vállalkozni, ahova jó hazajönni.

A település polgármestere: Elek Sándor

A TELEPÜLÉS KÉPEKBEN:

Zöld körforgalom; Városháza; Törökbálint madártávlatból; Színházi előadás; Falumúzeum; Törökbálinti Kamarakórus; Törökbálint Sportközpont; Labdarúgópálya; Félmaraton; Családi sportnap; Kerékpárverseny; Majális



TÖRÖKBÁLINT



TÖRÖKBÁLINT



TÖRÖKBÁLINT



Törökbálint – which bears its legal and official name since the autumn of 1900 – is a town that has retained its rural character, on the one hand, because of the qualifications of its inhabitants, their “love of Bálint”, the creative power of different communities, the success of the businesses operating here, it has gained a worthy place in Hungary, in the neighborhood of Budapest. A prominent turning point in its past was the beginning of the immigration of German families in the early 1700s, and the post-war development of the village at that time was fundamentally influenced by the expansion and development of Budapest. At the end of the eighties, the village started to develop dynamically and its urbanization began, and on July 1, 2007, it was awarded the title of town. In recent years, Törökbálint has undergone an unprecedented development, with the construction of the town hall, which has been awaited for three decades, and then, with the opening of the Government Window, 21st century quality, customer-friendly, convenient administration became available in town, and the development of a downtown area worthy of the town began. A health center, which houses the GPs and some specialists, was opened. They built sidewalks and roads, modernization of their institutions, and a multitude of measures were taken to ensure social security and comfort. The settlement boasts with some of the leading events in the region with its special events, which attract masses and cover the entire festival season, such as the RÉT Majális and the RÉT Festival, which is connected to the August 20 celebration series. Nothing characterizes the population's love and respect for sports better than the success of sports associations and the popularity of the Törökbálint Sports Center, which operates continuously with a full house and has a state-of-the-art infrastructure. Year after year, the races of the Törökbálint Half Marathon and the Imre Riczu Memorial Competition (which is also the International European Para-Bike Cup) are also of great interest. The Mihály Munkácsy House of Culture is a municipality-run segment of the cultural life of the settlement.

Thanks to periodic and permanent programs, everyone can find the right recreation for them, be it culture, sports, music or other forms of art – the programs are characterized by constant renewal. The institution regularly hosts exhibitions that provide space for works by local artists as well as national and regional traveling exhibitions. Moreover, it has always been possible to see different performances in its theater room. In the varied performances of the theaters coming to Törökbálint, everyone can find the genre closest to their heart. The building complex of the Village Museum, which used to be a guest house, still retains its nostalgic atmosphere and charm. The owner entered into a lease agreement with the local government under which he handed over part of the building for the purpose of presenting the local history collection. Within the old walls, not only the past comes to life, but also the values of the present, thanks to regular periodical art exhibitions and numerous – even international – events. In addition to the programs competing with the metropolitan offer, the developments preserve the suburban character of Törökbálint as a high priority. Thanks to the actions of the municipality, thousands of fruit trees and rose bushes have taken root in the residents' gardens, and public spaces have been enriched with about a thousand new trees.

Conscious and scheduled urban development has always been in line with the preservation of built and natural values. Törökbálint has become a strong point for those living here! It is a settlement where you can choose from numerous cultural and sports events, where non-governmental organizations, sports associations and institutions provide the opportunity for entertainment, recreation and meaningful pastimes. It has become a settlement that has become a popular target for companies at the national and European level due to its features, predictability and dynamic development.

It has become a settlement where it is good to live, study, do business, where it is good to come home.

Mayor of the settlement: Sándor Elek





ÚJLENGYEL

Újlengyel község Pest megyében, a Dabasi járásban található. A Homokhátság tartozó tanyás térség része. A község településtörténete az i.e. 1600 körüli időkre nyúlik vissza. A XI-XIII. században alakult ki az az Árpád-kori település, melyet 1302-ben Vathia néven említ egy oklevél, mely később a Nagykőrös és Pest közötti marhahajtó út – via boariae – egyik állomásaként volt ismert. A török megszállás alatt a falu teljesen elpusztult, elnéptelenedett. Érdekességképp megemlítjük, hogy 2020. december végén a Ferenczy Múzeumi Centrum régészeti kutatásokat végzett Újlengyel középkori helyén, melynek során egy egyedülálló, közel 7000 darabos éremkincsleletre bukkantak. A kincset az akkori emberek a településükön valószínűleg egy támadás során rejthették el, a Nagykőrösi út mentén. Az elrejtését okozó támadást az 1526. évi török pusztítással hozhatjuk összefüggésbe. Magyarországon a mohácsi csatát követő török pusztításhoz kapcsolódó, ilyen nagyságú kincsleletek ritkák. Pest megyében a késő középkorból ez a legnagyobb értékű éremkincs, ami eddig előkerült, így komoly kutatási eredménynek számít. A múzeum a lelőhely és a kincs felderítését tovább kívánja folytatni az elkövetkezendő időszakban.



A későbbi időkben a tanyás település volt jellemző Vatyapusztára. Az 1890-es években Vatyapusztát felosztották, a létrejött település Lengyelfalva néven vált ismertté, és közigazgatásilag Újhartyánhoz tartozott. 1945 után önálló községgé nyilvánították Lengyelfalva, Újtelep, Vatyapuszta lakott helyeit, és a község nevét Újlengyelre változtatták. Később újra Újhartyánhoz csatolták, majd 1990-ben nem volt kérdéses az önállóság visszaállítása. A község fejlődése azóta is folyamatos, minden szükséges közintézménnyel rendelkezik. Egyre több a beköltöző, így a népesség létszáma várhatóan gyarapodni fog.

A község határában terül el a pótharaszti borókás védett erdő és a középkori mezőváros templomának romja. Erdős, ligetes, szép környezetéért érdemes felkeresni a csendes, rendezett községet.

A Nagyboldogasszony római katolikus templom a falu központjában található, és a Váci Egyházmegyéhez tartozik. Bár a hívek már 1948-ban már foglalkoztak a templomépítés gondolatával, a templom 1954-ben készült el véglegesen. 2016-ban a templom belseje felújításon esett át, az oltárkép is renoválásra került.

A mögötte lévő plébánia 1956-tól 1958-ig épült, melyet 1966-ban renováltak, majd 2020-ban ismét teljes felújításon és átalakításon esett át pályázati forrásból.

A 2001-ben az önkormányzat által építtetett, helyi védelem alatt álló félkör alakú kis kápolna a Kossuth és Rákóczi utca kereszteződésében a feltámadási körmenet egyik állomása is.

A településen található református-evangélikus templom gyülekezete a Nyáregyházi Református Egyházközséghez tartozik. A templom 1998-2000 között épült, a torony 2013-2015 között, a harang pedig 2015-ben készült el.

A községháza parkjában felállított haranglábat Varga László készítette és ajándékozta a községnek, a vatyapusztai tanyák kis harangját foglalja magában. A kopjafa Barabás Zsombor, kovásznai népi faragó alkotása és ajándéka volt.

A kulturális élet elsődleges színtere az Újlengyeli Művelődési Ház, melyben civil szervezetek is aktív szerepet vállalnak. A kulturális és turisztikai élet legmeghatározóbb, a község emblematikus jelképévé vált rendezvénye a falunap. A minden év nyarán megrendezett sokszínű esemény előadásokkal, koncertekkel, gasztronómiai programokkal is kiegészül, megmérettetésre kerülnek a hagyományos ételek, helyi italok és a helyben sültt ínyencségek. A hagyományörző, látványos szüreti felvonulás és bál az egész lakosságot megmozgatja ősszel.

A község a Dabasi járás legbiztonságosabb települése, ahol önálló körzeti megbízott és a helyi polgárőr egyesület felügyeli a rendet.

A község folyamatosan fejlődik, további tervek között szerepel többek között a faluház és a főtér felújítása.

A település polgármestere: Petrányi Tamás

A TELEPÜLÉS KÉPEKBEN:

Újlengyel bejövő; Haranglábat; Légifelvétel; Községháza és művelődési ház; Katolikus templom udvara; Református templom; Katolikus templom; Általános iskola; Napköziotthonos óvoda; Pusztai templom műemlék; Játsszótér parkkal; Kamaszpark

ÚJLENGYEL



ÚJLENGYEL



ÚJLENGYEL



The village of Újlengyel is located in Pest County, in the Dabas district. It's a homestead part of the Sand Ridges. The settlement history of the village It dates back to around 1600 BC. The settlement of the Árpadian period was formed in the 11th to 13th centuries, and in 1302 it was mentioned as Vathia in a charter. It was later known as one of the stations of the cattle herding road between Nagykőrös and Pest – via boariae.

During the Turkish occupation, the village was completely destroyed and depopulated. Interestingly, at the end of December 2020, the Ferenczy Museum Center carried out archeological excavations at the medieval site of Újlengyel, during which a unique coin treasure of nearly 7,000 pieces was found. The treasure was probably hidden by the people of that time in their settlement during an attack, along Nagykőrös Road. The attack that caused its concealment can be attributed to the Turkish devastation of 1526. Treasures of this magnitude related to the Turkish destruction following the battle of Mohács are rare in Hungary. In Pest County, this is the most valuable coin treasure of the late Middle Ages, which has been found so far, so it is a serious research result. The museum intends to continue to explore the site and the treasure in the coming period.

In later times, the homestead settlement was typical of Vatyapuszta. In the 1890s, Vatyapuszta was divided, the established settlement became known as Lengyelfalva, and it belonged to Újhartyán administratively. After 1945, the inhabited places of Lengyelfalva, Újtelep and Vatyapuszta were declared independent villages, and the name of the village was changed to Újlengyel. It was later re-annexed to Újhartyán, and in 1990 its independence was restored. The development of the village has been continuous since then, it has all the necessary public institutions. There are more and more people moving in, so the population is expected to grow.

The ruins of the Pótharaszt juniper protected forest and the church of the medieval market town are located on the outskirts of the village. For its wooded, beautiful surroundings, it is worth visiting the quiet, tidy village.

The Roman Catholic Church of the Assumption is located in the center

of the village and belongs to the Diocese of Vác. Although worshippers had already considered the idea of building a church as early as 1948, it was completed in 1954. In 2016, the interior of the church underwent renovation, and the altarpiece was also renovated.

The parish behind it was built from 1956 to 1958, renovated in 1966, and then in 2020 underwent a complete renovation and remodelling from a tender resources. The small semicircular chapel under local protection, built by the local government in 2001, is one of the stops of the resurrection procession at the intersection of Kossuth and Rákóczi streets.

The congregation of the Reformed Lutheran Church in the settlement belongs to the Reformed Parish of Nyáregyháza. The church was built between 1998 and 2000, the tower between 2013 and 2015, and the bell was completed in 2015.

The belfry erected in the park of the village hall was made and donated to the village by László Varga, it includes the small bell of the homesteads in Vatyapuszta. The wooden head board was the work and gift of Zsombor Barabás, a folk wood carver from Kovászna.

The primary arena of cultural life is the Újlengyel Cultural House, in which non-governmental organizations also play an active role. The most significant event of cultural and tourist life, which has become an emblematic symbol of the village, is the village day. The diverse event, held every summer, is complemented by performances, concerts, gastronomic programs, traditional food, local drinks and locally baked delicacies.

The traditional, spectacular vintage parade and ball moves the entire population in the fall.

The village is the safest settlement in the Dabas district, where an independent district commissioner and a local civic guard association oversee the order.

The village is constantly evolving, further plans include the renovation of the village house and the main square.

Mayor of the settlement: Tamás Petrányi





ÚJSZILVÁS

Újszilvás Magyarország közepén, a Duna-Tisza közti síkságon, Pest megye déli részén található, az ország szívében. A mintegy 2800 főt számláló, erdőkkel körülvett község rendkívül gazdag természeti és épített értékeiben, ami kikapcsolódásra hívja az ide látogató vendégeket.

Az Árpád-korban már lakott települést többször lerombolták, majd újjáépítették. Később megosztva Tápiószeléhez, illetve Tápiógyörgyéhez tartozott. Önálló községgé 1950-ben nyilvánították. Elnevezését bőségesen termő szilvafáiról kapta.

Újszilvás egy tipikus alföldi település, melynek adottságaihoz képest kellett a lehetőségeket kiaknázni. Az évek alatt kialakult az önkormányzat legfőbb irányelve is, ami nem más, mint a környezettudatos szemlélet, egy valódi kis ökofalu kialakítása. Önálló energiaellátással, egy élhető és környezetbarát település elérése. Ennek érdekében jelentős lépéseket tett a szelektív hulladékgyűjtéssel és házi komposztálás bevezetésével, a zöld óvoda és ökoiskola létrejöttével, a geotermikus energiahasznosítással, a naperőmű megépítésével, valamint a napenergia hűtőrendszerrel való további hasznosításával. 2011-ben itt épült meg Magyarország első és legnagyobb teljesítményű napkövetű rendszerű naperőműve, az idei évben pedig átadásra kerül a 1,5 ha területen TAO támogatásból felépült mikrotérségi tan- és sportuszoda, mely üzemelésekor 3*50 KW napelem fogja megtermelni a vizet melegén tartó hőszivattyúk és elektromos fogyasztók elektromos energiájának kb. 90 %-át, így az ország egyik legtakarékosabb uszodaintézménye lesz.

2011-ben a zöld beruházásoknak köszönhetően Újszilvás nem mindennapi elismerésben részesült: a magyarországi Falumegújítási Díj I. helyét nyerte el, és ezáltal 2012-ben képviselhette Magyarországot az európai megmérettetésen, ahol az előkelő második helyen végzett. Az önkormányzat mind a hő-, mind a villamosenergia szükségletének csaknem egészét megújuló energiaforrásokra állította át, ezért 2016-ban a község lett Magyarország „legnaposabb” települése, és egyben elnyerte a „Napkorona Bajnoknak” járó címet.

Az évek alatt az intézményi felújítások teljes körben lezajlottak, érintve az óvoda, az általános iskola, a háziorvosi, fogorvosi és gyermekorvosi rendelők, az idősek otthona, a faluház és könyvtár, a katolikus és református templom, a sportcentrum, a polgármesteri hivatal, a piactér, a lovas tanya és a ravatalozó épületeit. Tájház létesült, ami a falu és külterülete természeti értékeit bemutató tanösvény egyik állomása lett. A szép, parkosított községben kerékpárút, mezőgazdasági utak és 1000 négyzetméteres játszópark épült. Átadásra került a Tápiószéle – Abony összekötő út, a falu szélén egy impozáns körforgalommal. Mára a település belterületének 95 %-a aszfalt burkolattal rendelkezik.

Az ápolat környezet fokozta az egyházak, civil szervezetek, csoportosulások közösségi erejét. A virágosító és környezetbarát törekvéseket a Virágos Magyarország Környezetszépítő versenyben két alkalommal is

jutalmazták, 2015-ben Miniszterelnöki elismerést, 2017-ben az „Év települése” Díjat nyerte el a község.

A falu fekvése a mezőgazdaságnak, élelmiszeriparnak kedvez. Szőlő- és gyümölcstetvényei, kiváló termőföldje országsszerte híres. Az önkormányzat is természet biomódzerekkel zöldségeket, gyümölcsöket, és nevel baromfikat, melyek kiváló minőségű alapanyagai a közkonyha ételeinek. Saját természetű fűszerpaprikája már évek óta megvásárolható a lakosság körében is, az idei évtől pedig 100 %-os tartósítószer- és vegyszermentes zöldség- és gyümölcslevek készítése és forgalmazása is zajlik majd, melyet az új gyümölcsfeldolgozó üzemből készítenek.

Az itt működő vállalkozások is ritka szép sikereket tudhatnak magukénak. A lakosság jó részének munkalehetőséget biztosítanak, növelve a település megtartó erejét. Újszilvás Kiváló Magyar Élelmiszer védjeggyel rendelkező saját Hungarikumokkal büszkélkedhet. Ilyen például a Szilvashús Kft., a Bolyhos és Fia Kft. és a Bertók Méhészet termékei. A településen több olyan vállalkozás is működik, amelyek egyben különleges látványüzemek is, mint a Peng Farm sertés- és szarvasmarhatelepe, a Szilvashús üzeme, a Pálinkafőzde és a Rugócenter üzeme.

Újszilváson az idegenforgalom főként a nyári időszakra jellemző. Nagyszabású rendezvény az augusztus közepén megrendezendő Falunap és Fehér Tibor Fogathajtó Emlékverseny, melyet látványos műsorok, egész napos fogathajtás, folklór, sok fellépő és tűzijáték koronáz meg.

Itt mindenki megtalálhatja a nyugalmat, a csendes falusi létet, ugyanakkor egy dinamikus fejlődő településen élhetnek, ahol jó a közbiztonság, a gyermekek nevelése, az idősek gondozása, vendégszeretőek a lakosok, figyelnek, vigyáznak egymásra az emberek.

A település polgármestere: Dr. Petrányi Csaba



A TELEPÜLÉS KÉPEKBEN:

Polgármesteri hivatal; Katolikus templom; Hivatal előtti park az I. és II. világháborús emlékművel; Református templom; Csemetepark; Piac; Körforgalom; Uszoda; Általános iskola; Óvoda; Napelempark; Sportcentrum

ÚJSZILVÁS



ÚJSZILVÁS



ÚJSZILVÁS



Újszilvás is located in the middle of Hungary, on the plain between the Danube and the Tisza, in the southern part of Pest County, in the heart of the country. The village of about 2,800 people, surrounded by forests, is extremely rich in natural and built values, which invites visitors to relax.

The settlement, already inhabited in the Árpadian era, was demolished several times, and then rebuilt. Later, it was split between Tápiószele and Tápiógyörgy. It was declared an independent village in 1950. It got its name from its abundantly growing plum trees.

Újszilvás is a typical settlement of the Great Plain, the possibilities of which had to be exploited compared to its endowments. Over the years, the main guideline of the municipality has also developed, which is nothing more than an environmentally conscious approach, the creation of a small, real ecovillage with an independent energy supply, achieving a livable and environmentally friendly settlement. To this end, it has made significant strides with selective waste collection and the introduction of home composting, the establishment of a green kindergarten and eco-school, geothermal energy utilization, the construction of a solar power plant, and the further utilization of solar energy on the roofs. Hungary's first and most powerful Sun-tracking solar power plant was built here in 2011, and this year the micro-regional training and sports swimming pool built with TAO support on a 1.5 hectare area will be completed. During its operation, a 3×50 KW solar cell will generate approximately 90% of its consumption, making it one of the most economical swimming pool institutions in the country.

In 2011, thanks to the green field investments, Újszilvás received an unusual recognition: it won the 1st place of the Hungarian Village Renewal Award, and thus in 2012 it was able to represent Hungary at the European competition, where it finished in the prestigious second place. The local government covers almost all of its heat and electricity needs with renewable energy sources, so in 2016 the village became the “sunniest” settlement in Hungary and at the same time won the title of “Sun Crown Champion”.

Over the years, institutional renovations have taken place in full, involving kindergartens, primary schools, GP, dental and pediatric clinics, nursing homes, village houses and libraries, Catholic and Reformed churches, sports centers, mayor's office, marketplaces, the equestrian center and the mortuary buildings. A country house was established, which became one of the stops on the educational trail presenting the natural

values of the village and its outskirts. In the beautiful, landscaped village there are bicycle paths, farm roads and a 1,000-square-meter playground was built. The Tápiószele-Abony connecting road was completed, with an imposing roundabout on the edge of the village. Today, 95% of the urban area of the settlement has asphalt pavement.

The well-groomed environment has increased the community power of churches, non-governmental organizations and groupings.

The flowering and environmentally friendly endeavors were awarded twice in the Flowery Hungary Environmental Beautification competition, in 2015 the prize was awarded by the Prime Minister, and in 2017 by the “Settlement of the Year”.

The location of the village is favorable for agriculture and the food industry. Its vineyards, orchards and its excellent arable land are famous all over the country. The municipality also grows vegetables, fruits, and raises poultry using organic methods, which are high-quality ingredients for public kitchen dishes. Its home-grown hot peppers have been available to the public for years, and from this year 100% preservative- and chemical-free vegetable and fruit juices will also be produced and marketed at the new fruit processing plant. The businesses that operate here can also claim rare, nice successes. They provide employment opportunities for a large part of the population, increasing the retention power of the settlement. Újszilvás can be proud of its own Hungaricums with the Excellent Hungarian Food trademark. Such are the products of Szilvashús Kft., Bolyhos és Fia Kft. And Bertók Mészézet. There are several companies in the settlement, which are also special visual farms, such as the pig and cattle farm of Peng Farm, the Szilvashús Factory, the Pálinka Distillery and the Rugó Center.

In Újszilvás, tourism is mainly typical for the summer period. A large-scale event is the Village Day and Tibor Fehér Carriage Driving Memorial Competition in mid-August, crowned by spectacular shows, all-day carriage driving, folklore, many performances and fireworks.

Here everyone can find peace, quiet village existence, but at the same time they can live in a dynamically developing settlement, where public safety, raising children, caring for the elderly are good, residents are hospitable, people pay attention and take care of each other.

Mayor of the settlement: Dr. Csaba Petrányi





ÚRI

A település a Közép-Magyarország régió területén, Pest megye közepkeleti részén helyezkedik el, lakossága a 2020-as adatok alapján 2648 fő.

Úri már a korai Árpád-korban is létező, lakott település volt, melyet honfoglaló magyar nemzetségek alapítottak. Az „Úri” szó kiválót, fejedelmet jelentett. 1242-ben Úrit is elérte a tartárjárás, mely az egész országban súlyos károkat okozott. A török által okozott pusztítást a falu már 1526-ban elszenvedte, amikor a török Buda felé vonult. A XVII. században a belterület déli részén magasodó domboldalon már ekkor is állt egy kőtemplom, melyet 1716-ban kibővítettek. A Kossuth szabadságharc csatái közül a dicsőséges tavaszi hadjárat isaszegi ütközete érintette a falut 1849 áprilisában. Az első és második világháború komoly véráldozatába került a falunak.

1945 után a faluban is földosztás zajlott, amely gyökeresen megváltoztatta Úriban az osztályviszonyokat. 1948-ban az első autóbuszjáratok, a főváros nyújtotta munkalehetőségek sora alapvetően változtatta meg a község gazdasági és kulturális létét, társadalmi struktúráját. 1950 körül már 1000 körül volt a naponta bejárók száma a községben.

A település fejlődését a rendszerváltásig olyan fejlesztések szolgálták, mint új kultúrház és ravatalozó építése, villamosítás, útpítések, kútúrás, vízmű építése.

Az utóbbi években Úrit egyrészt a népességszám lassú növekedése és a fejlesztési elképzelések megvalósításához a külső források minél nagyobb mértékű és minél hatékonyabb igénybevitelére való törekvések jellemzik.

Az Úri-patak és oldalága a halastavakkal egyben a Nemzeti Ökológiai Hálózat részét képezik. A patak völgyek galérianövényzetükkel és a halastavak összefüggő vízfelületei így kiemelkedő értékét jelentenek mind természetvédelmi, mind ökológiai, mind a település rekreációs, turisztika lehetőségei szempontjából is.

Az elmúlt években számos jelentős beruházás valósult meg a településen. Felújították a művelődési házat, orvosi rendelőket, polgármesteri hiva-

talt, óvodát, családsegítő szolgálatot, védőnői szolgálat épületét. Az önkormányzat tulajdonában álló épületek hőszigetelést kaptak, és mindegyiket napelemekkel látták el. Folyamatosan végzik az utak felújítását, pince-, partfal rehabilitációt, a polgármesteri hivatal és az iskola fűtését új kazánal újították meg. Az orvosi rendelő eszközeit a Magyar Falu pályázat keretében újították meg. Új élményparkkal gazdagodott a település, és sikerrel pályáztak a régi játszótér eszközeinek megújítására is. Az óvoda kerítését kicserélték, az udvari eszközök alá ütőcsillapító padozatot telepítettek. Bölcsődét tudtak átadni kisgyermekes családoknak, ezzel új munkahelyeket is teremtettek.

Rendezvények, ünnepek közül kiemelkedik a húsvétváró, melynek alkalmával kézműves foglalkozásokat tartanak, ahol megismertetik a gyermekekkel a régi hagyományokat. Július első hetében falunapot tartanak, ahol a község apraja-nagyja szórakozhat. Szeptember első hétvégéjén tartják a Libaterelő élménytúrát és a főzőversenyt. A Libaterelő túra a TTA szervezésében, az önkormányzat támogatásával valósul meg. Az eseményre 600-700 fő érkezik, és teszik meg dombjaink között a távot. A célban a főzőversenyen készült „pályaművekből” lehetnek.

Október elején tartják a szüreti felvonulást, ahol népviseletbe öltözötten táncolják végig a falut. December 5. napja a Mikulás-járat ideje. Az adventi hetekre minden intézmény gyermekei kis műsorral készülnek, a gyertyákat a település központjában gyűjtik meg.

Úriban számos civil szervezet tevékenykedik az önkormányzat támogatásával.

Az Őszirózsa Nyugdíjas Klub ünnepeken műsort ad, a Polgárórség öröködi a település biztonsága felett. A Hagymányörző és Értékmentő Egyesület célja a hagyományok ápolása és továbbadása. 2020. évben pályázat útján megvásárolta a Hagymányok Háza épületét, melyet most újítanak fel.

Szeretettel várják településükre a látogatókat!

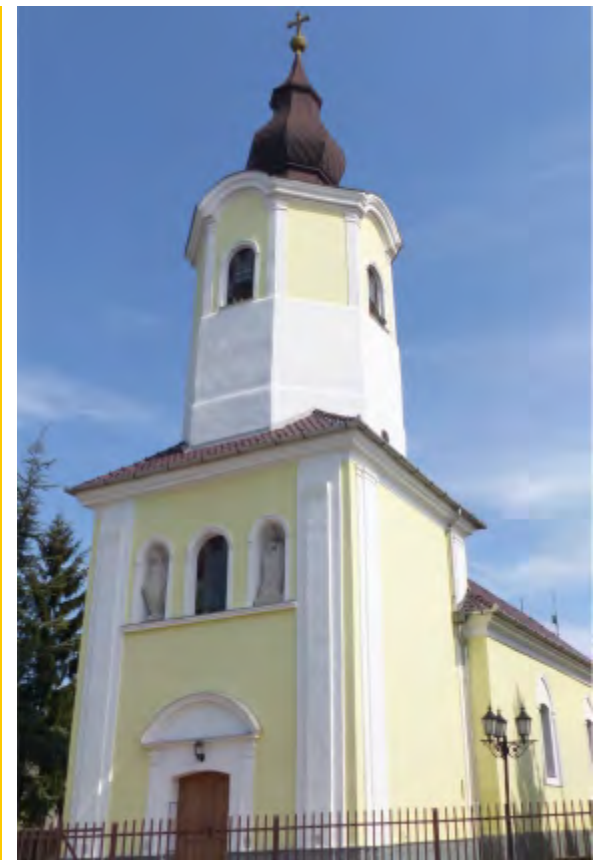
A település polgármestere: Haraszti Imre

A TELEPÜLÉS KÉPEKBEN:

Óvoda; Iskola; Falukemence; Hagymányok háza; Halastó; Polgármesteri hivatal; Játszótér; Világháborus emlékmű; Látkép; Művelődési ház; Templom; Úri fasor







ÚRI



The settlement is in the Central-Hungarian Region, in the central-eastern part of Pest County, with a population of 2,648 according to 2020 data.

Úri was an inhabited settlement that existed in the early Árpáadian period and was founded by the conquering Hungarian clans. The word “Úri” meant excellent, prince. In 1242, the Mongol invasion that caused severe damage throughout the country also reached Úri. The destruction caused by the Turks was already suffered by the village in 1526, when the Turks marched towards Buda. In the 17th century, a stone church stood on a hillside rising in the southern part of the urban area, which was enlarged in 1716. From the battles of the Kossuth War of Independence, the battle of Isaszeg of the glorious spring campaign affected the village in April of 1849. The First and Second World Wars demanded serious blood sacrifices from the village.

After 1945, there was a distribution of land in the village, which radically changed the class relations in Úri. The first bus services after 1948 and the job opportunities provided by the capital, fundamentally changed the economic and cultural existence and the social structure of the village. Around 1950, the number of daily commuters in the village was around 1,000.

Until the change of regime, the development of the settlement was served by the construction of a new house of culture and a mortuary, electrification, road construction, well drilling, and the construction of a waterworks. In recent years, Úri has been characterized by slow growing population and efforts to use external resources as much and as efficiently as possible to realize development ideas.

The Úri Creek and its side branch, together with the fishponds, are part of the National Ecological Network. The stream valleys with their vegetation and the and the contiguous water surfaces of the fishponds are thus of outstanding value both in terms of nature conservation and ecology, as well as the recreational and tourism opportunities for the settlement.

In recent years, a number of significant investments have been made in the settlement. We renovated the house of culture, doctor's offices, mayor's

office, kindergarten, family support service, and the nurse's office building. The buildings owned by the municipality were thermally insulated and all were equipped with solar panels. We are constantly renovating the roads, rehabilitating the cellar and the stream bank. We renewed the heating of the mayor's office and the school with a new boiler. The equipment of the doctor's office was renewed within the framework of the Hungarian Village tender. The settlement was enriched with a new adventure park, and we also successfully applied for the renewal of the equipment of the old playground. The fence of the kindergarten was replaced, and a shock-absorbing floor was installed under the equipment. To our greatest pleasure, we can dedicate a new nursery to our families with small children, thus creating new jobs.

Among our events and celebrations, the Easter Waiting stands out, on which we hold craft classes, where we introduce our children to the old traditions. In the first week of July, we have a Village Day where the people of the village can have fun. We hold the Goose Hearing adventure tour and the cooking competition on the first weekend of September. The Goose Hearing Tour is organized by TTA with the support of the municipal government. 600 to 700 people come to the event and they make the distance between our hills. At the finish line they can eat from the “entries” made in the cooking competition.

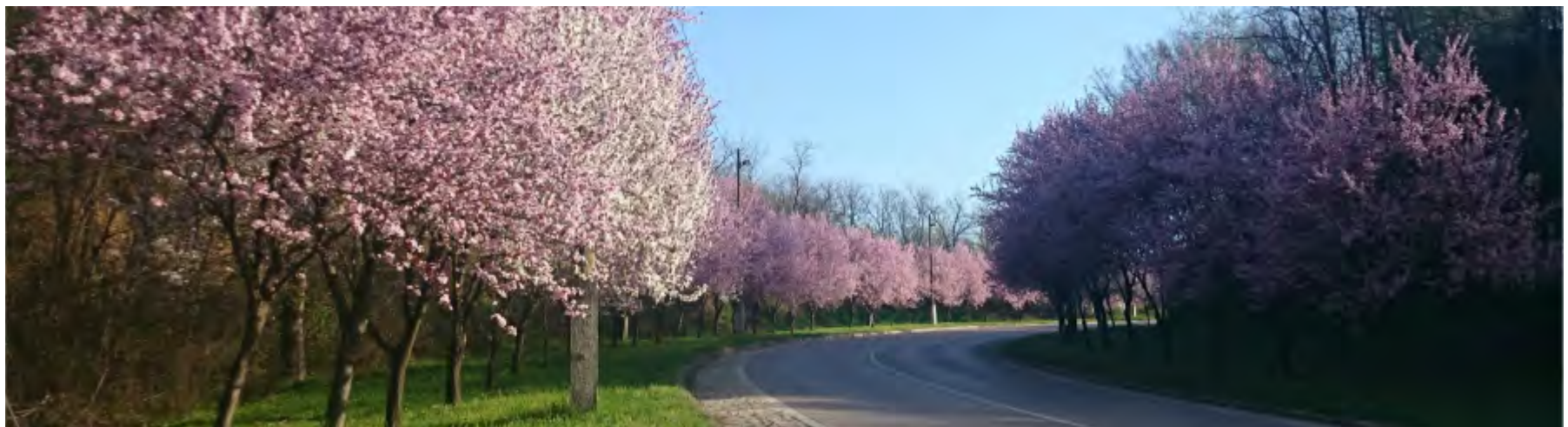
In early October, we hold a harvest parade, where we dance through the village dressed in folk costumes. December 5 is the time of Santa's walk. For the Advent weeks, the children of all our institutions prepare a little show, the candles are lit in the center of the village.

In Úri, several NGOs operate with the support of the municipality.

The Asters Retirement Club performs at our festivities, and the Civil Guard provides the security of the settlement. The aim of the Tradition Preservation and Value Saving Association is to nurture and pass on traditions. In 2020, they bought the building of the House of Traditions with a tender, and it is now being renovated.

We welcome visitors to our village!

Mayor of the settlement: Imre Haraszti





ÜLLŐ

Üllő Városa a Pesti-síkság szélén, egy iparilag aktív zónában fekszik a 4-es út, az M0-ás körgyűrű és a 400-as út találkozásánál, a Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér közvetlen közelében.

Üllő Városának elnevezése Árpád fejedelem harmadik fiától származik: Jeleh – Hülek – Illew – Üllő voltak a névváltozás fontosabb állomásai.

Az első, 1289-ből származó oklevél „üllői nemesek földje”-ként említi, így akkor már bizonyosan lakták a falut, fennállása ehhez az évszámhoz köthető. 2005-ben városi rangot kapott, 2018-ban 12 150 főre becsülték népességét. A reformkor idején a város társadalmi-gazdasági élete felélénkült, 1847-ben felavatták Magyarország második – itt áthaladó – vasútvonalt, és Petőfi Sándor is vendége volt ugyanebben az évben a településnek.

A központban álló keletelt, egyhajós, barokk stílusban épült katolikus templomot 1757-ben szentelték fel, a csehüvegboltozatos belső térben 1843-ban készült a Krisztus megkeresztelését ábrázoló főoltárkép. 1844-ben épült a református templom klasszicizáló stílusban. Megtekinthető a település Helytörténeti Gyűjteménye, működik Települési Értéktár Bizottság, de Üllőn a Dóra majorban található a (Makovecz Imre terve alapján készült) Állatorvostudományi Egyetem Lógyógyászati Tanszéke is, amely kiemelkedően képzett szakembereivel és professzionális vizsgálati eszközparkjával a régió kelet-közép-európai lógyógyászati centruma lett az elmúlt években.

2007-től Kissné Szabó Katalin áll a város élén, polgármestersége alatt a város kiemelkedő ütemben fejlődik, külterületén ipari és logisztikai bázisok sokasága épült, de számos beruházásra és fejlesztésre került sor a városhatáron belül is. 2013-ban megépült a városközpontban a színvonalas, modern, új városháza, amelyben a polgármesteri hivatal, az Üllői Kulturális Központ és a közszolgáltatók ügyfélszolgálati is helyet kaptak.

2020-ban megépült a város új településrészén a négycsoportos óvoda, majd hozzá kapcsolódva a kétcsoportos bölcsőde is, így mostanra összesen öt óvoda és két bölcsőde fogadja a gyermekeket. Iskolás korú gyermekek részére az Árpád Fejedelem Általános Iskola és a Harmónia Zeneiskola áll rendelkezésre. 2021 tavaszán elkészült az Üllői Piac épületegyüttese is, amely modern és áramvonalas megjelenésével és funkcionális tereivel Magyarország egyik legegységibb közösségi központja lehet az elkövetkező években. Közvetlen kapcsolata a városközponttal és a sétálóutcával alkalmas teszi komplex események és tematikus vásárok lebonyolítására is.

A városban sikeresen működik több sportegyesület, a 2007-ben épült, nemzetközi mérkőzések lebonyolítására is alkalmas sportcsarnok és a 2009-ben megépült gyönyörű Városi Sporttelep számos sporteseménynek és rendezvénynek biztosítanak helyszínt.

Kiemelkedő a város szociális és támogatási stratégiája, a térségben egyedülálló módon az önkormányzat támogatja a friss házaspárokat, helyben születő csecsemőket, rászorulókat, váratlanul kiszolgáltatott helyzetbe kerülőket, nagycsaládosokat, de hozzájárulnak a gyermekek étkeztetéséhez, a téli fűtéshez, és a szelektív hulladékszállítást is díjmentesen biztosítják a helyi lakosok számára.

A városvezetés folyamatosan vizsgálja az itt élők igényeit, a fejlesztéseket ezekre szabva ütemezik a jövőben is, a lakosok igényeinek megfelelően töretlenül fejlődik a város. A jövőbeli tervek között szerepel több terület parkosítása, egy komplex kulturális központ, illetve sport- és rekreációs lehetőségek kialakítása is a településen.

A település polgármestere: Kissné Szabó Katalin

(Fotók: Fialka László és Gera Béla Miklós)

A TELEPÜLÉS KÉPEKBE:

Civil Központ; Humán Szolgáltató Központ; Katolikus templom; Templombelső oltárral; Vargha Gyula Városi Könyvtár; Világháborús emlékművek; Az új Városi Piac; Városi Sportcsarnok; Orvosi rendelő; Díszterem; Óvoda-bölcsőde





ÜLLŐ



ÜLLŐ



The Town of Üllő is located on the edge of the Pest Plain, in an industrially active zone at the junction of Road 4, the M0 ring road and Road 400, in the immediate vicinity of Ferenc Liszt International Airport.

The name of the Town of Üllő comes from the third son of Prince Árpád: Jeleh - Hülek - Illew - Üllő were the most important stages of the name change.

The first charter from 1289 mentions it as the “land of Üllő nobles,” so by then the village was certainly inhabited, and its existence can be linked to this year. It was given town status in 2005, and in 2018 its population was estimated to be 12,150.

During the Reformation, the socio-economic life of the town was revived, in 1847 the second railway line of Hungary, passing through here, was inaugurated, and Sándor Petőfi was a guest of the settlement in the same year.

The east-facing, single-nave, Baroque-style Catholic Church in the center was consecrated in 1757, and the main altarpiece depicting the baptism of Christ was made in 1843 in the Bohemian style-vaulted interior. The Reformed church was built in 1844 in a classicist style. You can see the Local History Collection of the settlement, there is a Local Value Register Committee. The Department of Equine Medicine of the University of Veterinary Medicine, based on the plans of Imre Makovecz, is also located in Dóra Major in Üllő, which, with its highly trained professionals and professional testing equipment, has become the center of equine medicine in Central and Eastern Europe in recent years.

Katalin Kissné Szabó has been in charge of the town since 2007, during her mayorship the town is developing at an outstanding pace, a multitude of industrial and logistics bases have been built on its outskirts, but many investments and developments have taken place within the town limits as well. In 2013, a high-quality, modern, new town hall was built in the center,

which houses the mayor's office, the Üllő Cultural Center and the customer services of public utility companies.

In 2020, a four-group kindergarten was built in the new part of the town, and then a two-group nursery was connected to it, so now a total of five kindergartens and two nurseries accept children. The Prince Árpád Primary School and the Harmony Music School are available for school-age children. In the spring of 2021, the building complex of the Üllő market was also completed, which with its modern and streamlined appearance and functional spaces may become one of the most unique community centers in Hungary in the coming years. Its direct connection to the town center and the pedestrian street also makes it suitable for complex events and thematic fairs.

Several sports associations successfully operate in town. The sports hall built in 2007, which is suitable for hosting international matches, and the beautiful Town Sports Complex, built in 2009, provide venues for many sporting events.

The town's social and support strategy is outstanding, in a way unique in the area. The municipality supports newlyweds, locally born babies, those in need, the unexpectedly vulnerable, large families, but they also contribute to children's meals, winter heating and selective waste transport is free of charge for local residents.

The town administration is constantly examining the needs of the people living here, the developments will tailored to them in the future as well. The town will develop unabated according to the needs of the residents. Future plans include landscaping several areas, the development of a complex cultural center, and sports and recreation facilities in the settlement.

Mayor of the settlement: Katalin Kissné Szabó

(Photos by László Fialka and Miklós Béla Gera)





VALKÓ

Valkó Nagyközség Pest megyében, a Gödöllői-dombság keleti felén fekvő, sűrű tölgyerdőkkel övezett 2500 lakosú nagyközség. A 3-as útról Gödöllőnél letérve 14 kilométer után érhetjük el legkönnyebben. Nevét egy szláv eredetű személynév után kapta, melynek jelentése farkas.

Mint minden közösségben, itt is találhatunk a település nevéhez kapcsolódó népmondát:

„Régen, Valkó helyén nem volt más, mint egy hatalmas erdő. Senki nem lakott itt, csak az állatok. Egyszer erre tévedt egy öregember. Nem volt egyebe, mint három éhes gyereke és egy sovány, vak lova. Csúfolták is érte: vak-ló, Valkó! Gondolta, itt, ahol nem lakik senki, nincs ki csúfolja. Le is telepedett, az erdő egy részét kiirtották, a fából házat építettek, az irtványt megművelték a friss fűtől szépen kigömbölyödött vak lóval. Mikor a három fiú gyermek felcseperedett, mindhármójuk gazdag feleséget kapott magának. A lakatlan erdőt így benépesítették, amin azóta is rajta maradt a szegény ember csúfneve: Valkó.”

Területe régészeti leletekben gazdag, honfoglalás előtti múltját az ásatásokból előkerült, a Magyar Nemzeti Múzeum tulajdonában lévő leletek tanúsítják. E tájra cc. 3500 évvel ezelőtt települt először ember. Csiszolt kőkorszaki, bronzkori, szkíta, kelta, szarmata tárgyak kerültek elő az ásatások során. Leglátványosabb régészeti emléke a római korból ránk maradt Csörsz-árok védelmi vonalának sánca. A III. század második felében hunok uralták a területet, majd Attila halála után a longobárdok, utánuk pedig az avarok. Első írásos említése 1425-ből származik. Birtokosai között megtalálhatjuk a Rozgonyi és a Báthori családot is. A 17. századtól az Eszterházy család birtokába került, 1700-as évek elején a Stahrembergék is tulajdont szereztek itt. 1867-ben a Pénzügyminisztérium megvásárolta határának nagy részét, és az Országgyűlés I. Ferenc Józsefnek adományozta a Graszalkovich uradalommal együtt, koronázási ajándékkul. Vadban gazdag erdősegei koronás fők vadászterületéül szolgált. 1945 után a Korona-uralom

Állami Erdészetté alakult. A település erdészete mellett említést érdemel a mezőgazdasága is, mely az évszázadok során a lakosok fő munkahelyforrása volt.

Keletről tó határolja, nyugatról természetvédelmi erdő. A mostani településrész a 12-13. században települt be. Több mint nyolcszáz éves múltja miatt történelmi érdekességekben bővelkedik az Árpád-kortól napjainkig, de őstörténeti lelettel is büszkélkedhet.

1878-ban Huber Béla királyi főerdész ősz-szarvas kövületeket talált a valkói erdőben, a leletekből az óriás méretű eucladoceros néhai jelenlétére lehet következtetni. Ősbövény lábszárra is bukkant, valamint napjainkig is előkerülnek a földből az őskori ember szerszámai, edénytöredékei.

A bronzkori Kásatetői földvár és az Abroncsos földvárának sáncai ma is láthatóak. Az Abroncsos földvárát csak terepbejárással vizsgálták, az edénytöredékek alapján a hatvani kultúrához köthető földvár. A Kásatetőn történt sírfeltárás. Réz- és bronzkori leletek (edénytöredékek, csontok) bizonyítják a település korát. A vár középpontjában ismertető táblát helyezt el az önkormányzat.

A Csörsz-árok, az ókori, római-kori sáncárok része, kevés helyen maradt meg olyan jó állapotban, mint a valkói erdőben, szinte érintetlenül őrzi a rárakódott humusz. Az árkot a rómaiak építették az itt élő szarmatákkal előretolt védelmi vonalként. A kiásott óriási mennyiségű földet a védeni kívánt oldalon felhalmozták, ez adja a jellegzetes formáját. (A feltöltött részt útként is használhatták.) A Római Birodalom hasonló határszakaszai más országokban a világörökség részét képezik, fontos turisztikai helyek, így remélheti e térség is, hogy a jövőben fellendíti a turizmusát. Hamarosan felállításra kerül erdőnkben – elsőként az országban – a Csörsz-tanösvény.

A Fereng-kanyarban szarmata települést tártak fel. Fölötte, a Szent Páلتetőn jól kivehető 18 mesterségesen összehordott kerek domb, ezek kurgánok, vagyis szarmata halomsírok. (Messzebb, a szentlászlói határban 78



kurgánból álló szarmata halomsír-mező húzódik meg a fák alatt. Népi elnevezése Harminchányás.)

A csákó-parti földvár Árpád-kori emlékhely, a 13. században épült. Itt történt feltárás. A néhai Szentpál-falu templomát és temetőjét is feltárták a régészek, a falut az erdőben nem bolygathatták. Mindkét település lakatlanná vált már a 14. században.

Turistalátványosságban sincs hiány. Két tóval is büszkélkedhet Valkó, egyik a Fereng-tó az erdőben, egy kisméretű, kedves tó saját forrással, a másik a Valkói víztározó, melynek partján nyaralók, lakóházak sorakoznak. A víztározó horgászati lehetőségeket kínál az idelátogatóknak. A települést Gödöllő irányából behatároló gyönyörű erdőség szintén jó kikapcsolódást adhat az idelátogatóknak. A vadászatnak hódolók is megtalálhatják itt számításait. A túrázás és gombázás szerelmeseinek pedig szinte paradicsomi a kínálat. Az erdős rész túraútvonalakkal rendelkezik.

Hősök szobra – 1929-ben felállították az I. világháborúban elesett hősök szobrát. A szobrot Lukácsi Lajos budapesti szobrász készítette el. A szobor felállítására 300 négyszögöl területű telket jelöltek ki, melyet az előljáróság feltöltetett és bekerített. A szobor felállítatásának költségeiből mintegy 1100 pengőt a község lakói közadakozással gyűjtöttek össze. A rendszerváltás óta az 1848-49-es forradalom és szabadságharc évfordulója tiszteletére itt rendezik a település az ünnepi megemlékezéseit. A hősök szobra terület rész mára már szoborparkká épült át, és a tervek szerint egy népi játszótérrel egészül ki a kikapcsolódásra vágyó közönség számára. A parkban szintén sok helyi érdekességű művészeti alkotás található rövid táblás leírásokkal.

Érdekessége községünknek az Isaszegi út sarkán álló Nepomuki Szent János-szobor. A II. világháború folyamán megsérült szobor alapzatának helyreállítása során – mivel az egyházközség új szobor létesítését tervezte –



találtak rá a talapzat alatt elásott jelenleg is látható szoborra, melyet még 1774-ben Bogács Ferenc valkói lakos készíttetett. Új szobor készíttetése helyett ezt – az utólag tévesen 1789 évszámmal jelzett – szobrot állították a talapzatra.

A nevezetes fák Valkó különösen becses értékei. A faluban az ún. Sziszi hársfákat I. Ferencz József és Erzsébet királyné ezüst menyegzőjének tiszteletére ültették 1879-ben. A Szoborkertet platánok díszítik. Az erdei macskafa óriási méretű, és valóban benne él egy vadmacska. A Szent Pál-fa a Szent Pál-tető háborítatlan öreg tölgyfája. A Bethlen-fa a Vaskapu-lapon magasodik a többiek fölé, az Életfa pedig a legöregebb mind közül...

2. világháborús védősáncot is őriz az erdő. Az Árpád védelmi gyűrű része, rabok ásták ki, és elkeseredett harcok színtere volt hosszú heteken át.

Valkó az utóbbi évtizedben dinamikus fejlődésnek indult: víz-, csatornahálózat kiépítése, közúthálózat, pormentesített utak kiépítése az egész településen, sportpálya és sportolási lehetőségeket támogató létesítmények építése, közvilágítás korszerűsítés, óvodai és iskolai épületek energetikai és építészeti felújítása, közintézmények energetikai és eszközfejlesztése, egészségház teljes felújítása és esztközparkjának fejlesztése, Főtér kialakítása, falukép fejlesztése, épített örökségi épületek felújítása. Temploma, a Szent Mihály-templom, a közelmúltban több ütemben felújításra került. A község látnivalói közül említésre méltók a falutáblák (információs táblák) a falu nevezetes helyein, melyek a helyi érdekességre hívják fel a figyelmet. A faragott fűrgákat (házhomlokzatok) is érdemes megnézni, melyek a régi építészet emlékei. Az utóbbi években készült fa emlékművek és szobrok jellegzetes, új hangulatot adtak Valkónak, melyek a falu több pontján és a Szobor-kertben nézhetők meg. A faragások Boltresz Ervin valkói fafaragó mester munkái.

A Szabadidőpark kedvenc pihenőhelye a környékbelieknek, de a gödöllőiek és a budapesti hétvégézők is szívesen felkeresik. Tűzrakási (főzési) lehetőség van itt, padok, asztalok, focipálya, játszótér, valamint egy ismeretterjesztő tanösvény is várja a látogatókat. Jelzett turistaúton juthatunk el addig a helyig, ahol Erzsébet királyné oly szívesen ebédelt a hajdani kis filagóriában. Az erdészház az 1860-as években épült. Építéskor megvédték az öreg fákat. Kocsányos tölgyének kerülete öt méter. A ház kertjében áll Sződi István szobra, amelyet a híres valkói erdész jelpkének is tekinthetjük. (Egy erdész szeretettel véd egy facsemetét.)

Két temetője van a falunak, a katolikus és a régi zsidó temető.

A felújított Főtér kövezett, fásított, kellemes központi hely, ahol vásárlási lehetőség van, szökőkút is működik.

A község támogatja a sportot és az egészséges életmódot, ezért pályázati segítséggel és saját erőből felépített egy élőlíves sportpályát 24 fejes automata esőfigyelő-rendszerrel (a pályát kiszolgáló épületeket pedig energetikailag és építészetiileg is teljesen felújította, kamerarendszerrel és kerítéssel építette körül), építetett egy kültéri minden igényt kielégítő multifunkcionális sportpályát világítással, egy modern sportpadlós tornacsarnokot, valamint egy a nagyközönség előtt is nyitva álló tanuszodát szaunával.

A település polgármestere: Sziráki Szilárd

A TELEPÜLÉS KÉPEKBE:

Valkói képeslapok; Csörsz árka; Főtér; 800 éves Valkó - jubileumi emlékmű; Ómagyar Mária-siralom és a kolerajárvány áldozatainak emlékére készült emlékművek; Március 15. kopjafa - emlékmű; Oltalmazó szeretet szobra; Sződi István-szobor; Információs és ismeretterjesztő tábla; Valkói Víztározó; Fereng-tó







VERESEGYHÁZ

A néhány évtizede még kenyértelen Veresegyházként emlegetett falu mára a XXI. század egységes arculatú, értékálló, modern és élhető települése, az agglomeráció kedvelt és népszerű kisvárosa.

A Budapeستől mindössze 23 km-re található települést 1970-ben nagyközséggé nyilvánították, 1999-ben városi rangot kapott, 2003-tól pedig a nyolc településből álló Veresegyházi Kistérség központja. Az elmúlt két évtizedben megháromszorozta lakosainak számát, így Magyarország első tíz legdinamikusabban fejlődő települései között tartják nyilván.

Veresegyház intézményhálózata teljes. Önkormányzati bölcsődéje százharminc kisgyermek befogadására alkalmas. Óvodáiban ezer feletti a gyermeklétszám. Három állami fenntartású, két egyházi és három egyesületi keretek között működő általános iskolájának tanulólétszáma meghaladja a 2300 főt. A térség sajátos nevelési igényű gyermekeinek nevelését az Egységes Gyógy pedagógia és Módszertani Intézmény biztosítja kislétszámú osztályokban. Alapfokú művészeti iskolájában huszonkét hangszer tanítása közül választhatnak az érdeklődők. A katolikus egyház által fenntartott gimnázium négy éve nyitotta meg kapuit négy- és hatosztályos képzéseivel.



Veresegyház kiemelten fontosnak tartja egészséges lakókörnyezetének fenntartását. Nívós sportlétesítmények kialakításával járul hozzá a közel negyven sportág zavartalan működéséhez. Öt sávost fűtött víztükrű tanuszodája délelőtt a tanulók, délutántól pedig a sportolók és a lakosság rendelkezésére áll. Kosárlabdacsarnoka és a 2021-ben elkészült városi sportcsarnoka háborítatlan életteret biztosít a szabadidős és versenysportoknak.

A város szép fekvésű, domboktól ölelt természeti adottságaihoz tartoznak mesterségesen kialakított tavai. Ennek a megközelítőleg tizenhat hektáros vízfelületnek egy része kiválóan alkalmas fürdőzésre, egy része pedig igazi horgászparadicsom. Veresegyház mára három termálkútból nyeri azt a hévizet, melyet elsősorban a közintézmények fűtésére hasznosít. Emellett egy termálmedencét is működtet, melyet évente 50-55 ezer ember látogat. Minősített gyógyvizének összetétele, gyógyhatása megegyezik a budapesti Széchenyi fürdő vízminőségével, tehát elsősorban ízületi, reumatikus problémák kezelésére és gyógyítására szolgál.

A természet adta lehetőségeket kihasználva 1998 novemberében nyitotta meg kapuit Közép-Európa egyetlen medvémenhelye. Az ötektáros területen 22 barnamedve, 14 oroszlán és 26 farkas él, de helyet kaptak az ormányos és mosómedvék, rénszarvasok, hiúzok is, akik látogatók ezreit vonzzák a városba.

Veresegyház tudatos mecénatúrája egyre több művész számára jelent vonzerőt. Az évek során számos művész választotta lakóhelyéül a várost. Ennek köszönhetően az egész település arculatán is tükröződik az igényes műpártoló szemlélet. E ténynek ékes bizonyítéka a 2016 májusában felszentelt Szentlélek-templom, melyet veresegyházi építész tervezett, és a benne elhelyezett képzőművészeti alkotások sora is a helyi művészek keze munkáját dicséri.

Veresegyház immár 3 évtizede tartó organikus térszerkesztése, egységes városképi kialakítása a város főépítésze, Zsigmond László Ybl díjas tervező nevéhez kötődik.

Ám a jeles évfordulók emlékeit nemcsak a műalkotások őrzik. Kulturális programok, folklór rendezvények, koncertek, kiállítások színesítik az idelátogatók és itt lakók életét.

Az elmúlt évtizedek alatt országos hírnévre tett szert a veresegyházi piac. Heti rendszerességgel, szerdán és szombaton árusok és vásárlók százai töltik meg a Fő teret és annak környező utcáit.

Veresegyház emberléptékű fejlődésének, gazdagodásának és harmóniájának titka egyszerű: a város érdekében következetesen végigvitt és egyetértésben, összefogásban megvalósított elképzelések sora.

Így épülhetett fel néhány évtized alatt egy pár ezer lakosú faluból ez az értékeivel, természeti gazdagságával, teljes intézményhálózatával és színes kulturális programjaival hívogató kisváros.

A település polgármestere: Pásztor Béla

A TELEPÜLÉS KÉPEKBE:

Szentlélek templom belső képe; Városi Sportcsarnok; Szabadidős és Gazdasági Innovációs Központ; Városháza; Katolikus Gimnázium; Református Általános Iskola; Szentlélek tér; Veresi kisvona; Termálfürdő; Tanuszoda; Medveotthon; Malom-tó

VERESEGYHÁZ



VERESEGYHÁZ



VERESEGYHÁZ



The village, referred to as the breadless Veresegyház a few decades ago, is now a 21st century settlement with a uniform image, a valuable, modern and livable, and popular small town in the agglomeration.

The settlement, located only 23 km from Budapest, was declared a large village in 1970, it received the status of a town in 1999, and in 2003 it became the center of the Veresegyháza Micro-Region, which consists of eight settlements. It has tripled its population in the last two decades, making it one of the top ten most dynamically developing settlements in Hungary.

The network of institutions of Veresegyház is complete. Its municipal crèche is suitable for one hundred and thirty young children. The number of children in kindergartens is over a thousand. The three state-run elementary schools, two church schools and three association run schools, have more than 2,300 students combined. The schooling of children with special educational needs in the region is provided by the Unified Special Education and Methodology Institution in small classes. At its elementary art school, those interested have twenty-two instruments to choose from. The grammar school, run by the Catholic Church, opened its doors four years ago with four- and six-grade courses.

Veresegyház considers it especially important to maintain its healthy living environment. By developing high-quality sports facilities, it contributes to the smooth operation of nearly forty fields of sport. Its five-track waveless pool is available to students in the morning and to athletes and residents in the afternoon. Its basketball hall and the town sports hall, completed in 2021, provide an undisturbed living space for leisure and competitive sports.

The town's beautiful natural features, surrounded by hills, have artificial lakes. Some of these approximately sixteen hectares of water are excellent for bathing and some are a true fishing paradise. On the educational trail next to Mill Lake, visitors can also admire the lake's wildlife and natural features.

Today, Veresegyház obtains the thermal water from four thermal wells, which is mainly used to heat public institutions. It also operates a thermal pool, which is visited by 50-55 thousand people annually. The composition and healing effect of its certified medicinal water is the same as the water quality of the Széchenyi Bath in Budapest, so it is primarily used to treat and cure joint and rheumatic problems.

Taking advantage of the opportunities offered by nature, the only bear shelter in Central Europe opened its doors in November 1998. The five-hectare area is home to 22 brown bears, 14 lions and 26 wolves, but it also houses coatis and raccoons, reindeer and lynxes, which attract thousands of visitors to the town.

The conscious patronage of Veresegyház is an attraction for more and more artists. Over the years, many artists have chosen the town as their residence. Because of this, the image of the whole settlement is also reflected in the outstanding art-sponsoring approach. A clear proof of this fact is the Church of the Holy Spirit, consecrated in May 2016, designed by an architect from Veresegyház, and the range of works of fine art placed in it also praises the handiwork of local artists. But the memories of notable anniversaries are not only preserved in the works of art. Cultural programs, folklore events, concerts and exhibitions enrich lives of visitors and residents. Over the past decades, the market of Veresegyház has gained a national reputation. Hundreds of vendors and shoppers fill the Main Square and its surrounding streets on a weekly basis, on Wednesdays and Saturdays.

The secret of Veresegyház's human-scale development, enrichment and harmony is simple: a series of ideas that have been consistently carried out for the benefit of the city and implemented in agreement and cooperation. This is how this small town with its values, natural wealth, complete network of institutions and colorful cultural programs could be built from a village of a few thousand inhabitants in a few decades.

Mayor of the settlement: Béla Pásztor





VISEGRÁD

Visegrád több mint ezer esztendeje a magyar és az európai történelem egyik kiemelkedő helye. A Dunakanyar szívében elterülő település neve egy, az 1009. évben kiadott Szent István kori oklevélben jelenik meg először, de már a rómaiak erődöt emeltek itt, a mai Sibrik-dombon. A Duna mentén húzódott a római birodalom határvédelmi rendszere, a limes. Még napjainkban is láthatóak az egykori őrtornyok, erődök nyomai. A város a következő évszázadok során kiemelkedő szerepet töltött be hazánk történelmében. Olvashatjuk történetét írott forrásokban a tatárjárást követő újjáépítés vonatkozásában, a Fellegvár megépítésében, az I. (Anjou) Károly által kezdet palotaépítésben, valamint az 1323-ban királyi székhellyé (*mai értelemben: fővárossá*) való emelkedésben. 1323 után több ízben itt, a Fellegvárban őrizték a magyar Szent Koronát. 1326-ban Visegrádon alapították meg a Szent György Lovagrendet. E legrégebbi, már nem csupán egyházi, hanem világi szolgálatot is ellátó lovagrendnek egykor a Szent Korona őrzésében is fontos szerepe volt. 1990-ben szerveződött újjá, katonai tagozata jelentős szerepet vállalt a királyi palotában és a Salamon-toronyban tartott lovagi tornák, valamint a Visegrádi Nemzetközi Palotajátékok megrendezésében. 1335-ben itt zajlott le a híres visegrádi királytalálkozó, ahol a magyar, a cseh és a lengyel király, valamint a Német Lovagrend együttműködési megállapodást kötöttek. Példájukat követve, 1991-ben ugyancsak itt, a királyi palota falai között írták alá a Visegrádi Négyek együttműködését megalapozó okiratot. A híres királytalálkozót idézi meg – lassan négy évtizede – a Visegrádi Nemzetközi Palotajátékok, amelyre a hazai és nemzetközi résztvevők és meghívottak mellett a visegrádiak is minden alkalommal nagy várakozással és szívvel-lélekkel készülnek. A történetírók nyomán olvashatunk Mátyás király fényes udvaráról, a török uralom utáni újrakezdésről, az elnéptelenedett területre érkező németajkú családokról. Hallhatjuk a

domboldalra felkapaszkodó szőlőtőkék, a megművelt földek, a szorgalmas iparosok takaros kézműves műhelyeinek mesés történeteit, melyek megfejtéséhez segítséget ad a hamarosan felépülő nemzetiségi tájház, ahol az érdeklődők megismerhetik a XVIII. században Visegrádon otthonra találó svábok életét és mindennapjait.

Visegrád az élő középkor városa, ahol még a ma élő emberekre is intőn vigyáz a régmúlt királyainak szelleme, és ahol a Duna csendje, a palota zenéje, a lovagi tornák izgalma, az erdő örök ünnepe kiemel az önmagáról megfedkezett világból. A Fellegvár még romjaiban is büszkén állja a gyakran viharos szél bevételeire tett próbálkozásait, az Alsóvár – vagy ahogyan a legtöbben ismerik, a Salamon-torony – a Duna folyó formálta táj őrzője, titkainak csendes szemlélője. Visegrádot a múlt és a természet szerves együttélése teszi nemzeti történelmünk különleges emlékhelyévé és a Dunakanyar Európa-szerte ismert idegenforgalmi centrumává.

A maga nemében páratlan műemlékek látogatók százezreit vonzzák évről évre Visegrádra, ahol a múlt öröksége mellett egészen különleges élményt nyújt a természettel való találkozás. Áprily Lajos költő, a város posztumusz díszpolgára ekképpen ír erről:

„Megálltam itt a nyugtalan világban és vándor-párom, erre hoztalak. Megállítottak a patakos erdők, a vércsés sziklák és a várfalak. Megkötözött a kép: a víz világa, szálló hajó a torló vízben, hősi tető, hol vadvirágcsokorból harcok középkor és múlás üzen.” (Királyasszony kertje, részlet)

A visegrádiak büszkén mondhatják, hogy részei, örökösei és folytatói múltunknak, a több mint ezeréves Visegrádnak, mely kitörölhetetlen emlékeket hagy minden kedves látogatóban.

A település polgármestere: Eöry Dénes

Fotók: Greguss Tamás, Cívertan Bt.

A TELEPÜLÉS KÉPEKBEN:

A Királyi palota gyönyörű kertje; Zsitvay kilátó; Visegrádi panoráma; IV. Béla király szobra; Látkép a Fellegvárból; Salamon-torony; A Fellegvár madártávlatból; A Herkules-kút a Királyi palotában; Visegrádi Nemzetközi Palotajátékok; Királyi palota; A Duna-parti sétány és a Mária-kápolna; Visegrád Nagymarosról



VISEGRÁD



VISEGRÁD



VISEGRÁD



Visegrád has been one of the outstanding places in Hungarian and European history for more than a thousand years. The name of the settlement in the heart of the Danube Bend first appears in a charter from the time of St. Stephen, issued in 1009, but the Romans have already built a fortress here on today's Sibrik Hill. The border protection system of the Roman Empire, the limes, stretched along the Danube. Even today, traces of former watchtowers and forts can be seen. The city played a prominent role in the history of our country during the following centuries. We can read its history in written sources about the reconstruction after the Mongol invasion, the construction of the Citadel, the palace construction started by Charles I (of Anjou), and the city's rise to royal seat (*in the present sense: capital*) in 1323. After 1323, the Hungarian Holy Crown was kept here in the Citadel several times. In 1326, the Order of St. George was founded in Visegrád. This oldest order of knights, no longer only ecclesiastical but also secular, once played an important role in guarding of the Holy Crown. It was reorganized in 1990, and its military division played a significant role in the organization of knightly tournaments in the Royal Palace and the Solomon's Tower, as well as in the Visegrád International Palace Games. In 1335, the famous royal congress of Visegrád took place here, where the Hungarian, Bohemian and Polish kings and the Teutonic Order concluded a cooperation agreement. Following their example, in 1991, a document establishing the co-operation of the Visegrád Four was signed here, also within the walls of the Royal Palace. The famous Royal Meeting has been evoked – for almost four decades – by the Visegrád International Palace Games, for which, in addition to domestic and international participants and guests, the residents of Visegrád are always preparing with great anticipation, heart and soul. Thanks to chroniclers we can read about the glorious court of King Matthias, the reconstruction after the Turkish rule, German-speaking families arriving to the depopulated area: we can hear

the fabulous stories of vineyards climbing up the hillsides, cultivated lands, and neat workshops of hard-working craftsmen, which will be solved by the soon-to-be-built Nationality House, where those interested can learn about the life of Swabians living in Visegrád in the 18th century.

Visegrád is a city of the living Middle Ages, where the spirit of our ancient kings still takes care of those living there, and where the silence of the Danube, the music of the palace, the excitement of knightly tournaments and the eternal celebration of the forest stand out from the self-forgotten world. Even in its ruins, the Citadel stands proudly against the attempts of the stormy wind to conquer it, the Lower Castle – or, as most people know, the Solomon's Tower – is the guardian of the landscape shaped by the Danube River, a quiet observer of its secrets. The organic coexistence of the past and nature makes Visegrád a special monument of our national history and a well-known tourist center of the Danube Bend throughout Europe.

Unique monuments attract hundreds of thousands of visitors to Visegrád every year, where, in addition to the heritage of the past, the encounter with nature offers a very special experience. The poet Lajos Áprily, the posthumous honorary citizen of the city, writes:

"I stopped here in the restless world and my wandering companion, I brought you this way. I was stopped by forests with creeks, rocks with kestrels and castle walls. I was bound by the view: the world of water, a ship flying on the busy water, a heroic mountaintop, from where a bouquet of wildflowers is passing a message from the fighting medieval age. (Queen's Garden, excerpt)

The people of Visegrád can proudly say that they are parts of, heirs of and successors of our past. The more than a thousand-year-old Visegrád is sure to leave unforgettable memories in all our dear visitors.

Mayor of the settlement: Dénes Eöry

Photos by: Tamás Greguss, Civertan Bt.





ZEBEGÉNY

Zebegény nevének kialakulására vonatkozó legrégebbi adatok a 13. századból maradtak fenn. A Baranya megyei Zebegény – mai nevén Szegény – Szent Mihályról nevezett bencés apátsága birtokos volt a „Zebegény-hegyi monostor”-ban (Szent Mihály-hegy), mely a hegy Duna felé eső lejtőjére épült.

Zebegény a Dunakanyar legszebb települése. A sváb gyökerekkel rendelkező kis falu életét először a vasútfejlesztés lendítette ki nyugvópontjából. A vasúthálózat 1851-es kiépítésével könnyen elérhetővé vált a budapesti polgárság számára. Ekkor épült meg a hétlyukú zebegényi vasúti boltozott völgyhíd, ami a maga nemében Magyarországon kiemelkedő ipari műemlék.

Ekkor fedezték fel csodás természeti értékeit, kiváló klímáját, strandját és a Dél-Börzsöny nyújtotta számtalan kirándulási lehetőséget.

A településfejlődés második szakasza éppen ennek a polgári rétegnek a megjelenéséhez és aktivitásához köthető. Az 1900-as évek első harmadában közösségi összefogással egymás után épültek a ma már turisztikai látnivalónak minősülő emlékhelyek, templom, a magánépítkezések villái, kastélyai. A község első temploma a Kálvária-domb sziklájába bevájt szentélyből

és az elé épített helyiségből állt. Harangja 1749-ből való, mely jelenleg a Kós Károly tervezte templomban látható.

A falu temetője a Kálvária-domb déli oldalában helyezkedik el. Fekvése, domborzati viszonyai és érdekes elrendezése miatt az ország egyik legszebb temetője. 1853-ban Fischer Borbála jóvoltából a Kálvária-dombon megépült a homlokzati tornyos, kis méretű, keletelt, klasszicista „kálvária kápolna”. Ebben az időben épült a kápolnához vezető út mellett a kilenc stációs ház; mindegyiken kis fülkében Jézus keresztútját ábrázoló kép. Feltehetően a 19. század elején épült a kálvária észak-nyugati lábánál a Nepomuki Szent János-kápolna (úti kápolna). Ekkor még megvoltak a kálvária domb tetején a rézkorból származó „földvár” maradványai. A börzsönyi várak leírásaiban, ezt a valamikori földvárat ma is jegyzik, melyet az 1930-as években feltártak, majd a helyére építették az Országzászló emlékhelyet.

Az 1950-es 70-es években a villák és kastélyok, mint üdülők töltötték be szerepüket, önkéntelenül is megnyitva a települést az egész ország számára.

A település polgármestere: Hutter Jánosné

A TELEPÜLÉS KÉPEKBEN:

Újvölgyi-kápolna; Dőry-kastély (épült 1910-es évek); Havas Boldogasszony plébánia templom (épült 1910.); Havas Boldogasszony templom belső; Kós Károly kilátó; Erzsébet-forrás; Napraforgó házak; Szőnyi István Emlékmúzeum (Batóky utca 7.); Hétlyukú híd légifotó (épült 1846-1851); Sziklakápolna (épült 1853); Sziklakápolna (Kálvária-domb alján); Trianoni emlékmű (2015)



ZEBEGÉNY



ZEBEGÉNY



ZEBEGÉNY



The oldest records of the formation of the name Zebegény date back to the 13th century. The Benedictine abbey named after St. Michael, in Zebegény, Baranya County -now called Szebény- was the owner of the "Zebegény Hill Monastery" (St. Michael's Hill), which was built on the slope of the mountain towards the Danube.

Zebegény is the most beautiful settlement of the Danube Bend. The life of the small village with Swabian roots was first boosted by railway development. With the construction of the railway network in 1851, it became easily accessible for the citizens of Budapest. It was then that the seven-hole vaulted viaduct of the Zebegény railway was built, which is an outstanding industrial monument of its kind in Hungary.

It was at that time they discovered its wonderful natural values, excellent climate, beach and the numerous excursion opportunities offered by South Börzsöny.

The second stage of settlement development can be linked to the appearance and activity of this bourgeois layer. In the first third of the 1900s, the monuments, churches, villas and mansions of private constructions, which are now considered tourist attractions, were built one after another with community cooperation. The first church of the village

consisted of a sanctuary carved into the rock of Calvary Hill and a room built in front of it. Its bell is from 1749, which can now be seen in the church designed by Károly Kós.

The village cemetery is located on the southern side of Calvary Hill. Due to its location, topography and interesting layout, it is one of the most beautiful cemeteries in the country. In 1853, courtesy of Borbála Fischer, a small, east facing, classicist "Calvary chapel" with a façade tower was built on Calvary Hill. At this time, the nine-station house was built next to the road to the chapel; each with a picture of the stations of the cross of Jesus in a small booth. Presumably in the early 19th century the Chapel of St. John of Nepomuk (Roadside Chapel) was built at the north-western foot of Calvary. At that time, there were still remnants of the hillfort from the Copper Age on top of Calvary Hill. In the descriptions of the castles of Börzsöny, this former hillfort is still recorded today. It was excavated in the 1930s, and then the National Flag memorial site was built in its place.

In the 1950s and 70s, villas and mansions played their role as holiday resorts, involuntarily opening the settlement to the whole country.

Mayor of the settlement: Jánosné Hutter





ZSÁMBÉK

A Zsámbéki-medence névadó települése Budapesttől nyugatra, mindössze 30 km-re található. Neve nagy valószínűséggel a „sambucus”, fekete bodza latin szóból származik. A kicsivel több mint 5000 lelket számláló kisváros kedvező adottságainak köszönhetően népszerű kirándulóhely.

A település méretéhez képest nagyszámú műemlék hűen őrzi az egykor itt élők emlékezetét, ugyanakkor a közelmúlt beruházásai egy nagyon is mai, élhető, fejlődő város képét mutatják.

Zsámbék és környéke már a paleolitikum korától lakott terület, az ásatások során jelentős kelta, római és avar leleteket is feltártak itt. A honfoglalást követően a település kiemelt jelentőségét évszázadokon át az adta, hogy „királyi útvonalon”, az Esztergom, Buda, Székesfehérvár között húzódó kereskedelmi útvonal mentén feküdt. Ezeket az idők idézi a Nyakas-hegy oldalában fenségesen magasodó, késő román - kora gótikus stílusban épült egykori bazilika romja, a Romtemplom vagy Öregtemplom, mely a város és az egész vidék hangulatát meghatározza.

Az országosan védett, kiemelt műemlék az 1220-as években épült, miután III. Béla király francia felesége kíséretével érkező Aynard lovagnak adományozta Zsámbékot. Kezdetben a premontreiek, Mátyás király idejétől a pálosok kezelésében működött. A templomot az 1763. június 28-i földrengés végzetesen megrongálta. Az egykori kolostor ebédlőjében kialakított Kőtárban a templom történetét bemutató kiállítás és faragott kövek gyűjteménye látható. 2020-ban Zsámbék központi támogatást kapott az épület rekonstrukciós terveinek elkészítéséhez, így van remény arra, hogy az Öregtemplomban még a következő generációk is gyönyörködhetnek.

A Lámpamúzeumban található világhírű gyűjteményt – mely a Guinness Rekordok Könyvébe is bekerült – az 1960-as évektől kezdődően Borus Ferenc hozta létre, tőle került a város tulajdonába 1978-ban. A különleges kiállítási anyag 2020-ban 102 új lámpával gazdagodott, így a három teremben jelenleg közel 1200 tárgy látható.

A településen található a Szent Vendel Domborműves Népi Lakóház - sváb tájház. A lakóházat a környék egyik gazdag állattartója, Melchior Keller építtette 1740 táján. Nevét a homlokzatát díszítő, a pásztorok védőszentjét ábrázoló domborműről kapta. A benne elhelyezett helytörténeti gyűjtemény 1992-ben nyílt meg civil kezdeményezésre. 2020-ban került átadásra az egyik lakószobában „Szekrénymesék” címmel egy új, tematikus, állandó kiállítás, mely egyedi ötletre építve, a régi ruhásszekrények belsejét használja kiállítóterként.

A régi zsámbéki tűzoltó hagyományokat és különleges eszközöket bemutató gyűjteményt a Zsámbéki Önkéntes Tűzoltó Egyesület alapította elődeinek emlékére 2015-ben.

Zsámbék legújabb múzeuma a régi Rakétabázison talált otthonra. A Hősök a levegőben és földben címmel megnyílt kiállítás méltó emléket állít a II. világháborúban harcolt pilótáknak. A kiállítás a Magyar Roncskutató Egyesület kutatási anyagait mutatja be.

További látnivalók, műemlékek: Barokk Plébániatemplom, Napórási iskola, Török kút, Zichy kastély, Zárdakert, Immaculata-szobor, Józsefvárosi Gödör - Német Nemzetiségi Emlékpark. Az elmúlt néhány évben több örömteli fejlesztés is lezajlott a településen, ennek köszönhetően megújult Zsámbék központi tere, a Szent István tér, megépült a Piacközpont.

Zsámbékra látogatni bármikor érdemes. A természetjárás, túrázás, séta a műemlékek között minden évszakban más-más varázslatos arcát mutatja a tájnak. A település gazdag kulturális programkínálata az év bármelyik szakaszában kínál apropót a látogatásra, a kényelmes szálláshelyek és kitűnő éttermek pedig biztosítják a többnapos itt tartózkodás feltételeit.

Kiemelt rendezvények: Fékomadta Fesztivál, Bodzafesztivál, Zsámbéki Nyári Színház, Premontrei Esték, Zsámbéki Blues Piknik, Nyakas Jazz Klub, Múzeumi Hétfvégék.

A település polgármestere: Horváth László

Fotók: Medveczki Katalin, Nógrádi Tímea, Németh Márk Botond.

A TELEPÜLÉS KÉPEKBEN:

A zsámbéki Öregtemplom; Ódon falak; Barokk plébániatemplom; Mise a templomban; Nepomuki Szent János-szobor; Pestis kápolna; Szent Vendel domborműves népi lakóház; Szekrénymesék kiállítás; Lámpamúzeum; Zsámbéki panoráma; Zichy-kastély; Józsefvárosi pinceterület





ZSÁMBÉK



ZSÁMBÉK



The eponymous settlement of the Zsámbék Basin is located only 30 km west of Budapest.

Its name most likely derives from the Latin word “sambucus,” black elderberry. The small town of just over 5,000 people is a popular excursion destination due to its favorable endowments. Compared to the size of the settlement, a large number of monuments faithfully preserve the memory of those who once lived here, but at the same time, its recent investments show the image of a very modern, livable, developing town.

Zsámbék and its surroundings have been inhabited since the Paleolithic. Significant Celtic, Roman and Avar finds have been excavated here. After the Hungarian conquest, for centuries the special significance of the settlement was due to the fact that it lay on a “royal road”, the trade route between Esztergom, Buda and Székesfehérvár. These times are evoked by the ruins of a former basilica, also known as the Ruin Church or the Old Church built in the late Romanesque-early Gothic style on the side of Nyakas Hill, which defines the atmosphere of the town and the whole countryside. The nationally protected, prominent monument was built in the 1220s, after King Béla III donated Zsámbék to the knight Aynard, who arrived with the delegation of his French wife. Initially, it was run by the Premontreians, and from the time of King Matthias, by the Pauline Order. The church was fatally damaged by the June 28, 1763 earthquake. The lapidarium in the dining room of the former convent houses an exhibition on the history of the church and a collection of carved stones. In 2020, Zsámbék received government support for the preparation of the reconstruction plans of the building, so there is hope that even future generations can admire the Old Church.

The world-famous collection in the Lamp Museum, which was also included in the Guinness Book of Records, was created by Ferenc Borus in the 1960s and became the property of the town in 1978. The material of this special exhibition was enriched by 102 new lamps in 2020, so nearly 1,200 objects can now be seen in the three halls.

The St. Vendel Folk House with a Relief- Swabian country house is located in the settlement. The house was built around 1740 by Melchior Keller, one of the wealthy livestock owners in the area. It got its name from a relief depicting the patron saint of shepherds adorning its facade. The local history collection housed in it was opened in 1992 on a civil initiative. In 2020, a new, thematic, permanent exhibition entitled “Wardrobe Tales” was opened in one of the living rooms, which, based on a unique idea, uses the interior of the old wardrobes as an exhibition space. The collection presenting the old firefighting traditions and special equipment of Zsámbék was founded in 2015 by the Voluntary Firefighting Association of Zsámbék in memory of their predecessors. The newest museum in Zsámbék has found a home on the old Missile Base. The exhibition titled ‘Heroes in the Air and on Ground’ commemorates the pilots fought in World War Two. The exhibition presents the research materials of the Hungarian Wreck Research Association.

Other sights and monuments include the Baroque Parish Church, Sundial School, Turkish Fountain, Zichy Castle, Convent Garden, Immaculata Statue, Hole of Józsefváros - German Nationality Memorial Park.

In the last few years, several joyful developments have taken place in the settlement, thanks to which the central square of Zsámbék, Szent István Square, has been renewed, and the Market Center has been built.

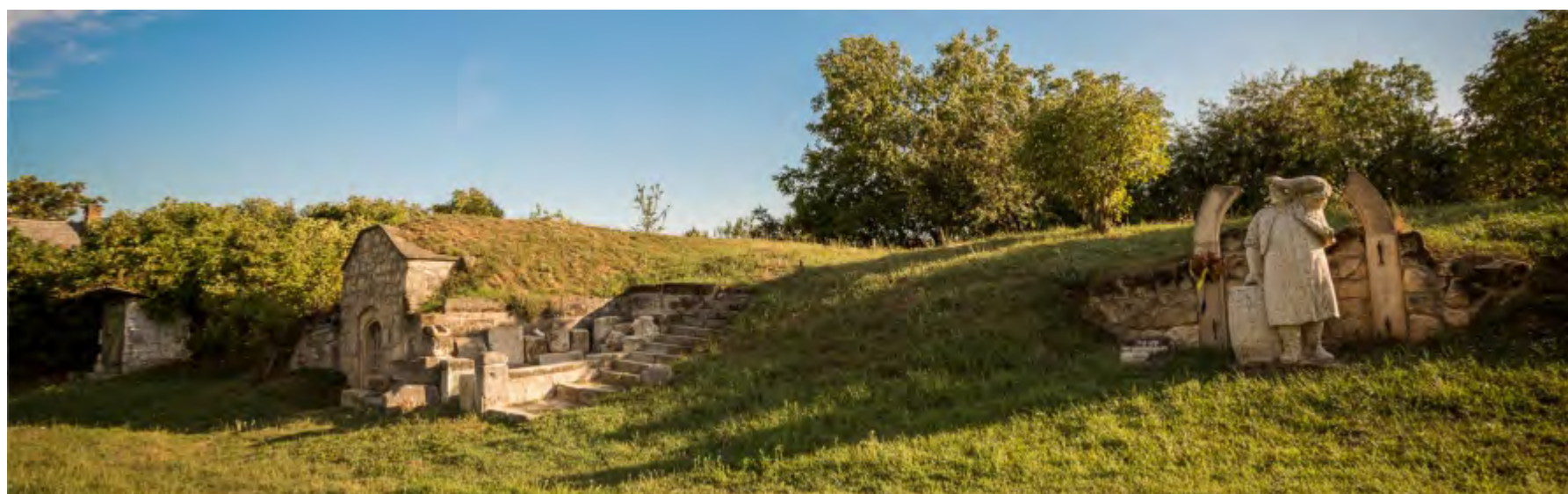
It is worth visiting Zsámbék at any time. Hiking, walking among the monuments show a different magical face of the landscape in each season.

The rich cultural programs of the town offer a reason to visit at any time of the year, and the comfortable accommodations and excellent restaurants ensure the conditions for a multi-day stay.

Highlights: Fékomadta Festival, Elm Festival, Zsámbék Summer Theater, Premontreian Evenings, Zsámbék Blues Picnic, Nyakas Jazz Club, Museum Weekends.

Mayor of the settlement: László Horváth

Photos by: Katalin Medveczki, Tímea Nógrádi, Márk Botond Németh.



TARTALOM

AJÁNLÓ – SZABÓ ISTVÁN / 5

ELŐSZÓ – SÁRI ANDREA / 7

TELEPÜLÉSEK / 8

ABONY / 9

ALBERTIRSA / 13

ALSÓNÉMEDI / 17

BIATORBÁGY / 21

BUDAÖRS / 25

CEGLÉD / 29

CEGLÉDBERCEL / 33

DABAS / 37

DÁNSZENTMIKLÓS / 41

DÉLEGYHÁZA / 45

DIÓSD / 49

DUNAHARASZTI / 53

DUNAKESZI / 57

DUNAVARSÁNY / 61

FARMOS / 65

GOMBA / 69

HALÁSZTELEK / 73

HERCEGHALOM / 77

HERNÁD / 81

HÉVÍZGYÖRK/ 85

ISASZEG / 89

JÁSZKARAJENŐ / 93

KAKUCS / 97

KEMENCE / 101

KISKUNLACHÁZA / 105

KOCSÉR / 109

LEÁNYFALU / 113

MAGLÓD / 117

MONOR / 121

NAGYKÁTA / 125

NAGYKÖRÖS / 129

NYÁREGYHÁZA / 133

NYÁRSAPÁT / 137

ÓCSA / 141

PENC / 145

TARTALOM

PILISCSABA /	149
PUSZTAVACS /	153
SOLYMÁR /	157
SÜLYSÁP /	161
SZOB /	165
SZOKOLYA /	169
TÁBORFALVA /	173
TAHITÓTFALU /	177
TAKSONY /	181
TÁPIÓSZECSEŐ /	185
TÁPIÓSZELE /	189
TÁPIÓSZENTMÁRTON /	193
TATÁRSZENTGYÖRGY /	197
TÓALMÁS /	201
TÖKÖL /	205
TÖRÖKBÁLINT /	209
ÚJLENGYEL /	213
ÚJSZILVÁS /	217
ÚRI /	221
ÜLLŐ /	225
VALKÓ /	229
VERESEGYHÁZ /	233
VISEGRÁD /	237
ZEBEGÉNY /	241
ZSÁMBÉK /	245
TARTALOM /	249
IMPRESSZUM /	252







IMPRESSZUM



Felelős szerkesztő
Sári Andrea

Szöveg, fotók
A magyar nyelvű szöveget és valamennyi fotót a kötetben szereplő települések önkormányzatai
bocsátották rendelkezésre.
A fotókat az önkormányzatok hozzájárulásával szerkesztettük a kötetbe.

Magyar nyelvi lektor, korrektor
Ötvös-Varga Krisztina

Angol fordítás
Viola Bence

Grafika
Vincze László

A borítón szereplő fényképet alkotta:
Greguss Tamás

ISBN 978-615-81685-3-3

Készült a Dono Te Libro Kiadó gondozásában.
2021.



Nyomdai munka:
Center Print Nyomda, Debrecen.



„Ez a könyv egy olyan pillanatot rögzít, amikor egymásra figyelünk, és a településeinken keresztül ismerhetik meg Pest megye számos közösségét.

Fogadják szeretettel ezt a kiadványt, mint jelképét egy kornak, egy évtizednek, amikor újjászerveztük az országot. Az elkészítése egy olyan évben történt meg, amikor rég látott megpróbáltatásokkal néz szembe a nemzetünk, és ami éppen azt mutatta meg, hogy mennyit érnek az erős közösségeink. Megóvják a szeretteinket és a sikereket, amelyeket együtt értünk el.”

Szabó István

Pest Megye Közgyűlésének elnöke



9 786158 168533